This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

Dette er en digital kopi af en bog, der har været bevaret i generationer på bibliotekshylder, før den omhyggeligt er scannet af Google som del af et projekt, der går ud på at gøre verdens bøger tilgængelige online.

Den har overlevet længe nok til, at ophavsretten er udløbet, og til at bogen er blevet offentlig ejendom. En offentligt ejet bog er en bog, der aldrig har været underlagt copyright, eller hvor de juridiske copyrightvilkår er udløbet. Om en bog er offentlig ejendom varierer fra land til land. Bøger, der er offentlig ejendom, er vores indblik i fortiden og repræsenterer en rigdom af historie, kultur og viden, der ofte er vanskelig at opdage.

Mærker, kommentarer og andre marginalnoter, der er vises i det oprindelige bind, vises i denne fil - en påmindelse om denne bogs lange rejse fra udgiver til et bibliotek og endelig til dig.

Retningslinjer for anvendelse

Google er stolte over at indgå partnerskaber med biblioteker om at digitalisere offentligt ejede materialer og gøre dem bredt tilgængelige. Offentligt ejede bøger tilhører alle og vi er blot deres vogtere. Selvom dette arbejde er kostbart, så har vi taget skridt i retning af at forhindre misbrug fra kommerciel side, herunder placering af tekniske begrænsninger på automatiserede forespørgsler for fortsat at kunne tilvejebringe denne kilde.

Vi beder dig også om følgende:

- Anvend kun disse filer til ikke-kommercielt brug
  Vi designede Google Bogsøgning til enkeltpersoner, og vi beder dig om at bruge disse filer til personlige, ikke-kommercielle formål.
- Undlad at bruge automatiserede forespørgsler
  Undlad at sende automatiserede søgninger af nogen som helst art til Googles system. Hvis du foretager undersøgelse af maskinoversættelse, optisk tegngenkendelse eller andre områder, hvor adgangen til store mængder tekst er nyttig, bør du kontakte os. Vi opmuntrer til anvendelse af offentligt ejede materialer til disse formål, og kan måske hjælpe.
- Bevar tilegnelse
  Det Google-"vandmærke" du ser på hver fil er en vigtig måde at fortælle mennesker om dette projekt og hjælpe dem med at finde yderligere materialer ved brug af Google Bogsøgning. Lad være med at fjerne det.
- Overhold reglerne
  Uanset hvad du bruger, skal du huske, at du er ansvarlig for at sikre, at det du gør er lovligt. Antag ikke, at bare fordi vi tror, at en bog er offentlig ejendom for brugere i USA, at værket også er offentlig ejendom for brugere i andre lande. Om en bog stadig er underlagt copyright varierer fra land til land, og vi kan ikke tilbyde vejledning i, om en bestemt anvendelse af en bog er tilladt. Antag ikke at en bogs tilstedeværelse i Google Bogsøgning betyder, at den kan bruges på enhver måde overalt i verden. Erstatningspligten for krænkelse af copyright kan være ganske alvorlig.

Om Google Bogsøgning

Det er Googles mission at organisere alverdens oplysninger for at gøre dem almindeligt tilgængelige og nyttige. Google Bogsøgning hjælper læsere med at opdage alverdens bøger, samtidig med at det hjælper forfattere og udgivere med at nå nye målgrupper. Du kan søge gennem hele teksten i denne bog på internettet på `http://books.google.com`

WIDENER
HN SQFF

Scan 6525.12

Boghandlerbiblioteket.

Bøgerne bedes behandlet med varsomhed, saa tilsmudsing undgaaes. Især henstilles til laantagerne ikke at vende bladene med vædede fingre.

Harvard College Library

By Exchange

Norsk Boghandlermedhjelperbibl.

for

det Schubothesk Fa[illegible]

„Der er ej Verden udenfor Verona“ —.

UDVALGTE FORTÆLLINGER

Til Herman Bangs Udvalgte Fortællinger er
der af Prof. Hans Tegner komponeret et Bind

HERMAN BANG

UDVALGTE

FORTÆLLINGER

MED FORFATTERENS PORTRÆT

3549

KØBENHAVN

DET SCHUBOTHESKE FORLAG

J. L. LYBECKER OG E. A. HIRSCHSPRUNG

1899

HARVARD COLLEGE LIBRARY
BY EXCHANGE

NOV 15 1934

THIELES BOGTRYKKERI

FORORD

Det Schubotheske Forlag har ønsket at udsende et Udvalg af mine mindre Fortællinger.

I og for sig var dette Ønske rimeligt. Thi skrevne som de er i tyve lange Aar, er Fortællingerne jo vidt spredte, og der er adskillige af dem, som — Forlæggerne har deres Skæbne ligesom Bøgerne — ved mangehaande Tilskikkelser allerede var blevet vanskeligt tilgængelige for dem, der maaske vilde læse dem.

At gøre Udvalget har imidlertid ikke været let — mest fordi *den*, der gennemgik alle disse Fortællinger igen, maatte synes, at der var saa saare meget, der *ikke* skulde med.

Alligevel er der muligvis Mennesker, som er blevet mine Venner. De vil modtage denne Samling som en Udviklings Historie. De vil se, hvorledes en Mand naa'r fra de stærke Ord til de ganske og meget tarvelige Bemærkninger; fra den næsten betænkelige Følsomhed til en vis og villet Knaphed i Følelsens Udtryk; fra megen Begejstring for mange Ting til

megen Mistillid til de aller, allerfleste Ting og de allerfleste Mennesker.

Tyve Aars Fortællinger indeslutter altid en Kunstners Udvikling. Det vilde være mig personlig til en vis Glæde, om de Mennesker, der har vundet mig kær, paa disse Sider kunde finde Vidnesbyrd ogsaa om et Menneskes Vækst.

Den 15. November 99.

Herman Bang.

I

FORSØGENE

PRÆSTEN
FRØKENEN
DEN SIDSTE AFTEN
FRAGMENT
PERNILLE
CHOPIN
VE DEN, FRA HVEM FORARGELSEN KOMMER
GENSTRIDIGE SIND
FORAN ALTERET
KÆRLIGHED
ELNA

PRÆSTEN

Der gik en lille Sidevej ned til Huset, en lille Sidevej med Piletræer paa bægge Sider og fuld af meget store Sten, der maatte gøre Vognkørsel farlig, hvad der nu i Grunden ikke gjorde noget, da der aldrig kom Vogne paa Vejen. Pastor Skeel holdt hverken Hest eller Vogn, og skulde han ud i Sognet eller skulde hans Kone til Byen at gøre Indkøb, maatte de altid gaa, medmindre da Sognepræsten tilbød ham en Plads i sin Kalesche som Vederlag for en Hjemmedaab, hans Kollega havde besørget for ham. Sognepræsten var en noget før og magelig Mand, der havde foretrukket et mindre Kald med en Kirke for et større med to, og han holdt ikke af Hjemmedaab. Desuden havde den døve Skeel jo intet at forsømme med det: hans grønlandske Salmebog blev saamænd nok færdig. Derfor saae man ikke sjældent Pastor Skeels bøjede Skikkelse i fuldt Ornat gaa ud og hjem paa den lille Vej med Pilene og de store Sten, snart for at døbe, snart ogsaa for at bringe en fattig døende den sidste Trøst. 'Og naar han saaledes gik i sit hellige Embeds Gerning, saae han saa lykkelig ud, at man næsten gav Sognepræsten Ret, naar han, lidt uenig med Lægen, mente, det var en Velgerning at jage den døve Mand ud i det Hundevejr med Snefog og Hagel og en sviende Vind fra Nord.

Ellers var Pastor Skeel næsten altid hjemme. Hans Døvhed generede ham, og han vilde nødig falde til Byrde. Den var ogsaa Grunden til, at han forrige Vinter havde sagt sig fra det L'hombreparti, han før havde haft med Sognepræsten og Lægen. Egentlig elskede han at faa sig et lille Parti til Stambeten 20 og Halvøres, men hans Kone havde mærket, han var de andre besværlig. Saa besluttede han med et lille resigneret Suk at sende Afbud næste Tirsdag, og for Fremtiden blev Landinspektøren den mere lydhøre Tredjemand.

Skeel blev hjemme i sit ethnografiske Museum, som Lægens unge Frue vittigt kaldte hans Hus. Og det var virkelig næsten et Museum, en forunderlig Samling af gammeldags, ubekvemme Møbler: Stole med lige, høje Rygge; plumpe, kolde Skabe med den traditionelle Guirlande fra det første Kejserdømmes Tid; gamle, gulnede Billeder med Træk, man knap kunde skælne; kinesiske Snurrepiberier, bragte hjem fra Confucius' Land af en Slægtning af hans Kone; Vifter og de gækkende Æsker, som stadig gemme en mindre, og en Silkekaabe til en kinesisk Skønhed; et Maleri af Styrmanden, malet med kolde, klare Farver og med Kineserøjne; Rækker af lange Piber med kostelige, malede Hoveder, Napoleon og Josefine og Marechal Ney, ombundne med Sejlgarn. Saa alle de grønlandske Ting: Edderdunstæpper og kunstfærdige Lamoebakker, lavede af Fuglefjer; store Fugleæg og bløde Skind; Knive og Husgeraad, og saa hans Præstegaard deroppe snittet i lange Dage ved Tranlampens Skin med en eneste Kniv; Loftet er til at tage af, og inde i Dagligstuen staar hvert enkelt Møbel nøjagtig efterlignet paa sin rette Plads. Og Kirken med alle Stolestaderne og Prædikestolen, og netop de Salmer slaaede op paa Væggen, som Menigheden sang, da han talte til den for sidste Gang. Hvilket uhyre, taalmodprøvende Arbejde, med en simpel Kniv at

lave alt dette! Fremfor alt, hvilken naiv Hengivenhed hørte der ikke til for at gøre det.

Ja, Huset var et Museum, men for ham og hans Kone var Snurrepiberierne Erindringer og selv det mindste Fugleæg et Minde. De havde elsket ham saa højt deroppe — men saa kom Døvheden, og nu sad han her ved den lille Vej med 300 Rd. i Pension og sin grønlandske Salmebog.

Han var paa en af sine lange Farter deroppe i Sneens Land, hvor det i Slæde gaar hen snart over frosset Land, snart, naar man kommer til en Fjord, over det frosne Hav. Han vilde ned til nogle ensomme Hytter søndenpaa, syd for Kolonien. Det var noget nyt, at Præsten saaledes drog paa Rejser for i hver enkelt Hytte at fortælle om ham, der for at frelse de ringe blev den fattigste og ringeste af alle. Men Pastor Skeel gjorde det... Saa satte da paa en af disse Farter, da han var ude paa Fjorden, Isen pludselig i Drift . . . Reddet blev han, og han drog ogsaa videre til Hytterne syd for Kolonien, men da han kom hjem, havde Hørelsen næsten forladt ham. Han havde ogsaa tilbragt otte Timer med hele Underkroppen i det iskolde Vand.

Og hans Kones Øjne led ved Synet af den evige Sne, glitrende og glimtende som tusind Ædelsten. Hun var næsten bleven blind. Saa drog de hjem, og nu sad de der ved den lille Vej i det hvide Hus, og ingen kendte deres Forsagelse eller beundrede deres Ofre. Men det forlangte de heller ikke.

Inde i Lysthuset med det grønne Bord og de grønne Bænke er der svalt og køligt. Den vilde Vin er vokset frodigt op og skygger tæt for Solen. Her er de derfor flyttet ned efter Middag... Formiddagen gaar med at oversætte Salmebogen; han oversætter langsomt, han har jo ingen Hast; og naar en Salme er færdig, filer han længe paa den. Saa tager han ofte Manuskriptet frem, lange Timers kære Arbejde,

og han glæder sig stille over, at alle de dejlige Sange nu ogsaa er sunget for dem deroppe i de lange Nætters Land...

Hun sysler rundt omkring i Huset, laver Mad og koger hen. Saa kommer Spisetid, og hun sætter Maden paa Bordet — altid hans simple Yndlingsretter, som forresten i Tidernes Løb langsomt ogsaa er blevet hendes.

Efter Bordet flytter de ned i Lysthuset, og han læser højt. Monotont, saaledes, som døve gør det, der synes kun at høre deres egen Stemme som en utydelig Mumlen, søvndyssende og uden Nuancer. Men for hende læser han altid smukt, som den Gang, han i deres Forlovelsestid læste »Axel og Valborg« for hende første Gang.

Saa stanser han undertiden og spørger om et og andet. Den ene véd bestandig, hvad den anden vil svare, men de spørger alligevel blot for at høre de Svar, som de forud gætter.

»Det er en dum Historie, Jakob,« siger hun.

»Hvad siger Du?« spørger han med Haanden for Øret.

»Jeg siger, det er en dum Historie . . . det gaar ikke saadan til.«

Han lér. »Du slutter fra os selv, Kone,« siger han. »Men med os var det nu ogsaa saa meget simpelt. Du var let at fange, Mo'er.«

Han kalder ofte sin Kone »Mo'er«, det var fra den Gang, Drengen levede endnu — den eneste, de havde, og som de maatte begrave deroppe i Sneen.

»Det er ikke sandt, Jakob,« siger hun og rødmer. »Det var Dig, der ikke havde Mod, og saa vilde jeg hjælpe Dig...«

»Ja vist. Og da jeg saa plukkede den røde Rose og gav Dig den, kyssede Du den uden videre...«

»Naa ja, og hvad saa?«

»Saa var vi forlovede...«

»Har Du maaske fortrudt det, Jakob?« spørger

hun skælmsk og lige ind i hans Øre. Og da hun er kommen saa nær, lukker han hendes Mund med et Kys.

Men det var sandt, hvad han sagde. Han var Kapellan hos hendes Fader den Gang. Hun var tyve Aar, høj og blond og smækker; hendes Øjne straalede, og hendes Kinder var røde, fulde, runde som en moden Frugt. Og han elskede hende frygtsomt og bange som et Barn. Ved Bordet under Bønnen og i Kirken, medens han talte, saae han kun paa hende, og ofte bad han Gud tilgive, at han tænkte mere paa Maries Skønhed end paa sin Sjæls Frelse. Men dulme Uroen i sin Sjæl og spørge hende, bede om hendes Haand, det turde han ikke...

Saa var det en Dag, de mødtes nede i Præstegaardshaven. Hun kom med en Kurv Jordbær, som hun vilde bringe til en syg. Men da han saae hende i Havegangen nederst nede, blev han forskrækket og vilde vende om. Hun havde imidlertid ogsaa sét ham og raabt ham an — hun kom hurtigt hen ad Gangen og gik ved Siden af ham. Hvor hun var smuk. Kindens Runding, det hvide Klæde, der sad løst bag Øret — et yndigt, lyserødt Øre — og Næsen, der var ganske lidt bøjet opad, ganske lidt. Og saa dette Smil, der næsten altid spillede om hendes Mund og som altid gjorde ham saa frygtsom.

Han vilde sige noget — et eller andet. Men dette et eller andet kunde han ikke faa frem; maaske fordi han i Virkeligheden kun vilde sige et — og det blev ham siddende i Halsen.

»Hvad tænker De paa?« spurgte hun, da de var midt i Gangen.

»Paa ingenting,« sagde han sagte og vendte Hovedet helt, han følte, han blev rød.

»Paa ingenting,« gentog hun smilende og saae hen til Siden, hvor han mekanisk var bleven staaende, medens han stod og rev Roserne af og spredte deres Blade paa Jorden.

»Men Skeel, De plyndrer jo Roserne til aldeles ingen Nytte . . .« Han blev endnu mere rød og holdt op næsten med et Ryk.

»Ja . . .« sagde han mekanisk.

»Man kan benytte Roserne bedre end at rive Bladene af dem,« sagde hun og smilede bestandig. Saadan et skalkagtigt Smil, som laa nederst i Mundvigene, og som hun ikke kunde styre.

»Ja,« han vendte sig som drejet af et Stød, »man kunde — man kunde . . .« Han snublede over Ordene, tog paa igen og aabnede Munden halvt . . . Men, nej, det vilde ikke frem. Saa stoppede han.

»For Eksempel give mig dem,« sagde Marie og gik et Skridt frem. Smilet havde nu helt taget Magten.

»Ja.« Han vilde se bort, ned i Jorden eller til højre, kun ikke paa hende. Men hun drog hans Blik, og han saae frygtsomt og bedende op.

»Saa gør det da,« lo hun og gik ham ganske nær, medens det lyserøde Øre rødmede stærkere.

Han tog en Rose og rakte hende den med rystende Haand. Hvad var det? Førte hun den op til sine Læber, kyssede hun hans Blomst?

Ja — saa var de forlovede. »Jeg plukkede en Rose,« plejede han at sige, »ja, og saa havde jeg hende . . .«

Henimod Aften gaar de hen ad den lille Vej, hun klynget til hans Arm. Nede paa Broen ved Mosen sætter de sig begge og ser mod Vest . . . mod Aftensolens rødmende Skyer.

Saaledes gaar Dagen i det hvide Hus ved den lille Vej, medens Sommer veksler med Vinter og Vinter med Sommer. Og man maa haabe, at den døve Præst maa faa sluttet sin grønlandske Salmebog, inden hans Øjne lukkes.

Thi der er faa, som elsker et Arbejde, som ingen takker for uden nogle Eskimoer, og som kun bærer Lønnen i sig selv.

»FRØKENEN«

Det var det mindste Hus i hele Gaden: Tre Fag og den grønne Gadedør med en tre Trins Trappe og Gelænderet, hvor det er saa dejligt at rutsche ned. Og under Vinduerne ligger Kælderhalsen ud paa Fortovet — en gammel skrøbelig Kælderhals, hvor alle Byens Gadedrenge tramper op, naar de skal i Skole, og piber i Fingrene, mens de lader sig glide ned. For »Frøkenens« Kælderhals er den sidste i hele Byen.

Byfogeden har ført Krig baade med den og med Lindetræerne. Thi det lignede ikke noget at have saadan tre Træer staaende midt i en ordentlig Gade og skygge for Gasblusset med deres rebelske Grene. Men tilsidst maatte Byfogeden dog lade Lindene staa, og nu sender han kun Betjenten hen for at efterse, hvordan Lygten og Grenene forliges. Saa kommer som oftest Gartneren den næste Dag, og han stiller sin Stige op paa Gaden og skal klippe »efter højere Ordre«, for Frøkenen nænner det sjældent selv; og hun tænker altid, hun kan narre Betjenten med en Kringle og en stor Snaps Solbærrom.

Tunge Dage er det saa for Frøkenen, naar Gartneren klipper og klipper, og alle de dejlige Grene falder ned og ligger Side om Side paa Kælderhalsen. Og for hvert Klip er det, som om det gjorde ondt

inden i hende, og hun beder og beder for hver Gren, at den kan han dog gerne lade blive siddende.

Nej — saa er det noget andet inde i Haven. Der raader hun, og der bliver ikke klippet. Der vokser alting, som det vil: Vinranken op ad den høje Gavl til Naboen og Roserne langs Baghuset og alle Liljerne i det store Bed. Der er kun det ene med en Gang om, som er ganske smal, saa hvis man vil forbi, bliver man hvid paa Ærmet af Kalk fra Naboens Væg; men stort er Beddet, og mange Slags Blomster skal der være — hvad der nu ikke er let at se, for de store hvide Liljer, de har som sagt faaet Lov til at vokse, som de vilde, og de er groet op til en hel Skov, fuld af hvide Kroner.

Men der maa baade være Roser og Klokker i Beddet, for der er altid Roser i Frøkenens Kranse. Sommetider nogle smaa blege nogle, Liljerne tager jo Solen, men Roser er der. Og det er mange Kranse, Frøkenen binder hele Sommeren baade til kendte og ukendte. Hører Frøkenen, at En er død paa Fattiggaarden, en Stakkel, som hverken havde Ven eller Slægt, og der har maaske ikke engang været en venlig Haand til at lukke hans Øjne, saa plyndrer hun straks sit store Bed og binder Kranse ved Bordet under den gamle Hyld.

Hun siger, det er altfor tungt at se en Kiste uden Blomster.

Men oppe under Hylden i Krogen kan der ogsaa være Lystighed — naar der kommer fremmede til Kaffe, og Frøkenen vimser ud og ind med Sølvkanden og Kringlerne paa et Fad. Frøkenen selv har ikke megen Ro, hun gaar fra Køkken til Have, henter Fløde i Flueskabet og de nedsukrede Jordbær ovre i Baghuset, og hun er bange for, at de ikke alle skal faa smagt paa Hyldesaften. Men de unge Piger, hendes Gæster, de ler og ler, fordi de sidder saa knebent, at de næppe kan røre Armene. Og den,

der sidder yderst, bliver hele Tiden puffet ned — over i Liljerne. Frøkenen har altid saa mange, som maa med, og hun siger, der bliver nok Plads. Vi hjælper os, siger hun, og de unge Piger synes just, det er morsomt.

Men flest er der dog paa den Tid, hvor »Træet bliver modent«. Det er Kirsebærtræet, lige ud til Gaarden og ud over Smedens Stakit. Der ved Stammen er Havens Hædersplads, hvor Hundene bliver begravet; det er en hel Kirkegaard med baade Navne og Aarstal: Ami og den ny Ami og Pollux. Ami blev saa gammel, at den var blind og altid maatte ligge paa Puder; den ny Ami blev kørt over. Frøkenen plejede den og plejede den, men tilsidst maatte Dyrlægen slaa den ihjel. Det var svære Dage for Frøkenen, for hun kan ikke taale at se noget levende lide, og om Vinteren tager hun alle de forfrosne Spurve, hun kan faa fat i, ind i Stuen og varmer dem og giver dem Brød.

Naar Træet er modent, er der flest fremmede. Alle skal smage Bærrene — dejlige spanske Bær, som Frøkenen tæller paa hver Green. Hver faar jo ikke ret mange, naar der er saa stor en Flok, som skal dele, men det vilde dog aldrig være rigtig Kirsebærtid for Byens unge Piger, naar de ikke havde været omme hos Frøkenen og faaet deres lille Bundt Kirsebær, omvundet med det røde Baand. Aldrig i Verden rigtig Kirsebærtid...

Siden hen paa Aaret bærer Vinranken, og Frøkenen plukker ned og sylter hen. Vindruerne faar man i Sukker, naar Vinteren kommer med sin Slud, og Spurvene indstallerer sig i de tomme Stærkasser; og der ligger Sne i Gaarden, saa man knap kan naa over til Baghuset, og hele Haven er hvid, baade Gang og Bed.

Saa holder man sig i Stuen.

Der er ganske mørkt derinde og varmt fra Tørve-

ilden, og hele Stuen dufter af Lavendler og gammelt Potpourri. Det laver Frøkenen om Sommeren. Saa samler hun Dynger af Roser og spreder Bladene ud paa Aviser og tørrer dem baade paa Sengen og paa Dagligstuebordet. Og naar saa Vinteren kommer, ligger de tørrede Roser paa den gammeldags Kakkelovnsplads og dufter som den skønneste Sommer...

Frøkenen har læst. Men saa er det blevet for mørkt, og hun har lagt Andagtsbogen ned i sit Skød og har lænet Hovedet tilbage. Nu er hun faldet i Blund og sover med foldede Hænder. Og henne i Sofaen spinder Kattene sagte, i Kakkelovnen snurrer Vandet til Te... Der er Mørkning i Huset.

Men saa kommer Lygtetænderen ude paa Gaden, og han sætter Stigen til og tænder, og lige paa én Gang bliver der ganske lyst hen over alle de gamle Billeder paa Væggen og de hvide Stykker paa Stolene og Gulvtæppet, der er delt i mange Stumper rundt omkring.

Men naar der bliver tændt, vaagner Frøkenen paa Forhøjningen, og hun griber efter Brillerne og Bogen, og lægger Bogmærket ind, førend hun lukker den.

Saa aabner hun Køkkendøren og kalder. »Han tænder, Karen,« siger hun. Den gamle Pige har ventet i Køkkenet, men nu kommer hun ind med lyserøde Baand i Huen og sætter sig paa Stolen ved Døren, ganske stille.

Der sidder saa de to gamle Piger i Lygteskinnet, hver med sine Tanker og taler ikke meget. Men hver Dag, naar Lygten tændes, siger Frøkenen højt ud af Døren: »Nu tænder han, Karen«, og hver Dag kommer Karen ind, og hun sætter sig stille paa den samme Stol ved Døren. Og har de siddet der noget sammen, og det snart kan blive Tid til Teen, rejser hun sig med et »Tak, Frøken«, og gaar ganske lydløst, som hun kom. Og saaledes har det været i mange Aar.

Thi Karen er gammel i Huset. Hun har tjent i Præstegaarden, og da Præsten døde, fulgte hun med »Jomfruen«. Da var de temmelig unge, baade hun og »Jomfruen«, og Karen var forlovet. Men saa gik det galt, og Kæresten rendte væk til Amerika. Kort efter begyndte Nabolaget at tale om, at det var slemt fat med Karen, og Smedens Kone kom ind en Aften til Frøkenen: for hun, som var stillet saa ene, maatte vide, hvem hun havde om sig, og maatte vogte sit Rygte...

Men Frøkenen svarede, at det skulde hun vel vide, hendes Rygte plettede det ikke at gøre, hvad Pligt var. Og hun beholdt Karen, og hun plejede hende selv, og saa længe det levede, havde Barnet to Mødre i Stedet for én. Men saa døde det lille Væsen, og Frøkenen og Karen var igen alene, og nu har de kun Graven deroppe i Kirkegaardskrogen...

Den gamle Pige »laver til« til Te.

Hun sætter Tællelyset midt paa Bordet, og hun glatter Dugen.

»Jeg tænker vel, Line kommer,« siger Frøkenen.

Line er kommen hver Aften i ti Aar. Præcis Klokken syv banker det, og Line kommer ind, stiv og gammel, og Frøkenen forsøger at raabe sin Veninde op, men hun kan ikke, og naar hun bringer hendes Tøj ind, siger hun i Sovekammeret til Karen: »Jeg synes virkelig, Karen, det bliver værre og værre — Line kan snart slet ikke høre mere.« Og Karen ryster paa Hovedet: »Gud ske Lov for den, som har sine Sanser,« siger hun.

Det har de nu sagt i ti Aar om Frøken Line.

Saa sidder de to Frøkener og nyder deres Te i Tavshed, og en Gang imellem nikker de mildt til hinanden, siden de ikke kan tale. Bag efter lægger de Kabale og spiller Whist en deux.

Klokken ti følger Karen Frøken Line hjem. Saa pusler Frøkenen alene, roder i en gammel Skuffe

eller læser Breve. Det er gamle, gulnede Papirer, bundet i store Pakker med røde Silkebaand ... hele Dokumenter fra den Tid, hvor det var dyrt at skrive, og man vilde have meget for Pengene, naar man skrev.

Dem studerer hun med deres udviskede Skrifttræk.

Naar saa Karen kommer hjem, lister hun stille i Seng, og Frøkenen er alene. Hun sidder stadig bøjet over de gamle Breve, og naar hun løfter Hovedet og pudser Tællelyset, har hun ofte Taarer i Øjnene.

For de er døde, hendes gamle Venner, og det er alt saa længe, længe siden det, hun læser fra den Gang, hun var ung.

En Gang imellem gaar hun ogsaa ind i det lille Kabinet, hvor det dufter af Violrod og Æbler, og hun lukker Chatollet op og tager den lille Skuffe ud.

Saa finder hun et Par gamle Blomster, tørrede og klistrede paa Papir, et Stambogsvers med alt for mange Fødder og inden i en Sølvkapsel en lille Silhuet...

Hun gaar rundt i Huset, dækker til og lukker. Ser til Fuglene, som sover i deres Bure, og giver Hunden Vand. Og det er sent paa Natten, inden Frøkenen sover med Katten ovenpaa Dynen.

DEN SIDSTE AFTEN

Det var blevet den sidste Aften. Fest var fulgt paa Fest, og rundt i hele Sognet var »Kandidatens« Skaal blevet drukket baade i Champagne og Kirsebærvin. Saadan var Ugerne gaaet, og nu var det den sidste Dag, ud paa Aftenen.

De sidste Timer vilde man have for sig selv og være alene; de syntes alle, de havde nok af Fester. Desuden var det en lang Afsked, man i Aften havde for sig, lang og smertelig; thi Batavia er meget langt fra Danmark, og til Batavia skulde han. Derfor mente ogsaa Enkefruen, at iaften maatte enten de stærkeste Lænker bindes, eller alle Baand brydes... Hun havde lejet en Vogn, og de var kørt over til »Vænget«, men Stemningen havde været mat paa Turen. Selv Præstens Johanne — den eneste Gæst foruden ham — havde været adspredt og forstemt. Fruen og Marie, hendes ældste Datter, havde uafbrudt syslet med Kaffen, først med at lave til og siden med at tage af Bordet; de tre andre skulde spadsere. Men naar de kom til en snævrere Sti, hvor Underskoven mørknede og gjorde Vejen mere dunkel, kom Johanne altid bag eller foran de andre; snart skulde hun plukke Bregner inde mellem de høje Stammer, snart fandt hun noget Mos, der var saa fristende blødt, at hun maatte prøve at sidde paa det. Naar hun saa atter traf de andre, saae hun hur-

tigt spørgende først paa hende og saa paa ham. Men hun var bestandig bleg og adspredt, og han bestandig munter — en sorgløs Munterhed, der havde glemt Batavia og som ikke tænkte paa Afsked. Da de kom ned til Vognen hviskede Johanne til Marie: »Det vil gaa bedre hjemme.«

Der blev ikke talt meget paa Hjemturen. Og netop fordi alle følte, at der maatte tales, kunde ingen. Han var ogsaa blevet tavs; maaske var det Sommeraftenens Vemod, der dræbte Latteren paa hans Læber, maaske var han nn ogsaa kommen til at tænke paa, at det dog var hans Barndomshjem, der dækket af Aftenens Taager, for sidste Gang laa for hans Blik. Men da de andre lagde Mærke til hans Tavshed, blev deres Forventning, der havde været kvælende som en betagende Angst, atter vakt til Liv, og Johanne vandt sin Munterhed tilbage. Hun gav sig til at synge en af Heises Romancer, Marie faldt ind efter første Vers. Tonerne flød sammen med Sommeraftenens Stemning omkring dem.

Ude bag Bakkerne i Vest gik Solen ned; Højdernes bløde Omrids bliver skarpe som Silhuetter mod den rødligflammende Baggrund. Neden for Bakkerne i Mosen bølger Taagen som tusinde Slør: Mosekonen brygger. Og set i Afstand ser Taagen ud som en stor Sø, der i Sommernattens Stilhed drømmende venter paa Dagen. Nærmere ved Vognen, paa Markerne lige ved Vejen, dufter de sødlige Kløverblomster omkring dem. Og Dæmringen bliver tættere . . .

Man kom hjem, og man satte sig til Bords, men Enkefruens Retter stod næsten urørt, han var den eneste, der spiste. Hans Stemning havde vexlet, og han var igen bleven munter; han spøgede med Johanne, drak paa »det, hun vidste nok«, ønskede Marie Held med sit Udstyr og et glædeligt Bryllup og takkede Enkefruen i det tredje Glas Portvin. Emilie sad ganske lige, helt rank paa Stolen, men alting dansede for

hendes Øjne, og hun vidste, at hun vilde briste i Graad, hvis hun blev nødt til at sige blot det mindste Ord. Graaden sad hende i Halsen, saadan helt oppe i Struben, stemmende næsten for hendes Aandedræt. Men rank sad hun.

Man gik ud i Haven. De andre holdt sig tilbage. Fruen skulde have et Slag om sin gigtsvage Ryg. Han og hun gik gennem Nøddegangen, der er smal, saa Buskenes Grene uafbrudt strejfer hendes Kind. Hvor der er køligt derinde og ganske stille. De hører deres egne Trin i den bløde Jord. De er gaaet nogle Skridt i Tavshed, saa tager hun sig sammen og taler . . . hendes egne Ord lyder i hendes Øren som en fjern og fremmed Lyd, hans muntre Svar kan hun næppe fatte . . . Gid de var ved Enden af Gangen.

De kom alle ind igen. Marie byder Jordbær rundt. Enkefruen søger forgæves at holde Samtalen vedlige, hun er rød i Hovedet, medtaget, echaufferet, og hun sidder ubevidst og rokker febrilsk med Hovedet, saa Blomsterne paa hendes Kappe dirrer. Johanne skotter til Uhret. Naar Samtalen gaar istaa, hører man dets rolige, uforstyrrede, uophørlige Dikken, ligesom en spottende Røst. Han sidder roligt, bøjet over sin Tallerken og maser sine Jordbær i Fløden; hans solbrændte Ansigt, der belyses af Lampen, er roligt, kækt og tillidsfuldt. Han vil gøre sin Lykke i Batavia. Emilie har sat sig i en Krog; som bag et Slør, sér hun henne fra Skyggen dette Ansigt, som hun elsker, belyst af Lampens Skin, saa roligt, uforstyrrelig muntert. Og det er hende, som hendes Hjerte skulde høre op at slaa.

Moderen gaar ud af Stuen, ind i det andet Værelse. Hun skal »dække sine Kanariefugle til«. Lidt efter rejser ogsaa Johanne og Søsteren sig og gaar hen mod Havedøren . . . Emilie sér det og vil rejse sig for at følge efter. Hun kan ikke være alene med

ham . . . Men hendes Knæ vil ikke bære hende, hun kan ikke komme op . . . Nu er de ene.

Paa Spisestuedøren sér man Fruens Skygge, hendes spidse Næse og Blomsterne, der dirrer paa Kappen; ude i Haven, lige neden for Trappen, staar de unge Piger klynget op til hinanden og hvisker ganske sagte. Inde i Stuen hører man ikke andet end Uhrets pinlige Dikken. Om Lysene ved Klaveret summer en enkelt Myg.

Han sætter Tallerkenen fra sig og tømmer sit Glas med Sherry.

»Er de andre gaaet?«

»De gik ud i Haven,« svarer det dæmpet fra Krogen.

Maaske var det noget i Stemmen, i Tonen af dette Svar, maaske hele Luften og den ganske Stemning i Stuen, der fik ham til at tage sig ned over Panden og ligesom besinde sig lidt . . .

Hviskningen stanser i Haven, Skyggen af Fruens Hoved holder sig ganske stille.

»Det kan s'gu ikke nytte at græde for'et«, siger han efter en Pavse; man bliver jo rig derovre, og Mo'er trænger til det.«

Han rejser sig som for at ryste den nye Stemning af sig, gaar saa hen over Gulvet og stanser ved Vinduet.

Hun sidder stadig i Krogen, gemt helt inde i Skyggen og kæmper for at kunne tale. Men Tankerne suser larmende forbi hendes Hoved, og det er hende, som om den Lyd, hun vil hente, sidder fast under en knugende Vægt i hendes Bryst. Og de andre kommer ikke ind — hvorfor ikke? hvorfor vil de dog plage hende saaledes?

»Spil lidt til Afsked,« siger han og vender sig. »Du har spillet saa lidt i disse Dage.«

Hun synes, at Gulvet gaar ned i en Dal og atter op, inden hun naar Klaveret, der staar lige ved Døren til Haven. Hun søger som i Blinde efter de hvide

Taster. Nu kan hun i det mindste blive fri for at tale.

De første Toner er larmende, Strængene støjer under hendes hurtige Hænder. Men snart bliver Spillet mere mildt, en sukkende, dæmpet Melodi, mættet af vemodige Taarer.

Og mens hun spillede, drog i de vexlende Toner hendes Ungdomslivs Billeder forbi.

Hver Akkord var et Minde, hun gemte, hver af de dragende Toner var en Drøm, hun hilste til Afsked.

Hun saae dem sejlende i det store Trug nede paa Præstegaardens Dam. Han var en mægtig Konge, der drog i Brudefærd med den dejlige Prinsesse. Og paa den anden Bred laa Æventyrets brogede Land. Hun sad med Blomster i Haaret og saae paa ham, der stagede Baaden, staaende oprejst med den gyldne Paphjelm paa Hovedet. Og hun troede, at den lykkelige Fart skulde vare for hele Livet . . .

Sommernattens Luftning slaar, mættet af Rosenduften, ind gennem Havedøren. Myggene surrer om Lampen; Taffeluhret dikker uophørligt.

Emilie spiller til Afsked for sin Kærlighed og ham, hun havde kær . . .

De er begge blevet ældre . . .

Han er i øverste Klasse inde i Skolen i Byen, og han skal snart være Student.

Saa sad de en Aften sammen bag Rosenhegnet i Haven, Haand i Haand, hun huskede det godt. Og han tog forlegen et Digt frem og læste det for hende. Det handlede om Kærlighed, og da han havde læst, sagde han:

»Det er jo om dig det handler!«

Og saa kyssede han hende lige paa Munden, mange Gange, mange Gange . . .

Hun rev sig løs, men Versene lærte hun udenad og sagde dem tusinde Gange, og intet Digt i hele

Verden var saa smukt som dette. Hun var jo selv Heltinde i Digtet.

— — Saa kom de mørke Tider, da han blev borte for hende . . .

Hvor Tonerne er bløde, milde, smeltende Akkorder, ligesom tungsindige Sange, Kvinder nynnende hvisker.

Hun spiller sidste Gang for ham, hendes Hjerte elsker.

De havde været sammen paa Bal. Det var i Julen ovre paa Vedbygaard. Der var en Dame fra København i en gul Silkekjole med mange Violbuketter. Han dansede næsten hele Aftenen med den Dame. Hun var saa koket og slog Slæbet op over Armen, naar hun dansede. Og saa spurgte han hende, om hun ikke var smuk. Hvor hun græd, da hun kom hjem, og hvor hun hadede denne Dame med den fejende Silke og de duftende Violer ... Men saa havde hun taget Digtet frem og læst det om igen . . . og hun var Heltinden i Digtet.

Hun havde været blind, og disse Toner var Gravsangen over hendes Kærlighed.

Saa havde de leget Tagfat en Sommeraften her nede i Haven. Og de var mødtes i Nøddegangen, pustende af det stærke Løb. Han havde taget hendes Haand og havde trykket den. Hvor hun følte Trykket endnu, kraftigt, varmt havde han trykket den.

Kærligheden lever af lidt, og hun havde bestandig haabet, at hun var Heltinden i Digtet. Med ham til Styrmand stævnede hun i Baaden over mod den anden Bred — Eventyrets brogede Land.

Men nu var Digtet forbi — og han stod alene i Baaden. Hun sad tilbage paa Bredden, og hun syntes, at alle Blomster havde sænket deres Hoved, og Aftenens Skumring lagde sig om hende — — —

Fruens Skygge bevægede sig uroligt paa Spisestuens Dør. De unge Piger lyttede anspændt.

Han stod og legede med sin Urkæde.

Tonerne lød mere afbrudt end før, ligesom dæmpede Skrig og uregelmæssige Suk. Saa holdt hun op.

»Tak, Emilie,« sagde han bevæget, »jeg synes aldrig, du har spillet saa smukt.« Ordene lød hjerteligt og varmt. »De Toner skal jeg huske i Batavia.«

Han rakte Haanden frem, men hun rejste sig hurtigt, vendte sig og gik hen til Vinduet.

Der var længe stille. Fruens Hattebaand gik heftigt op og ned. Marie tog sig hurtigt sammen og traadte rask ind. Johanne fulgte efter med Taarer i Øjnene og meget bleg.

»Det er vist paa Tiden at bryde op,« sagde hun.

Hun tager Afsked, og han gør ogsaa Mine til at gaa.

En underlig, nervøs Afskedstagen, hvor man undgaar at se paa hinanden, hvor den enes Haand ligger løst i den andens, og hvor man lader, som om man skulde sés den næste Dag . . .

Fruen og Marie følger dem ud i Haven. Emilie staar bestandig ved Vinduet. Hun vendte sig kun halvt, da han bevæget og sagte sagde hende Farvel . . .

Og medens hun hører Stemmerne fra Haven, staar hun taareløs og stirrer ud i Mørket.

Det bitre Mørke.

FRAGMENT

Der var en forunderlig Duft over dette Værelse, ikke af Hyacinther eller Heliotroper eller af Roser, i det hele taget ikke af Blomster — nej, det var som i den lune Luft hvert enkelt Gardin, hvert enkelt af de mørkerøde Forhæng, af Bordenes tunge Tæpper og af Chaiselonguernes Puder udaandede en sødligthidsende Vellugt, saa Luften blev tung, og man aandede vanskeligt . . .

Der gives Dage sent i August mod Sommerens Slutning, hvor Heden er kvælende, Luften svanger med Torden; og alle Blomster dufter stærkere, Heliotroper og de sildige Jasminer, mere berusende, mer betagende. Og de Dage er paa samme Tid vor Sommers Farvel og Sommerens Fuldkommelse.

Lyset fra den høje Lampe forvilder sig i Portièrernes dunkelrøde Atlask, glimrer og funkler mellem Etagèrernes Nipsting, lægger sig kælent over Divanens Blødhed og det mørkerøde Atlask gækker og leger med Lyset og dets Straaler ligesom en glødende Drue, der funkler i et Genskin fra Solen, selv i Vinstokkens dækkende Skumring. Saaledes gløder gennem det dæmpede Lys Dørenes Forhæng, Bordenes Tæpper og Stolenes Silke . . . Skæret fra Kaminen glider ud og ind, legende muntert med Tæppets Rosenbuketter. Lys og Skygge veksler paa Kamintæp-

pets Panterskind, Mørkets Linjer bøjer sig fremad og viger.

Kun ned over Bordet og h a m, der sidder bøjet over Bogen, gyder den høje Lampe sit stærke Lys. Han et Barn endnu med Barnets bløde Træk og Kinder, fint dunede som en Kvindes. Den Gang, da Fortidens Mester skulde mejsle den unge Augustus, gav han ham denne Pande og disse Læber. Og de store Øjne sér drømmende fremad, som om de bestandig ventede Svar paa et Spørgsmaal. Et Barn endnu — selv hans Stemme klinger dæmpet som en Kvindes, indsmigrende som et Barns, naar det beder . . .

Hun sidder lænet tilbage i Sofaens Puder og lytter med Hovedet støttet paa sin Arm og Øjnene lukkede halvt: En Juno at se til. Halsens gulblanke Hvidhed blinker bag de sorte Kniplinger, og Brystet hvælver sig højt under det mørke Atlask. Ærmet er gledet tilbage; og oppe fra Haandleddet, der er rundt og lige, følger man den fyldige Arm lige til Albuen. Hendes Ansigt ligger i Skygge. De fyldige, røde Læber, den lige Næse, den lave Pande, skjult af det bølgende Haar. Og Øjnene bag de lange Øjenhaar glimrer de frem under de sænkede Øjenlaag som en kortglødende Flamme, der tændes og slukkes hurtigt.

Men Fruen er distrait og drømmer mer end hun lytter.

Det er »Jason med det gyldne Skind«, de læser.

Vandringen i Haven, Elskovsmødet under Dyrehavens Træer.

Hun véd, det er om Kærlighed, han læser, og hans Stemme lyder ind til hendes Sjæl ligesom en vuggende Musik, til hvilken hun selv sætter Ord. Men naar han vender Bladet og hæver Blikket, mødes deres Øjne hurtigt, hans med et bange, næsten angstfuldt Spørgsmaal, hendes glimrende med Straaleglans, æggende imod ham. Og mens han læser, hører han ængstet sit Hjærte banke uens, og hans Strube snøres sammen.

Efterhaanden bliver hans Stemme mere dæmpet, Rødmen paa hans Kinder vexler med Bleghed. Øjnenes Glands bliver fugtig og svømmende . . .

Rundt om ham funkler det mørkerøde Atlask som i en dunkel Helligdoms drømmende Halvlys, og hæver han Blikket, vil det møde hendes.

Han holder krampagtigt om Bogens Blade, mærker en pludselig Kulde, synes næsten, han bliver svimmel.

Hun bøjer sig længere tilbage og snor en Haarlok mellem sine Fingre.

Han er naaet til Felix' Dagbog. Bogstaverne danser for hans Øjne, Stuens tunge Luft forvirrer ham, han længes efter Friskheden ude, efter Kulden; hans Tænder klaprer, dog føler han sig hed. Og han synes, at han maa raabe højt for at overdøve sit Blods Susen, der larmer i hans Øren, men Ordene kvæles i hans Strube . . . Og om et Øjeblik vil han briste i Graad — ja, han vil ikke kunne holde Taarerne tilbage . . .

Hun lukker Øjnene helt, Øjenhaarene sitrer og hendes Næseboer skælver.

»Som Saltvandet kvæger den skibbrudnes Tørst, saaledes kvæger hendes Elskelighed mig.«

»Stakkels Felix,« hvisker han.

»Hvorfor? Han maatte dø.«

»Maatte dø?« Han lukker Bogen og sér over mod hende. Der ligger som et Slør for hans Øjne.

»Ja, hans Kærlighed var jo kun en Drøm.«

Hun rejser sig og smiler.

»Men hvad forstaar De Dem paa Kærlighed, De, Barn!«

Barn, nej, han er intet Barn; han elsker jo som en Mand, elsker, hun véd det jo, hun maa vide det.

Se, hvor hun gaar langsomt hen over Gulvet, vuggende i de runde Hofter, runde, stærke Hofter, Og midt i Stuen vender hun sig og smiler. Kan nogen anden Kvinde smile saadan? saadan lokkende, betagende som hun. At trykke et eneste Kys paa

disse Læber, der smiler . . . Hans Kinder brænder, og hans Læber er tørre, Aarene i hans Pande svulmer. Aa, hvor hans Læber tørster!

Hun sætter sig halvt liggende paa Chaiselonguen foran Ilden.

»Kærligheden maa leve,« siger hun dæmpet, mere til sig selv, som det synes, end til ham. Elskov er Liv — hans var kun en Drøm.»

Hun tier. Blodet larmer i hans Øren, men gennem Larmen hører han hendes Ord som med en fremmed Klang og langt borte. Han sér henimod hende. Der ligger hun halvtudstrakt, mens Skæret fra Kaminen kysser hendes Haar. Se, hvor Lyset glider ud og ind! . . . Naar han blot kunde se hendes Øjne — saadan glimtende, med denne Glans fra før . . . men hun har vendt Ansigtet bort og stirrer ind i Ilden . . . Hvor han dog fryser, og hele Tiden er det ham, som om han skulde kvæles, og som en grusom Haand trykkede hans Strube sammen med lange Fingre.

Hvad om han flygtede? ud, bort, ud i den friske Luft . . . eller hvad om han . . .? nej, det er umuligt, han tør ikke, han tør det ikke . . .

Men han maa tale. Denne Tavshed maa brydes, den kan ikke blive ved. Og for hver Sekund, der gaar, bliver det vanskeligere . . . Og hun siger intet, slet intet.

Men nu vender hun sig og smiler. Han sér hende gennem en Taage, sér hende fjærnt, langt borte . . . langt borte ligger hun, smilende til ham, med det lysende Skær over Ansigtet . . .

»Ja, Elskov er Liv,« siger hun.

Et Øjeblik tier hun:

— Livet.

— Livet.

— Aandedrættet og Livet.

Det lyder igen som en døende Tone gennem hans

Sansers bedøvende Larm. Men alligevel — han behøvede jo næsten kun at række Haanden ud for at røre ved hendes Haar . . .

Hun sér længe paa ham, støtter Hovedet paa sin Arm og siger:

»Barn.«

Der var tusind Kærtegn i den ene Lyd, tusind Kys og tusind Kærtegn.

»Store Barn, som De er, store Barn.« Som for at bringe ham til Ro, glatter hun hans Haar med sin Haand. Men han river Haanden til sig, og medens han mumler nogle Ord, som næppe han selv har forstaaet, bedækker han hendes Fingre med sine tørstige Læbers tusinde Kys . . . et stakkels Barns første Kærlighedskys . . .

»Aandedrættet og Livet.«

PERNILLE

»Men saa skynd Dem dog, Jomfru Olsen,« siger hun, medens hun staar og tripper i Pernilles smaa, spændebesatte Sko. »Klokken er over ni« — —

Hvor hun dog glædede sig umaadelig til det Karneval. Hun havde jo aldrig været til Karneval før, ja det vil sige nok til Maskerade: hjemme paa Egnen havde Præstens jo en Gang haft Kostumebal, og hun havde været Pierette, og Godsforvalteren havde friet til hende under en Mazurka; han var Lanseknægt fra Wallensteins Tid og havde en stor Knebelsbart for at skjule sit Hareskaar; men det var slet ingenting, de kendte jo hinanden allesammen, og de tog Maskerne af ligestraks... Men nu iaften, saa var det saa var det rigtigt, stort, umaadelig dejligt... saadan ...ja hun vidste jo slet ikke, hvordan... Men glæde sig, det gjorde hun, og hun stod og trak i sine lange Handsker og pillede ved Pernilles hvide Forklæde...

»Kunde Frøkenen ikke staa lidt rolig,« siger Jomfru Olsen tørt... »Ellers stikker jeg Frøkenen.«

»Ja, men, Jomfru Olsen, jeg glæder mig jo saa umaadelig, saa ganske voldsomt, Jomfru Olsen!«

»Frøkenen har da danset før,« siger Jomfru Olsen, medens hun hæfter Pernilles Hue fast paa Haaret.

»Ja, danset,« svarer Pernille medlidende, »men det er jo ikke at danse at gaa paa Karneval, Jomfru

Olsen. Det er jo slet ikke at danse — det er noget ... noget helt andet.«

Og Pernille ler til Spejlet.

»Tror De, der bliver mange Perniller, Jomfru Olsen?« spørger hun.

»Det véd jeg saamæn ikke, Frøken.«

»Ja, men vist i alt Fald ikke mange saadan korrekte som jeg, for Onkel Bernhard har givet Tegningen.« Og saa smiler hun til sit eget Billede i Spejlet. »Maaske heller ikke ret mange saa kønne,« tænker Pernille og rødmer ved Tanken, for hun synes selv, hun er nydelig.

Hun ser paa det smukke Liv og paa Huen, som sidder lidt paa skraa.

»Jo, jeg er net,« siger hun til sig selv, og saa giver hun sig til at nynne af Glæde.

»Har De aldrig været paa Karneval, Jomfru Olsen?« spørger hun og bliver ved at se ind i Spejlet.

»Nej, Frøken.«

»Stakkels Jomfru Olsen,« siger Pernille.

Og saa kører hun med Onkel William og Tante Fanny.

Sikken Hjertebanken hun har i Vognen, hun mærker godt, hun bliver baade rød og bleg, og hun har klamme Hænder.

»Naa, Marie,« siger Onkel William.

»Aa, ja, Onkel, jeg glæder mig nok saa umaadelig, men jeg véd ikke — bare vi var derinde. Jeg er saa fortumlet i Hovedet. Det er Glæden.« — —

»Nej, Onkel William, det er jo ækelt, det er slet ikke, som jeg havde tænkt mig,« siger Pernille. »Maskerne glo saa stygt.« Hun hænger sig fast ved hans Arm, angst, helt skræmmet. »Og den væmmelige Henrik forfølger mig hele Tiden ...«

»Jeg tænkte nok, Du ikke vilde more Dig,« siger Tanten.

»Jo, jeg morer mig nok, Tante« — hun gemmer sig helt ind hos Onkelen — »men jeg havde tænkt, at . . . Hvor mon Hr. Herløv er?« spørger hun saa uden Overgang og lidt hurtig.

»Himlen véd det, han har spist til Middag hos Grosserer Bechwiths. Han kan naturligvis ikke gaa fra sit Selskab og den smukke Fru Kramer.«

»Nej,« siger Pernille, »det kan han naturligvis ikke.« Hun gaar lidt i Tavshed. »Naturligvis,« siger hun saa igen.

Men Hr. Herløv kom.

De sidder nede bag nogle høje Planter — Pernille og han — de har siddet der en hel Time, og Onkel William er fortvivlet, fordi han ikke kan finde dem.

»Men — jeg kunde jo kende Dem lige straks, Hr. Herløv. Jeg kunde have kendt Dem mellem Tusinde. Men De kendte slet ikke mig.« Hun kigger lidt frem. »Hør, hvor Folk dog ser latterlige ud. Synes De ikke?«

»Jo—o, det er haardt nok at bære sine egne Klæder, men at bære andres, det er næsten umuligt« . . .

»Jeg havde nu troet, at Karneval var noget ganske andet,« siger Pernille og stikker den lille Sko lidt frem under Kjolen.

»Hvad havde De da tænkt Dem, Frøken?« spørger han smilende.

»Aa, det var egentlig noget dumt noget, jeg tænkte — nu indser jeg det nok. Men jeg havde troet, at alle Folk vare meget kønnere, og at . . . der var mange flere Riddere« . . .

Han ler.

Karnevalets Støj summede om dem, de sad i Ly af de tætte Buske. Inde fra Dansesalen lød en forvirret Klang af Orkestrets Melodier. En Gang imellem, naar Larmen steg, maatte de bøje sig ganske tæt sammen for at kunne høre, hvad de sagde.

Pernille syntes, at det var en dejlig Krog her bag Laurerne, og Herløv glemte helt sit Selskab. Hun var saa fortryllende; den yndige lille Pernille var et helt Foraar, der var mange Fru Kramere, Fru Kramer kunde han se imorgen, iovermorgen, hver Dag, men Pernille var Foraaret, uberørt og friskt, yndigt og fortryllende. Han bøjede sig ind under Fortryllelsen. Han sad hele Tiden og undrede sig over, at han aldrig havde set det før, hvor smuk og frisk hun var. Han havde jo nok altid fundet hende meget net og fordringsløs, men han havde dog aldrig rigtig set hende. Og nu i Aften var han helt betaget af hende.

»De er yndig, Frøken Holm,« sagde han pludselig, »ganske yndig.«

Og hun var yndig: hendes røde Læber smilede, Øjnene lo, Lykkens Skær laa forskønnende over hendes Træk. Den lille Pernille var forelsket. Den første Forelskelse. Alt er Drømme, Drømmerier, ubevidst Velbehag og Længsel. Den første Forelskelse er Kærlighedens Førstegrøde, født i Hjertets Barndom paa Sjælens Foraarsdag. Blomsten aabner sig halvt, og Solstraalen, der kysser dens hvide Bæger, trænger legende ind mellem dens Blade — — — Det er første Gang, den kysses af Solen.

Marie havde jo længe været forelsket i ham, hele Vinteren, lige saa længe hun havde været herinde og taget Undervisning. Det var en Forelskelse, som levede af lidt, af et Blik, af et flygtigt Møde og et Haandtryk. Den, der elsker som hun, trænger ikke til Ord, hun er lykkelig ved at se — ikke til Hyldest, hun vilde føle sig uværdig til den.

De Dage, hun havde mødt ham, syntes hun, at alle Mennesker var gladere, og at Solen skinnede klarere, hun følte hans Haandtryk i mange Tider, hun længtes, naar hun ikke saae ham. Men mer havde hun aldrig tænkt ...

Her i Krogen bag Laurerne fik hendes Kærlighed Vækst. Den blev vækket af Musikkens Melodier, udfoldet under Karnevalets Hede, den fik Mod i den glade Nat.

»Skal vi ikke danse?« spurgte Herløv.

De dansede.

Aa, hvor Musiken dog lød dejlig, ligesom Fuglesang, tænkte Pernille, men hun sagde det ikke, hun turde ikke; saa vilde han le ad hende, han lo saa tidt, naar hun sagde noget, af hvad hun saadan rigtig følte helt indvendig. Det var naturligvis ogsaa dumt og affekteret alt saadant noget, man sagde helt inde til sig selv. Hun holdt heller ikke af at tale, hun vilde hellere ligge ganske stille inde i hans Arm og bæres — langt, langt bort og bestandig bæres. Hun lagde Hovedet lidt ind mod hans Skulder. Hvor han førte hende fast! Man var saa tryg herinde i hans Arme. Hvis hendes Moder nu var her, hvor hun saa vilde græde! Lægge sig ind til hende og græde rigtig ud — længe, længe.

Hun følte, han var hendes, helt og aldeles hendes, han saa' saa mildt ned paa hende, spørgende og smilende. Maaske var der noget i Smilet, hun ikke rigtig forstod, noget, hun blev saa underlig undseligbange for, men alligevel var hun glad. Det maatte være Kærlighed, der saae saaledes paa hende og bar hende saadan trygt frem. Det maatte være Kærlighed ...

Han førte hende bort fra Dansen, ud af Salen. De var begge blevne varme, kortaandede — lidt gispende Aandedrag — rødplettede paa Kinderne. Hun hang lidt fast paa hans Arm, han var meget bange for, at nogen skulde støde til hende i Trængslen.

De satte sig ude i en kølig Sal.

»Her er dejligt,« sagde hun og lænede sig op til Springvandsbassinet. »Ja, der var da ogsaa dejligt derinde,« tilføjede hun og saae op paa ham.

»Men en forfærdelig Trængsel,« sagde han.

»Var der?«

De sad hinanden ganske nær, helt inde i et Indhug af Bassinkanten. De sagde ikke meget. Naar de tav, kunde de høre Musikken ganske svagt oppe fra, og det syntes de begge to var dejligst. De behøvede ikke at tale, de var saa glade ved blot at sidde her sammen. Bag dem plaskede Springvandet ganske sagte, blødt, som om det pludrede i Takt til Musikken oppe fra Dansesalen.

Men saa begyndte Tavsheden at forvirre hende, og hun vilde bryde den.

»Hvordan har De moret Dem?« spurgte hun. Lige da hun havde sagt det, blev hun rød i Hovedet: hun vidste jo godt, at han havde moret sig godt.

»Udmærket naturligvis,« sagde han, og da deres Blik mødtes, smilede de begge to. »Og De?«

»Jeg? aa, jeg har aldrig troet, man kunde more sig saa vidunderlig.«

Saa blev der igen Tavshed. Springvandet mumlede uophørlig. Pernille syntes, det gav sig til at tale, men hun turde ikke høre efter, hvad det sagde — —

Han saa' paa hende, han havde taget hendes Haand, talte dæmpet. Og medens Nattens Timer gik, blev der vekslet mer end halve Ord og givet hele Løfter.

Da han hjalp hende Kaaben paa, kyssede han hende i Nakken lige under Haaret. Hun syntes, Blodet brændte der, hvor han havde kysset, blussede hæftig og saa' paa ham. Hun havde Taarer i Øjnene. — — —

»Nej, Tante, jeg skal ikke forkøle mig,« raaber hun. Hun lukker Døren, drejer Nøglen om to Gange. Hun maa være alene, helt alene. Hun trænger til at klare sine Tanker, til at fortælle sig selv alt, hvad hun har oplevet.

Men hun vil ikke begynde at tænke endnu; hun

vil først i Seng, og saa vil hun ligge der ganske rolig og drømme det altsammen om igen . . . Bare skynde sig at komme i Seng . . .

Ja, hvor det er dejligt at elske, saa dejligt, at hun slet ikke véd, hvordan hun skal maale det. Hun kan dukke ned i sin Lykke lige som i et stort Hav. Hun laa længe ganske stille, med foldede Hænder og med Øjnene lukkede. En Gang imellem smilede hun, et blødt længelevende Smil. Saa virrede hun lidt med Hovedet, rejste sig for at slukke Lyset, greb det og satte Fødderne ud paa Tæppet.

Hun gik med Lyset i Haanden hen over Gulvet, stansede foran Spejlet og løftede Lyset op, saa Skæret faldt paa hendes Ansigt, smilede, rødmede og pustede hurtigt Lyset ud — — — trippede i Mørket hen over Tæppet. Pludselig gav hun sig til at nynne den Vals, hun havde danset med ham, hun laa længe og sang den ganske sagte. Saa faldt hun tilsidst i Søvn, lullet ind af sin egen Sang.

Det var højt op paa Dagen, da hun vaagnede. I Begyndelsen kunde hun slet ikke samle noget; da hun lidt efter lidt kom til sig selv, gik hun helt op i et uendelig saligt Velvære, en vis Tryghed, hun mere ubevidst betoges af end egentlig gjorde sig klar. Saa kom der en stærk Længsel efter at se ham. Men han maatte jo komme i Løbet af Dagen.

Hen paa Eftermiddagen kom Onkelen ind med et Brev.

»Det er til Dig, Marie,« sagde han, »fra hvem Satan kan det dog være?«

Marie greb efter Vejret. Hun følte som et Sting i Brystet, tog Brevet.

— Ja — det var fra ham, hun kendte Haanden, han havde en Gang skrevet nogle Ord bag paa et Visitkort til Tanten — — — hvorfor turde hun dog ikke lukke det op —

Hun foldede Brevet op. Der stod ikke mere end tre Linier. Hvor hendes Haand rystede.

»Ogsaa for Dem, Frøken, var jo alt det, der hændte i Aftes, kun en lykkelig Spøg.«

Brevet gled ud af hendes Hænder. Hun syntes, at hendes Følelse var stivnet, at Aandedraget døde hvinende i hendes Bryst. Hun saae kun Brevet, som gled ned ad hendes Kjole. Papiret var en graa Plet midt i alt det sorte.

»Naa, fra hvem er det saa?« spurgte Onkelen.

»Fra Hr. Ingerslev,« sagde hun. »Han be'er, om jeg vil spille imorgen.«

Hun vilde gerne været gaaet ud af Stuen, men der laa som en tung Vægt paa hendes Skød. Hun kunde ikke rejse sig — — —

»En Spøg — en Spøg« — hun lænede Hovedet tilbage mod Væggen og lukkede Øjnene. Hun mærkede, at hendes Kinder var isnende kolde...

»En Spøg — en lykkelig Spøg....«

CHOPIN

Jeg var kommen derned for at undersøge nogle gamle Billedværker paa det gamle Stiftsbibliothek, og mine Undersøgelser trak, som næsten altid, længer ud end jeg havde ventet. Egentlig var det ikke synderlig morsomt for en fremmed at ligge der og halvdrive i den lille, solvarme By. I sine Fritimer at sidde døsende over en Bog paa en umagelig Stol i et Gæstgivergaardsværelse, for hvilket vort Aarhundredes Komfort var et ukendt Begreb, hvis Vægge var hvidtede, og hvis Stote var betrukne med Hestehaar og stoppede med Hø, hvis eneste kunstneriske Prydelse var et gammelt Portræt af Frederik den Sjette, og hvis Seng var et uhyre Monstrum fyldt af mægtige Dyner, som midt i Sommerens Hede lod dens ulykkelige, transpirerende Ejermand forsvinde i et Hav af Gaasefjer og hjemmegjorte Drejler. At hænge ørkesløst ud af Vinduet og se ned ad den sollyse Gade, den irriterende sollyse Gade, hvor Konsulens røde Hus laa og bredte sig i Solskinnet og var vigtigt af sine Spejlglasruder og sin Flagstang. Nederst nede Apothekerens graa skidentfarvede Sted med de mange hvide Markiser, Købmand Lunds gammeldags Stentrappe; tilhøjre, paa den anden Side Rebslageren og Barberens Skilt. Barberen var rigtignok død, og Enken havde hævet Forretningen, men de

to gule Bækkener vare blevne hængende. Enken nænnede ikke at tage dem ned, og det gjorde ikke noget, at de hang der: al Verden vidste jo dog, at Barberen var død — og Skiltet pyntede i Gaden. Ellers intet, slet intet at se paa langs ned ad den sollyse, stilfærdige Gade. Og vendte man Hovedet, havde man Landevejen med sit Støv og sin Solhede, nogle afsvedne Marker og ude i Horisonten en Bakke, der laa Brak i oppløjet Tilstand. Skraas overfor mit Vindue et lille Kig ned i »Gyden«. Nedenfor Gyden nogle grønne Træer, Spadseregangens Linde.

Byen var stolt af de Spadseregange, og den kunde nok have Grund til sin Stolthed. Det var nogle dejlige Alléer; dejlige om Formiddagen, naar Sommerhedens Dis laa som et dalende Flor ude over Fjorden og Kysten, naar Varmen bagte Strandens Stene og gjorde Badehustagene næsten glødende i Branden. Saa sad man inde under Skyggen, kølig gemt og saae ud i Sollysets Leg, der brødes med Sommerdagens Taage, gled frem med det glidende Vand og spillede paa de vekslende Krusninger. Straalerne gnistrede og kæmpede, brødes med de tusinde Reflekser, ligesom svøbte sig ind i den Dis, de selv havde skabt... Men selv sad man inde i Skyggen. Dejlige ogsaa om Aftenen. Dæmringens lysende Skær ligger som en skinnende Taage, et Slør over Dagen, som skal komme, ude over Vandene og Fjorden, der bæver som et sitrende Spejl, paa hvilket en Aande har dugget. Men under den duggende Aande leger det metalblanke Spejl alligevel med Straalerne og Lyset. Bølgerne blinke og glimte, vige ind under Glansen, tabe sig ude i Mørket, skinnende som mørkblankt Metal, der fanger de skiftende Straaler i en violfarvet Brydning og kaster dem dæmpet tilbage for at kæmpe med de Tusinder af Glimt, der gnitrer, brydes og stride ude i Lyset og Glansen. Men inde under Lindenes Tætning ligger Mørket duftende og svalt. Hvor

er dette Mørke dog ikke hemmelighedsfuldt — gennemtrængt af Lindeduftens Sødme, af Friskheden ude paa Vandet, opfyldt af Grenenes Hvisken, befolket af Sommeraftenens Drømme.

Og Alléerne strækker sig som et grønt Bælte rundt om hele Byen. De gaar langs Fjorden, op forbi Anlægget lige til Kirkegaarden. Hvor det dog er en forunderlig stille Kirkegaard, tæt og grøn som en fredet Lund. Netop fredet. Byens Folk gaar ikke ud og ind paa denne Kirkegaard, Børnene faar ikke Lov til at kravle mellem Ligstenene. Alt er ganske tyst. En enkelt Sørgende færdes mellem Gravene under de hængende Pile og mellem de sørgmodige Tuyaer, lægger en Krans paa sit Gravsted og gaar stille, som hun er kommen.

Det er, som man var sky for Stedet, en hellig, ærefrygtsfuld Skyhed. En Gang imellem aabner Graveren den store Port med Jernkorset, og mens Klokkerne ringer, strømmer alle Byens Folk sammen, baade Mænd og Kvinder: Kirkegaarden har faaet en Grav til. Man kommer for at sige Farvel som til en Slægtning — her er alle i Slægt — en Slægtning, der er gaaet bort til en lang Rejse. Og naar Præsten, mens alle blotter Hovedet, har lyst Velsignelse over hans Bortgang, gaar alle stille, som de kom. Saa lukkes den store Port, og Kirkegaardens fredede Lund drømmer videre i Ensomhed og Tavshed.

Jeg mødte hende hver Aften i Alléen mellem Havnen og Anlægget. Hun gik langsomt, stod ofte stille, saae ud over Fjorden, gik lidt videre, lyttede efter Klokkerne, som ringede til Solnedgang, gik igen med denne ejendommelige, rolige Holdning, der straks havde været mig saa paafaldende. Hun kom bestandig ned fra Gyden og gik to Gange frem og tilbage, saa op om Anlægget og hjem. Jeg vænnede mig snart til at vente hende. Denne ranke, rolige Skikkelse med den glidende, lydløse Gang voksede for-

underlig sammen med Billedet af den mørke Allé, den drømmende, duftsvangre Stilhed, Tavsheden og den blundende Ro. Vi talte aldrig sammen. En Hilsen vekslet i Tavshed, og hun gled mig rolig forbi. Jeg véd ikke hvorfor, jeg brød mig ikke engang om at høre hendes Stemme eller se det Ansigt, hun dækkede bag det brune Slør. Som hun var, passede hun ind i dette Billede, maaske var hendes Stemme ikke melodisk eller hendes Ansigt ikke smukt. Saa vilde kun Illusionen være borte . . .

Men i saadanne smaa Samfund kan to Mennesker, som møde hinanden ved samme Tid fjorten Dage i Træk, ikke vedblive at tie. Man er vant til at tale. . .

Jeg husker ikke mere, hvorledes vi kom i Samtale. En Dag slog hun Sløret bort fra sit Ansigt og talte. Det var et ikke længer ungt Ansigt med mørke Øjne og en nedadkruset Mund. En Kløft i Hagen. Hun talte dæmpet, det var, som om der vibrerede en tilbagetrængt Vemod bag de fleste Ord. Men hvad hun sagde var friskt og utvungent.

Frøken Simony hørte hjemme i denne kølige Allé, hvor Sommernattens Drømme vaagede, og Strandens Bølger hviskede vemodig om Solen, der gik ned, og Dagen, som svandt.

Vi talte altid livlig. En Del om Byens Folk; hun omgikkes ingen, sagde hun, siden Moderens Død; i de sidste fire Aar havde hun levet meget stille; saae egentlig aldrig andre end Doktoren.

»Brandt er meget elskværdig,« sagde hun, »men han er Fritænker.«

»Og det er noget meget slemt?«

»Ja,« sagde hun og standsede lidt, »meget slemt. Hvad vil De give os i Stedet? I saadanne smaa Forhold som vore trænger man til noget at længes efter — noget paa den anden Side dette. Saa har vi Udødeligheden.«

»Men man kan godt tro paa Udødeligheden uden at være Kristen.«

»Ikke paa vor Udødelighed. Jeg har plejet mange syge — de er døde rolig, fordi de troede paa en Tilgivelse. Vi har vel alle noget at bede om Tilgivelse for...«

»Vistnok.«

Vi gik lidt igen. Vandet steg glidende mod Kysten, det lød ligesom en hel Melodi.

»Men jeg holder meget af Brandt; overordentlig meget af ham. Jeg tror ikke, jeg kunde være saa elskværdig som han, hvis jeg ikke troede.«

Jeg lo lidt.

»De skal ikke le,« sagde hun alvorlig og gik lidt hurtig frem, »alt det onde vilde komme op i mig.«

Hun var altid rolig, og hendes ejendommelige Beherskelse styrede Samtalen, selv naar hun tav. Thi hun »hørte« ofte. Selv Brandt, som vi undertiden mødte, bøjede sig som oftest helt ind under dette vemodig dæmpede, som var hendes Væsens Særpræg. Men undertiden kunde han dog ogsaa blive udfordrende, æggede hende da ved Paradokser, irriterede hende ved smaa Udfald. Saa kunde hun en Gang imellem blusse op og i sin Iver gaa længere frem end sædvanlig, det kunde føles som en Understrøm af Uro bølgende gennem hendes Ord.

Vi talte en Gang om Chopin.

»Jeg spiller ham aldrig,« sagde hun næsten hæftig. »Han er usund.«

»Ja, ganske vist,« svarede jeg, »en noget hysterisk Natur, et af de Mennesker, man maa beklage, fordi de saa at sige er udsatte for Lidelser.«

»Udsatte for Lidelser? Sig hellere: De vil lide. Og saa bag efter sætter de deres Smerter ud i Valsetakt. Chopin leger med sine Lidelser«...

Hun talte hurtig med det halvt tilbagestemte Aandedræt, hun altid havde, naar hun blev ivrig eller

bevæget. Skumringen i Alléen var næsten som Nat, saa jeg kunde ikke se hendes Træk; og da vi kom til en Lysning mellem Træerne, slog hun hurtig Sløret ned.

»De spiller ham dog undertiden,« sagde Brandts Stemme fra Mørket. Der var noget skarpt i Klangen.

Hun vender sig hurtig: »Det har De aldrig hørt« — — —

»Jo, Frøken, en Gang« —

»Saa har De . . .« hun stansede pludselig, tog Aanden dybt og sagde sagtere: »De har taget Fejl, Doktor Brandt.«

Brandt rømmede sig.

Jeg véd ikke hvorledes, men Samtalen skiftede, og Brandt kom til at tale om Lassalle.

»Jeg kender ham for lidt,« sagde Frøken Simony.

»Saa burde De lære ham at kjende. Vi har sandelig godt af i det mindste at læse om store Kampe her, hvor al Kamp er stængt ude og ukendt«.

»Store Kampe? hvad mener De med det Ord?« spurgte hun og stansede lidt.

»Samfundskampe, hvor Idéer rører sig, hvor der er Storm over et Hav og ikke vore usle Krusninger i et Vandfad.«

»De bruger altid saa mærkelig store Ord, Doktor Brandt.«

»Aa, det er sandt, hvad jeg siger. Vi gaar omkring i Tusmørke og sover.«

»Hvor kan De sige det? De, som er Læge? Her kæmpes ogsaa — smaa Kampe, vær vis paa det« . . .

Bølgerne skvulper nede mellem Stenene ved Stranden, et let Sommernatsvindpust, der lyder næsten som et Suk bevæger Lindene sagte. Vi stanser ved en Lysning i Alléen.

»Hvilken Kamp er vel størst,« siger hun, vendt mod Brandt, »mon den, hvert enkelt Menneske kæmper

stille med sig selv, eller den Samfundskamp, de taler om. Det gælder i begge om at sætte Livet ind — og der flyder Blod i dem begge . . .

»Men den er dog forbandet personlig. Mit jeg spiller en saa sørgelig lille Rolle i den store Komedie,« svarer Brandt.

»Ikke for Dem selv, Brandt.«

Hendes Ansigt er roligt, men der ligger noget som Begejstring over Trækkene. Hun ser ud som en sørgeklædt Sejrens Gudinde.

»Døm ikke de stille Samfund, der leves i Stilheden. De har jo selv fortalt mig, at Naturen aldrig sover, og at selv her iaften, hvor alting er saa idyllisk og roligt, Kampen bestandig føres lige haardnakket og lige rædselsfuldt . . . Det gaar med de stille Samfund, Brandt, som med Naturen iaften: de breder kun Stilhed og Tusmørke ud over deres Liv . . . Det kan De være vis paa . . .«

Der var en egen blød og betagende Klang i hendes Stemme, den gled sammen med Tusmørket i Alléen. Dæmringen ud over Fjorden, Stilheden rundt omkring. Det var, som om Sommernattens Tavshed fik Ord.

»Det er blevet silde,« sagde hun og gik fremad. »Drik The hos mig iaften, saa skal jeg spille for Dem.«

»Duggen er falden,« sagde hun, da vi var kommen ind ad Laagen. »Haven maa De se en anden Gang.« Hun aabnede Verandadøren og bad os gaa ind i Dagligstuen. Der skulde strax komme Lys.

Der var en stærk Blomsterduft i Stuen, Reseda og Roser. Hele det Hav af berusende Duft, som naar Duggen falder, løsner sig fra Rosernes Bægre og fra Jasminernes Kalk, steg som kvalmende Bølger ind gennem Verandaens Døre og lagde sig i de mørkegrønne Gardiners Folder og paa det uldne Gulvtæppe.

Hun kom selv ind med Lampen og satte en Skærm over.

»Jasminerne forpester Luften,« sagde hun, »det er egentlig en afskyelig Blomst«.

Stuen gjorde et noget mørkt Indtryk. De tunge Gardiner, Forhængene og Tæppet — det saa lidt indeklemt ud. Men efterhaanden vænnede man sig til Værelset. Hvor det Hjørne var smukt! Helt tilbage en stor Buket af frit ordnede Markblomster, Bregner, Kamilleblomst og Mælkebøtter, Siv og Græsser, stolten Henrik og Gøgeurt, alt imellem hinanden. Og bagved nogle vilde Rosengrene, hvis Roser var halvt visne. Over Flygelet Beethovens Billede, stort i en mørk Ramme: Mozart og Schubert nedenunder Beethoven. Inde bag Flygelet, halvvejs ud fra Væggen, staar en Piedestal med en Buste — jeg kan ikke se, hvem det er. Lampeskæret er mat, forvilder sig i Krogenes Mørke, dæmpes af det douce Tæppe, de strænge Farver, blinker og samler sig i en enkelt forgyldt Ramme paa den store Væg, glider frem og tilbage henover et Maleri over Sofaen . . .

Det forestiller en Kvinde, høj, slank, mørkklædt, som fra en Balkon stirrer ud i Natten . . .

»Et smukt Billede, ikke sandt? Jeg har købt det i Wien.«

»Men hvad er det egenlig, Maleren vil fortælle?« spørger jeg.

»En eller anden simpel Historie,« svarer hun med et Smil.

Efter Bordet spillede hun. Inde i Spisestuen havde vi talt muntert og livligt. Brandt havde fortalt Historier fra Byen, og hun havde lét med sin mærkelig ungdommelige Latter.

Herinde vendte Vemoden tilbage. Der var noget dæmpet ved alt herinde, ved Farverne, Luften, Tusmørket. Hun havde tændt Lysene paa Flygelet. Jeg stod ved Vinduet, saa jeg saae hende halvt i Profil, Brandt sad gemt i et Hjørne, helt inde, dukkende

ned i en Lænestol. Ude i Haven tog undertiden et Vindpust sukkende i Busketternes Grene.

Hun spillede et Brudstykke af Beethoven. Majestætiske rolige Toner; ligesom vuggende Bølgeslag, naar Havet gaar til Ro efter Uvejr. Man aner Stormen, der har pisket Vandene, jaget dem og skumklædt deres Toppe. Men nu er det ovre, og denne vuggende Stilhed er Uvejrets døende Dønning. Langsomt, ensartet, næsten monotont. Saar, som lukker sig, Vunder, som læges. Træer, som bøjer deres Kroner, bevægede af Natvindens Pust . . .

Jeg ser paa den spillendes Profil. Den lige Næse, Munden tæt lukket, den kløftede Hage. Stregen fra Næsen ned mod Mundvigene ser dybere ud end den plejer, det kommer vel af Skyggen over Kinden. Den mørke Kjole slutter tæt om de trinde Skuldre, det faste Bryst, Hofternes Bue og falder ned paa Tæppet som en blød Strøm. Jeg hæver Blikket: Lysets flagrende Skær leger med Markblomstbuketten, løber ud og ind imellem de store Græs, fanges af de visne Roser. Nu ser jeg Busten: det flimrende Lys glider frem og tilbage over Niobes Træk, hvis Smerte synes at faa Liv her i det usikre Skær . . . Munden, som er aaben til Skrig, Blikket angstfuldt og forfærdet...

Havens Træer staar som mørke Masser imod Himlens Halvlys.

»Synger De ikke for os,« spørger Brandt fra Krogen.

»Nødig.« Hun bøjer sig ned og tager et Nodehæfte frem; slaar op og begynder at spille. Der er noget nyt i dette Forspil, noget stærkt, noget besluttet, noget fremmed.

Saa synger hun. Det er en Alt; næsten en syngende Tale, blød indsmigrende og mørk. Sangen er maaske lidt monoton, med et bølgende Akkompagnement, glidende og vuggende sig... Stemningen stiger. Hun beder ham mindes, hvad hun gav ham, sit Hjerte, sin Ære, sit Liv. Der er feberagtig Uro i Tonerne, det

lyder som afbrudte Skrig, hun næsten raaber hans Navn, hvisker det sidste Farvel . . . Saa slutter det hele af med en kort og skærende Lyd . . .

Sangerinden rejste sig hurtig og stillede sig med Ryggen mod os i Verandaens Dør . . .

»En dejlig Melodi«, sagde Brandt.

»Og dejlige Ord«, tilføjede jeg.

»Skade, at en saa stor Digter skal være en saa stor Slubbert«, Brandt rejste sig og gik frem i Stuen. Frøken Simony vendte sig hurtig. »Kender De ham?« Hun var bleg — aldeles hvid — graa hvid.

»Ja, jeg har den Ære — at kende lidt til ham . . .«

»Lidt? Brandt, det er ikke nok for at dømme et Menneske«. Hun talte skarpt og skærende, man kunde næppe kende hendes Stemme igen. »De dømmer altid hurtig.« Hun gav et Ryk i sin fine Urkæde — et af Leddene sprængtes.

»Nu skal De faa en Galop.« Det var en Koncert-Dans af Rubinstein. Et Karneval af Triller, Løb og Overgange.

Saa gik vi.

Brandt var tavs og tankefuld. Vi gik flere Gange frem og tilbage i Alléen udenfor Haven.

»Hvor længe har Frøken Simony boet her i Byen?« spurgte jeg.

»Seks Aar. Hun kom hertil med sin Moder, som købte den Villa . . .«

»Og før den Tid?«

Brandt svarede ikke strax. Jeg véd ikke hvorfor, men jeg turde ikke spørge igen.

»Rejste hun meget omkring,« sagde han endelig.

»Og De kender ellers intet til hendes Fortid?«

»Hvorfor tror De overhovedet, at der er en Fortid.«

»Man har det paa Fornemmelsen.«

»De har Ret. Man har det paa Fornemmelsen . . .« han tav igen, sagde saa lidt efter med et halvt sati-

risk Tonefald: »Aa, det er vel en eller anden simpel Historie.«

Vi tav igen. Brandt gik langsomt, noget foroverbøjet. Naar han talte, lød det som højttænkte Brudstykker af en lang Tankerække.

»Ifjor, da her var Kopper, ledede hun det hele. Hun meldte sig først til Tjeneste og var den sidste, som gik. Og saa tog hun det hele som noget selvfølgeligt« . . . Han stansede og lyttede. »Hører De«, hviskede han, »hører De«, hviskede han, »hører De? Opus 34. Nu spiller hun Chopin« — Og Tonerne fra den smeltende Vals lød vuggende mod os ud i Natten.

Jeg skulde rejse. Min Kuffert var surret fast oppe paa Gæstgiverens Omnibus. Brandt kom løbende i det sidste Øjeblik for at bringe sit »Farvel og sin Velsignelse«.

»Hils Frøken Simony,« raabte jeg ud af Vognen, »jeg traf hende ikke hjemme.«

— »Hun er ude at passe en Husmandsenke, som ligger for Døden af Plettyfus. Skulde hilse dig mange Gange.«

Vognen rullede ud af Porten, ned ad den slet brolagte Gade. Konsulens Hus med de skinnende Ruder og Flagstangen, Apotheket med sine svajende Markiser, Barberens Skilt. Købmand Lund hilste fra Trappen. Nu er vi ude paa Landevejen, kører ned forbi Anlægget, drejer om Hjørnet ved Højen.

Der staar hun. Den høje Figur med den tætsluttende Dragt, det brune Slør. Hun vinker med Haanden, nikker og raaber Farvel. Jeg bøjer mig helt ud af Vinduet.

Saa drejer vi — — Jeg ser Sløret . . . det hvide Lommetørklæde, bøjer mig tilbage i Vognen.

Dagligstuen med det mørkegrønne Tæppe, Markblomsterne, Rosenduften ind gennem de aabnede Vin-

duer. Brandt skjult i Skyggen. Beethovens Melodi som vuggende Bølgeslag, monoton i sin dybe Majestæt, — — Hun selv . . . hendes Stemme, da hun sang. Og saa det bløde Tonefald med hvilket hun sagde: De breder Stilhed ud over deres Liv . . . Og Niobebusten, hvis Smerte Lyset gjorde levende . .

Jeg kom hjem, ind i de gamle Forhold, Vanen, det tilvante Liv — jeg var nærved at glemme Spaseregangene og Barbererens Skilt. Selv paa Frøken Simony tænkte jeg sjældnere. Nogle Uger gik. Saa fik jeg en Dag Brev fra Brandt.

Det var meget kort, nedskrevet i Hast med lidt usikre Skrifttræk.

»Hun er død,« skrev han. »Den Plettyfus, hun paadrog sig ved at passe Husmandens Enke, var stærkere end min Kunst. Jeg venter Dem til Begravelsen, næste Lørdag Klokken tolv.«

Jeg tog derned og kom til Byen om Morgenen. Brandt var paa Landet i Sygebesøg, og jeg saae ham først i Kirken. Hele Byen var der. Der blev sunget en Psalme, og man bar Kisten ud, hvorefter vi alle fulgte til Fods. Man hviskede til hverandre, undrede sig, spurgte, hvorfor der ikke var blevet talt i Kirken. Kom saa til Kirkegaarden.

Det var noget henne i September, en af de klare Høstdage, der forener Sommerens Varme med Efteraarets vidunderlige Renhed. Vi bøjede ind ad en Sidegang.

Jeg saae Kisten lige foran mig, den var helt bedækket af Bregner. Der var ogsaa en Egekrans . . . Paa det Gravsted blomstrede Roserne endnu — — — Hvor Kordrengene dog hvinede . . . Hendes gamle Pige gik ved Siden af Kisten og græd. Man hørte hele Tiden hendes Snøften . . . Hvor var Brandt? Naa, lige bag ved mig. Han havde rødkantede Øjne . . . Han havde vel ogsaa vaaget meget —

Nu stansede vi ved Graven.

Præsten traadte frem med blottet Hoved.

»Der skal ikke tales her ved denne Grav. Hun, der er gaaet bort, vilde kun dømmes af Gud. »Ingen kender den anden,« sagde hun ofte til mig. Men jeg tror i dette Øjeblik at kunne vidne, at vi her bringer en Kvinde til Hvile, som hørte til de trofast kæmpende og til dem, som i stille Kampe sejrer i Stilhed. Gud modtage hendes Sjæl!

»Fader vor, Du som er i Himlen . . .«

Høstdagens Klarhed om os. Øverst oppe ved Graven Præstens brede Skikkelse. Hvor Bønnens Ord dog lyder inderligt, de ligesom vrider sig ud af hans Læber . . . Jeg hører uafbrudt den gamle Pige snøfte. Det er som et Akkompagnement.

»Lad os vente lidt,« siger Brandt.

Vi gaar frem og tilbage uden at tale. Jeg vovede ikke at spørge, jeg var vis paa, han ikke kunde tale uden at briste i Graad. Endelig blev han roligere.

»Der var en Fortid,« sagde han pludselig og stansede. »Hun bad mig ordne sine Sager . . . Jeg gjorde det iaftes. Saa fandt jeg dette« . . . Han kæmpede voldsomt med sin Bevægelse. »Et Brev til ham, hvis Sang hun sang den Aften . . .«

»Digteren?«

»Ja — og saa denne Konvolut.«

Jeg tog Konvoluten. Der faldt nogle Blomster ud.

»Det er fra Barnets Grav, sagde han, vendte sig og gik et Par Gange op og ned. »Lad os saa gaa.«

Graveren ventede paa os for at lukke Porten. Han slog den haardt i.

Vi gik til hendes Hus om Eftermiddagen, henimod Solnedgang.

Nej, hun kunde ikke være død. Om lidt vilde hun komme ind og tale til os, og Klangen af hendes Stemme vilde vække Aanderne, som drømte; hun vilde sætte sig hen til Flygelet og spille, og alt vilde

vaagne, naar hun spillede. Nu var det faldet i Blund. Blomsterne hviskede i Drømme, de sidste Toner, hun spillede, var gaaede til Ro, slumrende vuggede de sig mellem Gardinernes Folder . . . . døde hen mellem Verandaens Vinløv.

Skumringen voxede i Stuen. Alt slumrede, blundede, drømte, Minderne, Tonerne, hendes Stemmes Klang . . . alt . . .

Men hun vilde aldrig komme og vække det.

VE DEN, FRA HVEM FORARGELSEN KOMMER

Præsten løftede sit Ansigt, og han saae, det var Dag.

Solstrømme faldt over Haven.

Dorsk stirrede han paa en Guldregns Pragt nær sit Vindu, og han saae paa Bedet med højstammede Roser og sagde: Ja — de trænger til Vand. Men hans søvnløse Øjne sved ved Dagens Skær og vakte ham. »Det var Dag.« Og ludende følte han over sig al Livets Byrde.

Men pludselig harmedes han; og han hævede vredt et Par knyttede Hænder til Trusel mod Lyset: Han truede Dagen og Solen. Han rejste sig og rev Persiennen ned; hver Stribe Sol lukkede hans rystende Hænder ude med Omhu. Saa lagde han sig hen paa Sofaen i Krogen, sammenkrøben og rugende i Mørket.

I krympende Fortvivlelse havde han vredet sine Hænder, elendig som den byldslagne Job havde han stønnet til Gud. Sine Haar havde han udrevet under Herrens Svøber, og han havde kaldt ham Jehova og den almægtige Eneste. Klynkende havde han bedt for Jesu dybe Vunder; ynkelig havde han slæbt sig for Korsets Fod til sin Frelser. Og alle Bønner, de var bedt, og hvert syndepint Angstraab var sendt mod Himlen i denne Nat.

Men da Dagen kom, da pønsede han paa Hævn. Han laa sammenkrøben, og han bed i sine spændte Knor, mens han pønsede paa Hævn.

Blod steg op i hans Tanker, og han længtes efter at føle en varm Strube mellem sine Fingre; og der var ikke den Grumhed, uden at hans Hævn jo svælgede deri, afmægtig og forbandende sig selv. Og snart logrede hans Hævn for Gud som en smigersyg Hund, og snart fornægtede den.

Nej — nej — saa var der ingen Gud. Saadan vilde ingen Barmhjærtighed straffe, saadan i det eneste eneste, — nej, der var ingen Barmhjærtighed.

Og atter saae han det Syn, som jog hans Tanker: Hvor hun bøjede sig, hvor hun smilede lykkelig, og hans unge Fætter stjal Kys paa Kys fra hans Hustrus Hals...

Nej — nej — saa var der ingen Gud! Ikke Retfærdighed, ikke det evige Liv, intet, der lignede Gud...

En Løgn, en Løgn.

Præsten fornægtede Gud. Han trampede paa hvert et helligt Navn, han vrængede ad hvert et Ord, han selv havde talt; han forbandede sin Forkyndelse. Og Smerten blev som hede Jærn, der brændte hans Sjæl.

Men Hævn — Hævn.

Han havde elsket saa varmt, elsket den eneste Gang, elsket i Tugt, saadan som det sømmer sig at elske for Gud Faderens Øjne —.

Jesus, aa Jesus!

Og han hører i sin Mund det gamle Navn, og han spytter det ud som en væmmelig Tudse fra sin Tunge.

Præsten haanede Gud. Han gav ham hvert nedrigt Navn, hvert Skældsord, han fandt. Og for det havde han ofret sit Liv.

Han faldt hen i en Stol, og Hovedet sank ned paa hans Bryst. Han saae det bittert glide frem.

sit Liv, Dag efter Dag fra sin første Barndomstid. Han havde levet med sin Moder, de to, efter Faderens Død, og de havde delt altsammen, de smaa Sorger og de smaa Glæder, og Barndom var blevet Ungdom, og han var begyndt at gaa den samme Vej som sin Fader... Han havde aldrig tænkt at blive andet end Præst...

Saa ramte ham hans første Sorg: hans Moder døde. Hun var død med Jesu Navn paa sine Læber...

Og Præstens Hoved sank tungere, og Taarer løsnede sig fra hans Øjne. Og uden at han vidste det, mumlede hans Mund igen de gamle Navne... Fra hans hele Liv strømmede disse Bønner ham imøde, han bad, han maatte bede, og han græd — hvor han græd...

Men hvordan — hvordan? Nu, da han og hans Hustru maatte skilles.

Saa vaagnede Smerten paany, men mildere, uden Energi; og rokkende, i sagte Klynken, bad han og slæbte sig hen til sin Gud. Men skilles, skilles maatte de — han og hans Hustru. Ikke en Dag, ikke en Time kunde hun blive her.

Aa — Jesus — Jesus.

Han bad, og han vidste ikke Raad; han sagde de samme Ord, og de bragte ikke Trøst.

Ingen, intet at gribe til nu.

Bibelen — Bibelen — kunde den binde hans Tanke! Og han læste, vendte Blad for Blad — fattede ikke deres Ord.

Hvad for Vaande, hvad for Vaande dog! Saa skulde hun bort. Og hvorfor? Man vilde fritte og fritte, og man vilde spørge og finde. Herfra skulde Uroen komme. Ufreden i alle Sjæle, fra ham — fra Hyrden.

Krampagtig vendte han Bladet, læste mekanisk, læste det samme igen.

Han slog Gardinet bort, læste i det klare Lys,

mens Sveden sprang frem. Han syntes, han sank saa bundløst i Ord, og intet, som lindrede, intet; kun altid dette samme. — —

Og det skulde vare i de mange Aar.

Nej — saa sprang han op — nej, han var en ærekær Mand.

Han gik og gik, følte sig træt, tog atter sløv den store Bog og læste.

Hvad om det altsammen gik — og han tav — og han led. Befriet fra Forargelsen og led.

Han følte sig svimmel, som om alting gled — hans Øjne brændte. Igen valfartede Præsten; stod i Stuen, statustiv med de oprakte Hænder.

Og sidste Gang styrtede han sig ned over Bibelen — som et Dyr, der hungrer.

Han søgte, slog op i Matthæus, og hurtig, Gang efter Gang læste han disse Ord:

»Ve den, fra hvem Forargelsen kommer; det var ham bedre, om der var hængt en Møllesten om hans Hals, og han var sænket i Havet, end at han skulde give Forargelse til en af disse smaa.«

Og aandende vanskelig, mens han blev ved at læse, sank Pastor Holck frem over Bogen, indtil hans Øjelaag faldt til, og han blundede midt i Solen.

GENSTRIDIGE SIND.

Karen Peers holdt inde med sin Forklaring og snøftede stærkt bag de mange Tørklæder.

Præsten havde hørt til med Øjnene fæstede paa Bordet. Nu saae han op og lod Blikket hvile paa Konen. Og han har selv sendt Jer, Karen, spurgte han.

Karen Peers flyttede lidt paa de blaastrømpede Fødder. Jeg har jo gjort, som Pastoren har budt, sagde hun og lod det sammenlagte Lommetørklæde glide mellem sine Hænder, at holde ham til Herren med mange Spørgsmaal. Ellers har han jo vridt sig ved det — Gud naade og vendt sig i Sengen, naar jeg spurgte ham — men saa i Morges, da det var saa svært daarligt, og jeg havde sunget ved Sengen, og jeg spurgte igen om at hente Dem med Naadens Midler — saa nikkede han, og siden har han ligget helt stille...

— Godt — Ja Herren slipper ikke.

Han aabnede Skabet og tog Kalken ud, og han talte et Par hellige Brød op paa det gyldne Laag og gød nogle Draaber af Vinen i Kalken. Karen saae til, sky for de hellige Redskaber og med foldede Hænder.

Lidt efter var han beredt.

De gik over Vejen ind over Markerne. Høsten hvilede i Middagsstunden; rundtom stod de tomme

Vogne, hist og her i Skyggen af Hæssene laa Karlene og sov, udstrakte, med Hatten over Øjnene, svedende i Augustdagens Hede; Pigerne hvilede i en Klynge bag en halvlæsset Vogn, med løsnede Klæder og glorøde Ansigter under Høstklæderne.

Der hørtes ingen Lyd over Markerne.

Præsten blev ved at gaa med Hovedet bøjet og Kalken ind mod sit Bryst. Middagssolen hang i Ornatfolderne som Bly. En Gang imellem vendte han sig mod Karen Peers, der vandt langsomt op ad Bakken mod Solen, og han skyndte paa hende.

Thi Præsten fik mere og mere Hast.

Ja — Herren var den stærke og den eneste. Han bøjede som Siv de genstridige Hjærter. Hans var evindelig Sejren ... Og en urolig og hed Glæde steg op i Præstens Sind; thi dette var en Del af hans Liv, Aar efter Aar var han pint af denne ranke, hvidhaarede Trods — Aar efter Aar — siden hin Dag ... Og mange Bønner var bedt og mange brændende Ord sendt ud imod det hvide Ansigt, naar han saae det stift og ubevægeligt mod Kirkepillen paa de store Offerdage, naar Hans Rasmus bragte sit Offer ... Bønner og Ord — forgæves bedt og sendt.

Og Præsten betragtede de middagsblundende Marker og gik langsommere.

Det var en Dag som denne, da de kom bærende hjem fra Marken til Præstegaarden med Sønnen, Rasmus Hansens Lig. Præsten stod paa en Høj i i Haven og saae sine Høstfolk komme slæbende tungt i Heden med en Byrde imellem sig. Og han blev angst og løb ned imod dem, og med faa Ord lagde Mændene deres Byrde ned foran hans Fødder: det var Liget af Rasmus Hansen.

Han havde staaet paa det øverste af Læsset, og saa med et — drejede han to Gange rundt som en hurtig Top, løftede Armene og faldt uden en Lyd ... ligesom Vædderen hos Anders Nielsen, der faldt ifjor

for Solstik . . . Saa tog de ham op og bar ham hjem.

De stod rundt om Præsten, Liget laa paa Dækkenet paa den bare Jord ... Da kastede Præsten sig ned paa Vejen, følte Hjærte og Puls og rystede meningsløst i den døde. Saadan blev det længe ved, indtil den ene af Karlene sagde:

»Vi maa bære ham hjem, Hr. Pastor. Vi spærre Alfarvej.«

Da rejste Præsten sig op, tavs, med ludende Hoved gik han bagefter Liget.

Han klædte sig i Ornat for at gaa og melde Forældrene Døden. Rasmus Hansen var deres eneste Søn, kommen sent i et forresten barnløst Ægteskab.

Den Dag havde Vejen været tung op over denne Bakke. De sov i Huset, han løftede Klinken og gik ind. Fluerne summede om Hans Rasmus, der var faldet i Søvn i Heden og laa med Armene ud over Bordet og Hovedet mod Bordkanten. — Karen blundede i en Stol.

De vaagnede begge ved Støjen, og det gav et Sæt i dem ved at se Præsten i Ornatet.

Da begyndte Præsten at tale om Sorgerne, der kommer som Tyve om Natten, og Herrens Time, der er som Lynet. Men begge de gamle sad bare forbavset, Karen tog paa saa smaat at græde, hun vidste ikke hvorfor.

Og Præsten talte om Herrens Veje, der fører vidunderligt — og om det eneste Lam ... og om Verdens Synd . . . saa Sveden sprang frem paa hans Pande — og om Enkens Søn og om Gud ... der berøver til sin Tid ...

Men de gamle forstod ikke, og uden flere Ord, forpint sagde han: »Gud har sendt det over Jer — Rasmus er død.«

Han havde ventet et Skrig, et Raab . . . men der kom intet, de blev begge siddende tavse, Karens Hænder

faldt udspilede ned i hendes Skød. Saa gik Præsten hen og tog hendes kolde Hænder; og han begyndte at tale til hende mildt og trøstende.

Han talte længe, og mens han trøstede, lagde han sig ned paa Knæ. »Ja — græd,« sagde han, »græd kun — Taarerne gør godt.«

Og han begyndte at bede stille med den hulkende Karens Hænder i sine.

Pludselig følte han en Haand haardt paa sin Skulder, og han saae Hans Rasmus' Ansigt tæt ved sig. Det var fortrukket og blegt. Præsten holdt Armene op som mod et Slag.

Hans Rasmus slap ham ikke. Han blev ved at holde det fortrukne Ansigt ind mod Præsten: Øjnene stod som to Flammer under Brynene.

»Du lyver,« sagde han, »Du lyver. Gaa.« Præsten vilde rive sig løs, men kunde ikke. »Gaa,« sagde han endnu en Gang, »Du lyver.« Og han slap ham paa Tærskelen.

Præsten vendte sig og vilde tale, men han tav ved de første Ord, slog Døren op og gik uden at se sig tilbage. Hjem over Bakken, ind i Gaarden, hvor Liget laa endnu, der lukkede han sig inde og saae ingen i mange Dage.

Sytten Aar — sytten Aar siden — og saadan huskede han det endnu.

Hin Aften, da Hans Rasmus kom op til Præstegaarden og bestilte Begravelsen. Der var den samme Ild i hans Øjne. »Det skal gaa af uden Sang og Ord,« sagde han. »Put ham i Jorden — og lad os være fri.«

Præsten søgte at tage hans Haand, men Hans Rasmus holdt den bort. »Hans Rasmus,« sagde Præsten. »Forhærd ikke Jert Hjærte. Hører I — det er Gud Herren, som har lagt dette paa Eder.«

Men da saae Hans Rasmus op paa Præsten og sagde hæst med det samme Blik som sidst: »Ti, Præst,

der er ingen Gud. Du var bange for Din Rug . . . saa skulde de høste i Middagsstunden‹ . . .

Præsten blev bleg. ›Hans Rasmus — — hvad er det, Du siger? Hans Rasmus — —

Saa havde Hans Rasmus lagt de fire Daler paa Bordet og var gaaet.

Og siden den Dag havde han forhærdet sig i sin Trods. Midt i Menigheden, der var fyldt af Kristo under Præstens brændende Forkyndelse, levede han, forstenet og fornægtende. Alle vidste det, og mange af de Hellige var bekymrede. En Aften efter en Bibellæsning i Skolen følte Maren Anders sig opildnet af Aanden, hun spurgte Præsten, om hun skulde gaa til Hans Rasmus.

— Hun følte Aanden i sig.

Præsten lod hende gaa. Og selv fulgte han i Vinteraftnen urolig efter Maren og ventede paa Vejen.

Og da hun ikke kom ud og blev ved at tøve, da dreves han af Uroen, kunde ikke udholde at vente, men gik ned til Huset og saae ind ad den oplyste Rude.

Maren stod ved Bordet — og der foran Lyset sad Hans Rasmus. Hans hvide Ansigt var blegt og stift, han støttede Hovedet paa Hænderne og rørte sig ikke . . . Karen bare sad og rokkede i Krogen.

Præsten satte Ansigtet tættere mod Ruden, mens han stirrede. Maren Anders blev ved at tale, tog Biblen op og læste . . . Hans Rasmus rørte sig ikke . . .

Maren læste uafladelig, bad og læste igen — — Præsten hørte det ud som en brudt Mumlen . . . Hun læste ivrig, hæsblæsende — — Rasmus stirrede med det samme Blik . . .

Saa vendte Præsten sig, og han gav sig til at gaa rundt om Huset uden Hvile. Og da han atter kom til Vinduet, saae han i Stuen det samme Syn, forlod Huset og gik hjem.

Maren talte ikke til ham om Besøget, og han spurgte ikke.

Naar han mødte Hans Rasmus paa Vejen, hilste han. Bonden saae paa ham og gik videre uden at tage Hatten af. Præsten turde ikke tale til ham. Næste Gang de mødtes, gav han ham samme Hilsen, som ikke besvaredes.

Tre Gange om Aaret kom Hans Rasmus i Guds Hus. Han bragte Højtids-Offer.

Hver Gang haabede Præsten: Han er der ikke. Han kommer ikke, og hver Gang naar han efter Bønnen paa Prædikestolen løftede Hovedet, saae han det hvide Ansigt foran Pillen paa den vante Plads.

At han dog altid skulde se det — at det skulde lamme hans Tunge — stække hans Fortolkning, dræbe Evangeliets Glæde i hans Mund . . .

Præsten stansede atter paa sin Vej, og han tørrede Sveden af sin Pande: »Ja — men Herren hævner,« sagde han.

Men det havde biet, det havde varet.

Højtid efter Højtid — Fest efter Fest. Han havde talt, og han havde bedt. Alle sine bedste Ord, alt, hvad han blot vidste af Bøn — alt havde han bedt, sendt det saa hedt mod dette ene Ansigt.

Han havde følt sig som Jakob, der kæmper med Gud — og han havde tabt. Han havde stridt mod Fornægteren som Savlus mod Gud, og hans Ord var faldet som Avnerne.

Og der var intet Sprog, han ikke havde forsøgt, og ingen Tugtelsens Vej — han havde jo prøvet den. Og der var ingen Anraabelse, han havde sendt den til Gud for at raabe til denne Sjæl.

Og der var de Dage, hvor han syntes, at dette haarde Ansigt var hans egen Tvivl, der lurende stirrede paa ham. Og stærkere talte han og mere hedt, og hver Lignelse brugte han, og al Israels Torden lød over de trodsende —

Men naar Toget af de Ofrende begyndte om Alteret, mens han knælede, lyttede han febrilsk efter Skridtene, og hans Bønner forvirredes... Han kendte disse Skridt iblandt dem alle... og altid vendte han halvt sit Hoved — for i grusom Nysgerrighed at se paa Bondens Ansigt, naar hans Blodpenge faldt — Judaspengene, paa Alteret tæt ved ham.

Men Hans Rasmus saae ham ikke...

Præsten drog Aanden dybt. Ja — det var varmt: De Skyer, som kommer op, vil bringe Torden.

Han kom ned ad Bakken, hvor Huset laa, og han stansede for at vente. Karen løftede Klinken.

»Sig ham, jeg er her« — sagde Præsten. Hun gik ind og kom ud igen. »Han ligger helt stille,« sagde hun. Præsten fattede fast om Kalken og fulgte med.

Hans Rasmus laa i Sengen, helt hvid midt i Puderne. Blikket var sløret, alle Træk skaaret af Døden. Han vendte Ansigtet ved Støjen, saae paa Præsten og smilede. Hovedet rokkede frem og tilbage paa Lagenet.

Præsten gik nærmere. »Saa ses vi,« sagde han. »I Jesu Navn.«

Den Døende blev ved at smile og rokke med Hovedet. Præsten satte sig, stillede Kalken paa Bordet og holdt Alterbogen i sine Hænder. Han begyndte at tale om det, som nu skulde være glemt, talte takkende om Herren, der naadig havde blødgjort hans Sind, før det skulde komme, som nu stundede til.

Den Syge blev ved at smile.

Fluerne summede om Præsten, der talte bøjet over den Døende. Han saae ham stift ind i Ansigtet, og pludselig ængstet spurgte han: »Hans Rasmus — det er mig — Præsten — I kender mig jo — — — Og lidt efter spurgte han igen, plaget af det samme Blik. »Hans Rasmus — kender I mig?«

Hans Rasmus fæstede Blikket paa Kalken, der skinnede i Solen, og han løftede svagt Armene imod den.

— »Ja« sagde Præsten, »det haster.«

Han rejste sig og aabnede Bogen, bag sig hørte han Karen, der græd stille. Han begyndte at læse Formlen højt med Tone paa hvert Ord, medens den Syge ikke tog Øjnene fra Kalken.

Og paany forfærdet over dette ængstelige og begærlige Blik, der hvilede uafladelig paa Bægeret, spurgte Præsten: »Kender I mig?« Sveden sprang frem paa hans Pande, »Hans Rasmus, det er mig.«

Da løftede den Døende atter Haanden og strakte den ud mod Kalken midt i Solstraalerne... Og mumlende de hellige Ord lagde Præsten skælvende Hostien mellem hans Læber.

Den Syge rørte sig ikke, det hellige Brød faldt ud af hans Mund.

Da rakte Præsten Kalken ned mod hans Mund, og med en pludselig Kraft fattede den Døende begærlig om Bægeret og tømte det...

Han sank tilbage, og Øjnene faldt til.

Præsten knælede ned og bad længe. Gennem de hviskende Bønner hørte han Fluernes Summen og Karens klynkende Graad.

Hans Hoved blev tungt, og han bad sløvere med Panden ned mod Sengekanten de vante Bønner... Mens Fluerne summede.

— — — Og pludselig vaagnede Karen med et Skrig i sin Stol, og hun saae Præsten slide sig løs fra den Døende, der sad over Ende, med Armene krampagtig om hans Nakke .... De kæmpede og, i vildt Raseri, øsende al sin Kraft ud i et sidste Tag om Præstens Hals skreg den Døende højt.

Da kom Præsten løs, og som en gal, uden Hat, skælvende og med Mærker af den Døendes Fingre som brændende Ildsaar i sin Nakke, flygtede han hen over Markerne... Karen fo'r efter ham, stak-

aandet, i den brændende Sol, jaget af Rædsel, til de rystende Ben ikke mer kunde bære hende, og hun faldt tæt ved Grøften.

Men den Døende blev siddende med fægtende Arme, mens han bevægede Læberne til uhørlige Ord.

Solen faldt ind gennem den aabnede Dør — et Par Høns kom ind og søgte Æde paa Stengulvet ...

Den Dødes Hoved faldt langsomt ned paa hans Bryst.

FORAN ALTERET

Der er han!

Halsene strækkes. Man væbner sine Øjne med Kikkerter. Brudgommen gaar med sin Forlover op gennem Kirken, gennem Hegnene af nysgerrige Hoveder og sammenstuvede Legemer. Han er høj, mørk, maaske lidt for slank; hans hvide Skjorte er glat, uden Læg, hans Chapeau-bas er foret med blaat. Naar man sér nøje til, skulde man tro, han var malet under Øjnene — men det er maaske kun blaa Ringe. Og mens han gaar op mod Koret, følges han fra Tilskuer til Tilskuer af en hviskende Mumlen; det er hans Fortid, der mumler omkring ham.

»Hvor gammel han er?« — »Tredive Aar . . . han har været smuk, men nu er der saamænd ikke meget ved ham.« — »Nej det er vist: han er jo helt skaldet.« — »Ja, og det er ingen Under . . .«

»Hvor mon hun er?« — »Hvem?« — »Emilie, jeg kendte hende godt, Skindet, hun syede hos Etatsraadinden.« — »Og saa var han?« — »Saa kom hun paa »Stiftelsen« . . . Gud, man læser jo altid saadan noget i »Adresseavisen« . . . Fanny Jansen, som sang i Tivoli — vi boede jo henne i Skindergade den Gang. Det husker De nok, Kammerraadens boede ovenpaa, og vi flyttede, fordi de altid lod Vandet staa i Vasken. Nu er det fjorten Aar siden. Hvor Tiden dog gaar!« —

»Vist var de forlovede, Emilie; jeg véd det jo fra Augusta selv. Men saa slog hun op, fordi . . . uh, nej, det kan jeg ikke fortælle . . . han var fæl!« — — »Fæl?« — »Ja, engang paa Trappen, og saa gjorde hun det forbi . . .«

Han naar op i Koret. Man tager Hovederne til sig, man sætter sig, man kommer til Ro. Det er mest Damer, der fylder Stolene: gamle Veninder af Familien; unge Piger, der finder det saa dejligt at sé paa Bryllupper; Sladdersøstre, som gaar hen for at slaa en Time ihjel; ledige Fugle, der betragter Kirken som et Teater; Syjomfruer, som studerer Moderne; Tjenestepiger, der vil beundre eller misunde. Og alle bringe de med sig Gadens Støv, Rendestenenes Snavs, Hverdagslivets Pjat.

Kirken er helt fuld. Den forvirrede Hvisken, den sagte Mumlen, der stiger og falder, virker søvndyssende. Lyset fra de tændte Kandelabrer kæmper med Dagslyset, gulgraat, koldt ligger Skæret i Kirkens Rum. Thorvaldsens Apostle bliver endnu strængere i dette graakolde Lys; Kristus over Alteret staar som sædvanlig med udstrakte Hænder, bedende denne Mængde, over hvem han skulde byde. Det flagrende Skær fra Gasflammerne lægger skiftende Liv over Trækkene.

Om Formiddagen har der været Begravelse: Kandelabrerne var omvundne med Flor, foran Koret stod en Kiste, dækket med Blomster. Ellers var alt det samme. Nede i Kirken en hviskende Mumlen, en Skare Mænd, der taler om Forretninger, der fortæller Anekdoter, der bagtaler. Og de strænge Apostle saae med det samme kolde Blik paa Mængden, Kristus ved Alteret udstrakte de samme Hænder paa samme Maade . . . Hist og her et fugtigt Øje . . . ellers helt det samme.

Der kommer atter Liv i Mængden. Man strækker Hals, man kryber og man puffer.

Det er en Dame i blaat. Umaadelig svær med

et stort rundt Ansigt og Forglemmigej paa Haaret. Saa følger de andre efter med kort Ophold, Herrerne med en nervøs Rysten i Knæene, Damerne kække, med firkantet blottede Halse, lange Slæb og Rosenbuketter i Hænderne. Tilskuernes Beundringsmumlen lægger Rødme paa Kinderne, man sér sig om, nikker til en Bekendt.

Der er Brudens Broder, Maleren. Han har faaet sit Haar krøllet, hans hvide Halstørklæde er af Silke, umaadelig stort. Alligevel kan han ikke bære sin Berømmelse, og han er lige ved at tabe den høje Hat, som han holder kejtet.

Sidst kommer Etatsraadinden; en ældre Dame, høj, statelig, i staalgraa Silkekjole med bredt Slæb.

Man mumler igen —

»Etatsraaden stod jo paa Randen af en Fallit ... det var i Krisen, De husker nok . . . Saa ofrede Fruen sig.« — »Ofrede sig?« — »Ja, den Gang var hun jo endnu en ung Kone og en usædvanlig smuk Kone . . . »Aa, det er da ikke muligt!« — »Saa? ja, naar De véd det bedre« — »Nej, men det er saa gyseligt« — »Ja, det har De Ret i, men sandt er det alligevel. Saa rejste hun over Hals og Hoved til London, og saa blev Manden reddet af Konsul G. — aa, en af Husets Venner lavede saadan en morsom Vise om den Rejse« — »Men Etatsraaden?« — »Ak, kære Frøken Liisberg, Etatsraaden — — — Saadan er Mændene«.

Folk bliver utaalmodige, de rejser sig og sætter sig igen; sætter sig og rejser sig igen. Herrerne af Følget krammer Brudesangene mellem deres Fingre, en og anden memorerer en Tale, han vil holde ved Bordet; en ung Marineofficer koketterer med en Dame i lyserødt; nogle gaber uden at skjule det; et Par Studenter taler halvhøjt og lér bag deres parfumerede Lommetørklæder. Damerne sidder som Selskabsfugle paa en Pind. Gasflammerne kaster et usikkert Skær

over de blændende Farver, de hvide Kniplinger, de halvt blottede Arme. Fra Pulpiturerne sluges de af Kikkerter.

»Hun kommer!«

Tre Slag paa Døren, Orgelet intonerer. Nede i Kirken en forvirret Trængen paa, oppe i Koret ængstelig Spænding? »hvordan vil hun føre Slæbet?«

Hun er middelhøj, blond med askegraat Haar. Trækkene bløde. Huden dunet som en fin Frugt, Læberne fint formede med et sørgmodigt Smil. Om hende bølger det hvide Atlask som en skinnende Flod.

Kammerherren, hendes Fader, holder sig rank. Penselen har forsøgt at skjule Ansigtets Rynker, den sorte Moustache er blank.

»Dejlig!« — »Yndig!« — »Sød!«

Som en Brusen har Mængdens Hvisken ledsaget hendes Gang. Nu er hun naaet op i Koret, og Orgelet overdøver de hviskendes Stemmer, de gaaendes Fodtrin, Larmen af Dørene, de summende Rygter.

»Kammerherren sidder daarligt i det.« — »Ja, naturligvis. Tror de ellers, at den aristokratiske Familie vilde ønske saadan en Misalliance?« —

—»Man siger, hun har været forlovet med sin Fætter.« — »Ja, Gud bevar' os, det er ganske vist. Det var en Børneforlovelse.« — »Men hun saae dog meget glad ud.« — »Gud, hun véd jo ikke, hvad hun gaar ind til, stakkels Barn!«

»Er Fætteren med?« — »Jo, det er ham, den høje, blonde øverst oppe i anden Række — han er sød« — »Det er da underligt, at han er med« — »Pyt, han trøster sig nok« . . .

Orgelet tier. Kammerherren byder sin Datter Armen og fører hende op ad Alterets Trin. Brudgommen gaar hurtig op. Præsten vender sig imod dem.

Nede i Kirken hysses der, trænges der paa, lyttes

der. Foran Kristusbilledet, hvis Skygge fylder Nischen, staar Brudgommen skødesløst, halvt bøjet. Bruden lader sit Blik hvile i Præstens. Lysskæret leger i Kjolens Folder og spiller i Diamantsmykket paa hendes Bryst. Slæbet, der dækkes af Sløret Tyll, glider ned ad de tæppebelagte Trin som en skumklædt, blinkende Strøm.

Præsten taler til dem.

Han minder dem om Ægteskabets Alvor; han kalder det to Sjæles Fælles-Arbejden sig frem imod Gud. Men saa forlader han forholdsvis hurtig den religiøse Side af Sagen — Etatsraaden er ikke meget religiøs, og Kammerherren »ses aldrig i Guds Hus« —; med mild, indsmigrende Stemme maler han et blødt Billede af Agnes' Barndom; han taler om Kammerherreindens Skygge, som fra de fjærne Boliger svæver om hendes Datter, om Moderøjet, hvis kærlige Blik overvinder Døden.

Agnes ser sin sarte Moders Skikkelse udstrakt paa Dødslejet. Hun selv ligger knælende ved Sengen. Inde i den anden Stue hører man Lyden af Kammerherrens Skridt — og naar han nærmer sig Døren, farer den døende sammen. — Og Agnes aner første Gang, at noget forfærdeligt havde lagt sig imellem ham, der gaar rastløs omkring derinde, og hende, Moderen, der vil have Lov til at dø uden at sé ham —

»Og Erindringen om al denne Kærlighed vil De bringe med Dem til Deres nye Hjem. Det er smukt, naar Børnene kan bygge Deres Hjem i Ly af skærmende Minder fra det fædrene Hus.«

Agnes gyser, som om en kold Haand havde berørt hende.

»Og De, min Brudgom, pris De Dem lykkelig! De vier Dem i Deres Manddoms første Tid ind til et ædelt Værk: det, at blive en trofast Hustru et trofast Værn. Men ogsaa for Dem maa jo i denne Stund fredlyste Minder tale højt i Deres Hjærte: Mindet om

en hæderlig Fader, der i alt kan være Dem et følgeværdigt Exempel — — —«

Etatsraadinden fører Lommetørklædet til sine Øjne — hun er til Mode, som en pludselig Svimmelhed havde grebet hende. Saa tænker hun paa de aarvaagne Kikkerter og hæver Hovedet stoltere end før: Men hun hører ikke mere: for hendes Blik staar Billedet af et højt Egetræsværelse i City, mørkt, med et højt Egetræsskrivebord mellem Vinduerne. Og foran Skrivebordet sidder en lille, mørksmudsket Mand, som rejser sig, da hun kommer ind, rejser sig og smiler — smiler — —

Gennem Sønnen foran Alteret gaar der som et elektrisk Stød — —

Herrerne sidder uroligt, rokkende paa Stolene, seende ned i deres høje Hatte. Damerne pudser Næse eller holder de duftende Buketter op for at skjule en Gaben. Nede i Kirken en uafbrudt akkompagnerende Mumlen.

I Nichen Kristus med udstrakte Arme.

»Amen!«

Præsten tager Alterbogen. Der kommer Røre i Følget. For Herrerne er Alterbogen det første Signal til at gaa til Bords, for Damerne til at arrangere sig til Bortgangen. De tager sig til Haaret, sætter Blomsten mere fast, ordner en Fold i Kjolen. Bagved, paa paa tredje Række, sidder en gammel Tante og græder. Hendes Snøften høres, medens Præsten læser.

»Saa tilspørger jeg Eder, Adolf Julius Boeck: Om I har beraadt Eder med Gud i Himmelen, dernæst med Eders eget Hjærtelag, siden ogsaa med Eders Slægt og Venner, at I vil have denne ærlige Pige, som hos Eder staar, til Eders Ægtehustru?«

»Ja.« »Med Gud i Himmelen« — han tænker paa den første Gang, hans Moder havde talt til ham om Partiet. Det var om Natten efter et Bal, og han havde tænkt paa, hvor blødt hun havde ligget i hans Arm

i Dansen. Saa havde han sagt, han vilde gøre, hvad han kunde. Og nu spurgte man ham, om han havde beraadt sig med »Gud i Himmelen«.

»Om I herefter vil leve saa med hende baade i Medgang og Modgang, i hvad Lykke Gud den almægtige vil Eder tilføje, som en Dannemand bør at leve med sin Ægtehustru?«

»Ja« — han kan næsten ikke lade være at smile »som en Dannemand bør leve med sin Ægtehustru« — han er nærved at vende sig om for at se paa sin Ven, Frederik Brasen, der sidder bag ved ham og lærer Bryllupssalmen udenad. Brasen var lige bleven gift. Saa havde han en Formiddag truffen ham paa Gaden og fortalt, at de i Aften skulde have Ungkarleselskab paa Skydebanen. »Jeg kommer med,« sagde Brasen. — »Du, en gift Mand!« — »Ja vist har Præsten ikke sagt, at jeg skulde leve med min Kone som en dannet Mand.« Og nu kunde han ikke lade være at tænke paa den flove Vittighed, netop nu, hvor han skulde være alvorlig.

»Om I véd Eder fri, at I ikke har givet nogen anden Kvinde, som nu lever, Eders Ægteskabstro, som dette kunde være til Hinder.«

»Ja.« — — Jo, han kan jo nok svare ja — det andet var kun for Spøg. Man sagde saadan noget i Nødsfald. Det gjorde alle, og siden havde han jo sørget godt baade for hende og Barnet — og da Barnet døde, var han en Formiddag taget ud paa Kirkegaarden og havde ladet Graveren sætte et Rosentræ paa Graven — han havde intet at bebrejde sig.

Præstens Spørgsmaal vækker. Det ensformige Tonefald, de kendte Ord trænger ind paa dem. Man spidser Øren for at høre de sagte »Ja«, man vil høre dem. En og anden mere følsom er til Mode, som han skulde kvæles . . . Damerne skjuler Ansigterne med deres Buketter. De rødmer svagt; eller maaske er det Skæret fra Roserne.

»I lige Maade tilspørger jeg Eder, Agnes Mathilde Løvenfeldt.«

Kammerherren staar rank ved Alterets Trin, og ved Lyden af sit Navn retter han sig endnu mere.

»Om I har beraadt Eder med Gud i Himmelen, dernæst med Eders eget Hjærtelag, siden ogsaa med Eders Slægt og Venner, om I vil have denne ærlige unge Karl, som hos Eder staar, til Eders Ægtehusbond?«

»Ja.« — Hidtil har hun syntes, det var en anden . . . en fremmed uden for hende selv. Men nu . . . det trænger saa nær paa . . . hun kan ikke slippe uden om. Og pludselig tænker hun saa, at dette sagte »Ja« binder hende saa forfærdelig fast. Hun staar med Hovedet bøjet, hendes Skikkelse skælver under det skinnende Atlask . . . hun griber fast om Gelænderet . . .

Præsten spørger igen.

Og hvert af hans Spørgsmaal syntes hende som en Spade Jord paa hendes Ungdoms Drømme. Det brændte i hendes Hoved, hendes Læber var tørre. Hun havde siddet ved Klaveret og spillet, da hendes Fader kom ind, ophidset og forstyrret og sagde hende, at han var kompromitteret, hvis hun ikke reddede ham ved at ægte den rige Boeck . . . og hun maatte vide, at en Løvenfeldt ikke overlevede sin Ære . . .

»Om I véd Eder fri, at I ikke har givet nogen anden Mandsperson, som nu lever, Eders Ægteskabstro, som dette kunde være til Hinder?«

Hun hører ikke mere . . . hun véd, hun er solgt. Men Tante Elisabeth har sagt, at Kærlighed er en Vane, saa vil hun vel lære at elske ham . . . Thi hun har jo ikke elsket nogen anden? nej, nej . . . det var en Drøm, intet andet. Den Sommer var den lykkeligste i hendes Liv, ja, netop en Drøm . . . men nu burde hun maaske glemme den — maaske, nej, ganske vist — og det vilde ikke være let.

Adolf har vendt sig imod hende . . . han sér paa hendes Ansigt, det skælvende Bryst, hvor Diamantsmykket blinker, Hoften, der runder sig under Brudekjolens Atlask . . .

Følget er nervøst . . . der er noget i dette, der er alvorligt, noget afgørende, noget, som betager. Blomsterne paa Kvindernes Bryst vugger sig uroligt. Herrerne glatter deres Handsker, slaar Benene over hinanden og undersøger deres Støvler.

»Saa giver hinanden Eders Hænder.«

Agnes udstrækker mekanisk sin Haand imod hans . . . den fatter hendes med et umærkeligt Tryk, Pulsene i hans Fingerspidser banker; hun sér op paa ham . . . der ligger noget i hans Blik, noget . . . hun rødmer og sér op mod Kristus. Han staar som altid med udbredte Arme, medlidende, modtagende . . . men hun finder ingen Hvile hos Guden. Hun mærker sin Mands Blik søgende mod sig, det er hende, som et Skrig hentørredes i hendes Strube . . .

»Hvad Gud den almægtige har sammenføjet, skal intet Menneske adskille.«

Intet Menneske adskille . . . men der er jo dog Skilsmisse . . . hun kan jo dog, kunde jo dog.

Præsten læser Skiftens Ord, den gammeltestamentlige Fortælling om Kvindens Skabelse. Og det er som Orientens Glød gennemhedede de hellige Ord.

Korets Hvælving lader Ordene klinge igen . . . den sidste Tone dør langsomt hen som en stille Hvisken. Der er saa megen menneskelig Varme i de guddommelige Ord . . . saa megen Hede, hidsende Veltalenhed, Østerlandene taler . . . der gaar som en Attraaens Bølge gennem Rummet:

»Jeg vil skikke dig megen Kummer til, naar du reder til Barsel, og du skal føde dine Børn med Kummer og din Vilje skal være din Mand undergiven, og han skal være din Herre.«

Agnes er fortumlet . . . hun hører Ordene som en

fjærn Trusel, som et rullende Uvejr, der nærmer sig hendes Liv. Hendes Mand tager ikke Øjnene fra hende. Foran Guds Alter begynder han at nyde sin Hustru, den Gud, der har sagt: Men dersom dit højre Øje forarger dig, saa riv det ud og kast det fra dig. Thi det er dig gavnligt, at ét af dine Lemmer fordærves og ikke dit ganske Legem skal kastes i Helvede.

Kristus staar ren, ophøjet, hugget i Marmor. Men Gasflammerne lægger som et bævende Smil om hans Mund, som om de rene Læber lukkede sig om et Suk.

»Det er saa yndigt at følges ad
for to, som gærne vil sammen være —
da er med Glæden man dobbelt glad
og halvt om Sorgen saa tung at bære.
Ja det er Gammen
at rejse sammen
naar Fjederhammen
er Kærlighed.

Hun vidste ikke, hvordan hun var kommen hen til sin Plads; han havde taget hendes Arm og ført hende. Tonerne af Sangen summer om hende uden at naa hende ... kun Omkvædet brænder sig ind i hende som et truende Spørgsmaal.

Salmen er forbi. Og lige paa én Gang begynder de alle at tale rundt omkring hende, tale som Børn, der længe har maattet tie. Damerne smiler, Herrerne byder Armen, komplimenterer en blottet Hals, roser et epokegørende Toilette. Man omringer hende, trykker hende i Haanden, kysser hende.

Saa gaar de nedad Kirken.

Hoved ved Hoved; hundrede af graadige Blik, misundelige Øjekast, eksaminerende Miner. Fra Orgelet brusende Akkorder. Helt ned ad Gangen Ansigt over Ansigt. Hele Kirken er bleven et aarvaagent Øje. Silkekjolerne rasler. Beundrende Mumlen, Hvisken,

Smil, dæmpet Samtale. Ved Pillerne Apostlene høje og strænge, graagule af det blandede Lysskær.

De naar Døren. Han hvisker til hende, bøjer sig ned over hende, kysser hende. Hun mærker, at hans Læber er meget varme.

Saa kører Vognen frem. Han slaar sin Arm omkring hende for at hjælpe hende ind . . . hun føler den skælve . . hun ordner sit Slæb, bøjer sig tilbage . . . alt uden at se paa ham.

Kirkebetjenten lukker Døren med en hemmelighedsfuld Mine.

KÆRLIGHED

Maaske er denne Historie altfor ubetydelig, og den handler om intet. Her er hverken kælne Smil eller Kærlighedskys eller Længsler udsat for rytmiske Ord med hvilke Digterne har fundet paa at efterligne Musik og Toner. Den har til Personer kun to Søskende, og den indeslutter intet Drama. Dog handler den om en Heltinde, thi der gives ogsaa Heltinder i det ubetydelige Liv, der hver Dag leves, — langt større end Romanernes Gudinder og Kærlighedshymnernes Lovpriste . . . Og den unge Kvinde hørte til dem.

* * *

De to Søskende elskede hinanden ubeskrivelig højt. Hver Leg i deres Barndom havde de havt fælles, hver Dags smaa Begivenheder havde de oplevet sammen. Naar de legede Cirkus paa det store Loft, var hun Miss Flora i de graciøse Stillinger paa den store Gyngehest; naar de legede Skib var hun baade Kok og Matros. Hun var rigtignok meget bange for at hænge saaledes i det ene Ben i Trapez, og hun havde ogsaa nok havt Lyst til at staa med hvidt Tørklæde bag Disken, naar de legede Konditori, istedetfor altid at vaske af omme bagved Skærmbrædtet. Men hun maatte jo baade hænge i Benet og vaske Kopper. Drengene i Gaarden klappede saa meget,

naar Henrik gjorde Kunster med hende i Trapezen, og naar de legede Konditori, kunde Henrik dog virkelig ikke vaske Kopper af.

Naar Henrik var Tryllekunstner, sad hun med Tallerkenen, hvori de andre Børn lagde Skillingerne, og hun trak Tæppet fra og for. Hun gjorde altid det ringeste Arbejde; og en Gang, da de spillede Komedie og hun havde spillet saa smukt, at alle Forældrenes Gæster raabte hende frem og kun hende — kom hun trækkende ud med Henrik i Haanden, og med Graaden i Halsen og højrød i Kinderne raabte hun ud til dem:

»Men det er jo ham, som har skrevet det.«

Om Søndagen ved Desserten tog hun ikke Øjnene fra Kagen, mens den blev skaaret for, og naar hun havde mærket sig det største Stykke, pegede hun paa det og hviskede til Broderen:

»Det skal du ta'e.«

Da Henrik var oppe til Eksamen og skulde være Student, vaagede hun om Natten. — Og naar hun saà, hans Hoved begyndte at nikke og falde ned mod Bogen, betvang hun sin egen Søvn, og hun gav sig til at høre ham, og hun lo og fortalte Historier.

Saaledes elskede Ingeborg sin Broder.

Men nu var hun syg, døende. Gigtfeberens forfærdelige Smerter nagede hende, og Gigten havde nærmet sig Hjærtet. Der var ingen Lindring for Smerterne. Med Hovedet paa Siden, bleg, laa hun hen gispende som en lille Fugl.

Det var kun Øjnene, som levede i dette Ansigt. De var tunge, feberbrændende af Lidelser, og naar Smerterne som tusind borende Dolke syntes at ville stanse Hjærtets Slag i en utrolig Kval, sitrede hendes Læber.

Men hun skreg kun sjældent. Da pressedes Smerteskriget frem fra hendes Læber, hvor Sveden sprang ud, og hun hviskede ganske sagte:

»Vær ikke vred — vel? — men det gør saa ondt.«

Og naar Moderen bøjede sig over hende, spurgte hun svagt:

»Henrik er jo ude?«

For hun vilde ikke skrige, naar han var der.

Han kom ind ved Sengen, angst, og saae paa hendes Ansigt, Døden havde mærket, og skønt hvert Ord, hun talte, smertede hende, sagde hun dog:

»Aa, jeg har det godt.«

»Det bliver nok bedre . . .«

Saa blev det den sidste Nat.

Lægen gav ikke mere noget Haab. Det vilde være forbi i Løbet af nogle faa Timer.

Og over hele Huset hvilede den tunge Tavshed, der lægger sig knugende over alt i det Hjem, hvor Døden ventes.

Ude i Stuen ved Siden af sad de andre. Moderen var den eneste, som vaagede ved Sengen. Gennem alle Stuer hørte man Urenes uophørlige Dikken, og hver Lyd blev skræmmende og ængstelig.

Ingeborg var sunken sammen. Under deres Laag laa Øjnene brustne som to Kloder, der ere slukte, og hun saae ikke mere. Men undertiden rystede Dødskampen hendes pinte Lemmer, og hun skreg højt.

Saaledes gik Timerne, mens Livet flygtede.

Henimod Morgenen rejste hun sig pludselig med et Sæt i Sengen, og med et forfærdeligt Hvin fór hun med Haanden til Hjærtet — saa faldt hun tilbage.

Henrik løb ind. Han troede, det var forbi. Men da han stod ved Fodenden af Sengen og skælvede, som var han selv berørt af Døden, der gik forbi ham, slog Ingeborg Øjnene op og kendte ham.

Først smilede hun: hun kendte ham. Men saa sagde hun:

»Er du her? Hvorfor er du ikke i Seng? Gaa, du maa ikke se mig.«

Og da Henrik var gaaet, bøjede hun sig op mod Moderens Bryst og sagde:

»Hvorfor sagde du ikke, han var her? Det gør ham saa ondt, naar jeg skriger.«

Krampen tog til. Den rystede hende forfærdelig. Men med Øjnene fæstede paa Døren laa hun rolig hen uden at skrige og Dødens Kval fralokkede hende ikke et eneste Suk . . .

Det vilde smerte h a m.

Tilsidst bad hun om at se ham. Han kom ind, kunde ikke tale; hun løftede med en sidste Kraftopbyden sine krummede Arme og slog dem om hans Hals.

»Græd ikke, jeg har det godt.«

Saa sank hun sammen.

Hun laa død med Hovedet paa Siden, som en Blomst, man har knækket; hun var død under hans sidste Kærtegn.

ELNA

Hun havde altid klædt sig i bløde Mellemfarver, graat og brunt af matte Silkestoffer, og dette douce over hendes Dragt, der skænkede hende en egen Elegance, det passede ogsaa saa helt til hendes Hoved, som løftede sig frem saa rankt over den høje Pibe, med sin Nakkeknude og Ansigtet, som en skaaren Kamee.

Saaledes var hun, og saadan, med denne ranke, lidt ubevægelige Ro, havde hun altid levet sit rige Liv som Millionærens Datter.

Hun havde ingen Alder. Hendes Smil, der var smukt og viste en Rad af dejlige Tænder, var hverken ungt eller ældet, det var kun et høfligt Konversationssmil uden Aar og maaske lidt ligegyldigt paa Bunden.

Elna Holmer bragte med sig al den aflagrede Rigdoms Tryghed, parret med en fornem Stilfærdighed, der mindede om lydløs Gang paa bløde Smyrnatæpper. Livet var ogsaa gaaet stilfærdigt for hende.

Stilfærdigt midt i dets Fester. Ti hende var det en Vane at sidde silkeklædt ved rige Borde og at kede sig under tændte Kroner paa Rout'ernes Uendelighed. Alt det kom med Aarstiderne; naar de forlod deres Landsted og tog hjem til deres store Gaard paa Amagertorv, og Sæsonen aabnedes. Da gled Elna Holmer douce og rank atter hen gennem Velgørenheds-

festerne og Selskaberne og alt det, som Lunet og Moden bød. Hun hørte til deri.

Paa Baller gik hun dog ikke mere. Ingen vidste, naar hun var holdt op at danse. Det var vel kommet af sig selv; hun ønskede hellere at sidde over, at tale med en og anden Herre, fint behersket, som hun forstod at tale. Og saa tilsidst gik hun ikke mere paa Bal.

Efterhaanden var Elnas Navn ogsaa begyndt at figurere paa de store Velgørenhedslister, hvor det stod ved Siden af de gifte Damers, helt sideordnet, blot Navnet: Elna Holmer. Det var nok. Man satte intet Frøken. De gifte Koner glemte i det hele tidt, at hun ikke var gift, og de talte til hende, som om hun hørte til Lauget.

Og det vilde hun jo ogsaa komme til, saa snart hun havde Lyst — naturligvis, siden man ikke finder Millionerne paa Gaden. Der vilde altid være Friere nok.

Ikke at man egenlig vidste Navne, kunde sige bestemt, at den eller den havde sværmet eller havde friet, det kunde man ikke, for Elna havde en egen Evne til at holde Folk i Afstand og distancere Nysgerrigheden, hun havde heller aldrig havt Veninder. Derfor var det lidt vanskeligt at holde Regnskab over, hvor mange Kurve hun havde delt ud i Legationerne og andetsteds.

Elna Holmer havde ingen Historie — derom var alle enige. Og naar Herrerne — ved Kaffen, i Rygeværelset med Benene spilede ud foran sig, hyllet ind i Havannarøg, drøftede Tingene og snusede op ad de gode Partier, gled man oftest hende forbi. Kun en enkelt Gang kunde det dumpe ud af en og anden:

»Men Elna Holmer?«

Da var man vis paa, det var altid »en Ny«, der spurgte, og han fik ikke andet end et Skuldertræk til Svar.

Men da en Gang den lange Gyldenkrone, der altid

strakte sine Storkeben saa langt fra sig, at man faldt over dem, og som altid kom paa tværs og sagde Dumheder, med sin sædvanlige Snøvlen sagde:

»Men for Satan, Børn, er der da »Noget« — —

Brød alle Herrerne ud i energisk »Nej«, og Gyldenkrone følte, at nu havde han sagt en Dumhed igen.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Og saa en Dag faar man Kort fra Elna Holmer. Kortet med de to Navne, der er det røde Klæde for Sladderen.

Og da Etatsraad Holmers Tjener aabnede Vogndøren for Elna Holmer og hendes Forlovede, kendte ingen af hendes Venner hende igen. Det var, som var der kommet noget ligesom Kvidren over hvert Ord, hun sagde, som om hun sang det ud; og hun talte uafbrudt, og hendes Tanker fløj rundt som glade Smaafugle, kredsende alle — kun om ham.

Det havde man ikke ventet og mindst af Elna Holmer; Alle talte om det. Hvordan hun hængte sig op ad hans Arm; og Minutter kunde hun glemme sig selv og med Hovedet i Hænderne kunde hun stirre ind i hans Øjne, indtil hendes blev fulde af Taarer, og hun bøjede sig ind imod ham, og hun hviskede ham ind i Øret for tusinde Gang:

»Holger — hvor jeg dog elsker dig.«

Og det midt ved Bordet, under Middagen, hvor alle saae det ... Der blev hvisket en Del, og mange fandt, at det var næsten en utrolig Mangel paa Selvbeherskelse. Netop hos Elna.

Hun, som havde været saa douce, saa dæmpet i alt.

Nej, det var afgjort, hun var ikke til at kende igen.

Selv hendes Dragt var forandret. Hun klædte sig lyst, hendes Toilette næsten pralende. Hun elskede de lange og knitrende Slæb, dækket med Rosers Mangfoldighed; hun bar endogsaa Diamanter. Hun slyngede dem næsten til Overflod om en vidunderlig

Hals, blottet, saa matblankt straalende, at man blev blændet derved. Før havde altid høje Piber dækket saa godt over alt, at Herrerne, de stod nu og vidste slet ikke, hvor de havde haft deres Øjne...

Det maatte være de lyse Stoffer, Glansen af Roberne, der gjorde Figuren saa smidig og blød, alle Linjerne med ét saa runde. — Hun havde jo før været stiv, lidt kantet, Elna Holmer.

Og alt det for Fætteren, som hun kunde have taget for ti Aar siden — aa saamænd gerne for tolv Aar... For nu begyndte man at regne, og man fandt ud, at Elna Holmer var, mildest talt, om det første Hjørne.

Det blev en Vittighed om »Ildebrand i gamle Huse.«

De sneg sig ind i Kabinettet, tyssende paa hinanden som to Børn paa forbuden Vej, og de lukkede sagte Døren til Altanen op. Inde fra Spisestuen hørte de et Par afbrudte Ord af Skaalen for Damerne, der havde forjaget dem. Saa lukkede de stille Balkondøren til bag sig.

Aftenen var kølig og klar. Langs Ørstedsparkens Jord flettede Skygger af Buskenes bladløse Grene et flakkende Væv; Vandet spejlede blankt Gadelygternes Skær, som evindelige flimrende Stjerneskud. Et enkelt Fodtrin kom og døde hen.

Elna klyngede sig op til Holger:

»Hvor det gør godt at være ene.«

De vendte sig. Lygternes lyse Række krummede sig og forsvandt. Dér løftede Møllen sig, tung mod den skinnende Sky, der laa som et Genskin ud over Vesterbro.

«Holger«, sagde hun, »hvor det er vidunderligt at være lykkelig.«

Hun lagde sit Hoved paa hans Skulder, og uden at sige andet, mens han hele Tiden lod sine Læber strejfe hendes krusede Haar, blev han ved at hviske

hendes Navn helt sagte ... Gang paa Gang, Gang paa Gang:

»Elna — Elna.«

»Jo.«

«Elna.«

»Ja.«

Og hun smilede:

— Hvor jeg dog elsker dig....

»Og jeg dig.«

Der rullede en Vogn forbi. Elna gyste af Kulden.

»Elna, for Guds Skyld — her er altfor koldt.«

Men hun holdt ham tilbage med begge sine Hænder om hans Hals.

»Et Øjeblik — kun et Øjeblik...«

»Véd du, Holger, hvorfor jeg elsker at stjæle saadant et Minut? Aa — det er dumt at fortælle det... Men at være midt i Lykken, ene med dig og saa stille kunne tænke paa den Tid — da det ikke var som nu...«

Hun løfter Ansigtet, og deres Øjne hviler i hinanden. Og igen rækker hun sine Læber frem til Kys — —.

»Hvor jeg dog elsker dig...«

— Og jeg dig...

Elna havde især en egen Lyst. Naar de skulde ud, og han kom for at hente hende, klædte hun sig tidligt paa, og saa sad de, hun i sin lyse Dragt med dens Duft af Blomster, inden Vognen kørte frem, sammen i »Fortrolighedens Krog.«

Der kunde Elna sidde timevis, tavs ved Siden af den, hun elskede: og hun vilde blot føle sig ham nær, langsomt kunne klappe hans Haand og lade sine Øjne hvile paa hans Ansigt.

Og pludselig, efter en lang Stilhed, kunde hun sige med et lykkeligt Smil:

»Holger, at dette blev muligt...

Naar Tjeneren meldte, at Vognen var kørt frem, holdt Elna Holger tilbage:

»Lad dem vente,« sagde hun. »Se ind i Ilden, Holger, og ti ganske stille. Du maa tænke paa din Tale — —« og hun lo — »du begynder at gentage dig selv.«

Og et Øjeblik stirrede de paa de knitrende Brændestykker, og de smilede begge.

»Kom, Elna!« sagde saa Holger; og en Dag, da hun slet ikke vilde gaa, tog han hende med Haanden om Hovedet.

»Du er altfor graadig, Elna,« sagde han og lo.

Elna stod og rettede lidt paa sit Haar, og alvorligere, mens hun vendte sig imod ham, sagde hun:

»Ja — du har Ret — jeg er bleven graadig efter Lykken . . . Men min Ven, den biede saa længe . . . »Krogen« véd, at at den har biet længe.«

»Krogen« vidste det. Den var Arnestedet for deres Kærlighed. Den havde altid været Elna Holmers Yndlingsplet, skærmet af den persiske Skærm og de høje Palmegrupper. Dér havde de allerede siddet den Gang, da han kom til Byen for første Gang som helt ung Student. De var lige gamle; hun var Rigmandsdatteren, allerede træneret i Ballerne og »Kurens« Skole, lidt blaseret, meget overlegen; han kom fra Vestkysten med Fjedersko og blaa Strømper, der kiggede en Smule for meget frem under Benklæderne . . .

Han viede den rige, dameagtige Kusine sin første Forelskelse, en blind Beundring for hendes Væsen og hendes Dragt, en hel Berusning af hendes Finhed, lige stærk af hendes Toiletters Silke og hendes Ord og hendes Stemmes Klang, der var saa dæmpet og altid entonig klar.

Elna morede sig; hun følte sig som den ældre, hun viste ham ud i Livet . . . Naar de var paa Bal, vogtede hun paa ham fra en Krog, om han opførte sig ret, om han var rigtig glad. Hun præsenterede ham for sine Veninder — og der maatte være noget ved Holger, for de blev allesammen halvvejs lidt

forelskede i ham... Saa sad Elna, naar de talte om ham, og smilede og vippede lidt med Foden i den Atlaskessko. Det fornøjede hende.

Den næste Dag morede det hende at skænde. At sige, at det havde han gjort galt og det og saa rette paa ham.

Men med ét, naar hun kom til at se paa ham, og saae de troskyldige Drengeøjne, der blev helt forknytte, blev hun vred paa sig selv, og hun glattede paa hans Haar, som hun plejede, og sagde:

»Aa — du er dog god, som du er...«

Saa var Taarerne hurtigt borte af hans Øjne.

Saaledes var det mellem Holger og Elna den første Tid... Hun beskæftigede sig altid med ham, han lod sig lede af hende...

Lidt efter lidt vaagnede mere og mere det erotiske hos Holger, og det søgte til andre. Følelsen for Elna, den blev som før en varm Beundring, den lignede sig selv, som den fra den første Dag havde været, lidt i Slægt med de hede Skolevenskaber. Saadan med den fuldeste Fortrolighed var Holgers Forhold til Kusinen.

Elna sad stilfærdigt og lyttede til. Hun saae i »Fortrolighedens Krog« Forelskelser fødes og Forelskelser dø. Hymnerne var altid de samme, men Navnene vekslede. Det gik hele Raden af Veninder rundt. Og da det var forbi med Veninderne, kom der ogsaa en Tid, hvor han talte mindre aabent, han smilede kun, og han holdt af, naar han sad og kærtegnede sine Ben, der var smukke og kraftige, at sætte dem i Stillinger, saa han ret saae deres Muskler. Han blev i den Periode en hel Del bleg, og de troskyldige Øjne fik svulne Kanter.

Ogsaa Elna havde det mindre godt. To-tre Aar i Træk paabød Lægen Baderejser. Hun fik tør Hoste, — maaske var den dog kun nervøs.

Efterhaanden skiltes de to Sødskendebørn en Smule.

Holgers Eksamen kom imellem foruden — det andet. Den Gang var de begge fem og tyve Aar.

Siden gik et Par Aar, hvor de helt skiltes. Holger tog en Plads som Fuldmægtig hos en Herredsfoged i Jylland — ude paa Landet; i en ensom Egn. Han var der, som sagt, henved to Aar; saa kom han noget pludselig hjem og var blevet noget forandret. Han havde faaet fuldt Skæg og var bleven stor og bredskuldret. Han talte ogsaa anderledes — naar han talte, thi han var særdeles ordknap siden sin Hjemkomst.

Elna hverken søgte eller flyede ham. De traf hinanden og vekslede nogle Sætninger, ligegyldige i Ny og Næ. Men saa hen paa Efteraaret blev de begge bedt til et Børnebal, en af Elnas gifte Veninder gav; ud paa Aftenen begyndte de voksne at danse med, og der var muntert og megen Latter, naar de i Farten var nær ved at rive de Smaa over Ende i Valsen . . .

Holger kom hen til Elna. Hun havde ikke danset.

»Skal vi ikke danse en Gang igen?« sagde han. »Bilde os ind, vi er Børn igen.«

En rød Strøm gled hen over Elnas hele Ansigt, medens hun gav ham Armen uden at tale.

Dandsen vakte gamle Minder hos Holger. Han spurgte hvert Øjeblik: »Kan du huske« — »Kan du huske,« og da Musiken holdt op, og han førte hende tilbage til hendes Plads, sagde han:

»Ja — vi vare lykkelige den Gang.«

Han lagde slet ikke Mærke til, at Elna intet havde sagt under Dansen.

Den følgende Dag kom han i Mørkningen. De sad igen paa deres vante Plads, og de begyndte at tale om Vind og Vejr. Men Samtalen døde langsomt hen og Holger sad kun med Haanden under Hovedet, underlig sammensunken og stirrede paa Ilden. Han sukkede nu og da, som vilde han vælte en Byrde fra sig.

Elna forstyrrede ham ikke; hun sad alvorlig og stille ved Siden af ham.

Endelig vaagnede Holger op og sagde: »Undskyld, jeg falder i Staver, Kusine; og lidt efter sad de atter som før.

Han kom igen næsten hver Aften, og det samme gentog sig hver Gang. Der var noget trist sammenknuget over ham. Det eneste, der adspredte ham, var Cigaretrøgen: han fulgte dens blaa Ringe i Skæret fra Kakkelovnen.

Hver Aften, naar de havde siddet lidt, spurgte Holger:

»Tør jeg ryge, Kusine?« og saa begyndte Legen med Røgringene.

Elna syntes altid, det var en Lettelse, hun var angst over denne Rugen over det skete, som egentlig laa Holger saa fjern. Og en Aften, da hun syntes, at hans Ansigt var endnu blegere end ellers, lagde hun sagte sin Haand paa hans Skulder og sagde:

»Holger, hvorfor vil du ikke tale om det?«

Som om han havde ventet Spørgsmaalet, rystede Holger stille paa Hovedet.

»Det nytter ikke, Elna,« sagde han. »Det kan man ikke tale om.«

Men da begyndte hun læmpelig, medens hendes Haand blev ved at hvile paa hans Skulder, at tale til ham, og inden han vidste det, talte de om hans skuffede Kærligheds Historie.

Hun gættede dér, hvor han ikke talte, og hun gled let over det, der endnu kunde give Smerte. Hendes milde Ord tøede det frosne Vand.

Da han var kommet til Ro, da han for første Gang havde talt sig ud, og de igen sad tavse, sagde Holger pludselig ganske sagte:

»Men, Elna, hvor vidste du det?«

»Jeg gættede det,« sagde hun.

Aften efter Aften sad de sammen, og han talte til hende om det, som var forbi.

Det var altid det samme Billede, de samme Ord.

»Og jeg — jeg troede det saa vist,« sagde han. »Saa vist ... Hvor man dog kan være blind.«

Elna talte ikke meget, men der var som Køling over Vunder i hvert af hendes Ord.

»Du forstaar mig,« sagde han. »Du er den eneste, der forstaar mig.«

»Troer du?« og Elna smilede sørgmodigt og stille.

Saaledes talte de om Holgers døde Kærlighed.

De brugte om en tredje alle Kærlighedens Ord, alle Elskovens Navne. Der var saa rigeligt med Længsler saa rigt med sukmættet Attraa. Og de talte saa frit, og de brugte saa ufortrødent alle Ord, svøbte sig saa lunt i Følelsernes Net — thi det var jo en tredje, det gjaldt.

Hun sad der jo kun som den forstaaende, den, der gættede hans Tanke, den, der dog altid havde levet med ham.

Men der kom en Dag, hvor Holger sagde til sig selv:

»Hvorfor er det dog ikke hende jeg elsker. Vi, som forstaar hinanden saa godt.«

Saaledes voksede ud af den døde Kærligheds Sørgetale den ny Følelse, og en smuk Stund vidste de det begge. Men længe talte de kun forblommet; de blev ved at vugge den ny Glæde i de døde Længslers Ord, og hvert gammelt Suk smagte deres Læber sødt.

De greb hinanden i at sidde Haand i Haand, de dreves imod hinanden i mange Kærtegn ... Men det forbigangnes Spindelvæv brød de ikke.

Saadan stjal den ny Lykke sin Fryd fra Skyggen af den gamle Sorg, og saadan gik det længe.

Det var en Tid med halve Ord og rig paa Tilstaaelsens skælvende Længsel, og de ventede begge, og begge flyede.

Men en Dag var alt sagt, og de vaagnede tæt op til hinanden under en Regn af hede Kærtegn...

Det var Elnas og Holgers Kærligheds Historie.

— — —

»Nej, nej — flere Lys, vi vil have Kandelabrer over alle Dørene..!« Elna og Holger sad i Krogen og talte om det store Bal hos Holmers.

»Og mange Blomster — sig Hammer det, han tømmer Drivhusene. Salen maa være som en Have ... Men nu maa jeg klæde mig paa...«

»Ja... du har ikke klædt dig om endnu.«

»Nej, jeg var lidt træt... aa... « Elna stansede« ... det dumme Sting...«

»Har du Sting —« han tog hendes Haand »— og du brænder ... For Guds Skyld ... du har forkølet dig iaftes paa Balkonen. Lad os blive hjemme...«

»Vist ej — — lidt Sting, som jeg har saa tidt ... Nu klæder jeg mig paa.«

Det smertede hende meget at løfte Armene, medens hun gjorde Toilette. Knæerne rystede under hende, og hun maatte sætte sig flere Gange.

»Hvor Frøkenen er bleg,« sagde Pigen til hende.

Elna saae sig i Spejlet: »Det er af Sult,« sagde hun. »Jeg har intet spist til Frokost.«

Hun fik den lyserøde Kjole paa, og Pigen fæstede Rosenknopperne paa Slæbet.

»Ser du,« sagde Elna. »Nu er jeg ikke mere bleg.« Hendes Kinder fik en blank Rødme.

Pigen rejste sig fra Gulvet og saae i Spejlet Frøkenen vakle, som skulde hun falde:

»Bliv — og sig det ikke,« sagde hun helt graableg og faldt tilbage i Stolen.

Da hun kom til sig selv igen, sagde hun:

»Tak, at du ikke kaldte ... Det vilde forskrække ham...«

»Jeg vil pudre mig,« sagde hun, hun førte Pudderkvasten to, tre Gange hen over sit Ansigt.

»Saa — nu er det godt...«

Under et Paaskud støttede hun sig til Pigen, og de gik ned ad Trappen.

»Det varede længe,« sagde Holger.

»Ja — min Ven — du véd, jeg vil saa gerne være smuk...«

Om Aftenen dansede Elna og var helt vel.

— — —

»Jeg tror, jeg vil ligge til Frokost,« sagde hun om Morgenen. Hun var meget mat og følte en tør Smerte i sit Bryst. »Gaa kun og lad mig sove.«

Hun lukkede Øjnene og blundede igen.

Klokken halv tolv ringede Elna og vilde staa op.

Da hun vilde løfte sig i Sengen, faldt hun tilbage med et lille Skrig. »Hvor jeg er blevet træt,« sagde hun. Hun forsøgte igen at rejse sig og fik en Peignoir om sig. Hun rystede af Kulde, saa Tænderne klaprede i Munden paa hende, men hendes Hænder brændte som Ild.

»Gaa,« sagde hun og satte sig igen paa Sengen, »gaa og sig, jeg kommer straks.«

Da Pigen var ude af Stuen, forsøgte hun at gaa, men hendes Knæ vaklede, saa hun faldt foran Døren ... Hun kom op igen og vandt ned i Spisestuen til Frokosten.

Moderen blev urolig ved at se hende: »Ser du,« sagde hun, »du kan ikke ikke taale at farte saaledes om. Idag bliver vi hjemme.«

»Nej, Mama, netop ikke, vi vil tage ud at køre. Den friske Luft vil gøre mig godt...«

Da Holger kom, blev Vognen forspændt, og de kørte ud. Det var de sidste Dage i April. Foraarshimlen brød sig Vej ad alle Sidegader, og Himlen var straalende lys. Der laa i Glansen et brunligt Skær over Grønningens Træer, og Buskene langs Kastelsgraven stod i Knop.

Elna havde faaet Rødme i Kinderne: »Se,« sagde hun, »hvor Sundet er violblaat.«

De kørte langs med Stranden. Buskene bag Havernes Rækværk grønnedes under den glinsende Sol; inde paa Plænerne spirede det fine Græs pletvis i den muldede Jord, hvor rundtom Krokus blomstrede med skinnende Farver. De vilde Ribs hang med rødmende Klaser.

Elna talte ikke meget. Hun lod sit Blik langsomt glide fra Sundet og den lyseblaa Himmel.

»Holger,« sagde hun, og hendes Haand, der hvilede paa hans Arm, greb fastere. »Hvor Livet dog er smukt... vidunderlig smukt.«

Og hendes Øjne blev fugtige, og Taarerne begyndte at rulle ned ad hendes Kinder.

»Elna,« sagde han, du er syg, hvorfor græder du?«

Hun løftede Armen, og medens hun strakte den ud imod Sundet, sagde hun:

»Er her da ikke smukt?«

Hun sad atter lidt med Blikket fæstet paa Vandet... Og uden at tage Øjnene bort fra Himlen og det blaa Sund, sagde hun:

»At tænke sig den Lykke at blive gamle med hinanden.

En Dreng kom ud af en Have med en Kurv Violer i smaa Bundter. Elna lod Vognen holde. »Hvad koster dine Violer?« spurgte hun.

»Ti Øre Bundtet.«

»Giv mig dem alle!«

Hun tog ned i Kurven med begge Hænder og førte Violerne op mod sit Ansigt. »Hvor de dufter,« sagde hun, »hvor de dufter frisk.« Saa spredte hun dem ud paa sit Skød, og hun tog dem atter op — en for en og lod Solen kærtegne deres Kalk.

Lidt efter fik hun en pludselig Kuldegysning. Hendes Tænder faldt klaprende sammen.

»Lad os nu køre hjem.« Da Vognen vendte,

drejede hun Hovedet. Langt ude om Pynten skinnede Taarbæks Huse og Hvidøres Taarn over det blaa Sund...

Saa sad hun paa hele Hjemvejen med lukkede Øjne. Under Vipperne arbejdede sig nu og da en Taare frem. Langsomt gled den ned over hendes Kind.

De talte om at sende Bud efter Lægen, men Elna vilde ikke høre noget derom. Hun vilde kun sove lidt, indtil hun skulde klædes om...

Hun havde ladet tænde Kronen og Lampetterne foran sit Spejl, og hun kunde ikke faa nok af de mørkerøde Valmuer paa sit Slæb. Hun gik et Par Gange frem og tilbage foran Spejlet men havde ikke Kræfter og maatte sætte sig, mens Pigen knappede de lange Handsker...

»Du kan ikke knappe,« sagde hun. »Lad mig selv.«

Hendes Arme rystede, saa Knapperne gled ud.

Med ét skød hun Pigen fra sig: »Nej, hold op — jeg kan ikke... Jeg kan ikke tage derhen...«

Hun lod sig lægge paa Chaiselonguen. Lysene blev slukket.

»Det har anstrengt mig en Smule,« sagde hun til Holger, »det er Køreturen — jeg vil heller blive hjemme.«

Hun bad de andre saa længe, til de tog i Selskabet alene...

Elna følte heftige Smerter i sit Bryst, og Feberen tog til, saa Sofaen rystede under hende...

Et Par Timer efter lod hun sig bringe i Seng.

»Send Bud efter Lægen,« sagde hun.

Det var en gammel Konferentsraad, deres Huslæge. Hun var knap ved sin Bevidsthed, da han kom, men hun aabnede Øjnene, og ganske sagte sagde hun:

»Ikke sandt — det er slemt.«

Konferentsraaden talte forbitret og højt inde i Dagligstuen; lod straks Vognen køre efter Forældrene og Holger.

Hele Huset begyndte at komme i Oprør; Tjenestefolkene fo'r forbi hinanden paa Trapperne med forskrækkede Ansigter; Gartneren, der var ved at dekorere, begyndte at slæbe sine Lavrbærtræer bort fra Afsatserne — Konferentsraadens Amanuensis kom og tog Plads i Sygeværelset ved Sengen ... I Dagligstuen hørte man den gamle Læges Skridt fra Døren til Vinduet, og fra Vinduet igen til Døren ... Ude paa Gangen lød den stadige Hamren og Slæben af Gartneren, der brød op.

Stuepigen faldt i forfjamsket Skynding paa Trappen med Bakken med Grødomslagene. Konferentsraaden aabnede Døren og skændte ud.

Saa blev der ganske stille, og der lagde sig en forskræmt Tavshed over hele Huset.

Engang imellem viste Konferentsraaden sig ved Sengen.

»Nu?«

Amanuensis tog ikke Øjnene bort fra Elnas Ansigt: »Fremskridende,« sagde han. Og Konferentsraaden vendte tilbage til Dagligstuen.

Porten sloges ilfærdigt op og i: Vognen med Holmers og Holger. De kommende vekslede op ad Trappen hurtige Ord med Tjenestefolkene ... Pigerne græd, og Fruen hulkede, da hun kom ind i Stuen.

Ingen af dem talte. Etatsraaden tog Lægens Haand uden at spørge, Holger sank ørkesløs sammen paa en Stol. Og efter en halv Times Forløb havde ingen vekslet et Ord.

Fru Holmer sad gemt i en Krog; Holger dækkede Ansigtet med sine Hænder, og gennem de udspilede Fingre stirrede han dorsk efter Konferentsraaden, der blev ved at gaa op og ned. Hvert femte Minut dukkede han bag Portieren ind i Sygeværelset, spurgte

og vendte tilbage med samme ubevægelige Ansigt for at fortsætte sin Vej.

Med ét, da Portieren paa ny faldt til bag Lægen, vaagnede Livet i Holger som en eneste Lyst til at se hende. Han rejste sig og gik hen over Gulvet.

Sygeværelset var allerede tungt og lummert. Han saae begge Lægerne ved Sengen i Lampelyset... Den unge hviskede. Ud over Puden laa Elnas Haar — mer saae han ikke.

Konferentsraaden vendte sig.

»Gaa,« sagde han. Hun sover.«

Holger vendte tilbage til Dagligstuen.

De to gamle havde flyttet sig sammen; de sad i Sofaen, tæt op til hinanden, ubevægelige og blege.

Man hørte en enkelt Vogn, der rullede blødt hen over Barken, som var spredt paa Gaden... Uret paa Kaminen lod sin Stemme lyde...

Konferentsraaden talte til de to Gamle og gik ud af Stuen.

Holger fulgte ham med Blikket, til Døren lukkedes; den gamle Holmer sagde:

»Ja — han er gaaet.« Det var de første Ord, de talte, og de blev atter ved at sidde hen i samme hjælpeløse, tunge Tavshed.

Klokken tolv kom Amanuensis ud:

»Hun er vaagen,« sagde han.

De vaagnede af deres Sløvhed og stirrede paa ham, men rejste sig ikke.

Og noget sagtere sagde den unge Mand:

»De kunde maaske ønske at se hende.«

De gik alle hen over Gulvet med hinanden, og Lægen løftede Portièren.

Elna laa med Hovedet om imod dem: »Er I allerede kommet hjem,« sagde hun. Hun tog dem i Haanden og klappede dem, og Holger rakte hun Munden til Kys.

Saa vendte hun sig bort. som var hun træt.

De blev i Sygeværelset og satte sig i en Krog. Hver Gang Elna fo'r op i Feberen, skælvede de; de tog ikke Blikket bort fra Sengen. Lægens Skygge tegnede sig ind over Lagenet.

Lidt efter kom Konferentsraaden tilbage.

Han sendte dem ud, og greben af Trøstesløshed græd de alle tre stille, siddende ved Siden af hinanden. Stuepigen stod rystende henne ved Døren og skjulte Ansigtet i sit Forklæde.

Saa kom den unge Læge frem i Døren og vinkede.

Fru Holmer hulkede højt og greb om sin Mands Arm. Holger følte sig, som blev han lam.

. . . Elna havde slaaet Øjnene op. Hendes Blik gik rundt i Stuen. Da saae hun Holger . . .

Han gik hende ganske nær og tog hendes Haand. Den var klam af kold Sved.

»Elna,« sagde han, »Elna, hvor kan det ske?«

Hun blev ved at smile: »Holger,« hviskede hun, »du gjorde mig altfor lykkelig.«

Hun talte ikke mere . . . Lidt efter var Dødskampen begyndt . . .

Hun døde ved det første Daggry.

II

UNGDOMS-FORTÆLLINGER

FRANZ PANDER

FRATELLI BEDINI

CHARLOT DUPONT

LES QUATRE DIABLES

OTTO HEINRICH

SON ALTESSE

FRANZ PANDER

Franz Panders Moder vaskede for Folk. Hendes Mand havde været Snedker og havde drukket sig ihjel.

Maaske var denne samme Snedker ikke Franz' Fader. Madam Pander tog undertiden Franz' Barnehaand imellem sine sprukne Næver, og hun spilede hans mærkelige slanke Fingre ud og beundrede deres buede Negle, som var sart lyserøde. Og hun sagde, Madam Pander, at saadan havde hans Fingre været og hans Negle. Snedkeren var det vel næppe.

Muligvis var Franz en Bastard. Han var en kælen Dreng og kilden, som man siger, Elskovsbørn er. Og han havde Fornemmelser som ingen af de andre Drenge i »Kleine Dammstrasse«.

Drengene kaldte ham for »Jomfruen«. Navnet blev raabt en Dag da Friskolen badede i Elben, af Klassens vittige Hoved: saa blankhvid og skær var Franz' Krop — og siden beholdt han Navnet.

Det passede godt. Franz legede aldrig, bandede aldrig og røg ikke. Pokker vide egenlig, hvad han tog sig til. I Kleine Dammstrasse i Gadedørene, hvor de andre Drenge spillede Klink og vendte Mølle og skændtes og kom op at slaas, var han aldrig. Hjemme paa Kvisten ikke heller. Mutter Pander kunde sidde angst og vente timevis om Aftenen, før Hr. Franz kom hjem.

»Hvor har Du dog været, Franz?«

»Ingensteder.«

»Aldrig bestiller Du noget.«

»Gav Konsulinden Dig noget?«

»Ja, de havde haft Selskab igaar. Det er Finmad.«

Madam Pander tog Posteien frem fra Kakkelovnen, hvor den stod mellem to Tallerkener. Franz spiste den med smaa Smæk med Tungen som en Gourmand.

Det er Champignoner, sagde han. Han elskede de Levninger, Moderen fik rundt i de »gode« Huse, hvor hun vaskede, og han spurgte hende nøje ud om Navnene, og om hvordan man spiste hver enkelt Ting. Til daglig, naar han maatte tage tiltakke med Dammstrasse-Kost, spiste Franz kun lidt, og det lidt, han tog til sig, indsyltede han saadan i Peber, at Madam Pander nyste, blot hun saae paa det — saadan fordærvede han den gode Pølse.

Den hele Eftermiddag drev Franz omkring paa Jungfernstieg. Timevis stod han foran de store Galanterivinduer. Mest holdt han af de skinnende forgyldte Bronceting og af Dekoratørudstillingerne, hvor lange Silketøjer flød. Der stod han og maabede. Men længst kunde han dog gabe foran Boghandlervinduerne. Det var Olietrykkene han elskede. Billeder, hvor Mænd i Fløjl sidder tilbords med Kvinder i Silke og Drapperier af rødt og paa Bordet Pokaler af Guld.

Der hang et Stykke paa Hjørnet af »Neuerwall«: en mørk Kvinde, atlaskklædt, i gult, stærkt udskaaren, med to Perlerader i Haaret, rakte en rundfingret, diamantdækket Haand til en Page, i hvidt, som bukkede dybt — foran det Billede stod Franz Timer lang, til han blev ganske hed ved det og fik røde Kinder. For nu var han fjorten Aar.

Vinteraftnerne læste han; alle de Romaner, hvor en vild Fantasi krammer ud Hertuginder med Bril-

lanter om stolte Halse og Markiser som smægter i Rosen-Orangerier.

Eller han smurte rundt i det rige Kvartér langs Alstern og saa' efter Etager, hvor de tændte op til Fest. Der vogtede han saa ved Portene til Ekvipagerne kom, og han fik Hjertebanken ved at være saa nær ved Damerne, naar de svippede ud af Vognene med Silkeslæbene løftede, og ved Herrerne, slankvoxede, med Nakkeskilninger og Duft af Pomade.

Efter hvad der lugtede godt var Franz som gal. Hvad Madam Pander kunde rapse — saadan i Ny og Næ — helt uskyldigt (hva' gør'et at ta'e fra de', som har? sagde hun til Madam Fürst ved Rullen) paa et og andet Toilettebord af Eau de Lubin eller Es-Bouquet i en lille Flaske, hun omsorgsfuldt (Herre Gud — naar det er for Drengen) havde med i Lommen, det brugte Franz over Maade.

Men saadan gjorde nu ogsaa han — han, hvis Hænder og Negle Franz havde arvet.

Og forresten hele Figuren. For Franz var skudt op og var paa Veje til at blive en smuk Knægt. Blaa Øjne, man vidste ikke ret, om de var tungsindige eller sløve, en lille Mund — for lille egenlig for en Mand — med røde Læber og denne fornemme Næse, lige, med sine Næseboer, der saa let kom til at sitre.

Slank og smidig Krop.

Saadan saae han ud.

Derfor vilde Moderen ogsaa have ham til Manufakturen. Hr. Schaltz havde tilbudt at tage ham.

»For nutildags maa man købe de glatte Ansigter,« sagde Hr. Schaltz, »og se dem staffere sig ud som Prinser for Skuffebedrøvelsen. Ellers — Gudnaade, om man ser et Fruentimmer indenfor sine Døre saa lang Dagen er.

Men Franz vilde ikke til Manufakturfaget. Sidste Vinter, da han en Aften drev paa Jungfernstieg, var han stanset udenfor et stort Hotel. En Klub holdt

Bal. Han havde sét Ekvipage efter Ekvipage rulle frem og Damerne stige ud og inde i Forsalen Kellnersværmen i deres sorte Kjoler og hvide Slips. Hvordan de bøjede sig over Damerne, og naar de tog Silkeslagene af deres Skuldre, og talte til dem hviskende og gik foran dem gennem Sale, straalende af Lys.

Det vilde Franz være.

Han skulde lære i en Restaurant i Schaumburgerstrasse. En skummel Krog, hvor ét Par Dusin øllede Stamgæster kom for at tømme deres Seidler. Franz led ved Arbejdet: at skylle alle disse fidtede Ølglas i det skidne Vand, med h a n s Hænder; og han led ved Luften med dens Stank af Bock og Stank af Tobak.

Men han vidste, at disse Aar maatte til, og han ventede. Han glædede sig ogsaa, fordi han saae, han Dag for Dag blev smukkere. Om Aftenen naar han dødtræt kom op paa sit Hummer, kunde han sidde længe med Lysestumpen tændt foran sin Stump Spejl, og han betragtede lykkelig sit Ansigt. Han plejede med Ømhed hver Skønhed hos sig selv, og for hver Drikkeskilling værnede han sine Hænder baade med Lilliemælk og andet.

Værtens Søn kom hjem. Han rejste rundt som Kellner og kom nu fra London bare paa Besøg.

Han var fuld af Historier om Hotelpragt med favnhøje Spejle og Trapper af det pureste Marmor og Portierer af Silke. Og fornemme Navne og Vine, hvis Pris Franz aldrig havde anet, og lange table d'hôte Rækker langs blomstersmykkede Borde . . .

Franz slugte hver Beskrivelse.

Og en Formiddag, da Værten og hans Søn drev i en Sofa, mens der var tomt i Knejpen, fortalte den vidtberejste »Historier« derovre fra. Franz vaskede op i sin Krog.

»Man har sine lykkelige Øjeblikke — d e r i London«

— Kellneren skød Cigarrøgen ud gennem Næsen og sagde London med engelsk Akcent: »Satan til Aristokrati det engelske — Svup sætter de Øjnene paa En, saadan en guldhaaret Miss, rank i Tøjet — sér de tre — fire Gange paa Ens Skabning, saa det kribler En ned ad Rygraden, og man mærker saadan Elektriciteten, naar man kommer dem nær Fadet . . . Na — saa har man jo Butinen og kender Numret . . .

Vært og Søn lo fortroligt, og Sønnen fortalte om et Par »Satans heldige Proptrækkere« —

»Forstaar sig, han var smuk, John Jennings — flot Karl . . . Men at Lady Haverland løb skinbarlig bort med ham og tog med sig saa godt som hele Butiken, saa Lorden gerne ku' sikkige længe i Vejviseren — det synes jeg s'gu dog — og Førner, han blev nu gift med en Millionærpige — det ku' han takke sine Ben for . . .«

Franz var gaaet frem fra sin Krog. Med opsmøgede Ærmer stod han et Par Skridt fra Disken og stirrede paa den vidtberejste.

»At det altsaa skete«.

Farven kom og gik paa hans Ansigt, mens han lyttede. Husets Søn vendte sig pludselig om og saae paa ham:

»Naa — Knægt — Du falder i Staver . . .« sagde han og blev ved at se paa ham. Og halvhøjt lo han til Faderen:

»Der Bub' wird Glück haben.«

Noget klirrende faldt Glassene rundt i Franz' Ballie den Formiddag.

Franz var tyve Aar, da han meldte sig i Jungfernstieg-Hotellet.

Direktøren drejede sig paa Stolen og saae paa hans Hænder med de spidse Negle, mens han lod, som om han læste i hans Anbefaling.

»Schön — — Eine dritte Stellung im Restaurant vacant. Sie können Morgen anfangen.

Da Franz var ude af Døren — bleg var han blevet — sagde Direktøren ned mod Bogholderen, som afvexlende skrev Regninger og pillede Næse:

»Na, ein netter Zugvogel — nicht?«

De første Dage gik Franz i lykkelig Undren. Han sneg sig fra Restauranten ud paa Gallatrappen begærlig efter at føle dens Tæpper under sine Fødder og lade sin Haand glide langs ned ad Gelænderets sorte Marmor. Han stillede sig paa Afsatsen, hvor Damerne gik ham tæt forbi, smilende og med Buketter i Hænderne og han fulgte med Øjnene deres Skikkelser, i evig Hjertebanken, til de forsvandt ved Drejningen, og saae deres Dragt og fornam Duften af deres Klæder mer end han egenlig tænkte paa dem selv.

Han vendte tilbage til Restauranten og gik ind i den store Table d'hôte-Sal. Han følte et mættet Velbehag i denne Sal. Lyset, som dæmpet faldt ind gennem mægtige spraglede Ruder; de høje Buer, baarne af Marmorsøjlerne og Lysekronerne, pragtfulde som i en Kirke.

Han faldt i Staver, til en Kollega vækkede ham:

»Tjener De svært ved at drive her, Kollega? — Vi har Huset fuldt . . .«

Han begyndte igen at servere. At bringe Menuens Retter frem og tilbage til Restaurantbordene, bestille Vinene og trække dem op. Han indaandede Duften af Maden velbehagelig og næsten beruset ligesom en Rekonvalescent, og uden at skelne, uden at skylde det noget enkelt gik han rundt i noget som en Forelskelses Velvære.

Og om Aftenen, naar der endelig blev slukket i Salene, og de andre Kellnere skyndte sig op for strax at falde i Søvn, trætte som Akrobater, blev han endnu tilbage i den mørke Restaurationssal; og han kunde ikke rive sig løs fra Dunkelheden derinde, hvor Spring-

vandet i Bassinet plaskede saa stille midt mellem de store Vækster, der ragede op mod Kuplen i Mørket.

Han drev længe om paa de skumrende Gange og nynnede sagte hen for sig, og kom han endelig op, hvor hans Sovekammerater, hede i Hovederne, sov dybt med aaben Mund, laa han i timevis vaagen og følte en Susen i sit Hovede som en Rus af Vin.

Alligevel var han ikke træt om Dagen.

Saaledes gik den første Tid. Saa blev Franz vant til det nye Liv, og der kom en Overgang, hvor han følte sig meget træt og altid søvnig.

Kans Kammerater var heller ikke morsomme. De talte om deres egne Ting, om Pladserne de havde haft og om hvormeget de tjente. De havde en Kæreste blandt Stuepigerne eller i Køkkenet, og forresten sov de den meste Fritid.

Om Gæsterne talte de sjældent.

Og det var det, som interesserede Franz.

Johanne, Stuepigen paa første Sal, en høj og robust Wienerinde, havde længe passet Franz op hver Gang han om Formiddagen gik for at »nette sig«, og holdt af at daske saa smaat til ham og kilde ham paa Halsen og slaas med ham inde i et af Værelserne, hvor hun gjorde rent.

En Dag kastede hun ham paa den uredte Seng, hvor han sad paa Kanten, og slog ham med Støvekosten i Ansigtet.

Med Et bøjede hun sig ned og kyssede ham paa Siden af Halsen, mens hun holdt paa ham.

Franz foer op, helt bleg:

»Slip mig«, sagde han, »jeg vil ikke.«

Johanne stødte ham arrig fra sig:

»Hvad tror den dumme Knægt?« sagde hun og haansk føjede hun til:

»Louis, wie du bist, Louis.«

Fra den Dag satte Johanne meget ondt for Franz blandt alle Pigerne. I Grunden nærede de mod Franz

alle et stille Raseri. Helst vilde de alle i Lag med ham, og han saae dem ikke. Aldrig saa meget som et Blink, det mindste Skub hen mod Væggen i Gangene, et Knib i Armene — ingenting. Aldeles som de slet ikke var Fruentimmer. Saadan var han; det var dog irriterende.

Franz bemærkede dem slet ikke.

Men Aftenen den Dag, da Johanne havde vendt op og ned paa ham i Sengen, var det, det hændte, det med Miss Ellinor fra femten.

»Femten« var en fornem Familje, engelsk, Fader, Moder og Datter

Familjen havde boet der noget. De satte sig altid ved Franz' Bord, skønt der var Træk fra Døren, og Miss Ellinor havde ti Ting at spørge om og ti Ting at lade bringe, og saa faldt et Armbaand og saa Servietten lige ved hendes Fødder

Franz var betaget. Det var som noget bandt ham til det lille Anretterbord ved Døren. Der saae han hende i Profil. Og der kom over ham en Dvælen i hver Ting, han passede ved det Bord: naar han rakte et Glas, naar han bragte et Fad, naar han talte, naar han bøjede sig frem. Og han maatte kæmpe for at gaa fra hende, og det kriblede i ham blot at røre hende.

Hans Blik var paa hendes Skikkelse uafvendeligt og oftere end han turde, og hver Gang han nærmede sig, stod hans Hjærte stille.

Naar hun ikke var der, var han urolig; og han blev ikke paa et Sted, og aandsfraværende tog han alt i Hænder, og han saae ingen og ingenting.

Det gav et Ryk i ham, naar hun kom, der i Døren. Han hilste ikke — alle andre hilste han; hun smilede, og lidt stakaandet bad hun om en Sodavand, en Avis. Og altid fik hun sagt et Par Ord, og han skulde tage et Fnug af hendes Kaabe og hjælpe hende med Parasollen. Den var altid stridig, vilde saa ikke op, saa ikke i.

Det kostede dem at komme fra hinanden.

Franz troede og troede ikke, og han ventede ikke og haabede ingenting. Men han maatte være hende nær.

Naar hun bare sad der, ved hans Bord, den hele Dag og legede saadan, spillende med sine Hænder, langs Balustraden, som hun plejede, mens hun nynnede ganske sagte. Blot hun vilde det.

Men mer og mer urolig blev han. Og han begyndte at nærme sig hende umærkeligt — han maatte det — at strejfe et Sekund den Bordrand, hvor hendes Haand saa ofte laa; at betragte længe — saa hun vidste det — et bestemt blottet Sted af hendes hvide Hals.

Miss Ellinor spidsede sin lille Mund og saae paa ham og lo; hun kælede for sin knoklede Papa og saae paa ham og lo; hun lagde sin Haand lige ved hans paa Bordet og saae paa ham og lo.

Han tænkte bare paa det ene: at komme til at røre ved hende.

Men efterhaanden — for de blev der Dag efter Dag var det, som det skulde kvæle ham. Hele hans Væsen opsugedes af hende. Bare hende Dag og Nat: hendes Haand, som den havde ligget der; og saa mange Gange havde hun talt til ham — og der havde hun set paa ham — ja bestemt . . .

Om Natten sov han ikke, viklede sig ud af Tæpperne og ind i Tæpperne. Gentog det samme evig. Der havde hendes Haand ligget — vilde hun røre ved ham? Der havde hun lét, det havde hun sagt — det laa han altsammen febrilsk og krammede om, saa lang Natten var.

Og lige med et, naar han sad op i Sengen, kom han til at se hen paa Kollegerne, som laa der blegfede og sparkede i Halvmørket under den nedskruede Gas. Han følte dem saa væmmelige, at han kunde have slaaet dem.

Miss Ellinor var altid den samme. Hun spillede

i Heden af hans Attraa som en Kattekilling i Skær af Kulflammer.

— — Saa var det den Aften. Franz havde Vagt paa første Sal. De var ude til stort Selskab.

Franz flakkede rundt og havde ikke Ro paa sig et Minut. Han gik ud og ind i Anretterværelset og rørte ved alting og bestilte ikke noget. Op ad Trappen og ned ad Trappen maatte han i et væk. Endelig kom de. Han kendte hendes Stemme — hun havde den Vane altid at snakke lidt højt i Gangene — og hans Hjerte stod stille.

Han tog et Lys og gik ud paa Gangen.

»De her,« sagde hun.

»Ja — iaften«. Stemmen slog Klik for ham.

Hun saae lidt paa ham, inden hun gik ind ad Døren, han havde aabnet:

»Hvordan det?« sagde hun.

»Min Kammerat er syg,« sagde han og tændte Kandelabrerne paa Kaminen.

Den gamle kom ind og gik ind i Værelset ved Siden af. Døren stod halvaaben.

Miss Ellinor tog sin Rivière af foran Spejlet. Franz skulde til at gaa men blev staaende med Lyset i Haanden.

Saa mødtes deres Blik i Spejlet. Og i et Sekund havde han grebet hendes Arm og bøjede sig frem og kyssede hendes Skulder. Han kom ud, og han følte kun, at hendes Pulse havde banket under Kysset.

Men saa blev han grebet af en ubændig Glæde. Han styrede sig ikke; han lo og sang. Han fjantede med en søvndrukken Kammerat, snakkede og vidste ikke selv, hvad han sagde.

Paa Gangene drev han rundt og sparkede til Støvlerne, saa de fór.

Han gik endelig op; han klædte sig af med en egen Festlighed, og sirligt lagde han hvert enkelt

Stykke ved Sengen og gik til Ro. Saa stille laa han og smilede.

Men næste Dag rejste Miss Ellinor.

Ved Morgenteen, da han bøjede sig over hende, saae hun ham pludselig ind i Ansigtet og sagde:

»Idag skal vi rejse.«

»Skal De rejse — hvorfor?«

«Troede De, jeg skulde blive her?« Og Miss Ellinor lo.

Mer talte de ikke, og de saaes ikke mer.

I Dage vidste Franz ikke af sig selv. Han spilede uafladelig de magre Minder ud og gjorde mekanisk sin Dont paa de samme Steder, hvor hun ikke mere var.

En stærk Støj, et nyt Ansigt vakte ham pludseligt, og han saae et Øjeblik Salen, Balustraden, de kendte Borde og Menneskene rundt om. Saa faldt han tilbage i sin Døs led ved alting og med en Smerte i sit Bryst som et Stik.

Saadan gik en Tid, indtil han en smuk Dag vaagnede, og pludselig syntes han, at det hele var saa langt borte og længe siden og næsten som noget, der slet ikke var hændet ham eller kun var drømt.

Og vilde han fange Minderne igen, var det, som havde han en lang Vej at gaa, og havde han fanget dem ind, stod han og faldt sløv i Staver over sin Skat.

Han gled ud i en Selvdyrkelse igen. Det var forbi.

Han gik rundt i sin sløve Dont, slatten og uden en Tanke.

Efterhaanden kom ogsaa Kellnersulten over ham. Han led ved at bringe de krydrede Retter ud og ind. Lugten fristede ham, saa han maatte kæmpe, for ikke pludseligt at gribe ned i Fadene og mætte sig hastigt og forslugent.

Han kunde føle Raseri, naar han med et Drikkeskillings Smil anbefalede for lækkersultne Gæster de Retter han ikke selv skulde smage, og henne fra sin

Krog fulgte han saa begærligt hver en Bid, som Gæsterne nød.

Men kom han ned i Kælderen: der spiste Kellnerne i Rummet overfor Vadskekælderen — Luften var tung af Osen af det kogte Tøj, og svedige kastede Kollegerne Kjolerne og sad med opknappede Veste over Maden — lagde han Skeen fra sig med mæt Væmmelse.

Sløve sad Kellnerne overfor hinanden langs Bordet og rørte knap den tunge Grød og det flossede Kød fra Bouillonen.

Men kom Franz op i Salen igen, skreg Hungeren i ham. Og bleg bragte han Retterne frem og tilbage, mens han smagte dem paa sin tørre Tunge.

Bag Døren, paa Trappeafsatsen, stoppede han en Roulette i sin Mund, rev Benet af en Kylling og slubrede Sauce i sig af Skaalen, hastigt og sky.

Om Tirsdag Aften, naar han havde fri, klædte han sig paa, og han opsøgte en Restaurant, hvor han ikke var kendt. Han næsten løb den hele Vej, og han kom derhen hidsig, stakaandet af Sult. Saa tvang han sig til at spise ganske langsomt og smagte sindigt hver Mundfuld, indtil han, næsten som i en Rus, forlangte mer og mer og spiste hastigt og over Maade; for paa en Gang at blive mat og overmæt og sidde med de mange halvtømte Glas foran sig, ludende og halvfuld, i et trægt Velbehag.

Og saa gik han hjem og sov, snorkende, en tung Søvn.

En Tirsdag Aften kom han tidligt hjem, og han satte sig paa en Bænk udenfor Hotellet under Lygterne.

Han var mæt og en Smule ør.

Det havde nylig regnet, og der var rigeligt med Vandpytter paa Fortoget. Damerne trippede af med løftede Skørter, vimse paa Benene, ud og ind om Pytterne.

Franz saae paa de mange Fødder, der et Smalben, der en Læg, en fæl Platfod i en Galoske . . . Nysgerrig saae han fra Fødderne op paa de svaiede Figurer. Ansigterne var saa friske under Slørene.

Han søgte at fange et Blik. Saae hun ikke paa ham? Han rejste sig og gik efter.

Urolig fulgte han hende, med Øjnene fæstet paa den slanke Figur og Nakken, som skinnede under det opskrabede Haar . . . Men hun bøjede op om Neuerwall og vendte sig ikke . . .

Han gik tilbage, jagtede igen uroligt, forfølgende en smækker Statur, som gled frem, sært vuggende i Hofterne . . . Hun gik ind i en Port og kom fra ham.

Han strejfede igen.

En Gadejægerske stillede sig op foran ham:

— Hvad vil min lille Ven?« sagde hun.

Franz foer sammen og saae hende ind i Ansigtet. Saa lagde han sin Arm ind i hendes, og de gik hen ad Fortouget mod Lyset fra Alsterpavillonen.

— Saa »Nussebenet« keder sig, hva'? Pigen blev sødlig.

Men pludselig slap Franz hendes Arm og løb.

— Hva' — gør han Nar — Pigen skingrede — véd man, hvad man vil, Lømmel . . . Saadan En — engagerer han en Dame — og vil ingenting . . .

Saa var Franz udenfor Skudvidde.

Han næsten løb hele Vejen hjem. Hjemme gik han straks i Seng. Men hele Natten kastede han sig og sov slet og uroligt.

Han drømte om Ellinor uafladeligt.

Hen mod Morgen stod han op. Han kunde ikke mere blive i sin Seng. Han var urolig, som om noget forestod ham og noget skulde ske. Han gik ned i Gangene, hvor det skumrede; der drev han op og ned, han stansede foran Dørene, og han tog Dameskoene op med nænsomme Hænder og saae paa dem

længe; og han lagde Haanden ned i dem, saa troede han, han kunde fornemme Føddernes lune Varme.

Den Dag skælvede han, blot han nærmede sig en Kvinde. Duften fra en bøjet Nakke slog op imod ham, og jog ham Blodet i Strøm til Kinderne. Og det var, som havde han med et tusind Øjne til at se hver Skønhed.

Det var det fine Purr af et Haar langs en Tinding; en letdannet Runding af en Kind, en Hofte og et Liv at lægge sin Arm om; blot et Lys paa et atlaskesstramt Bryst — det var nok til at friste ham.

De Dage kom en svær Blondine til Hotellet. Første Gang, hun kom ind i Restauranten, tog hun sin Guldlorgnet op — Franz saae det — og mønstrede Kellnerne. Saa valgte hun ham.

Franz gik frem og ventede, hun skulde bestille noget. Han havde en egen Maade at staa paa, med Hovedet lidt bøjet og med Hænderne halvt foldede foran sig.

Damens Mand kom til og satte sig.

»Naa — ta'er vi Diner'en,« sagde han og vendte sig: »Hm — hm — og han lo — »det var en sand Ganymed,« sagde han. »Aa — hva' Kellner — to Diners . . .

»Vel« . . . Franz gik et Par Skridt. Saa sagde Damen og ikke just sagte:

»Hans Skjortebryst var renest, du . . .

Franz tilbragte tre Nætter udenfor den Dames Dør; sky, trykket op i Døraabningen som en Tyv, angst for at møde Skopudserne, som drog igennem Korridorerne med deres Kurve; tænderklaprende af Kulde.

Han sneg sig ud af sin Seng, den brændte under ham; han satte sig i et Anretterværelse, og han slog Vinduet op for at faa Luft og Aande. Han bandede sig selv, og hans Hjerne havde ikke anden Tanke end dette Begær.

Han tog hendes ligegyldige Blikke frem i sine Tanker, og han lagde et Haab i dem, saa dumt, at han lo deraf. Han saae hendes Skikkelse og hørte hendes Stemme og saae hendes Fingre, runde som hvide Snoge. Og han gik tilbage til Døren, og han stod der, til det dagedes. Han vidste, det var aldeles forrykt, og han blev der.

Og da hun rejste, kom en anden. Der var ikke Stansning mer. Det var knap Kvinderne, han elskede, det var en Mund, en Hals, et Skønhedsmærke, et Legeme.

Han spejdede efter hver Kvinde. Han haabede paa hver eneste ny. Han vidste, han bød sig saa tydeligt frem. Hele sin Skønhed, og hvor maalte han den ikke med andre Mænds, deres Mænd — han bød den til. Men de saae ham slet ikke.

Han stod ved Siden af — som en Ting. Travede af med Fadene og Servietten — en ren Genstand — han saae saa godt sig selv.

Men om Natten kom der hastige Minder om et Blik paa hans Ansigt, en varm Haand, da han fik Drikkepengene. Og han hidsede sig op ved denne Nippedrik, der kun æklede hans Tørst...

Ofte stjal Franz sig ud af Restauranten til flakkende Fart gennem Gangene. Han lurede ved Dørene. Han kiggede ind ad Nøglehullerne.

Ved table d'hôte, hvor Herrer og Damer sad i Rad, kunde det hænde, at en Mand, der med Smil havde bøjet sig frem mod sin Naboerske, trak sig lidt brusque af Vejen. Han blev saa underlig ved det blege Ansigt over Fadet, naar Franz dukkede frem. Knægten havde ligesom Had i Øjnene.

Efter Bordet, ved Kaffen, kunde en Herre, naar han fik tændt, vende sig til sin Kone, sin Søster:

»Pokkers smuk Karl,« sagde han. Franz hørte det.

Og hun løftede Blikket og saae paa ham som paa et Stativ og sagde:

»Aa ja — paa en Buk.

Saadan gik Dag efter Dag.

Han tænkte slet ingenting uden det.

Han stjal som en Tyv flygtige Berøringer; de mærkede det slet ikke. Han næsten fornærmede dem — de følte det slet ikke.

Og naar da en ny Dag havde slæbt sig frem, og det var blevet Aften og tomt i Salen, stod Franz timevis lænet til Balustraden; uden at gøre en Bevægelse, stirrende og bleg under det elektriske Lys.

Der arbejdede i hans Hjerne en tom Fortvivlelse, et afmægtigt Raseri, som søgte om et Svar og intet fandt og ikke vidste, hvorhen det skulde vende sig.

Undertiden gik han hjem. Han syntes, det dulmede.

Madam Pander sad og smaagræd.

»Sidder han ikke der,« sagde hun til Rullekonen, »og ser ud som Elendigheden i Ansigtet og si'er ikke det Herrens Ord. Men man véd, hvad det er — ja — mæn — man véd hvad det er« ...

Han vilde ikke ha'e Lys — der var bedst i Mørke. Stille lagde han Tøjet fra sig, og han sad i den gamle Sofa i Hjørnet. Madam Pander tog en Stol og satte sig foran ham.

Hun tog hans Hænder imellem sine og klappede dem sagte. Og han smilede træt og stille til hende og lagde sit Hoved over mod hendes Skulder.

»Hvad er der, min Dreng — lille Dreng — hvad er der med min Dreng?«

Han knugede Hænderne fast og svarede ikke. Og Madam Pander følte hans Pande brænde mod sin Skulder og sagde igen med en Stemme, Graaden næsten gjorde uforstaaelig:

»Hvad er der med min Dreng — lille Dreng — gør de ham ondt?«

Men naar Franz var gaaet, forbandede Madam Pander til Rullekonen alle Fruentimmer:

»For dem er det, det Rak — Herre Gud — og han har det jo ikke fra Fremmede.

En Tirsdag Aften gik Franz i Teatret. Ud til Carl Schulze at se en Operette.

Det var en tyrkisk Historie om en Prinsesse.

Der var en tyk Eunuk med udstoppet Mave, som gjorde Elskovsfagter, saa hele Huset hvinede. De kaldte ham frem og frem, og han gjorde sine Fagter om, stadig kaadere og sang sin Vise igen:

Aber — es hat keinen Werth —
Es hat keinen Werth.

Franz sad i Mørket i en Loge. Han lagde Hovedet tilbage mod Væggen og græd.

Da Akten var forbi, gik han.

Han skraaede ned mod Gänsemarkt og ind i en af Gyderne i det Kvarter. Han blev der om Natten.

Men da han vaagnede henimod Morgen og saae hende ved Siden af sig i Tusmørket, foer han op og løb derfra.

Han følte en Væmmelse, som kunde han udspy sig selv. Han brændte, og hans Hoved smertede. Ækelheden kvalmede ham, saa han stønnede.

Han gik hjem, men i Seng vilde han ikke. Ad Bagtrappen sneg han sig ned i Restauranten.

Det var begyndt at blive lyst, og en graa Dæmring faldt ind gennem Glastaget.

Franz satte sig paa Stentrappen med Hovedet i sine Hænder.

Og mens han sad her stille foran dette Rum, Vidnet til hans Liv, gled alting ud i en dyb og bundløs, en ubeskrivelig Lede.

Han saae langs Balustraden — Stolene var stillet op paa Bordene, de halvskidne Duge laa bredt derover . . . De kunstige Palmer struttede døde op i deres Majolikapotter.

Franz havde ingen Tanke, følte ingen Smerte.

Men i hans Sind kom der op noget som en bedøvet Forbavselse over, at dette var Livet.

Lampeslukkeren havde glemt sin lange Stige igaar, da han slukkede. Paa dens Trin stod Franz, da han klyngede sig op paa Stangen over Døren.

Fejekonerne fandt ham, og der blev en svær Staahej, og Natportier'en kom til. Fæl saae han ud med Tungen ud af Halsen, varm var han endnu.

Direktøren kom ned i Nathabit og bandede, saa det rungede i Salen. Et Par Kolleger slæbte ham op paa tredie Sal i et Bagageværelse.

De ryddede et Bord for Vadsække og Hatæsker og lagde ham der midt mellem Kufferterne. Et Par Kartoffelskrællersker vadskede Liget og dækkede det med et Lagen.

Op paa Formiddagen kom Johanne ind. Hun vilde se ham. Langsomt løftede hun Lagenet, kun Hovedet lod hun dækket. Hun græd ikke men saae stille paa ham.

Han var hvid som Marmor, hun havde aldrig set noget saa skønt.

Og mens hun saae paa dette døde Legeme, der havde været hæget med saa megen forgæves Omhu, rakte Johanne — hun vidste ikke selv hvorfor — Haanden knyttet op imod Himlen.

FRATELLI BEDINI

Han blev vækket ved et Rusk og fløj op i Skræk og gned Øjnene og troede, at Moderen var død igen. Han saae jo Nat og Dag det lange Lagen over Liget paa Sengen og Mændene, som var kommet ind og havde slæbt Moderen ned ad Trappen, pakket i et Lagen; en tog ved Hovedet og en ved Benene, for at faa hende i Kisten nede i Gadedøren.

Men det var kun Faderen, som gav ham et Rap til:

»Du ska' op,« sagde han. »Ta' Klæ'erne paa dig. Vi ska' ud.

Drengen vidste ikke, om det var Nat eller Morgen, men ud af Slagbænken kom han. Faderen var ikke saadan just at spøge med. Han var Møllerkarl, og det kunde hænde, at han i Farten haandterede Drengene ligesaa rask som sine Sække.

Derfor fik Klaus Klæderne paa sig i en Hurtighed, alt mens han skottede til Lampen og tænkte paa, hvad Tid det vel var paa Døgnet.

»Vask dig, Unge,« sagde Faderen, som stod med Lampen. Det var første Gang i Klaus' Liv, Faderen havde brudt sig om enten han var ren eller skiden.

Og større endnu blev Drengens Forbavselse, da Faderen pøsede hans Haar over med Vand og gav sig til at rede ham med den gamle Kamstump.

De to andre Unger var vaagnet i Slagbænken, og søvndrukne og forbavsede saae de til med opspilede Øjne.

Det bankede paa Døren, og Nabokonen kom ind:

»Er de færdige,« spurgte hun.

»Ja — jeg staar kun og pudser ham til — naa, saa gik vi.«

Nabokonen mønstrede Klaus: »Jeg staar ved mit,« sagde hun, »at de ta'r ham. Han har Skabelonen.«

Henne i Slagbænken begyndte de to at hyle, de forstod ingenting af det, og saa var de bange, de skulde ligge i Mørke. Klaus stod forbavset over sig selv med sit vandkæmmede Haar, mens Nabokonen bandt ham et Lommetørklæde om Halsen. Han vidste ikke, hvad al den Pynt skulde til.

Faderen saae til dem, der hylede i Bænken.

»Se til, den Hvinen faar Ende,« sagde han og slukkede Lampen. Nabokonen og han og Klaus kom hen til Døren. Henne i Bænken klynkede det smaat.

Der var Lys og mange Folk paa Gaden. Klaus sjadskede af ved Siden af Faderen. Nabokonen snakkede:

»Vist maatte vi afsted iaften — der er nok om det Ben maa man tro, der hænger i — tro bare ikke det — og saa var han forsørget...«

»Ja,« gryntede Mølleren.

»Ja — det maa De nok sige Ja til... Som om det var let for Fattigfolk, naar Konen falder fra og man sidder der skinbarlig med Ungerne — nej — tro bare ikke det, siger jeg.« —

De blev ved at gaa. Klavs var helt ør og fortumlet. Faderen gav bare Grynt fra sig og tog lange Skridt; for Konen gik det som Kæp i et Hjul:

»Og fint er det — for jeg ser 'et, naar jeg fejer — i Garderoberne — de ta'er 'et ikke saa nøje, de Folk — om de gør — baade i Silke og Fløjel er de,

og han i Loftet har Fingrene saa behængt med Diamanter, saa man ser ikke, hvad de er gjort af . . . om man gør.«

Klaus hørte til og begreb ingenting. Faderen nikkede og gentog en Gang imellem:

»Ja, naar de bare havde ham — —

De gik ind af en lille Dør i et stort, graat Hus. Der var en underlig Luft paa Trappen.

Faderen blev mere klein og senere paa Benene i Trappen, Konen var geskæftig og spurgte et Par Karle, som havde travlt og løb forbi.

»Ja, de er i Garderoben.«

Hun lukkede en Dør op, og de kom ind i et stort Rum, hvor der var mange Lys og stor Staahej. Klaus spærrede Øjnene op, han fik Fingrene i Munden: saadan noget — nogen løb nøgne omkring og sprang op ad hinanden, og én laa paa Gulvet og sprællede med Benene.

De havde Guld om Livet.

Faderens Arm kom tøvende ned om hans Skulder. De stod fremmed, trykkede ind til hinanden.

Nabomadammen slog ud for en af de nøgne, og tilsidst kom han hen med hende.

Han saae op og ned ad Klaus, talte med Faderen og gav sig til at række og strække i Klaus Arme. Drengen stod forbløffet, ind til Faderen, og var lige ved at græde.

Den, som sprællede med Benene havde faaet en Dreng hen, og han hev ham op i Luften med Fødderne ligesom Sækkene i Tridseværket paa Dampmøllen.

Den nøgne spurgte ud og følte Klaus baade paa Brystet og paa Benene.

En Klokke begyndte at ringe, og alle de nøgne foer op og strakte Kroppene. Han, der spurgte, løb og sagde: »Imorgen — hvor vi boer. Henne foran Spejlet gav en Mand ham noget Mel i Ansigtet.

De begyndte at spille en Musik, og de nøgne løb ud i Gaasegang, den lille, som blev hevet op i Luften, var sidst...

Og saa hørte de en Støj og mange, der raabte og klappede...

»Ja, saa ka' vi gaa,« sagde Konen.

De gik hjemad i langsomt Trit, uden at sige meget. Da de havde gaaet længe, sagde Faderen og stod lidt stille:

»Ja, naar kun Drengen beholder hele Lemmer, Madam.«

Madammen sagde: »Det er en Øvelse.«

Paa det sidste Stykke Vej gik Faderen med Klaus i Haanden.

Da Drengen hjemme havde lagt sig ned under Tæppet og kneb sig ned til de to Brødre, som sov tæt ind til hinanden, laa han længe vaagen, og han saae stadig de nøgne, mens de løb ud og hørte Musiken og Raabene. Og han sov ind, hed og fortumlet.

Den næste Dag hentede Madammen ham — Faderen var paa Møllen — og de gik ud igen. De traf den nøgne fra igaar i Sengen. Hele Stuen var fuld af Kasser og Klæder og meget Stads, som laa rundt om.

Den nøgne vendte sig i Sengen og sagde:

»Naa — er det Dem — klæd ham af, Madam.«

Madammen begyndte at klæde Klaus af omme bag en Kuffert. Men Skjorten vilde Drengen ikke have af, og han begyndte at græde og hagede sig til Kufferten.

»Flæber han, saa bring ham ligesaa godt væk straks,« sagde den nøgne.

Saa fik Madammen Skjorten af Klavs og skubbede ham frem paa Gulvet.

»Hvor gammel er han?«

»Otte Aar,« var Madammen der: »ikke ældre, ikke

det Gran, tro bare ikke det — en dejlig Skabning det ve' Gud;« og hun drejede paa Klavs.

»Kom herhen.« Klaus gik hen til Sengen, han flæbede og sneg sig sidelænds — »lige Ben — bøj Ryggen.

Den nøgne strakte Haanden ud under Dynen og følte Klaus ned ad Ryggen.

»Hvad hedder du?«

»Klaus,« kom det lidt mygt, for han tog haardt.

»Klaus — Satan« — Turen kom til Brystkassen — »god Statur — Klaus — sacrebleu — for et Navn i Bedini-Troupe — na — lige meget: paa Plakaten ka' han hedde Giovanni ... Han hed Giovanni, som brækkede Rygraden.«

»Ja — gi' De ham, hva' Navn De vil,« sagde Madammen, der saae til: »han beholder nok sit Kristennavn endda.«

Den nøgne slap Klaus og lagde sig tilbage i Sengen.

»Vel, vi ka' ta' ham,« sagde han, »og straks. Imorgen gaar vi til Breslau — kom saa med ham i Morgen tidlig« — —

Madammen jagede Klæderne paa Klaus og var idel Veltalenhed, til hun fik en Thaler i Ducør.

Udenfor Døren spyttede hun paa Mønten og klaskede den ind i den flade Haand.

»Handsel,« sagde hun. Det var sjældent hun saae saa store Mønter.

Klaus forstod nu nok det hele. Han skulde ogsaa gøre Kunster og have de hvide Ben paa og Stadsen om Livet. Han bestilte ikke andet hele Dagen end at le og synge.

Han fortalte for Brødrene, som ikke begreb og blev ved at spørge og spørge ham.

Men om Aftenen, da de alle tre laa i Slagbænken og hviskede, lagde den yngste pludselig Armen om Klaus' Hals og midt under al Glæden græd han. Og

da han begyndte, græd de to andre ogsaa, stille, og begge Brødrene klappede Klaus paa Kinderne og knugede sig op til ham.

Længe græd de og snøftede i Tæpperne. Og endnu i Søvne holdt den yngste saa fast om Klaus Haand, og Graaden gjorde deres Aande tung.

Da Møllerkarlen kom hjem, sent, han havde haft Vagt, fik han Besked af Nabomadammen, som snakkede og priste og bare tav om de tre Mark.

Da Faderen kom ind til sig selv, tændte han, og mens han gik rundt og varmede lidt Kaffe og tog Brød frem, skævede han til Slagbænken. Saa med et slukkede han Lyset, og han sad og fandt Munden i Mørke og krøb saa i Seng. Men han laa og kastede sig og megen Søvn fik han ikke.

Om Morgenen stod han op, før Drengene vaagnede, og han gik over Gangen ind til Nabomadammen i Køkkenet.

»Ja, saa er'et jo idag,« sagde hun.

»Ja, det er jo idag,« sagde Møllerен. Der blev en lille Stilhed.

»Han ska' derhen nu til Morgen . . .«

»Ja, han ska' det . . .« De tav igen. »Men det er dog en svær Haandtering.« Han stod lidt: »Jeg tænkte det,« sagde han saa, »om de gav noget for det . . .«

Konen saae hurtig op:

»Vil Johan sælge sine Børn,« sagde hun indigneret.

Møllerens Blik gled væk: »Jeg tænkte blot, det var en farlig Haandtering,« sagde han lavt.

Madammen lagde sig ned og pustede til Ilden:

»Jeg vilde være glad til,« sagde hun. »Det ved Gud.«

Johan stod lidt og saae paa hende. Saa gik han.

— — Om Aftenen var Klaus med Bedini-Troupen i Breslau. Fra den Dag hed han uden videre Vrøvl Giovanni.

Et Par Dage efter begyndte Giovanni at arbejde. Han øvede om Morgenen sammen med de fire Elever; helt nøgen skulde han staa paa Hovedet op ad en Kuffert. Papa Bedini laa i Sengen med en Pisk og kommanderede. Undertiden prøvede han uden videre Nødvendighed om Snerten virkelig kunde naa Giovannis Kuffert, og han tog det ikke saa nøje, hvor han ramte.

»Araberen« lærte Giovanni Rygbøjning. Araberen var Parthaver i Truppen og en hidsig Mand med skarpe Tænder. Han bed rask til, naar det ikke gik med Bøjningerne.

Fjorten Dage løb Giovanni rundt med et Uldtørklæde om Halsen. Den bar tidt Mærke af Araberens Tandrække, fordi han var falden paa 100 i en Rygbøjning.

Giovanni fik en Vane med, saasnart nogen talte til ham, at bøje Hovedet og vende Nakken til; og sad han efter Prøven og skrællede Kartofler eller skyllede Salat, slap han ved mindste Støj Salaten, saa det svuppede i Vandet og holdt Armen op. Han var altid rede til at stikke i Hyl blot han saae en Haand fare lidt rask ud af en Buxelomme.

Men om Aftenen, naar de klædte sig paa i Garderoben, og febrilske og hede strakte Kroppen i Øvelser, og Regissørens Klokke gik og Bruset af Musik og Bifald steg op fra Salen, — saa blev Giovanni urolig, som maatte han med; han stod i Kulisserne, mens de arbejdede, og han følte det, som var det hans egne Lemmer, der spændtes.

Araberen lod ham prøve om Formiddagen paa Teatret. Akrobaterne sad med dovne Kroppe rundt i Salen ved deres Øl, to og to, timevis uden at tale. De slog med Krusene i Bordet en Gang imellem, naar Araberen fangede Giovanni paa sine Fødder. Ellers var de dorske og tavse i den halvmørke Sal.

Der kom en hidsig Kappelyst over Giovanni; smidig var han som en Kattekilling.

En Dag hørte han Papa Bedini sige i Kulisserne: »Ja, den Dreng har en blød Krop.«

Saa begyndte han at optræde med de andre. En Time, før de skulde ind, arbejdede han med Araberen i Garderoben. Mens hele hans Legeme svedte, klaprede hans Tænder i Munden af Angst.

Naar de kom ind paa Scenen i Lysene, og deres Vals lød, og de havde hilst, med de varme og skælvende Hænder i hinanden, og de havde gjort de første Kunster, sat fra i de første Spring, var det, som de blev taget op i en Hvirvel, og de hverken saae eller hørte mer. De havde ligesom paa én Gang faaet hundrede Sanser spændt og havde mistet hver Sans.

Paa én Gang blev de alle forvirrede, og de viste ikke de Kunsters Følge, som de havde gjort hundrede Gange; men som forvildede satte de frem i Saltomortaler, alle paa én Gang, mens Publikum jublede.

Naar Tæppet faldt, lænede de sig forpustede til Kulisserne; svimle som Folk, der har danset for længe, gyngede Gulvet under dem, og de kunde næppe staa paa deres egne Ben.

De gik tilbage til Garderoben og pludrede og lo, mens de klædte sig om, til pludselig en Bly-Træthed tog dem, og de sad, endnu tungt aandende og svedige, helt sløve.

Giovanni faldt i Søvn paa sin Stol.

Papa Bedini troede paa onde Øjne. Naar der var onde Øjne i Salen, gik Pyramiderne itu, og de snublede i Springene. Saa mærkede Giovanni en Gang imellem Araberens rare Tænder gennem sit Trikot.

Og Drengene var raske paa Hænderne for at faa Klæderne paa sig og komme ud af Garderoben, hvor Papa Bedini i Raseri rev sig Haarene af Hovedet, siddende foran sit Spejl.

De rejste rundt fra By til By, uden Forandring.

De øvede om Dagene og arbejdede om Aftenen. I Tidens Løb fik de en ny Elev — de købte et kønt lille Pigebarn etsteds i Böhmen. De boede altid sammen og lejede tre Stuer. Araberen og Papa Bedini havde de to. Drengene og den lille Rosa havde det tredje. Og det forblev saadan, mens de voksede til gennem Aarene.

Det var en ny Slags Paradisets Have — uden noget Kundskabens Træ paa hvad der var godt og hvad der var ondt. De unge Legemer, som var saa vant til at være nær hinanden, vidste ikke af at nægte sig noget, og da Angelo i nogen Tid havde været Kæreste med Rosa, blev Giovanni det, og ingen af dem vidste, at der var noget ondt i det. Det kom jo af sig selv, uden at de havde saa meget som tænkt paa det.

Giovanni var seksten Aar. Slank og rundsvajet, Hovedet rankt.

Angelo kaldte ham for »Ilderen«. Og der var ogsaa saadan noget Rovdyr-Art over ham, naar han satte i Spring — Hovedet dukket, med sammenkneben Mund — fra Araberens Skulder.

Papa Bedini gav ham rigeligt med Lommepenge, fordi han var bange for, han skulde gaa fra Trupen.

Giovanni stred meget med sin Krop. Til Tider var den haard og stridig, og han kæmpede med den som med et ubændigt Dyr, som ikke vil føje sig. Hele Formiddagen arbejdede han, og om Aftenen vænnede han i Garderoben Legemet til, timevis, saa det var badet i Sved.

Han følte til sit Legeme en stolt Kærlighed, som en Sportsmand for sit Yndlingsdyr, og naar han øvede, talte han opmuntrende eller haansk til sine egne Lemmer.

Paa de ulykkelige Aftener, naar han gled i sine Spring, blev han grebet af et dumpt og hadefuldt Raseri mod sit Legeme. Under Skældsord løb han, vild, Hovedet mod Kulissevognene, eller Angelo og

han foer sammen, ude af sig selv, og de brødes som Vilde, til de stønnende faldt af Træthed paa Gulvet.

Og de overspændte Lemmer tog deres Ret, saa de sad siden i Restaurationen, dvaske, med sløve Øjne som Dyr, der fordøjer.

Klownerne og Sangartisterne pludrede op og havde meget med Kortkunster og Øjeforblændelser og Fruentimmerhistorier. Men Akrobaterne sad hen lade og smilende, trætte af at slæbe paa deres egen Styrke.

Kortene kunde vække dem. Hidsige og med skinnende Øjne spillede Giovanni og Araberen til langt ud paa Natten, under den nedskruede Gas i Krogen. Kellneren snorkede med Overkroppen frem over Disken.

Kvinden spillede ingen stor Rolle for Giovanni. Han kunde nok fare over en Kvinde med ubændig Rasen.

Men næste Dag vilde han ikke have kendt hende igen, og der gik lang Tid, inden han søgte til en anden.

— — Bedini-Troupe skulde til Renz.

De ventede i Garderoben før den første Prøve. Tavs gjorde de deres Øvelser; Papa Bedini mindede dem om en Tur. De andre nikkede og blev ved.

Angelo spurgte:

»Er den gamle her?«

»De sagde, han kommer.«

De blev ved. De kridtede deres Saaler og ventede paa Regissørens tre Slag. Nede i Cirkus var der halvmørkt og skummelt. Et Par gamle Fædre sad tilknappede og stive i Parkettet med høje Silkehatte og Guldknapsstokken mellem deres Ben. De hviskede sagte.

Som paa Kommando rejste de sig og hilste en stram Skikkelse, der kom og satte sig i en Loge.

Ham.

Angelo hviskede stakaandet:

»Se, den gamle.«

Giovanni følte, som der ikke var Plads til Hjertet i Brystet paa ham, saadan hamrede det.

Der var saa stille, at han mærkede Vimplen, der slog mod Taget, helt oppe i Rotunden. Saa stille var der.

Bedini-Troupe havde en heldig Dag.

Da de var færdige med at arbejde, kom en Herre hen til Giovanni.

»De arbejder godt,« sagde han. »Har De aldrig arbejdet paa Hest?«

»Nej — kun Parterre.«

Herren saae paa ham og snoede Knebelsbarten med en slap, diamantbesat Haand.

»Hvor gammel er De?«

»Tyve Aar.«

»Hm. De kunde lære endnu.«

Herren vendte sig og gik fra ham. Staldkarlene, som fejede, hilste ham.

»Hvem var han? spurgte Giovanni.«

»Han? Mr. Cooke.«

»Cooke — Jokeyen?«

»Ja.«

Giovanni mærkede en fin Duft, Jokejen bredte hen gennem Stalden.

— — Giovanni opsøgte sin Fader. For fire — fem Aar siden var Faderen falden gennem en Lem og var blevet halt. Han var Bud hos en Boghandler og humpede af med sine Pakker i alskens Vejr. Aar og Cognac havde illumineret hans Næse.

Han kom haltende om Morgenen og sad ved Klaus' Seng og krammede sin Skindhue og sagde mange mærkelige Ting om Lykkens Stjerne og andre, som havde »Pech«. Han pressede jævnt Markstykker af Klaus og haltede af med Takke-Snøften, naar han havde faaet Mønten.

Om Søndagen gik Giovanni hjem.

Brødrene blev støjende glade, da de saae ham,

de faldt ham om Halsen og kyssede ham. Og lidt efter sad de alle tre og saae paa hinanden, og de vidste ikke, hvad de skulde sige — men sad der.

Giovanni gav dem Cigaretter, og de røg alle tre, tavse og sært generte ved hinanden. Der gik en Stund.

»Nu maa jeg vel gaa,« sagde Giovanni.

»Skal du gaa?«

»Ja — det er det bedste. Farvel da.«

Brødrene fulgte ham ned, og de stod i Gadedøren og saae efter ham, til han var drejet om Hjørnet.

Brødrene bad ogsaa Giovanni om Penge, saa tilsidst blev det knapt for ham. Han havde længe tænkt paa at fordre »Part« af Papa Bedini. Nu gjorde han det — Bedini og Araberen løb Panden mod Væggene og gav ham Parten.

Om Aftenen gjorde Giovanni Staldmestertjeneste, naar Truppen selv havde arbejdet. Artisterne stod segnefærdige af Træthed, med deres parfumerede Hoveder. Og medtagne af den lange Staaen ørkesløst, paa ét Sted, skiftedes de til at læne sig til Logevæggene for at faa Støtte blot ét Minut.

Naar den store Pantomime var begyndt, blev de jaget gennem hastige Omklædninger og de fortumledes af Farverne og Støjen og det elektriske Lys. Saa kom Giovanni hjem, slæbende træt, og sov, saa Kanonskud kunde ikke vække ham.

To Ting interesserede Giovanni: Jokeyen og Løverne. Han beundrede med Kenderens Øje Jokeyens Spring, han søgte at lære ham Kunsten, Fiffene af. I en af Pantomimerne var Mr. Cooke og Giovanni Englænderne og sad ved Siden af hinanden.

»Jeg vilde gærne lære et andet Arbejde,« sagde Giovanni.

»Det kan De jo.«

»Parterre betaler sig ikke.«

»Naturligvis. Vilde De arbejde paa Hest?«

»Hvis jeg kunde lære det.«

Den næste Aften sagde Jokeyen:

»Jeg har tænkt over det. De kan øve paa en af mine Heste. De maa kunde springe Jokeyspringet. Vi vil forsøge.

Et Par Dage efter begyndte Giovanni at øve med Mr. Cooke. De arbejdede timevis om Eftermiddagen, naar Manegen var fri.

En ung bleg Mand kom altid til Prøven. Det var Mr. Batty, Dyrtæmmeren. Han sad stille med sit ubevægelige Ansigt, fra de begyndte, til de holdt op. Han fulgte dem med Øjnene i Arbejdet, og en Gang imellem nikkede han til Giovanni.

Giovanni var hidsig, og slog sig i Raseri paa Benene og bøjede Pisken til en Slynge, saa den fløj langt op i Amfiteatret. Mr. Cooke raabte til Hesten med smaa afskaarne Hvin.

Giovanni tog Tilløb, bukkede sig sammen, udstødte et Skrig og satte fra. Han fejlede og faldt. Han forsøgte igen, sprang fra og faldt. Og staaende midt i Manegen stampede han Jord og Høvlspaaner op under sine Hæle.

Efter Prøven bragte den unge blege Mand Giovanni et Uldtæppe.

»Tag det om Dem,« sagde han. »De forkøler Dem.«

»Tak, Mr. Batty.« Giovanni tog Tæppet om sig. »Hvordan synes De, det gik.«

»Aa, det kommer.«

»Tror De?«

»Ja vist.«

»Farvel, Signor Giovanni.« Han gav Giovanni Haanden.

»Farvel, Mr. Batty. Vi sés.«

Og de skiltes. Det var et mærkeligt, halvt sørgmodigt og tavst Venskab, det mellem Giovanni og Mr. Batty. Det var kommet saadan lidt efter lidt.

De spiste i Cirkusrestauranten ved det samme

Bord, de hentede hinanden om Morgenen, og de fulgtes hjem om Aftenen.

De havde aldrig mange Ord, men de holdt af hinanden. Naar om Aftenen det mægtige Løvebur var rullet frem, og Batty med sit hvide Ansigt gik forbi Staldmestrene ind i Manegen, gav Giovanni ham Haanden. Det var kommet saadan en Aften, uden at de havde tænkt over det, og nu skete det hver Gang, naar Batty gik ind. De vekslede et Haandtryk.

Da Giovanni kunde Jokeyspringet,« sagde han op hos Bedini og vilde tage Engagement i en mindre Cirkus for Øvelsen.

Han havde optraadt sidste Gang, og Batty og han gik hjem.

De var begge bedrøvede og, tavse som de gik, hørte de deres Fodtrin gennem de stille Gader.

Batty løftede Hovedet og stille sagde han, mens Lyset fra Lygten faldt paa hans blege Ansigt:

»Ja — om vi ses igen.«

Giovanni havde tænkt det samme. Han tog febrilsk om Battys Haand:

»Batty,« sagde han.

Batty gik videre, og stille som før og lavt sagde han:

»Man véd jo, det kommer en Dag.«

Ingen af dem talte mer; de kom til Battys Dør.

»Nu, lev vel,« sagde Batty.

»Lev vel, du,« sagde Giovanni. De saae bedrøvede paa hinanden og fandt ingen Ord.

Saa gik Batty ned ad Gaden.

Giovanni var blevet Jokey. Han drog fra Cirkus til Cirkus og fik et stort Navn. Publikums Yndling var han allevegne.

Det var Ridtets Voldsomhed, som betog. Ingen red saa ustyrligt som han. Han føjede det store Brospring til Jokeyridtet. Han lagde Vovestykke til

Vovestykke; ikke var der det Haarsbred mellem Kvæstelsen og ham.

Midt under Ridtet kom som en Rabies over ham. Alt svandt væk, Lys og Loger og Kvinderne, og han følte kun under sig den gyngende og stønnende Ryg, og han skreg gennem sammenbidte Tænder.

Naar Ridtet var endt, var det sort for hans Øjne, og med sammensnøret Hals faldt han om paa Uldtæpperne i Garderoben og laa plat som en Klud.

Om Dagen var han alvorlig, sat og faamælt.

Det havde været en Aften, da han var engageret i Petersborg hos Cinicelli. En Trapezkunstner var styrtet ned fra det øverste af Rotunden. Han tabte Balancen, de hørte et Skrig, saae Legemet gennem Luften, og kvæstet laa Kammeraten i Manegen. To Timer efter var han død.

Da Kisten paa Begravelsesdagen blev sænket i Jorden, stod alle Artisterne tavse rundtom Graven. En efter en gik de hen og med ubevægelige Ansigter saae de stumme ned paa Kisten.

Ulykken gjorde et stærkt Indtryk paa Giovanni. Han var ikke bange, han blev snarere endnu mere forvoven i sit Ridt. Men udenfor Arbejdet var han alvorlig, næsten sørgmodig. Han havde set, i hvis Brød han tjente.

Han spillede ofte og højt. Med bankende Pulse — Aarerne svulmede i hans Pande — sad han halve Nætter ved Kortene og fortsatte med Pengedynger foran sig Ridtets Spænding.

Saa var det han i Cirkus Carré traf Miss Alida, Staaltraadskunstnerinden.

Straks, da hun kom ind den første Aften og kastede den røde Atlaskes Kaabe fra sig paa Jorden og stod i sit blege Silketrikot og bøjede sig for Publikum, som brød ud i Bifald blot ved at se hende — skød Blodet op i Giovannis Kinder, og han saae

paa hende forbavset, som var hans Øjne opladt, nu, med et, og han aldrig havde set en Kvinde før.

Han fulgte hver Bevægelse, hans Blik slap ikke hendes Skikkelse. Og da hun steg ned og gik og atter kom ind, smilende og bøjende sig, vidste han ikke, hvor han var, om der var gaaet et Minut eller en Time.

Da hun igen gik ham forbi med Blomster i Hænderne — fulgte han efter uden at vide det. Hun gik op ad Trappen til Garderoben, han stod nedenfor med Blikket op, hun saae ned paa ham og stansede et Nu. Saa gik hun videre, ind.

Giovanni tog saa lang Aftenen var, ikke Øjnene fra den Loge, hvor Miss Alida sad med et graat Slør om en rød Hat.

Giovanni blev hurtig helt borte i Forelskelse. Han tænkte og vidste ikke noget andet end Miss Alida.

Hvor saa Miss Alida var, paa Prøven eller om Aftenen, om hun arbejdede eller sad i Logen bag sin Vifte, saa følte hun Giovannis Øjne rettede paa sig. Men ellers holdt han sig stadig fra hende. En Gang paa Prøven havde han staaet og stirret paa hende lange Tider, og saa var han pludselig gaaet et Par Skridt henimod hende, som om han vilde sige noget. Men det blev ikke til mere end, at han drejede kejtet af, lige foran hende, og gik.

Miss Alida, som var en erfaren Dame, vidste slet ikke, hvad det skulde sige. Og da hun i nogen Tid havde ventet paa, at det skulde blive til mere, og det blev bare det samme med Stirren og Øjne og ikke andet, blev hun ked af det og næsten halvvejs fornærmet. Om Aftenen, naar hun efter Arbejdet gik ham forbi, Øjnene havde han paa hende, smilte hun spydigt.

Giovanni forstod det godt, og han led, og holdt sig dog borte. Han var bange for sig selv. Hans

Lidenskab forskrækkede ham. Han frygtede dette Fruentimmer som Fordærvelsen. Han maatte stride imod: det maatte ikke gaa ham som Mr. Cookes Broder. Han var blevet ødelagt, saa rent, af saadan En. Han rejste paa Markeder — en Cooke.

Og han følte det, at gav han efter, var det forbi, Modstand og det altsammen og saa — gav han efter.

Det var en Formiddag. Han var kommen for at øve, og hans Hest blev ført frem og, træt ved alting, opgav han at prøve og lod dem føre Hesten tilbage. Han gik ind i Garderoben, og han satte sig saa underlig mat og lad ved Døren paa Kufferten, med Hovedet i sine Hænder.

Han rejste sig. Nu maatte han til Direktøren for at hæve sin Kontrakt. Han vidste saa godt, han gjorde det ikke; men at han kom ikke længere end til Restauranten, for at sætte sig dèr, under hendes Billede i Glasskabet.

Da han aabnede Døren, gik Miss Alida forbi i Halvmørket.

Han blev staaende, med Haanden paa Døren. Hun saae paa ham med sit Smil.

Men i samme Nu havde Giovanni løftet hende op fra Jorden og sat hende ind ad Døren, som han slog i.

— — Saadan noget havde Miss Alida dog endnu ikke været med til.

Giovanni var fra Sind og Sands, det var en Vildskab det hele.

For hans Lidenskab var fra den første Dag mættet med et hadefuldt Raseri mod ham selv og mod hende. Han hadede og begærede hende. I nogen Tid kunde han beherske hende med sin Lidenhed, der havde det nok saa rigeligt med Slag som med Kærtegn. Men saa syntes Miss Alida, at den Historie blev hende dog for voldsom, og hun tog til mild Af-

veksling en kælen og blond Akrobatdreng, som gav Damen i det grønne Hus.

Giovanni vidste det. Han kom til hendes Dør om Aftenen, og hun lukkede ikke op; og han vidste godt, han var derinde. Han gik ned paa Gaden og vandrede op og ned; naar en Dør blev lukket eller aabnet, skjulte han sig i en Portfordybning. Hen paa Morgenen saae han Drengen komme ned og gaa forbi sig, bleg, med Hænderne i Kavailommerne. Han ikke saa meget, som slog ham. Saa gik han op igen til Alidas Dør og tiggede og bad om dog at komme ind. Tilsidst lukkede hun ham op, søvnig og doven, med forpjudsket Haar. Og skjælvende af Attraa og Raseri laa han som en Tigger ved Siden af den sovende Alida, i den varme Seng, hvor Akrobatungen nylig havde ligget.

Det tog paa Giovanni. Han fejlede tidt i sine Spring nu. Det store Jokeyspring kunde han mange Aftener gjøre om baade tre og fire Gange. Han vidste godt, han ikke var sikker mere. Han prøvede om Formiddagen Gang efter Gang, og blev ikke sikrere. Han pidskede sin Hest tilblods og skreg af Raseri under Prøverne.

En Aften faldt han ned sex Gange. Han trak op i sine Støvler, beroligede Hesten, krummede sig sammen og løb til, og snublede igen.

Direktøren, der stod i Staldaabningen, trak paa Skulderen og vendte sig til den forreste Klown:

»*Cette Alida est bien forte,*« sagde han »*Canaille.*«

Saa kom Giovanni op den syvende Gang.

Batty blev engageret med sine Løver til Cirkus. Han og Giovanni var sammen som før. De spiste sammen, fulgte hinanden hjem om Aftenen. Miss Alidas Navn blev aldrig nævnet imellem dem.

Batty sad paa Giovannis Prøver ubevægelig og stille.

En Formiddag gik det rent forkert. Giovanni

sprang og sprang og tumlede ned og snublede og sprang.

Han løb Manegen rundt, og satte fra igen og sprang. Han berørte Hestens Ryg og faldt.

»Nej« — han skreg — »nej, føer Hesten ud.« Og stønnende kastede han sig næsegrus ned paa Jorden, saa lang han var.

Han laa og hulkede sagte midt i det store Rum. Batty stod op og gik ind til ham. Han ventede lidt og saae ned paa hans Skikkelse.

Saa bøjede han sig ned. »Det er mig Giovanni,« sagde han, »kom nu.«

Han lagde stille sin Haand paa Giovannis Nakke, og lod den sagte glide op og ned, langs de fine Haar. Han syntes, Graaden stilnede ved det.

»Saa, Giovanni, saa — min Ven.«

Giovanni løftede Hovedet og lænede det lidt mod hans Skulder. Et Øjeblik blev Graaden saa voldsom igen.

»Ja — ja— ja, ja — ja vist — Giovanni.« Batty holdt sin Haand paa hans Nakke — »ja vist« ...

Giovanni tog hans Haand:

»Lad mig saa gaa,« sagde han, »tak — Du.« Han rejste sig, og med et Haandtryk skiltes de, og de gik hver sin Vej.

Da de om Aftenen brød op og var kommen hen ad Gaden, sagde Batty lavmælt og saae ikke paa ham:

»Giovanni, kunde vi ikke rejse?«

Men Giovanni lod som han ikke hørte, og Batty turde ikke spørge ham igen.

De gik noget. Godnat, sagde saa Giovanni, paa et Hjørne.

»Hvor skal Du hen,« sagde Batty. De skiltes ellers aldrig dér. »Ud,« Giovanni saae bort. »Godnat.«

Batty stod længe og stirrede efter ham.

Giovanni ventede udenfor Alidas Hus og slap ikke ind før om Morgenen.

Et Par Aftener efter, maatte Giovanni gaa fra Manegen uden at være lykkedes i sit Spring.

Han gjorde om og om. Alle Aarer svulmede i hans Ansigt af Anstrængelse og Skam.

Publikum blev utaalmodigt. De hyssede. Han forsøgte endnu en Gang.

»Finissez, Finissez,« raabte Direktøren gennem Hysningen.

Og blodrød og med sammenbidte Tænder maatte Giovanni gaa bort fra Manegen.

Miss Alida stod paa Trappen. Hun vilde sige noget, men han gik af Vejen. Han havde bare set hende lige ind i hendes Ansigt.

Han kom ind i sit Værelse og satte sig foran sit Spejl. Armene hang slapt ned langs hans Sider. Han var bedøvet af Fortvivlelse og Skam.

Det bankede paa Døren, og Batty kom sagte ind. Giovanni gjorde en Bevægelse som for at holde ham fra sig. Men Batty saae det ikke, han gik op og ned i Rummet.

Han tog et uldent Tæppe i Krogen og lagde Giovanni om Skuldrene: »Tag det om Dig«, sagde han, »Du kan ikke sidde saadan.«

Giovanni lod Tæppet glide ned om sig og sad som før.

»Tag det om Dig,« sagde Batty haardt, »skal Du nu ogsaa blive forkølet!«

Giovanni adlød, og Batty gik igen frem og tilbage. Han standsede bag Vennens Stol: »Giovanni, Du maa rejse. Dette gaar ikke.«

Giovanni rørte sig ikke.

»Hører Du, Giovanni det nytter ikke: vi maa rejse.«

Det var ligesom Giovanni vaagnede, og forstod uden at have hørt. Han tog med Haanden ned over Øjnene og sagde:

»Ja — ja . . . Ja Du sørger vel for det.«

Han lagde Hovedet ned mod Bordpladen, og Batty gik.

Batty talte med Direktøren den næste Formiddag: de kunde rejse om en Uge. Det blev saa bestemt.

Men samme Aften — Giovanni red som en gal, saa vildt — styrtede han af; Hesten blev sky, snublede og faldt ovenpaa ham. Der blev Forvirring og Skrig, og de bar Giovanni ud kvæstet. Hvad Brystet havde lidt, kunde man ikke sige, det højre Ben var knækket over Laaret.

En Feber slog sig til, og fjorten Dage svævede Giovanni mellem Liv og Død.

Et Par Uger laa Giovanni hen uden Bevidsthed. Han var ustyrlig, saa de bandt ham i Sengen. Siden mattedes han, og Krisen kom med en fortærende Feber. Han laa med hede Øjne uden at røre sig, uden Mæle.

Dag efter Dag sad Batty ubevægelig paa Stolen ved Sengen og betragtede hans Ansigt ufravendt.

Da Krisen var ovre, vaagnede Giovanni og saae Batty. Han vilde tale, men han havde ikke Kraft. Han smilte, og han forsøgte at løfte Haanden, men han kunde ikke. Han følte sig tung som Bly.

Batty saae Genkendelsen i hans Øjne og foer med Haanden op til Brystet, saadan Hjærtebanken fik han af Glæden. Giovanni faldt i Søvn igen.

Batty rejste sig og aabnede sagte Døren og gik ud af Stuen. Nede hos den vagthavende Læge bankede han paa.

»Monsieur,« sagde han strax inden for Døren og kunde knap faa Ordene frem for Bevægelse, «Monsieur, han har kendt mig.«

Og den store, høje, blege Mand stod ret op og ned og hulkede. Det begyndte at gaa fremad med Giovanni. Brystet havde intet lidt; Benet var i Skinne. Han følte et træt Behag ligesom et Halvblund Dag og Nat.

Batty sad ved Sengen og Giovanni tog hans Haand

som hvilede paa Knæet og lagde den paa sit Tæppe, mens han klappede den svagt. Saa lukkede han Øjnene og faldt i Blund igen, og varsomt løsnede Batty sin Haand fra Giovannis, der var blevet saa fin og gennemsigtig.

Naar Giovanni vaagnede, laa han ofte stille og saae paa Battys Ansigt. Han saae ham i Profil, den lige Næse og den tætlukkede Mund. Batty sukkede nu og da.

Giovanni syntes, han saae saa sørgmodig ud.

»Batty,« sagde han sagte, »hvorfor er Du saa bedrøvet?«

Batty foer sammen.

»Er Du vaagnet,« sagde han, »det vidste jeg ikke. Jeg er ikke bedrøvet.«

Men Giovanni saae tidt, naar Batty troede han sov, at som en pludselig Kulde gik gennem Batty og han hørte ham sukke kort og sagte.

»Batty,« sagde han, »Du maa ikke sidde her inde hele Dagen.

»Hvorfor?«

»Du kan ikke taale det. Jeg vil ikke ha'e det. Du bliver syg.«

»Jeg har det bedst her, Giovanni. Jeg vil helst være her.«

Og Giovanni laa og tænkte paa, hvad der vel var i Vejen med Batty.

En Dag sagde han pludselig:

»Batty, sig mig, er det Løverne Du. Er det?«

Batty saae ned mod Gulvet.

»Du véd jo,« sagde han, »de er altid lidt urolige hen mod Foraaret.«

Efterhaanden som Giovanni blev bedre, begyndte han at tale meget utaalmodig og gnaven.

En Dag sagde Lægen, som syslede med Benet:

»— Ja — til Jokey bli'r det jo ikke mer, men

hvor der ikke skal springes saa højt — vil De saamæn slet ingen Men mærke.«

Giovanni satte sig haardt op i Sengen.

»Bli'r jeg ikke Jokey?» sagde han. Han følte en skarp Smerte i Benet og faldt tilbage mod Hovedpuden.

»Jeg har jo sagt, De maa ikke røre Dem, sagde Lægen. Nej — Jokey — det bli'r vist for voldsomt — men Hr. Batty siger jo, at for Dem er der Specialiteter nok. Lidt Forandring vil bare more Hr. Giovanni.«

Da Lægen var gaaet, laa Giovanni hen med lukkede Øjne. Det havde ramt ham som et Slag: Han skulde ikke mere være Jokey.

Han tumlede med den ene Tanke og fandt ikke Rede. Han syntes, det lukkede sig saadan allevegne.

Da Batty kom, nikkede han kun til Goddag og laa ubevægelig. Ingen af dem sagde nogenting.

Tilsidst spurgte han:

»Batty, hvorfor har Du ikke sagt mig det?«

»Det kom jo tidsnok,« sagde Batty.

Giovanni lagde sig om mod Væggen ganske stille. Men saa skar Tanken igen igennem hans trætte Hjerne, og han vendte sig i Sengen og stønnede.

»Giovanni« sagde Batty, han havde rejst sig og stod ved Hovedgærdet: »der er jo altid Udvej.«

Giovanni svarede ikke.

»Vi kunde jo« — det kom tøvende — »dele Løverne.«

Og da Giovanni ingenting sagde, føjede han stille til:

»Hvis Du vil.«

»Dele Løverne?«

»Ja — jeg mener vi kunde arbejde sammen.«

Det blev bestemt de næste Dage. Batty og Giovanni skulde sammen arbejde med Løverne. Saa snart Giovanni blev rask, begyndte de paa Prøverne. Batty bedøvede Dyrene, og lod Giovanni følge sig ind i Buret. Løverne var dvaske, der var ingen Fare.

Naar en Løve gned sin varme Krop langs Giovannis Ben, løb som en Kulde hen over hans Hud, ellers var han rolig. Tavse arbejdede de mellem de knurrende Dyr.

De prøvede tre Uger. Saa skulde »Fratelli Bedini, Løvetæmmerne«, optræde for første Gang.

Giovanni og Batty forlod aldrig mere hinanden. De maatte bestandig være sammen. Det var, som den ene ikke mere turde forlade den anden. De tænkte begge det samme, og det forstod de uden at tale.

Da Giovanni stod paa Trappen og saae det røde Bur inde i Manegens Lys og den mørke Krands af Mennesker rundt om, tog han haardt om Gelænderet. Det var, som om alt Blodet i ham vilde standse sit Løb med et.

»Giovanni« sagde Batty nede fra. »Kommer Du.«

Giovanni gik ned, og de ventede ved Siden af hinanden.

Batty tog Giovannis Haand. Den var kold som Is. Slapt faldt Armen tilbage. Giovanni saae fremme foran sig Buret, hvor Løverne gned sig sammen i Flok.

De begyndte at gaa. Han fulgte Batty. Blikket holdt han ufravendt paa den hvide Trappe. Batty steg op og slog hurtigt Slaaen fra; et Nu betragtede han Giovanni og gik ind.

Da de igen var ude, hørte Giovanni Bifaldet som en drukken Mand Blodets Sus.

De arbejdede hver Aften. Løverne var kælne, og logrede som Hundehvalpe. Men undertiden foer Giovanni om Natten pludselig op af Søvne: han havde set Løvindens Øjne paa sig i Drømme. Han satte sig op badet i kold Sved, og han saae over til Battys Seng, om han sov.

Timevis sad han i Mørket, med Armene om sine Knæ, i tung Grublen.

I den sidste Tid var ogsaa Batty søvnløs. Naar

Giovanni vaagnede, forfulgt af sin evige Drøm, hørte han Batty kaste sig i Sengen og sukke. Men saasnart han mærkede Giovanni var vaagen, laa han ganske stille med dybt Aandedrag, og de laa begge timevis, lyttende efter hinanden og de lod som de sov, og de vaagede begge.

Om Aftenen i Garderoben, naar de sad foran deres Spejle, greb de pludselig hinanden i Haanden med et angst Tryk.

»Giovanni,« sagde Batty, »hvordan er det gaaet til at Du hader mig saadan?«

Giovanni blev bleg. Det var det han tænkte paa Nat og Dag.

»Jeg véd det ikke,« sagde han sagte, »jeg forstaar det ikke.«

Og de gav sig igen til at klæde sig paa langsomt og mekanisk.

Det var en Sommeraften, det skete, efter en hed Dag, som havde gjort Dyrene rigtig levende.

Batty og Giovanni arbejdede roligt i den gamle Takt. Men den ene Løvinde var ulydig, saa Batty maatte slaa den med Pidsken over Snuden. Den blødte. Dyret krummede Kløerne ind og lagde sig knurrende. Giovanni tog ikke sit Blik fra dens gule Øjne.

Det var forbi, og Batty aabnede Døren og lod Giovanni gaa ud. Han fyrede Pistolen af og vilde lukke Døren til den lille Forstue — da han gled.

Han faldt, saadan — forover — paa det højre Ben — og vilde rejse sig — og greb for sig — og havde Løvinden over sig — og skreg.

Og med sin sidste Kraft, med Dyret i sin Strube, vendte han sig, og lagde sin Arm som en Rigle ind i Døren, saa den lukkede.

»Batty.«

»Batty.« Giovanni sled i Døren.

Tilskuerne flygtede vildt ned over Bænkene, der

knustes. Under Skrig sprang de ned fra Gallerierne. Man hørte de Besvimedes Hvin og Angstraab fra Børn, der klamrede sig til Logerne — og man vendte sig ikke men flyede.

Paa Amfiteatrets Bænke vred Kvinder deres Hænder. Staldmestrene brødes med Giovanni midt paa Jorden.

»— Luk — luk Buret,« skreg der Tusinde.

— — Løverne gik logrende rundt om Battys Lig, i den tomme Cirkus, hvor alle Blussene brændte.

Giovanni sad paa en Kasse ude i Gangen. Fraaden faldt fra hans Mund ned over hans Bryst. To Artister holdt hans Hænder. Da Kammeraterne slap ham, rørte han sig ikke. Armene faldt ned.

Han lyttede til Bruset af Stimmelen og Skrigene, der døde bort — indtil der var stille.

Saa rejste han sig. Hans Ansigt var stift og gult som et Ligs. Han saae Løverne, der listede rundt om Battys Lig, og staaende foran Buret affyrede han to Skud og aabnede Døren.

Løverne gned sig skulende langs med Stængerne og læmpeligt løftede Giovanni Liget ud. Blodet rislede fra Gulvet i Buret piblende ned paa Jorden til en stor Pøl.

Han kaldte paa et Par Staldkarle, og de kom tøvende. De rystede over hele Kroppen.

»Tag ham,« sagde Giovanni.

Karlene bøjede sig ned og tog Liget. Men den ene slap Taget. Han besvimede saa lang han var paa Jorden.

Giovanni skubbede den anden væk, og han løftede langsomt det lemlæstede Lig op og han bar det ud, i sine Arme, som et lille Barn. Der blev en lang Vej af Blod til det Sted, hvor han lagde det: paa Løveburets Plads ved Stalden.

Der var ingen. Der var tomt og stille overalt. Han hentede en Baare og lagde Liget paa den og dækkede det med Akrobaternes Tæppe.

Han gik tungt op ad Trappen og aabnede Døren til Garderoben og kastede sig paa Gulvet, plat ned. Han sov hulkende i Søvne. Der gik Trækninger gennem hans store Legeme.

Da han vaagnede, var det Dag. Han satte sig op, hele hans Krop smertede. Saa saae han Battys Tøj, der hang fra igaar over Stolen. Det gav et Ryk i ham af Smerte. Han saae paa Spejlet. Uret hang i sin Kæde og var gaaet istaa.

Han blev siddende paa Gulvet og saae længe paa det altsammen. Nu var han alene. Hans Smerte blev i samme Nu til et dumpt Raseri mod dem, Dyrene.

Han rejste sig og gik ned ad Trappen. Han ikke saa meget som tænkte paa Liget. Han gik ind i Manegen. Løverne sov i Buret. De blev vækket ved Støjen og knurrede. Han tog Skodderne i Stalden, en efter en og satte dem for.

Saa gik han op igen i Garderoben, og klædte sig om. Han skulde ud og købe Kød til Løverne, i Byen.

Medens han sad, tog han Battys Uhr og trak det op. Og da det hang der igen, ved Spejlet, dikkende, kom han til at græde, og lagde Hovedet ned mod Bordpladen. Han græd længe, sagte fortvivlet. Saa stod han op og gik ud.

Han købte nogle store Oxekøller hos en Slagter, og han fulgte selv med Drengen, der bar dem hjem. Han blev hjemme hele Dagen, og han borede med et gammelt Vridboer lange Gange i Kødet og fyldte dem med Stryknin.

To Politiembedsmænd kom for at faa Erklæring om Ulykken. Giovanni svarede roligt og hørte ikke op med sit Arbejde.

Da det mørknede gik han ud. En Dreng bar Kødet, pakket ind i et Lagen.

Cirkus laa tom og mørk. Forestillingen var aflyst.

Giovanni tændte to Staldlygter og gik ind i Manegen. Buret stod med sine Skodder paa samme Sted som om Morgenen. Han gav Drengen en Drikkeskilling og lod ham sætte Kødet fra sig; langsomt tog han Skodderne fra og stillede dem i Kreds op ad Manegen.

Saa viklede han Lagenet op og kastede Kødet ind, Stykke for Stykke.

Løverne greb det knurrende og sled det itu og slugte det. Giovanni saae paa de hvide Tænder i Kødet.

Han satte sig paa Manegen og ventede.

I Halvmørket gned Dyrene sig som Skygger rundt i Buret.

Ubevægelig stirrede han hen, hvor Løverne flakkede uroligt rundt; de skubbede sig op ad hinanden med korte Brøl. Klagende strakte de deres Kroppe ud paa Sandet, og de spilede Øjnene op og strakte de tørre Tunger langt ud og slikkede de kolde Stænger.

Giovanni rørte sig ikke.

Dyrenes Øjne lyste i Mørket som gule Flammer, der blev lysere og matte og slukkedes. De borede deres Kroppe ind i Krogene under sagte Jamren og de begyndte at ralle, og pludselig fløj de, rasende, op mod de klirrende Stænger og brølede fortvivlet; de faldt ned, og sky slæbte de sig forbi hinanden og væltede sig om paa Ryggen, og der kom fra deres opspilede Gab afbrudte og kvalte Brøl, som om deres Struber snøredes sammen.

Lysene i Lygterne var ved at brænde ned. Det blev helt mørkt.

Giovanni blev siddende og hørte den sagte Rallen fra Buret, hvor der blev stille — lidt efter lidt.

Han syntes, det hele var saa græsseligt elendigt, altsammen.

Han tænkte paa saa mange sørgelige Ting. Han tænkte paa de lystige Brolæggere, som i et Aar alle havde kastet sig ned paa Gaden og var døde der

paa Stenbroen. Han tænkte paa sin Fader, som havde siddet ved hans Seng og presset ham for Penge.

Han tænkte paa Batty — paa Batty, som var død.

Han lyttede. Det var blevet ganske stille. Saa kom der et dybt Suk og endnu et. En lille sagte Kradsen af en Pote — og ikke mere.

Giovanni tænkte paa, hvad han nu skulde blive. Han var ikke saa ung mer, og han havde ikke længer nogen Specialitet.

Han maatte vel forsøge at blive Klown, Jokey-Parodist. Hvis han kunde det for sit Ben.

Giovanni stod op og gik frem gennem Mørket. Han syntes, det var, som han slæbte en tung Byrde hen efter sig.

CHARLOT DUPONT

Han var syv Aar, da han første Gang blev stablet op paa en Tribune, i en Fløjelsbluse med Kniplinger, ved en Velgørenheds-Koncert i Trokadéro.

Han gjorde Lykke: han kunde knap holde paa Violinen.

Efter Udførelsen af »Kakadu der Schneider« blev han kysset af hele Komitéen.

Hr. Theodor Franz sendte Bud efter ham næste Morgen. Den store Impresario vilde se ham. Hr. Emmanuelo de las Foresas fulgte selv sin Søn derhen. Hr. Emmanuelo de las Foresas var stærkt bevæget. Han indsaae, Øjeblikket var kommet.

Hr. Theodor Franz sad i sit Privatkontor foran det store Skrivebord i sin Yndlingsstilling, Napoleon efter Leipzig.

Naar han sad saadan, talte man ikke til Hr. Theodor Franz; man ventede. Man vidste, han sad og erobrede Verden, og man forstyrrede ham ikke. Adelina Patti havde siddet her og ventet i ti Minutter for ti Aar siden.

Hr. Emmanuelo de las Foresas ventede uden saa meget som at sno sin Knebelsbart. Lokke-Ungen følte Momentets Alvorlighed og suttede stille paa sine Knoer.

Saa der var ganske tyst i Hr. Theodor Franz'

Privatkontor, hvor Verdensberømmelserne i Lystryk, stirrede ned fra Væggene.

»Altsaa — hvad hedder han?«

Hr. Emmanuelo de las Foresas foer sammen.

Naar Hr. Theodor Franz talte, var det rungende, som om han skulde overdøve et Erardsk Flygel. Folk, der hørte ham første Gang, foer altid sammen ligesom Hr. Emmanuelo de las Foresas. Hr. Theodor Franz vidste det, men han ansaae det for formaalstjenligt, at Folk foer sammen.

»Altsaa — hvad hedder han.«

Hr. de las Foresas fik sagt:

»Carlo de las Foresas.«

»Hm — og hvorfra?« Hr. Theodor Franz antydede ved en meget ubetydelig Haandbevægelse, at Hr. Emmanuelo de las Foresas kunde sætte sig.

»Tak.« Det hjalp paa Hr. de las Foresas at komme til Sæde. Han placerede Lokke-Barnet mellem sine Ben og begyndte at tale.

Hr. Emmanuelo de las Foresas holdt meget af at tale. Han var fra Kile. Det kunde synes besynderligt, at Grander af Spanien slog sig ned i Kile. Men Hr. Emmanuelo de las Foresas havde gjort det. Det var et Pronunciamento. Dette Pronunciamento var Hemmeligheden i Hr. de las Foresas Historie. Det var foregaaet i Mexiko. Hvad det havde at gøre med Spanien, vidste ingen. Der kom overhovedet, naar Hr. Emmanuelo de las Foresas fortalte sin Historie et Punkt, hvor det ikke var saa ganske let at følge ham. Det laa i, at han færdedes meget livligt i to Verdensdele. Man vidste aldrig, paa hvad Side af Oceanet man havde ham. Men pludselig endte han paa de kanariske Øer.

Der var han, da Hr. Theodor Franz slog ud med Haanden:

»Vel — han er født i Provence.«

Hr. Emmanuelo de las Foresas sprat til:

»I Provence!«

»Ja — min Herre — i Provence. De er borgerlig, min Herre, og fra Provence.«

Hr. Theodor Franz rejste sig.

»Publikum er træt af det exotiske, min Herre — Publikum tror ikke paa Adel paa Tribunerne, min Herre — Publikum er træt af Humbug. Publikum vil det reelle — Publikum vil ikke føres bag Lyset.

Hr. Theodor Franz raabte hver Sætning som en Dagsbefaling. Publikum kom som et Trompetstød.

»Publikum er træt. Publikum vil Værdighed. Publikum bør tages med Ro, min Herre.«

Hr. Theodor Franz svedte. Publikums Bonsens ophidsede ham til Begejstring.

Hr. Emmanuelo de las Foresas nikkede til hver Sætning.

Hr. Theodor Franz saae paa Lokke-Drengen:

»Han er syv Aar.«

»Lige fyldt.«

»Vi siger seks. Han kan gaa for seks.« Hr. Theodor Franz bøjede sig ned: »Hvad er det?« han pegede paa en Diamantknap til ti Francs, Carlo de las Foresas havde i sin Krave. »Tag den af.«

»Den er et Arvestykke, sagde Hr. de las Foresas.«

»Min Herre« — Hr. Theodor Franz kunde kæmpe med et Orkester — »Publikum troer ikke paa Arvestykker.«

Hr. de las Foresas tog Knappen af.

»Og nu til Sagen — til Kunsten. Hvor stort er hans Repertoire.«

»Tre Numre.«

»Og Schneider der Kakadu,« sagde Lokke-Ungen.

»Vel, min Herre. Jeg skal opsætte Betingelserne. De skal høre fra mig.«

Hr. Emmanuelo de las Foresas og Lokke-Ungen gik.

Hr. Theodor Franz satte sig foran sit Skrivebord.

Han tyggede Negle. Hr. Theodor Franz tyggede ofte Negle, naar han tænkte dybt.

Det var den sidste Dag, den Familie var fra Kile.

Hr. Theodor Franz havde mistet Tilliden til det tropiske. Publikum havde tabt Smagen for det vidtløftige. Hr. Theodor Franz pousserede det idylliske.

Hans Kunstnere udgik alle fra borgerlige Hjem. Hans største Sukces var med Amerikanerinden, som han havde fundet i en Kirke, og som aldrig optraadte paa Teatret, fordi det stred mod hendes religiøse Overbevisning. Han havde rørt to Verdensdele, naar han om Søndagen var kørt med hende til Kirke. —

Om Aftenen meddelte Hr. Theodor Franz Bladene, at det lille Violin-Vidunder Charlot Dupont for Øjeblikket tog Timer hos Professor Dinelli.

»Som bekendt er det lille Vidunder fra Provence af den bekendte orleanistiske Embedsmandsfamilje Dupont.«

Hr. Theodor Franz var glad ved Ordene: »orleanistisk Embedsmandsfamilje«. Det var fortræffeligt. Egenlig var det komplet falden ham i Pennen. Men det var fortræffeligt: »orleanistisk Embedsmandsfamilje Dupont.«

Det var et helt Perspektiv af Hæderlighed og borgerlig Honnethed.

Hr. Theodor Franz var ligefrem snublet over Dørtærskelen til en Sukces.

Den næste Dag gjorde han Visit hos Familien de las Foresas. Han ønskede at se, hvad han kunde byde den. Han maatte op i femte Etage; Overtøjet i Gangen var luvslidt, svær Mængde Børnetøj, købt i Butik for færdigt. Han ventede i en raakold Salon med Madlugt.

Hr. Theodor Franz bød 800 Francs om Maaneden for et halvt Aar. Hr. Emmanuelo de las Foresas tog det halve i Forskud og slog til.

Charlot fik en Lærer, som spillede de tre Numre med ham. Hr. Theodor Franz var tilstede ved Timerne. Han mærkede sig alle Stederne, hvor Charlot spillede falsk. Dér skulde han smile til Publikum.

Tiden nærmede sig for den første Koncert. Den skulde finde Sted i Bryssel.

Dagen før de skulde rejse, gjorde Hr. Emmanuelo de las Foresas Afskedsbesøg hos Hr. Theodor Franz. Hr. de las Foresas var en bøjelig Natur, han var helt Orleanist: Lidt militærisk, Guldknapstok og graa Knebelsbart.

»Min Herre,« sagde Hr. Theodor Franz, »hvorfor bærer De ikke Flor?«

»Flor?«

»Ja — har jeg ikke læst, at Charlot er moderløs, min Herre.«

Da Hr. Dupont rejste, havde han Flor om Hatten. Hr. Theodor Franz bragte Charlot en Pressent. Det var et Tøndebaand med hans Navnetræk. Han havde det med i Kupeen.

Hr. Theodor Franz blev i Paris. Det var et Princip. Han holdt sig altid tilbage.

»En Impressario skræmmer Pressen, min Herre,« sagde han til Hr. de las Foresas. De Herrer troer man kommer med Lommerne fulde af Humbug. De Herrer af Pressen er saa mistænksomme.

Men Morgenen efter den første Koncert kaldte et Telegram ham til Bryssel. Han ventede endnu et Døgn, læste Brysselerbladene og rejste. Det lille Violin-Vidunder Charlot Dupont havde nærmest gjort Fiasco.

Hr. Emmanuelo de las Foresas modtog ham paa Banegaarden. Han var spag og sørgmodig vrøvlet.

»Hvad kan man forlange af et Barn,« sagde han. »Hvad forlanger man? Han kan vel ikke spille som Sarasate.«

»Min Herre — ti stille — — Han har spillet som et Asen.«

Charlot var forknyt. Hr. Emmanuelo de las Foresas havde pryglet ham saa han var blaa og gul over Ryggen. Han skævede til Hr. Theodor Franz og ventede mer. Men Hr. Theodor Franz pakkede et helt Lager af Pariserlegetøj ud og spredte det over hele Stuen. Charlot saae, der var ikke Tale om Prygl.

Hr. Theodor Franz søgte en ny Lærer, og de begyndte igen at indstudere de tre Numre. De spillede Time efter Time, til Charlot var segnefærdig. Hr. Theodor Franz udstyrede Spillet med mange Smil og barnlige Gestus.

Charlot stod ganske sløv, spillede, gjorde efter og smilede.

Tilsidst begyndte han at græde, Violinen faldt ham ud af Hænderne og han gned Taarerne ud over sit Ansigt.

»Naa — en Gang til . . .«

»Jeg er saa træt,« han græd, »jeg vil ikke.«

»Kun én Gang til, saa faar Du Konfekt . . .«

Charlot tudede.

»Jeg vil ikke ha'e Konfekt,« sagde han.

»Hvad vil Du da ha'e — naar Du er artig og spiller en Gang til . . .«

Charlot saae ud gennem Fingrene.

»Cigaretter,« sagde han.

»Naa — spil saa.«

»Tre,« sagde Charlot.

»Naa — ja — tre.«

Charlot tog Hænderne bort fra Ansigtet. »Jeg vil se dem,« sagde han.

Hr. Theodor Franz lagde tre Cigaretter paa Bordet, og Charlot spillede endnu en Gang, rystende over hele Kroppen, saa træt var han.

Klokken to var Undervisningen forbi. Hr. Theodor Franz spadserede selv med Charlot paa Boulevarden.

De havde det kønne Tøndebaand med. Charlot vilde helst sidde paa en Bænk, han var saa søvnig, som havde han Sand i Øjnene. Men Hr. Theodor Franz gav ham smaa Knubs til han blev vaagen og løb med Tøndebaandet.

Hr. Theodor Franz talte venligt med alle de velklædte Børn, og han gav dem Konfekt og Gotter. Han satte ogsaa Lege i Gang. Hvor der var Mødre med, konverserede han og præsenterede Charlot, naar han da kunde finde ham. For han forstak sig oftest og sad krøbet sammen og sov ved Foden af et Træ, med Hovedet ned mod sine Knæ.

Saa blev han knubset op — Hr. Theodor Franz knubsede rigtig fast, med de knyttede Knoer lige ned mod Nøglebenet — til han blev vaagen og fik fat paa Pisk og Top, som laa ved Siden af ham paa Jorden.

»Han er saa livlig,« sagde Hr. Theodor Franz, »en rigtig Dreng — er han.«

En Dag var han bleven rent borte. Han var ikke til at finde paa Boulevarden. Hr. Emmanuelo de las Foresas og Hr. Theodor Franz søgte omkaps. Tilsidst fandt de Charlot inde i Parken, omme bag en Stensokkel. Han stod omringet af en hel Flok smaa Unger. Han stak dem Cigaretten i Munden og lærte dem hvordan de skulde bagge. Ungerne skar fæle Ansigter og hostede af Røgen.

Charlot blev ked af det.

»Idioter, sagde Drengen. Meget stolt pustede han selv store Røgskyer ud i Luften.

Da de kom hjem den Dag, fik Charlot første Gang Prygl af Hr. Theodor Franz.

Da de havde prøvet de tre Numre en Ugestid til, var Violin-Vidunderet Charlot Dupont saa elskværdig at ville spille et Par Numre for Eleverne i Hr. Rochebrunes Skole, Hr. Rochebrune havde indbudt enkelte af Elevernes Mødre og Tanter.

Charlot spillede de to Numre og »Kakadu der

Schneider«. Der havde aldrig været en saadan Jubel i Hr. Rochebrunes Skole. Mødrene var rørte. Charlot gik rundt til Kyssen. Bagefter stod Damerne i Vinduerne og saae ham lege Tagfat i Skolegaarden.

Der kom Notitser i Bladene. Et Par andre Skoler indbød Violin-Vidunderet.

Hr. Theodor Franz kørte rundt med Charlot til Kritikkerne. Charlot var blevet et ualmindelig søvnigt Barn. Knap var han til Sæde i Vognen, før han sov ind i sit Hjørne. Og kom de op til de fremmede Mennesker — Hr. Theodor Franz besøgte Folk i deres Hjem, han holdt af Hjemmene — stod han og maabede ved Siden af Hr. Theodor Franz' Stol og dræevede frem et Ja eller et Nej.

Det var paa Besøg hos Hr. Deslandes. Hr. Deslandes var Korrespondent ved Times. Hr. Theodor Franz talte med Sordine — Hr. Theodor Franz talte altid med Sordine med Autoriteterne og de Herrer af Pressen — om sin Ven Hr. Ambroise Thomas.

Inde i Stuen ved Siden af, gjorde Hr. Deslandes' uvaarne Unger et Himmelspektakel. Man kunde ikke høre Ørenlyd.

Hr. Deslandes aabnede Døren og skændte. To Sekunder efter begyndte Spektaklet igen. »Min Herre — bevar'es lad dem dog lege« — Hr. Theodor Franz talte mildt — »Børn er Børn.«

Han saae paa Charlot, der sad og dinglede i en Stol:

»Charlot — Du maa vist gerne gaa ind og lege med Hr. Deslandes' Børn.«

Det maatte han naturligvis gerne.

»Hører Du, Charlot — Du maa gerne gaa ind og lege med Hr. Deslandes' Børn.«

Charlot blev siddende og rørte sig ikke. Han nærede en fuldkommen Ligegyldighed for Kritikkeren Hr. Deslandes' Afkom.

Hr. Theodor Franz bøjede sig ned, og med et Knubs lige mod Nøglebenet sagde han mildt:

»Generer Du dig, lille Charlot. Hr. Deslandes siger jo, Du maa gerne gaa ind og lege med hans Børn . . .«

Charlot kom hurtigt ned af Stolen og ind til Hr. Deslandes' Børn. De var rødhaarede og morede sig med at stikke den fremmede Dreng med Knappenaale.

Hr. Theodor Franz og Hr. Deslandes stod i Døraabningen og glædede sig over Børnene.

Det var et Par Dage før det lille Violin-Vidunders anden Koncert. Koncerten blev en stor Sukces. Eleverne i Hr. Rochebrunes Skole havde Fribilletter og overrakte Charlot Dupont en Kæmpekrans.

Charlot blev fotograferet staaende i Kransen som Ramme.

Det var en meget stor Sukces. Efter den tredie Koncert — Programmet var efter Opfordring det samme som ved den anden — førte Hr. Theodor Franz personlig Charlot Dupont til Skandinavien. Hr. Theodor Franz satte megen Pris paa Skandinavien. Der fik det lille Vidunder Ilddaaben. Vejen laa aaben gennem Europa. I Løbet af to Aar afsøgtes hele Marken, man trængte frem til Baku.

Charlot Dupont gav Patti-Penge Europa rundt.

Charlot fejrede sin syvaarige Fødselsdag hver Gang, han gav Afskedskoncert. Hr. Emmanuelo de las Foresas gik stadig med Flor om sin Hat.

Hr. de las Foresas var iøvrigt meget tilfreds. Han tjente mange Penge og han genoptog visse Ungdomspassioner. Han havde altid været følsom overfor Blondiner af en vis Fylde, og han havde en Gang sprængt Baden. Han holdt af en lille Baccarat om Aftenen efter Koncerten, og han fandt ret hyppigt rundt i Europa et blondt Embonpoint at glæde sig ved.

Saadan gik det Par Aar.

Selskabet tilbragte sin meste Tid paa Jernbanen. Der blev jævnt givet Koncerter hver Dag. Om Morgenen tidligt skulde de afsted til Toget. Hr. de las Foresas ruskede Charlot livligt i Lokkehaaret. Drengen

sov tungt og strittede imod i Søvne. Hr. de las Foresas hev ham Vand i Ansigtet for at faa ham vaagen. Charlot græd og fik klynkende sine Strømper paa siddende paa Sengekanten. Hans Lemmer var som Bly, saa tunge.

Han blev klædt paa, og søvndrukken ravede han rundt i Halvmørket mellem de aabne Kufferter, der blev pakkede ind hulter til bulter. Han faldt i Søvn igen over den lunkne The, siddende med Koppen i Haanden. De ruskede ham op igen, og frysende og blaa i Ansigtet rumlede Selskabet af i den klamme Omnibus til Jernbanen. Just fredeligt gik det ikke. Hr. Emmanuelo de las Foresas og Hr. Theodor Franz skændtes altid om Morgenen.

Charlot rullede sig sammen som en Bylt i et Hjørne af Kupéen og sov.

Naar Charlot vaagnede saae han Faderen og Hr. Theodor Franz: med løste Klæder flød de henad Sædet. Hr. Theodor Franz snorkede.

Waggonen rystede frem og tilbage, Lokomotivet gyngede af med sin langsommelige Støj. Heden i Kupéen døsede Charlot hen, han var søvnig uden at kunne sove. Han flyttede sig træt baade af at sidde og af at ligge. Han lagde sig op paa Knæ og saae ud. Det var altid lige ét: Træer og Huse og Mark. Det eneste, han brød sig om, var smaa Hunde. Dem vilde han ud paa Perronen og klappe.

Hen paa Eftermiddagen kom de til Koncertstedet og nye Karle rumsterede med deres Kufferter, og Charlot saae livlig ud hen over Perronen med Favnen fuld af Legetøj, og der kom Fart paa, mens de slugte noget Mad, og Charlot blev udstafferet i den Fløjls, og de naaede op til Koncerten. Naar Spændingen saa var ovre, efter det første Numer, faldt Charlot ofte i Søvn i en Krog i Kunstnerværelset, og de maatte vække ham, naar han skulde ind igen.

De kørte hjem og spiste til Aften, og Hr. Theodor

Franz og Hr. Emmanuelo de las Foresas blev højrøstede ved deres Flasker. Charlot blev ogsaa levende ud paa Aftenen. Han fik Cognac og Vand, rødkindet sad han og hørte til.

Hr. Emmanuelo de las Foresas kunde mange muntre Historier om vel udviklede Blondiner fra de to Verdensdele. Hr. Theodor Franz havde ogsaa sine Minder. Charlot lærte en Del af hvad Livet saadan giver.

De talte ogsaa om Haandværket.

Hr. Theoder Franz strakte Benene fra sig; og han blev oprigtig, med Hænderne i Lommen.

»Pressen — min Herre — man skal ikke bespise den — det er det dummeste, man kan gøre at bespise den — jeg bespiser den aldrig, Mad gør Pressen urolig, min Herre. Opsøg dem i deres Hjem, spis tynd Suppe i Familjekresene, min Herre — vær fordringsløs — skriv mange Smaabreve, min Herre. Det er Sukces'en.«

»Ja — det er Vejen,« sagde Hr. Emmanuelo de las Foresas.

»Det er det billigste,« sagde Hr. Theodor Franz.

Hr. de las Foresas nikkede.

»Miss Tisbyrs har ikke kostet mig saa meget som en Flaske Bordeaux . . . Hun var religiøs, hun drak ikke Spirituosa — vi drak alle Vand, min Herre . . . hun tjente tilsidst fem tusind Francs pr. Aften . . .«

»Har De hørt hende?«

»Ja.«

»Saa behøver jeg ikke tale om hendes Stemme, min Herre.«

Hr. Theodor Franz tav lidt.

»Blomster — det er en Dumhed med Blomster . . . Publikum troer ikke mere paa Blomster . . . Miss Tisbyrs kostede mig seks og tyve Kristus paa Korset à tre Francs — overrakte hende paa Podium af en Deputation . . . det gør en Effekt . . . Kristus paa

Korset omvundet med Immorteller, min Herre — Miss Tisbyrs græd . . .«

De talte om Alverdens Virtuoser og Artister. Hr. de las Foresas sagde mest bare Ja og Amen.

»Publikum er aldrig ekstravagant, Publikum er dydigt — man skal vende sig til Hjertet — Følelsen — appellere til Følelsen. Det er Sagen. — Jeg har reddet ti Sangerinder med »Ave Maria« til Harpe ... Jeg vil skabe en Formue ved at stable et ungt Fruentimmer op ved Siden af en Harpe.«

Hr. Theodor Franz satte ikke Pris paa de store Sangerinder. De rentud fortørnede ham: »Det er en Fornærmelse,« sagde han. »En Fornærmelse mod den sunde Sans.«

»Patti,« sagde han, »Patti, min Ven. En Humbug, min Herre. Patti har ruineret tyve Impressarier. Jeg er ikke Forgylder, jeg vil gøre Forretninger — tolv tusind Francs for to Arier — jeg kalder det for en Fornærmelse. Skab Stjernerne — skab dem — jeg er Impressario, min Herre, jeg er ikke Elefanttrækker.«

Charlot gik frem ligeoverfor Hr. Theodor Franz, han hørte til med Armene op paa Bordet.

Hr. Theodor Franz raslede med Hundrede-Tusinderne, saa det klang.

»At skabe — at skabe — det er Kunsten« ... Hr. Theodor Franz sank hen, og de to Herrer drak nogen Tid i Stilhed. Charlot saae stadig med store Øjne paa Hr. Theodor Franz, der sad tænksom i Stolen.

Hr. Emmanuelo de las Foresas begyndte at blive søvnig. Hr. Emmanuelo de las Foresas Knebelsbart hang sørgmodigt, naar han var søvnig.

»Men det er snart forbi — det gaar ikke mer ... Man vil ha' Fribilletter, man gaar kun paa Fribilletter. Der er altfor mange Verdensberømmelser, man snubler over Berømmelser ... der er for megen Humbug ... jeg har sagt det, jeg har sagt det til de

Herrer af Pressen: Mine Herrer, har jeg sagt, De kvæler Kunsten, mine Herrer, De skriver for mange Feuilletoner, mine Herrer, har jeg sagt, De lyver for stærkt, mine Herrer . . . Men hjælper det — hva' hjælper det . . . De skriver jo Fingrene af sig — de holder ikke op med at skrive Fingrene af sig.

De ødelægger os Sagen — de skelner ikke — Det er Konkurrencen — den ene skriger højere end den anden — Publikum kan ikke høre Ørenlyd.

Min Herre — de store Formuer er tjent . . . Om ti Aar gi'er jeg ikke hundrede Mark for en Verdensberømmelse.« Hr. Theodor Franz tav. Hænderne faldt slapt ud af Lommerne.

»Ikke hundrede Mark . . .«

Hr. Emmanuelo de las Foresas foer sammen ved Stilheden og med et blev han omhyggelig for Charlot, som var falden i Søvn med Hovedet paa Bordpladen.

»Charlot — og Du er oppe endnu — Charlot . . . at vi glemmer Barnet.«

Og Hr. Emmanuelo de las Foresas fik ham stoppet i Seng; halvsov gjorde han, mens han blev klædt af.

Men pludselig slog Charlot Øjnene op, og hæs af Søvn sagde han:

»Fa'er — har vi mange Penge?«

»Penge?«

»Ja.«

»Jo—o — vi har Penge.«

»Naa.« Og Charlot sov ind.

Charlot spurgte i den sidste Tid ofte om det: om Pengene.

Undertiden var Hr. Theodor Franz ikke med paa Rejsen. Han var taget iforvejen. Saa spillede Hr. de las Foresas Kort med Charlot i Kupéen.

De spillede om Regnepenge. De forgyldte Mønter flød rundt om dem paa Sædet. Hr. de las Foresas fortalte livlige Historier. Han fortalte om Banken i Baden, han havde sprængt.

»Den Gang, der endnu var Bank i Baden.« Han fortalte om Spillehulerne i Mexiko — der kunde man da vinde, naar man forstod det. Men Hr. Emmanuelo de las Foresas turde sige, at han forstod det. Det var da endelig Formuer det, Guld det. Guld at tale om det.

Charlot hørte og vogtede paa Kortene og samlede Mønterne sammen paa Sædet.

»Og Janeiro da — Rio Janeiro da« — Hr. Emmanuelo de las Foresas lod Kortene synke — »hen mod Morgen, naar Guldet slap op — og Diamanterne kom frem paa Bordet — Diamanter i hundredvis flød over Tæppet . . .«

»Eller Peru da. Tak skulde man ha'e, for saadan en Beværtning som Monaco!

»Nej — det var noget at tale om — naar man forstod . . .«

Men Hr. Emmanuelo de las Foresas turde sige, han havde forstaaet en Del i sine unge Dage.

Og han havde endnu rigtig rare Fingre, rigtig gesvindte Fingre.

Det var Kunsten med Knappenaalen, Tæppet og den fine Silketraad, som svippede Kortet væk lige for Næsen af Bankøren. Hr. Emmanuelo de las Foresas havde gjort Kunsten i Baden, i Baden, mange Gange. Han vilde prøve, om han kunde endnu.

»Ja, prøv Fa'er.«

Hr. Emmanuelo de las Foresas kunde endnu.

»Det er et Talent,« sagde han. »Et rent Talent. Det sidder i Fingrene. Han gjorde alle Kunsterne om igen, foran Charlot, paa Sædet. Drengen gjorde efter, om og om igen. Hr. Emmanuelo de las Foresas saae til. Han blev glad, han lærte, han rettede.

»Bravo — Bravo. En Gang til.«

Charlot gjorde Kunsten.

»Rigtig, rigtig, men den Dreng har Talent.

Men — Bravo — Bravo. Han var virkelig fingernem.«

De spillede videre. Charlot tabte. Han slugte hvert Kort med Øjnene og holdt paa Regnepengene med Hænder, der rystede af Iver.

Han tabte igen.

»Du snyder, Fa'er,« sagde han og greb ham om Haanden. »Du har dobbelte Kort.«

Hr. de las Foresas blev vred.

»Man spiller ikke falsk med sine egne Børn,« sagde han. Han vilde ikke spille mer.

Men Charlot blev vred, han spillede med Makker, med alle Kort ud over Sædet. Regnepengene raslede i hans Hænder.

Naar Hr. Emmanuelo de las Foresas og Charlot var alene, gik Tiden rigtig nemt.

Naar de var ene, kom der ogsaa altid en Dame og spiste til Aften med dem efter Koncerten. Charlot holdt meget af de Damer. De kyssede ham i Ørene og skiftede Cigaret med ham. De klædte ham af, naar han skulde i Seng og dansede med ham i Natkjolen. De var saa venlige imod ham i alting.

Han hvinte, saadan kildede de ham.

Charlot fik mange Ting foræret. Hr. Emmanuelo de las Foresas tog det altsammen i Forvaring.

En Gang imellem i Jernbanen, midt som de sad, sagde Charlot:

»Fa'er — hvor er egenlig vore Penge?«

»I Paris.«

»Hm. Er det mange nu?«

»Aa — ja. Men Mo'er skal ogsaa leve, der gaar meget med.«

Der var Dage, hvor Pengene spøgede uafbrudt hos Charlot. Saa glemte han dem igen lang Tid.

— —

Det tredje Aar gik. Hr. Theodor Franz havde ladet Charlot indstudere et fjerde Nummer. Det var

»Radetzky-March«. Charlot udførte den paa Barneviolin. Første Gang han spillede den, var i Pest. Charlot var i Magyaruniform, og Studenterne trak ham hjem.

Hr. Theodor Franz havde altid saa lykkelige Ideer. Han rettede en Takskrivelse til Studenterne, hvori han meddelte, at Charlot Dupont vilde spille til Fordel for de Vandlidte.

Hr. Theodor Franz og Hr. Emmanuelo de las Foresas opsatte Skrivelsen sammen.

»Men hvor er de Vandlidte,« sagde Hr. de las Foresas.

»Min Herre,« sagde Hr. Theodor Franz, »der er altid Vandlidte i Ungarn.«

Hr. Theodor Franz forstod at skrive aabne Breve. Det var hans Specialitet. Han havde haft sin allerstørste Sukces med et aabent Brev. Det var med Miss Tisbyrs, da han i et Brev til Publikum frabad sig Applaus ved en Kirkekoncert for at skaane Miss Tisbyrs Finfølelse. Koncerten havde givet seks og tyve tusind Francs Brutto — (og hvad koster saa disse Kirker, min Herre? intet — ingenting, man har dem jo for intet) — og hele Byen havde raabt »Leve« udenfor Kirken.

Hr. Theodor Franz skrev, at Hr. Emmanuel Dupont, det lille Kunstnerfænomens Fader — han har med Hæder tjent sit Frankrig og er forbleven tro mod Orleanerne, sit Fyrstehus — var uendelig lykkelig over, at hans Søn kunde vise sin Sympati mod et Land, der altid havde bevaret en urokkelig Tro paa hans dyrebare Fædrelands Overlegenhed og Fremtid.

Hr. Emmanuelo de las Foresas havde Taarer i Øjnene.

Ved Koncerten for de Vandlidte var Huset udsolgt, før Billetkontoret blev aabnet. Koncerten sluttede med »Kakadu der Schneider«. Da Charlot blev

fremkaldt for nittende Gang, gav han »Radetzky-Marchen« som ekstra.

Næste Dag begyndte Turen Ungarn rundt. Hr. Theodor Franz tog tohundredetusind Gylden ind paa den Rejse. —

Charlot skød svært i Vejret. Et langt Stykke tyndt rødt Ben stak op af hans korte Sokker. Hr. Theodor Franz lod en Knipling sætte til ved Knæet.

Om Aftenen, naar hans Blik faldt paa Charlot, der hang langs en Stol med sin evige Cigaret, saae Hr. Theodor Franz bekymret ud.

»Min Herre — Charlot maa være otte,« sagde han. »Man kan ikke være syv Aar, naar man snart kan træde ind i Garden.«

Charlot gik nu stærkt i sit ellevte.

— —

De gav Koncerter i Berlin. Naar de var forbi, skulde Charlot hjem til Paris og have en Maaneds Ferie før Vejen gik til Amerika.

Det var paa en af de første Koncerter, Charlot havde spillet og stod i Kunstnerværelset og hørte paa Applausen fra Salen. Der var en hel Del Mennesker i Kunstnerværelset.

»Ind — ind,« sagde Hr. Theodor Franz.

Charlot gik ind. Bifaldet brød løs som en Storm. Ud og ind igen og endnu en Gang ind.

Han stod i Kunstnerværelset varm og ophidset af Bifaldet. De klappede endnu.

»Ind — ind,« raabte Hr. Theodor Franz fra Døren.

Ind igen.

Charlot vendte tilbage. Han havde Favnen fuld af Blomster. Træt lod han dem falde ned paa Gulvet og lænede sig til Dørstolpen.

Han følte en Haand gennem sit Haar og saae op. Et mildt, sørgmodigt Ansigt med store Øjne var bøjet ned over ham. Inde i Salen lød Applausen endnu.

Han vidste ikke hvorfor, men pludselig slyngede han Armene om den unge fremmede Mands Hals og knugede sig op til ham.

Den unge Mand blev ved at klappe hans Haar.

»Pauvre enfant — mon pauvre enfant.«

Det var en Kritikker ved et stort Dagblad. Han kom hver Dag og hentede Charlot ud at spadsere. De spadserede i Alléerne i Thiergarten. Charlot holdt altid Hugo Becker i Haanden. Han talte om sine Penge og om sine Rejser som en gammel Mand.

»Hvor er dine Penge?« spurgte Hr. Becker.

»I Paris — hos« — Charlot vilde sige sin Moder — »i Paris,« gentog han saa. »Fa'er sender dem til Paris.«

»Ja saa — din Fa'er har dem.«

Charlot blev ved at fortælle, mens de gik Alléerne op og ned.

Hr. Theodor Franz rejste til Paris. Et Par Dage efter tog ogsaa Hr. Emmanuelo de las Foresas bort.

»Jeg maa jo forberede hans Hjemkomst,« sagde Hr. de las Foresas. »Jeg skal hjem og slagte den fede Kalv.« Hr. Emmanuelo de las Foresas rejste i Stilhed til Potsdam med en Blondine, som vejede 220 Pund.

Charlot blev tilbage hos Hr. Becker.

Det var efter den sidste Koncert. Hr. Becker var kommet for at faa Charlots Kuffert pakket.

»Charlot,« sagde han. »Jeg har sparet nogen Penge til dig... Det er noget — forstaar Du, Hr. Theodor Franz og Din Fader véd det ikke — jeg har faaet Lokalerne billigere, ser du — det er et tusind Mark.«

»Tusind Mark — til mig — rigtig til mig« ... Charlot saae Pengene. — »Er de til mig? Alle de til mig« ... Han fik dem og bredte Sedlerne ud, en for en, paa Sofaen til en Vifte og glattede paa dem og gik fra, og saae paa dem.

Munden stod ikke paa ham. Hvad han skulde købe, hvad han vilde forære... for alle Pengene.

Han delte Sedlerne af i Partier — det til den og det til den.

»For de Penge faar man da nok en Kjole til Mo'er... af Silke.«

Han pludrede længe om Moderen og om dem alle derhjemme, om hvordan de havde det, og hvor de boede. —

»Ja — se — Mo'er — hun græder nu mest«...

Lige med et blev han blodrød og tav.

»Ja — for det er bare noget«... han var lige ved at vande Høns... »det er slet ikke sandt, at Mo'er er død... Det er bare no'et, Hr. Theodor Franz vil ha'e... For Mo'er er derhjemme. Det er jo hende, Fa'er sender alle Pengene at gemme«...

De sankede Sedlerne sammen, og de blev syet ind i Charlots Bluse, i Foderet.

»Nu skulde Du gi'e dem til Din Tante, Charlot, at gemme — saa ingen véd noget om det — saa har Du dem, naar Du skal købe for dem — ikke...«

»Jo — jeg gi'er dem til Tante — saa kan jeg hente dem henne hos hende — ja...«

Charlot gik hen til Hr. Becker og stod op ad ham.

»De er... god ved mig,« sagde han.

»Synes Du, Charlot.« Hr. Becker lod sin hvide Haand gaa hen gennem hans Haar.

»Har De ingen Børn,« spurgte Charlot.

»Nej — jeg har ingen Børn.«

»Hm... det skulde De ha'e...«

»Det faar jeg ikke, Charlot.« Hr. Becker lod sin Arm glide ned paa Charlots Skulder og holdt ham lidt ind til sig...

»Men nu maa vi pakke, min Dreng...«

Charlot græd, da han skiltes fra Hr. Becker.

— — Hr. Emmanuelo de las Foresas' Familje boede

stadig paa sin femte Sal. Fru de las Foresas var blevet hvidhaaret. Det var hele Forandringen.

Hr. Emmanuelo de las Foresas lod sig Klokken to bringe den første Kop Chokolade, paa Sengen. Saa stod han op. Fru de las Foresas klædte ham paa. Hun var meget bange for Hr. de las Foresas under Paaklædningen, for han var en Smule vanskelig om Morgenen. Han brugte Krøllejern. Han satte det lidt fast paa Fru de las Foresas Hals — naar han var misfornøjet.

Hele Huset skælvede, mens Hr. de las Foresas gjorde Toilette.

Naar Hr. de las Foresas var færdig med sin Paaklædning, gik han ud.

Saa vandrede Fru de las Foresas rundt, og bævede for naar han kom hjem.

Og alle de ni Unger skød op og halvsultede i den samme evige Forfjamskelse.

Charlot gled ind i det som før. Han spurgte slet ikke om Pengene.

En Dag var der ikke Spor af Mønt i Huset. Fru de las Foresas græd som en Vandhane. Hun havde ingen Diner til Hr. de las Foresas.

Charlot gik hen til Tanten og hentede de tusind Mark. Fru de las Foresas gemte de ni hundrede mellem Fjerene i en gammel Dyne.

Men inde i sig fik Charlot et stort, sløvt Had til sin Fader, ligesom et Dyr, der lider ondt.

Hr. de las Foresas tog ham forresten tit med sig ud. De var i Theatret og i Operaen. Hr. Theodor Franz forærede dem Logerne. De sidste fjorten Dage kørte Charlot i Boulogneskoven med to smaa Ponnyer. Han havde en skotsk Dragt paa. Det var Hr. Theodor Franz, der gav ham det altsammen. Han var saa god.

Fru de las Foresas gik ud og satte sig paa en

Bænk ved Vejen og saae paa Charlot, naar han kørte forbi i det lange Vogntog.

Saa efter fire Ugers Forløb rejste de og »gjorde« Amerika.

Egenlig satte Hr. Theodor Franz ikke Pris paa Amerika. Amerika stødte hans kunstneriske Følelse. Han sagde, han var ikke Trommeslager.

Han tjente en Formue.

Charlot gjorde alt, hvad de sagde til ham. Hver Nat var han paa Jernbane, og han spillede ofte i to Koncerter om Dagen. Han fik underlig dorske Øjne og var aldeles ligeglad ved alting. Tale gjorde han sjældent. Hvis han tænkte noget, faldt han ingen til Ulejlighed med sine Tanker.

Han røg Cigaretter og Cigaretter.

Mange Timer itræk tændte han Cigaret efter Cigaret og stirrede paa den blaa Røg. Han sad tilsidst i en hel Sky.

Men ellers gik han, som sagt, hvor man vilde have ham, og gjorde som de vilde, akkurat. Han var træt som en Vandbærer altid.

Han fik i Chikago en lille Guldviolin, besat med Diamanter. Den blev overrakt ham ved en Koncert. Hr. Emmanuelo de las Foresas var forhindret den Aften — de amerikanske Fyldigheder forhindrede oftere Hr. Emmanuelo de las Foresas fra at overvære Koncerterne — og han fik ikke Violinen at se.

Næste Morgen lod Charlot Portieren i Hotellet sælge Violinen og sende Pengene til Paris til Moderen.

Ved sin Chokolade læste Hr. de las Foresas Bladene og læste om Violinen.

Han vilde se den.

»Jeg har solgt den,« sagde Charlot.

»Hva'?« Hr. de las Foresas var lige ved at tabe Koppen.

»Ja.«

Charlot saae paa sin Fader.

»Jeg har sendt Pengene hjem,« sagde han.

Hr. Emmanuelo de las Foresas sad med Koppen i stiv Arm i Sengen og mælte ikke det Muk.

Charlot havde set saa underlig ud i Ansigtet.

Skyde i Vejret gjorde det lille Violin-Under, saa Hr. Theodor Franz kaldte ham for ti Aar paa Plakaterne. Det var i Kalifornien. De tog Havanna, Mexiko og Brasilien.

»Min Herre,« sagde Hr. Theodor Franz til Hr. Emmanuelo de las Foresas. »Jeg spytter mig i Øjnene — men Tiderne ... min Herre: Vi gaar til Australien.«

Hr. Emmanuelo de las Foresas fandt, at alle Penge var lige gode. De gik til Australien.

Charlot var føjelig. Forresten var der da ingen, der spurgte ham.

Naar Hr. Theodor Franz om Aftenen ved Glassene kom til at se over paa Charlot, som bleg, med hængende Arme var døset hen i sin Stol, sagde han undertiden til Hr. Emmanuelo de las Foresas:

»Véd De — Charlot er egentlig en god Dreng.«

»Ser De, min Herre, det er Behageligheden — Børn gør ingen Ophævelser. De er ikke Tenorister — de melder sig ikke syge — De holder ud ... man véd, hvor man har dem ... Jeg siger ærligt, jeg »gør« meget gerne Børn.«

Violin-Underet Charlot Dupont lod sig spille som en Lirekasse. Men Anfald af Stædighed havde han.

En Dag, da Charlot pakkede sin Kuffert, tog han et for et alt sit Legetøj og slog det itu. Han brød det sønder over Stolekanterne og trampede det i Mas paa Gulvet. Han trykkede Staaltøndebaandet mod Væggen af al sin Magt, saa det blev skævt — han stønnede af Anstrængelsen.

Hr. Emmanuelo de las Foresas kom ind og saae Ødelæggelsen. Charlot stod, højrød i Kinderne, midt imellem Ruinerne.

»Hvad skal det sige? hvad er det med det Legetøj« —

»Jeg har revet det itu,« sagde Charlot.

»Er Drengen bleven gal?« —

Charlot knyttede begge Hænderne:

»Jeg ta'r det ikke med.« Han saae lige paa Faderen. »Slip mig, jeg ta'er det ikke med.«

Hr. Emmanuelo de las Foresas slap ham. Han havde sine svage Øjeblikke: Hr. Emmanuelo de las Foresas gav sig til at samle Stumperne op.

Alle Folk vendte sig efter Charlot paa Gaderne. Han saae grinagtig ud i sin Bluse, med de lange dinglende Arme, og de tynde Ben, som var bare fra Knæet. Theodor Franz købte ham altid saa barnlige Straahatte.

Gadedrengene raabte tidt efter ham.

En Dag kom Charlot forbi en stor Flok Drenge, som gik fra Skole.

»Nej — se Blusemand — hej — se en Blusemand,« raabte en.

Der blev en hel Koncert af Fingerpiben og Grin og Raab:

»Ej — hvor er Ammen« —

»Hvem skal knappe hans Bukser« ...

»Tror I, han er ved de fem« ...

Blusefaar — Blusefaar —
hva' ska' du ha'e —
Blusefaar — Blusefaar —
ska' ha' Dada,

stemte det i, i Kor.

»La' ham faa Blé.«

»Har han en Sutte?«

»Gi'e ham tørt paa.«

Charlot tog en Sten og kastede efter dem.

Han var ikke mere til at drive ned paa Gaden. Hr. Theodor Franz maatte an med sin Myndighed.

»Jeg gaar ikke.« Charlot trykkede sig op til Væggen, som om han troede, de vilde slæbe ham ud.

»Jeg gør 'et ikke« ...

Hr. Theodor vilde lige til at knubse, Charlot stod bøjet, med sammenbidte Tænder. Det flammede i hans Øjne.

Hr. Theodor Franz lod Haanden synke.

»Jeg gaar ikke i Bluse,« sagde Charlot.

»Ikke i Bluse ... Er ...« Hr. Theodor Franz havde set paa Charlot, tynd og opløben stod han i Blusen. Han stoppede i det.

Hr. Theodor Franz havde set, at Blusen gik ikke mere. Charlot fik Trøje.

Han var snart fjorten Aar.

Charlot-Dupont-Turnéen vendte tilbage til Europa.

— — Hr. Theodor Franz vilde danne en Kunstnerbuket. Han vilde samle seks Verdensberømmelser paa en Plakat. Publikum var sløvt, det maatte tages med en Trumf. Hr. Theodor Franz talte om et funklende Fragment af den europæiske Kunsts Mælkevej. Violinvidunderet Charlot Dupont hørte til dette Fragment.

Forresten var Selskabet en Altsangerinde af Hr. Emmanuelo de las Foresas' Yndlingsomfang, en Baryton, en jomfruelig Romancetenor, en Violoncellist og Mme. Simonin, Pianistinden.

De rumlede gennem Europa med to Programmer.

»Min Herre,« sagde Hr. Theodor Franz, »jeg ta'er Røgkupé.«

Hr. Emmanuelo de las Foresas tog ogsaa Røgkupé.

De andre kørte sammen.

Kupéen flød af Peltsværk og skidne Sovepuder. Altsangerinden rejste uden Korset i et rødt Bluseliv. Hun begravede sig med Overkroppen i alle Puderne, som om hun lige skulde til at staa paa Hovedet. Herrerne vendte Ansigterne ind mod Væggene og snorkede.

Hr. Theodor Franz' kunstneriske Fragment blev saa temmelig Intetkøn paa Vejen gennem Europa; man generede sig ikke.

Pianistinden led af Varme. Hun klædte sig halvvejs af og rullede sig sammen som en Kat med de nøgne Arme op om Hovedet.

Charlot vaagnede op og saae sig om. Lange Tider kunde han stirre paa Pianistindens runde Arme.

Ingen kunde sove mer. Tomhjernede sad de og stirrede sløve paa hinanden. Pianistinden gjorde Fingergymnastik paa et stumt Klavér.

Turnéen fik fire Vittigheder, som blev sagt nogle Gange i Timen.

Saa sov de igen.

Charlot listede sig frem, og nysgerrigt saae han paa Pianistindens Barneansigt med de bløde Øjenlaag. Charlot sov ikke mere saa meget paa Jernbanen. Han sad stille, Time efter Time, med Blikket hvilende paa Madame Simonin, som hun laa.

Han gjorde ikke en Bevægelse. Han var bange, nogen skulde vaagne. Det var saa godt at sidde ene her i Krogen og se paa, hvordan hun sov.

Naar hun øvede sig, fik han Lov til at holde det stumme Klaver paa sine Knæ.

De kom til et Middagssted. Damerne fik Pudderkvasten et Par Gange rundt i Ansigtet og Kaaber om sig. Charlot var altid først ude. Han stod ved den bedste Plads i Spisestuen og ventede paa Fru Simonin.

De lo meget af den lange Charlot med hans Knæbukser.

Han var den, som gjorde mindst Lykke af Hr. Theodor Franz' kunstneriske Fragment. Han blev saa kejtet, med sine lange Arme, og han stod paa Tribunen og sank ned i Knæene, som om han vilde skjule sine egne Ben.

»Hvordan staar Du, hvordan er det, Du staar.« Hr. Emmanuelo de las Foresas var opbragt. »Vil Du

spille dem i Søvn — er det maaske det, Du vil — Idiot . . . Ind.«

Charlot kom ind dobbelt kejtet.

Hr. de las Foresas stod bag Portiéren.

»Ret Dig,« hvorfor — smiler Du ikke . . . ret Dig — buk.«

Ikke en Haand rørte sig i Salen.

»Buk — buk.«

De spinkle Toner kom fra Charlots Violin spidse som Synaale.

Hr. de las Foresas kneb af Arrigskab Vidunderet tilblods med sine Negle.

Under Charlots sidste Nummer stod Hr. Theodor Franz ved Siden af Hr. de las Foresas bag Portiéren.

»Hvordan er det han staar, sagde Hr. de las Foresas. Hvordan staar han i den sidste Tid?«

»Min Herre, han staar, som han havde gjort i Bukserne«. Hr. Theodor Franz gik.

Hr. Theodor Franz sagde virkelig de ubehageligste Ord til Hr. Emmanuelo de las Foresas.

Charlot fik lidt Sjatklap fra Højden.

»Ind — ind,« raabte Hr. de las Foresas — — »Ind . . .«

»Smil, smil for den lede Satan.«

Hr. Emmanuelo de las Foresas bandede saa slemt i den sidste Tid.

Violinvidunderet kom paa halv Gage.

Charlot følte ingen Overraskelse. Hvis han overhovedet havde ventet noget, var det dette.

Men naar han om Aftenen efter Concerten sad paa Gulvet, tæt ved Fru Simonins Instrument — det var hans Yndlingsplads — lænede han tit sit Hoved mod Flygelet i en træt Smerte.

Han følte det mest, naar han saae paa hende, og naar hun spillede. Saa syntes Charlot, han var saa rigtig elendig.

Turnéen drog af fra By til By. Hr. Theodor Franz

var mest forud. Altsangerinden gik saa i Røgkupé med Hr. Emmanuelo de las Foresas.

Fru Simonin lagde Kabale paa det stumme Klaver, som Charlot holdt paa sine Knæ.

Barytonisten fortalte ofte Historier. Han vidste en Skandale om hver Virtuos i Europa.

Fru Simonin slog sine blanke Øjne op og lo, saa hun tabte Kortene. Charlot blev rød og saa underlig ved det, naar hun lo saadan.

»Hvad gjorde hun?« spurgte Fru Simonin.

»Hun spiste gratis til Aften — hver Aften — i al Uskyldighed.«

Den jomfruelige Romancetenor saae op fra sin Avis. Han sad altid med Aviser, han ikke kunde læse og søgte om sit Navn.

»Kjender De ikke Historien om Manden?« sagde han.

»Nej — hvilken.«

»Hver Gang der kommer en lille ny Lizeski, undersøger han, hvem af deres Venner, den ligner... Saa gaar han hen og laaner et Tusind Francs — af den Vedkommende.«

Charlot vilde saa gerne ønske, Fru Simonin vilde lade være at le.

Det var bedst, naar hun sad stille hen med Hænderne i sit Skød. Hun smilte tit for sig selv, og Øjnene var saa blanke.

Charlot følte sig lykkelig, Blodet gaa varmt mod sit Hjerte.

Charlot blev mer og mer kluntet. Han havde stadig saa travlt med at skjule sine Arme, at han altid faldt over sine Ben. Han led ved sine Klæder. Sine Babyklæder med Kniplinger — den lange, voksne Dreng.

Rundt i Hotelværelserne borede han sig altid ind i Krogene. Der sad han gemt, med Hovedet i Hænderne, ubevægelig, mange Timer.

Han var glad, naar han blot maatte være fri for at tale.

Charlot lagde altid Mærke til Tiden, naar Drengene i Byerne kom fra Skole. Han stod ved Vinduet og saae efter Flokkene, der drev hjem med deres Boglæs. Hans Øjne var saa dorske, som var de slukkede.

De andre Verdensberømmelser af Hr. Theodor Franz' Mælkevej gik uroligt omkring i Hotelstuerne ud og ind hos hinanden. De holdt ikke af at være ene og kun have tarveligt Selskab af deres seks Repertoirestykker. Nervøse og gnavne gik de frem og tilbage, og de havde det altid enten for koldt eller for varmt.

Sygdomme havde de alle og et Arsenal af Medicinflasker.

De holdt mest til hos Fru Simonin, som gik til og fra sit Flygel saa lang Dagen var, og spillede Skalaer.

Charlot løb ikke omkring. Han sad i sin Krog ubevægelig og træt midt i Maskepiet. Hr. Emmanuelo de las Foresas havde saa meget Linned. Der var ikke den Stol i Stuen, hvor der ikke laa en skiden Skjorte.

Om Aftenen før Koncerten samledes de hos Fru Simonin og ventede paa Vognene. De drejede og trippede rundt om Møblerne som en Flok Høns. Den var syg i Fingrene, og den var syg i Halsen.

Fru Simonin og Altsangerinden sad under Koncerten i Kunstnerværelset og tog imod Kur af de Herrer af Pressen. De konverserede i Verdensdamers kølige Ord Kritikkerne, der sad forlegne i deres rigelige sorte Frakker og, distancerede, gloede paa Diamantrivièren om Fru Simonins Hals og smilede fjottet.

Fru Simonin bar en Formue i Brillanter. Hun støttede saa hensigtsløst sit Barnehoved til sin Arm, der funklede af Diamanter — et Armbaand der fungerede paa alle Verdensudstillinger — og hun smilte med fornem Ro.

Charlot glemte alt. Han stod ubevægelig i en Krog, og saae kun. Hans Øjne elskede dette Billede som en Drøm.

Han blev jaget ud og ind til sine Numre. Han vendte tilbage som til Lyset. For der var blot hun, straalende og skøn.

Der kom fremmede Damer ind med Blomster. Fru Simonin tog dem og takkede og kyssede de fremmede Damer paa Kinderne.

Efter Koncerten hjalp Herrerne af Pressen Fru Simonin og Altsangerinden de lange Skindkaaber paa, og Damerne tog Kritikkernes Arm og lod sig følge til Vognene.

De smilede med Buketterne i Haanden bag Vognruderne, idet de kørte.

»Idioter,« sagde Fru Simonin.

Altsangerinden rakte Tunge, og de lo som to Skoletøse.

Charlot kunde næsten komme til at græde, naar Fru Simonin lo saadan. Han sad i Mørket i Vognen og knugede sine to Laurbærkrandse, saa hans Hænder smertede.

Hr. Emmanuelo de las Foresas var Ejermand til de to Krandse. De blev kastet til Violin-Underet efter »Kakadu der Schneider«.

Efter Koncerten var de lystige. De spiste i Negligé, i Fru Simonins Salon. De talte om Virtuoser. De talte tidt om Penge. Altsangerinden var rig, hun ejede et Par Millioner og et Slot i Normandiet. Fru Simonin havde Formue. Hun sparede paa en Tiøre og smed de Tusinder ud af Vinduet.

De talte om hvad de tjente. De havde Part. De kunde tage en femtenhundrede Francs ind pr. Aften.

De talte med en raa Begærlighed om alt dette Guld.

»Kunsten,« sagde Fru Simonin. »Er der ti, som forstaar den? Damerne sér, jeg har gode Fingre,

Herrerne gloer paa mine Arme — det er gement. Kunsten — haa — haa — jeg vil være rig.«

De kunde overfaldes af en hidsig Gerrighed, saa de kaldte Kellneren til og klagede over en Udgift paa et Par Skilling. De vilde ikke lade sig plyndre. De rejste ikke for deres Fornøjelse. De rejste ikke for at gøre Hotellerne rige. De rejste for at tjene Penge.

De kunde mange Gange drage afsted uden at afse en Øre i Drikkepenge. Kellneren havde fløjet for dem halve Nætter.

»Jeg skal maaske taale den Pøbel hele mit Liv?« sagde Fru Simonin. »Jeg vil ikke pines — til jeg bliver gammel.«

»Jeg rejser for at tjene — —«

Om Formiddagen havde Fru Simonin kastet elvehundrede Francs bort til et Damascenersværd.

«Bilder de Folk sig ind, at det morer mig at se dem gabe,« sagde Fru Simonin.

De talte om alle de Stakler, der sang uden Stemme, hamrede paa Flygeler med lamme Hænder, fordi de var fattige og maatte leve.

Charlot hørte paa. Det var ikke med Angst; for til det var det for sløvt, det alting hos ham. Men han syntes, han følte sig saa træt, at han ikke kunde løfte en Haand.

Naar han kom i Seng, græd han fortvivlet. Han græd over sine Klæder og over Fru Simonin og over dem, der ikke klappede mere og over Fru Simonin, der sagde saa meget stygt.

En Aften laa Charlot længe og saae ind i Kaminen, hvor Ilden flammede. Han stod op af sin Seng og tog Hr. de las Foresas' to tørre Laurbærkranse og kastede dem ind paa Ilden.

Turnéen fik Aviserne op om Morgenen efter Koncerterne. De kunde ikke læse dem, men de saae efter Linjerne, hvor mange der stod om hver, og de søgte

at gætte sig til Ordene. Charlot tog aldrig Bladene, naar de andre var tilstede. Men om Eftermiddagen, naar Kritikkerne allerede var glemt af de andre, stjal han Aviserne, og inde paa sit Værelse, i Krogen, bredte han Avis efter Avis ud paa sine Knæ, og han stirrede paa den ene, fattige Linje, der stod om »Fænomenet« Charlot Dupont.

En Gang efter Aftensbordet bladede Fru Simonin i nogle Noder.

»Det er smukt,« sagde hun. »Naar vi bare havde en Violinist i Truppen — men, det er jo sandt,« og hun lo, — »Charlot spiller jo Violin.«

»Charlot — hent Deres Violin.«

Charlot fik Violinen fat, og de begyndte at spille sammen.

Da de havde spillet noget, nikkede hun.

»Men det gaar jo — rigtig — Men — godt.«

»Men — rigtigt. Charlot.«

Charlot spillede som i en Drøm. Bare Noderne stod saa tydeligt og saa hendes Ansigt.

»Godt — Charlot.«

Det var lige som Fru Simonin førte ham saa sikkert. Han spillede med Taarer i Øjnene. Han syntes, nu brast han i Graad, hver Minut.

Det var forbi.

»Men, kære Børn, han har jo Talent,« sagde Fru Simonin. »Charlot — vi vil spille sammen.«

Charlot havde aldrig troet, saadan noget kunde ske. Fru Simonin spillede med ham tidlig og sildig. Hun slog sine blanke Øjne op til ham og lo, naar det gik godt. Hun læmpede sig efter ham og lagde sin Kunst saa villigt til Rede for ham.

»Men det er en Himmelsynd — Drengen har jo Talent . . . Vi vil spille sammen paa en Koncert.«

De optraadte sammen. Da Charlot igen hørte, for første Gang i saa lang Tid, Bifaldet bruse op til sig, sprang Taarerne frem fra hans Øjne. Da de kom

ud, tog Charlot begge Fru Simonins Hænder og han kyssede dem og hviskede uforstaaelige Ord, der kvaltes af Graad.

Det Numer blev Koncertens Begivenhed. Fru Simonin fordrede, at Charlot skulde have sin gamle Gage.

Charlot var altid inde hos Fru Simonin nu. Han sad ved Flygelet, naar hun øvede. Hun pludrede som et Barn, mens de springske Fingre fløj om paa Tangenterne. Hun lo med sin Pige-Latter, som klang, og talte sit bløde Sprog. Og forvred sit Ansigt til de hundrede Grimasser. Hun var vilter som en lille Kat, Fru Simonin.

Charlot kendte kun e n Lykke — at sidde der og være hende nær. Og saa bagefter at være alene og tænke det om, mange Gange, den halve Nat, og kysse nogle Blomster af hendes, som han havde i en Medaillon om sin Hals.

— — Saa var Turnéen forbi. Hver gik sin Vej. Fru Simonin skulde paa en amerikansk Turnée.

Charlot tænkte ikke paa, at han ikke havde noget Engagement, ikke paa, at han nu skulde hjem til Paris paa den femte Sal. Han skulde skilles fra Fru Simonin, og han syntes, han maatte dø.

Det var den sidste Aften. Den næste Morgen skulde Charlot rejse. Fru Simonin havde bedt Hr. Emmanuelo de las Foresas og Charlot spise hos sig, de to alene.

Charlot talte ikke og rørte ikke Maden.

»Spis Charlot,« sagde Fru Simonin. »Det er Deres Livretter.«

Charlot tog mekanisk. »Tak,« sagde han.

Han sad som stum, med Øjnene fæstet paa hende, stum og hjælpeløs.

Charlot vidste d e t ene, at nu var hans Lykke ude.

Nu — iaften var det ude. Og der var ingen Raad, der var slet ingen.

Hr. Emmanuelo de las Foresas var krænket.

Hr. Theodor Franz havde været grov imod Hr. de las Foresas.

»De forlader min Charlot i et kritisk Øjeblik,« havde Hr. de las Foresas sagt om Formiddagen.

»Min Herre,« sagde Hr. Theodor Franz, »har De troet den Humbug vilde vare evig?«

Hr. Emmanuelo de las Foresas havde virkelig længe lidt under Hr. Theodor Franz' Mangel paa Levemaade. Hr. Theodor Franz var en plump Person. Det stødte Hr. de las Foresas.

»Han siger Ting . . .«

»Naar man selv hører til Selskabet,« sagde Hr. de las Foresas.

De var færdige med at spise. Fru Simonin spillede. Charlot sad paa Gulvet, med Hovedet lænet mod Flygelet.

»De tager altsaa til Paris,« sagde Fru Simonin.

»Ja — vi tager til Paris.«

»De har Bolig der?«

»Ja,« sagde Hr. Emmanuelo de las Foresas, »vi har Bolig der.«

»Hvor? . . . At man dog kan besøge Dem . . .«

»Paa Boulevard Haussmann.« Hr. Emmanuelo de las Foresas Tonefald indstallerede Familjen de las Foresas i en Beletage.

Pludselig brast Charlot i Graad.

Da de skulde gaa, sagde Fru Simonin: »Og saa glemmer De mig ikke — Charlot — vel?«

Charlot saae paa hende med Øjne underdanige og trofaste som en Hunds. Han fik ikke et Ord over sin skælvende Mund.

Den næste Morgen, ligesom Hr. Emmanuelo de las Foresas skulde afsted, stak Kellneren et Brev til Charlot.

»Til Dem selv,« sagde han.

Charlot gemte Brevet.

Der laa en Anvisning i Konvolutten. Paa et Visitkort stod: Til Charlots Lærer i Violinspil fra Sofie Simonin. Ordene var viskede ud, inden Charlot kom til Paris. Saadan kyssede han Fru Simonins Kort.

— —

Paa den de las Foresas'ke femte Sal saae det graat ud. Koncertagenternes Holdning ligefrem fornærmede Hr. de las Foresas. Der var ingen der havde Brug for hans Violin-Under.

»Min Herre,« sagde Hr. Emmanuelo de las Foresas til Hr. Theodor Franz — »De vil altsaa ikke genengagere Violin-Underet?«

»Min Herre — har jeg nogensinde ladet dem mangle paa Tydelighed? — Nej — jeg vil ikke engagere Hr. Dupont.«

»Vi er altsaa løst fra alle Forpligtelser?«

»Fra alle.«

»Det var blot det, jeg ønskede at faa slaaet fast. Min Herre« — sagde Hr. Emmanuelo de las Foresas — »alle Agenterne vil styrte sig over Violin-Underet.«

Hr. Emmanuelo de las Foresas lod indrykke i »Le Figaro,« at Violin-Underet Charlot Dupont — vor berømte lille Landsmand, skrev Bladet — efter at have tilendebragt sin triumfrige Verdensturnée foreløbig har afslaaet alle Engagementer.

Der styrtede sig ingen.

Hr. Emmanuelo de las Foresas ventede en Uge og to Uger: Ikke saa meget som en Provinsturnée. Hr. Emmanuelo de las Foresas begyndte at gaa rundt med Vidunderet.

De afsøgte alle Koncertagenturerne. Man beklagede for Øjeblikket ikke at have Anvendelse for Underet.

Charlot halede bag efter Hr. de las Foresas, bleg og skruttet. Han syntes, det var altsammen blot en tung Bebrejdelse mod ham.

Fru Simonins Penge var spist op. Fru de las Foresas græd og begyndte at gaa den vante Vej til

Laanekontorerne. Hr. de las Foresas talte om Børn, som lægger deres Forældre i Graven.

Charlot havde taget Timer hos en Konservatorielærer. Professoren kom til at holde af den lange Dreng i Babytøjet; han sagde, han gjorde Fremskridt. En smuk Dag skaffede han Charlot Lov til at optræde hos Pasdeloup.

Charlot var tilmode, som en Sten var taget fra hans Hjerte. Han syntes, det var første Gang, han var glad i sit Liv. Han styrtede hjem ad Boulevarden, løb paa Folk i Glæden: Han skulde spille paa Søndag hos Hr. Pasdeloup.

Det var, som om Familjen de las Foresas ved et Slag vaagnede af en tung Dvale. Fru de las Foresas gav sig til at le — Børnene de las Foresas havde aldrig hørt deres Moder le — men midt under Latteren slog det over i Graad. Fru de las Foresas var altfor glad. Børnene gav sig til at hyle, hver sin Melodi og sprang op ad hinanden som vilde Dyr i et Bur.

Hr. Emmanuelo de Foresas kom hjem og hørte Nyheden.

»Jeg har jo sagt det,« sagde Hr. Emmanuelo de las Foresas. »Hr. Pasdeloup er en Mand, som kan vurdere Talenterne.«

Charlot laa om Natten paa en Sofa i Spisestuen. Fru de las Foresas kom ind til ham den Aften. Hun tog Charlots Hoved og lagde det i sit Skød og kælede for ham som for et lille Barn. Fru de las Foresas var saa lykkelig.

»Jeg havde ikke haabet det, jeg havde ikke haabet det — Charlot — jeg havde ikke —«

»Mo'er . . .«

»Som de har plaget min Dreng, som de har plaget ham — saa mange Aar.«

Fru de las Foresas tog Charlots Hoved mellem sine Hænder og saae paa ham og kyssede hans Haar.

»Min gode Dreng.«

Fru de las Foresas talte om den Tid, da Charlot var lille, da han var ganske lille og hun lærte ham at spille den første Melodi.

»Om han huskede? Det var »Der Schneider Kakadu«.

»Aa — jo om han huskede.«

»Han havde staaet ved Klaveret og naaede ikke op til Tangenterne en Gang — saa lille var han . . . naar han spillede. Men han lærte saa rask — — han havde et Øre — blot to Gange at høre det — og han spillede uden en Fejl — uden en Fejl.«

»Men saa kom de Aar — de slæbte ham rundt — til alle Lande, hendes Dreng.«

»Men nu var det godt igen — kun godt . . .«

Fru de las Foresas var saa lykkelig.

»Jeg havde ikke haabet det, jeg havde ikke, min Dreng . . . nej — jeg turde ikke. Jeg troede det var forbi med min Dreng.«

»Charlot talte om Fru Simonin, der havde spillet med ham, der havde sagt, han havde Talent.«

»Ja — Gud velsigne hende — Gud være med hende for det.«

»Ja — Gud velsigne hende.« Fru de las Foresas klappede Charlots krøllede Haar, og lidt efter lidt blev Charlots Aandedrag dybere og han faldt i Søvn.

Fru de las Foresas tog læmpeligt sin Haand bort fra hans Hoved, og hun rejste sig.

Hun tog Lampen og saae længe paa sin lange Dreng, der laa og smilede i Søvne. Taarerne løb ned ad hendes Kinder. Fru de las Foresas havde jo saa let ved at græde.

De næste Dage skændtes Fru de las Foresas med sin Mand. Det var første Gang i mange Aar. Ellers indskrænkedes Fru de las Foresas til at blive skældt ud og tie stille. Men nu tog hun Mod til sig. Fru de las Foresas vilde lade sy en ny sort Kjole til Charlot til Koncerten.

Hr. Emmanuelo de las Foresas bragte hende til Ro med Krøllejernet. Fru de las Foresas græd og gav fortabt.

Charlot var i Knæbuxer og Trøjen, da han kørte hen til Hr. Pasdeloup. Hr. Emmanuelo de las Foresas fulgte sin Søn.

Hr. de las Foresas gik først ind i Kunstnerværelset, Charlot fulgte efter, kejtet, med sin Violinkasse i Haanden.

En Herre kom hen imod dem.

»Er det Hr. Pasdeloup,« sagde Hr. de las Foresas. »Det er Violin-Underet, Charlot Dupont.«

Hr. Pasdeloup saae helt forbi Hr. Emmanuelo de las Foresas.

»Er det Hr. Dupont,« sagde han til Charlot.

»Jo.«

»Min Herre,« sagde han. Det er vist en Misforstaaelse. »De skal ikke paa Maskerade. Det er en Koncert. Vil De maaske være saa venlig at tage hjem og klæde Dem om.«

Hr. Emmanuelo de las Foresas vilde lige til at se personlig fornærmet paa Hr. Pasdeloup. Men Hr. Pasdeloup havde allerede vendt sig om.

Hr. Emmanuelo de las Foresas drejede kort om og gik, Charlot fulgte efter, han hulkede ned ad Trappen. Hele Orkestret havde staaet deroppe.

Fru de las Foresas fik laant en Kjole paa fjerde Sal, og Hr. Charlot Dupont kørte tilbage til Koncerten.

Hr. Emmanuelo de las Foresas fulgte ikke sin Søn tilbage.

Hr. Emmanuelo de las Foresas var virkelig træt af alle disse Folk uden Levemaade.

Hr. Charlot Dupont behagede, skrev »Le Figaro«.

— —

Charlot Dupont gik paa en Provinsturnée. Han sad fast i det i hveranden By.

Da han kom hjem til Paris, søgte han Plads i et Orkester.

Charlot gik op og spillede for Dirigenten. Han var ikke utilfreds.

»Ikke ilde — ikke ilde . . . Men Tonen er tynd.«

»Instrumentet er saa lille,« sagde Charlot.

»Maaske.«

»Deres Navn, min Herre,« sagde Dirigenten.

»Charlot Dupont.«

»Charlot — Dupont — tør jeg spørge — det er da ikke Vidunderbarnet.«

»Jo,« sagde Charlot, »det er mig.«

»Ja« — Hr. Dirigenten blev lidt forvirret — jeg tror ikke — det er ikke nogen Plads for Virtuoser — vi . . . De forstaar, Hr. Dupont . . . vi maa have Folk, som kan arbejde.«

Og han forsikrede Hr. Dupont om, at Pladsen var saa godt som besat.

— —

Charlot fik igen en Impressario.

Charlot-Dupont-Turnéen sneg sig gennem de tiende Rangs Byer. Det var tomme Hus, ubetalte Regninger, beslaglagte Kufferter, lange ængstelige Dage. Der gik bange Bud til Boghandleren. Om der var solgt noget? Det var som en Frelse, naar der var solgt til Udgifterne.

Charlot Dupont var mest saa træt.

Han havde paa sit Repertoire en Eligí: La folia, hed den. Den spillede Hr. Dupont, saa der var de enkelte følsomme, der græd.

Men Kritikken klagede over, at Charlot Dupont havde ingen Energi og en Tone tynd som en Traad.

Der var undertiden i disse halvsmaa Byer fuldt til den første Koncert. Til de senere var altid tomt.

Charlot er nu tyve Aar.

— —

LES QUATRE DIABLES

I

Regissørens Klokke lød. Langsomt kom Publikum paa Plads, mens Trampen paa Galleriet, Snakken i Parkettet, Appelsindrenges Raab overdøvede Musikken — og endelig ogsaa de sløve Folk i Logerne kom til Ro og ventede.

Det var Numret: *Les quatre Diables.* Man saae det paa det udspændte Net.

Fritz og Adolphe løb i Artisternes Gang ud af Garderoben; raabende, med de graa Kaaber sladskende om deres Ben, løb de hen gennem Gangen og bankede paa hos Aimée og Louise.

De to Søstre ventede, febrilske de ogsaa, i de hvide, lange Silkekaaber, som indhyllede dem helt — mens Duennaen, med en Kapothat paa skæv, uafladelig raabte i Diskanten og løb forfjamsket rundt med Pudder, Armsminke og knust Harpiks til Hænderne.

»Kom«, raabte Adolphe: »det er Tid.«

Men alle løb de rundt om hinanden endnu et Øjeblik, modløst, grebne af Feberen, der tager alle Artister, naar de føler Trikot'et om deres Ben.

Duennaen skreg højst.

Kun Aimée rakte roligt Armene frem af de lange Ærmer, hen mod Fritz. Og hastigt, uden at se paa

hende og uden at tale, førte han mekanisk en Pudderkvast op og ned ad de fremstrakte Arme — som han plejede.

»Kom«, raabte Adolphe igen.

De gik alle ud med hinanden i Haanden og ventede. De stillede sig op ved Indgangen, og de hørte der inde fra de første Strofer af »Kærlighedsvalsen«, til hvilken de arbejdede.

Amour, amour,
oh, bel oiseau
chante, chante,
chante toujours.

Fritz og Adolphe kastede deres Kaaber paa Jorden, saa de stod skinnende i den Rosa-Dragt, et rosa, saa blegt, at det næsten var hvidt. Som nøgne — hver en Muskel saaes — virkede deres Kroppe.

Musiken blev ved at lyde.

I Stalden var der ganske tomt og stille. Et Par Hestepassere havde uforstyrret Bøsserne nede til Undersøgelse, og de stod og løftede mistænksomt paa det meget tunge Kobber.

Indgangsstrofen lød: »de fire Djævle« gik ind paa Manègen. De hørte Bifaldsklappene som et utydeligt Brus, og de skælnede ingen Ansigter. Det var, som alle Fibrer i deres Krop allerede vibrerede af Anspændelse.

Saa løste Adolphe og Fritz rask Louises og Aimées vide Kaaber, der faldt ned paa Sandet, og Søstrene stod der under hundrede Kikkerters Ild, nøgne i deres sorte Trikots, som to Negerinder med hvide Ansigter.

De svang sig alle op i Nettet, og de klatrede op, en hvid, en sort, en hvid, en sort, som fire hidsige Dyr, mens alle Kikkerter fulgte dem.

De naaede Trapezerne, og de begyndte at arbejde. De syntes at flyve mellem de raslende Gynger, hvis Messingstænger lyste. De favnede hinanden, de fangede

hinanden, de æggede hinanden ved Skrig; det var, som de hvide og sorte Kroppe elskovsfuldt knyttedes sammen og løstes, knyttedes og løstes i en æggende Nøgenhed. Mens Kærlighedsvalsen lød med sin søvnig smægtende Rytme, og Kvindernes Haar, naar de fløj gennem Luften, udslaaet, faldt flagrende ned om den sorte Blottelse — som en Atlaskeskaabe.

De standsede ikke. Nu arbejdede de over hinanden, Adolphe og Louise øverst.

Op imod dem lød Bifaldet som en forvirret Mumlen, mens Artisterne i deres Loge (hvor Duennaen stadig var forrest, hed, bestandig med den rosenbesatte Kapothat paa skæv, klappende for med de bare, kladskende Hænder) fulgte »Djævlene« i Kikkerter, studerende Fiffene i deres Dragter, hvis Forvovenhed i Artistverdenen var berømt:

— *Mais oui*, deres Hofter er nøgne . . .

»Fiffet er, at man ser Lænderne,« raabte de i Artistlogen i Munden paa hinanden.

Den trivelige Forridderske i »Ridderspillet fra det sekstende Aarhundrede«, Mlle Rosa, lagde Kikkerten tungt fra sig.

»Nej, hun har intet Korset,« sagde hun, svedig i sit eget drøje Pantser.

De blev ved at arbejde. Det elektriske Lys skiftede blaat og gult, mens de foer gennem Luften. Fritz skreg op: hængende i Benene fangede han Aimée i sine Arme.

Saa hvilte de, siddende i samme Trapez, ved Siden af hinanden.

Over sig hørte de Louises og Adolphes Raab. Aimée talte med hivende Bryst om Louises Arbejde:

»*Voyez donc, voyez,*« raabte hun.

Louise blev fanget af Adolphes Ben.

Men Fritz svarede hende ikke. Han stirrede kun, mens han mekanisk blev ved at aftørre sine Hænder i det lille, ophængte Klæde, ned mod Logebræmmen,

der strakte sig lys og urolig under dem som den lystfarvede Rand af et bevæget Bed. Og pludselig tav ogsaa Aimée, stirrende frem i samme Retning som han, indtil Fritz sagde, som rev han sig løs.

»Det er os,« og hun vaagnede i et Sæt.

De tørrede atter deres Hænder i Klædet, og de kastede sig ned, saa de hang i Armene, som for at prøve deres Musklers Kraft. Saa satte de atter op. Sjælen boede i deres Øjne, hvormed de maalte Trapez'ernes Afstand.

Paa én Gang skreg de begge:

»*Du courage*«

Og Fritz fløj frem, baglæns mod den fjærneste Trapez, mens Louise og Adolphe oppefra udstødte et langt vedholdende Skrig, som vilde de spore et Dyr.

Amour, amour,
oh, bel oiseau,
chante, chante,
chante toujours.

Deres store Nummer begyndte. De satte baglæns fra under hæse Raab, fløj forbi hinanden, naaede. De gentog det og skreg paany. Og oppefra, fra Rotunden, faldt der, mens Louise og Adolphe snurrede som to ustandselige Hjul i deres Gynger, pludselig en Regn af glitrende Guld som en gylden Støvsky, der lysende og langsomt sank — gennem de elektriske Lampers blanke Strøm af hvidt.

Et Nu saae det ud, som om Djævlene fløj gennem en skinnende Stime af Guld, mens Støvet, der langsomt dalede, plettede deres Nøgenhed med tusinde Pailletter, der straalte.

Amour, amour,
oh, bel oiseau,
chante, chante,
chante toujours.

Da skød de, én efter én, hovedkuls, gennem den glimtende Regn, ned i det udspændte Net og Musiken tav.

De maatte frem og frem igen.

Fortumlede støttede de hinanden, som blev de paa en Gang svimle. De gik ud og gik ind. Saa stilnede Bifaldet af.

Stønnende løb de ind i Garderoberne, og Adolphe og Fritz kastede sig paa Gulvet paa en Madrats, plat ned, indhyllede i et Tæppe. Dér laa de en Stund, de sansede næppe. Saa stod de op og klædte sig om.

Adolphe saae fra sit Spejl hen til Fritz, der var i Staldmestrenes Kjole:

»Vil Du gøre »Tjeneste?« spurgte han.

Og Fritz sagde mut:

»Direktøren har bedt mig.«

Han gik ind til de andre, som havde Staldmestervagt ved Indgangen, og som, dødstrætte ligesom ham, hemmelig skiftedes til et Øjeblik at hvile de segnefærdige Kroppe mod Væggene.

Efter Forestillingen samledes Truppen i Restauranten. »Djævlene« sad, ved det samme Bord, alle fire tavse ligesom de andre. Ved et Par af Bordene begyndte man at spille Kort — bestandig uden at tale. Man hørte kun Pengenes Lyd, der blev skubbede hen over Bordet.

De to Kelnere ventede foran Buffet'en, stirrende sløvt paa alle de stille Folk. Dorske, med Benene strakte langt frem foran sig og med Armene hængende slapt ned, som var de af Led, blev Artisterne siddende langs med Væggene.

Kelnerne begyndte at skrue Gassen ned.

Adolphe skød Pengene hen ved Siden af en af Sejdlerne og rejste sig.

»Kom,« sagde han. »Vi skal gaa.«

Og de andre tre fulgte efter.

Gaderne var allerede ganske øde. De hørte ikke anden Lyd end deres egne Trin, mens de gik, to og to, ligesom de arbejdede. De naaede deres Hus, og

de skiltes paa første Sal paa den mørke Gang med et lavt »Godnat«.

Aimée blev staaende paa Afsatsen i Mørket, til Fritz og Adolphe var komne op paa anden Sal, og deres Dør var lukket.

De to Søstre gik ind og uden Ord begyndte de at klæde sig af. Men da hun var kommen i Seng, begyndte Louise at pludre om de andres Arbejde, om hvem der havde været i Logerne, om Stamgæsterne: hun kendte alle Ansigter . . .

Aimée sad endnu stadig paa Kanten af sin Seng, halvt paaklædt, uden at røre sig. Louises Snakken blev mere afbrudt. Tilsidst faldt hun i Søvn.

Men lidt efter vaagnede hun igen og satte sig op i Sengen. Aimée sad endnu paa den samme Plet, paa Sengekanten.

»Skal Du ikke i Seng?« sagde Louise.

Aimée slukkede hastig Lyset.

»Jo nu,« sagde hun og stod op.

Men i Sengen sov hun ikke. Hun tænkte kun paa det ene: at Fritz, og hendes Øjne aldrig mødtes mér, naar han pudrede hendes Arme . . .

. . . Ovenpaa var Fritz og Adolphe til Ro. Men Fritz kun kastede sig paa Sengen som under en Pine:

— Var det da ham, og hvad var det, hun vilde, hun, den Kvinde fra Logen? Vilde hun? Men hvorfor saae hun ellers paa ham og altid? Hvorfor strejfede hun ham ellers og saa nær? Var det ham?

Og vilde hun?

Han havde ikke anden Tanke end denne Kvinde.

Ikke anden fra Morgen til Nat. Kun hende. Han løb omkring i det ene Spørgsmaal som et Dyr i sit Bur: om hun virkelig vilde — den Kvinde i Logen?

Og bestandig, altid, uafladelig fornam han Duften af hendes Klæder, naar hun kom ned og gik ham forbi.

Altid ham tæt forbi, naar han stod som Staldmester.

Men var det da ham? Og hvad var det, hun vilde?

Han blev ved at kaste sig forpint, og han sagde den ene Gang efter den anden ud i Mørket, som om Ordet facinerede ham:

»*Femme du monde*« Gang paa Gang, ganske sagte, som i en Fortroldethed:

»*Femme du monde*« — —

Og han begyndte alle sine Spørgsmaal paany: Om det var ham, om det var ham?

. . . Aimée var igen staaet op. Ganske stille listede hun frem over Gulvet. I Mørket famlede hendes Fingre efter Rosenkransen, der laa i Skuffen, og hun fandt den . . .

I Huset var der ganske tyst.

II

»Djævlene« havde »arbejdet«.

Adolphe brugte Mund i Garderoben, fordi Fritz, som han sagde, ødelagde deres Kontrakt ved sin evige Staldmestertjeneste, skønt »Djævlene« var fritagne.

Men Fritz svarede slet ikke. Hver Aften tog han Staldmesteruniformen paa og stillede sig ved Logeopgangen og ventede, til »Damen fra Logen« ved Mandens Arm kom ned ad Trappen og gik ham forbi. Hun opholdt sig ofte i Stalden nu, under den sidste Afdeling. Saa fulgte han dem.

Hun talte med Staldkarlene. Fritz fulgte. Hun klappede Hestene, hun læste Navnene højt, som var opslaaet over Baasene. Fritz fulgte.

Til ham talte hun ikke. Men hun gjorde alt for ham — han vidste det; og ved tusind smaa Bevægelser, ved en Rankning af deres Ryg, ved at udstrække deres Arm, ved Lynet af et Blik ligesom udstillede de sig hemmeligt for hinanden. De to. Den ene ligesom undersøgte den anden, mens de bestandig

blev i Afstand — altid samme Afstand, hvor de tøvede, og dog var bundne, som om den fælles Drift havde indfanget dem i en sær Dobbeltslynge, der holdt dem begge uløseligt. Hun skiftede Plads, læste over en ny Baas et nyt Navn.

Fritz fulgte.

Hun lo, hun gik frem, og hun gik tilbage; for Hundene kælede hun.

Fritz fulgte.

Hun førte, han fulgte.

Se paa hende syntes han ikke at gøre. Men hans Øjne rugede ved Kanten af hendes Kjole, paa hendes udstrakte Haand, med Blikket hos de stærke Dyr, der tæmmes, et Blik, der lurer og hader og véd sig afmægtigt paa samme Tid.

En Aften gik hun henimod ham. Hendes Mand var et Stykke borte. Han slog Øjnene op, og hun sagde lavt:

»Er De bange for mig?«

Han tav lidt.

»Jeg véd ikke,« sagde han saa, hæst og haardt.

Og hun fandt ikke mer at sige — forvirret eller næsten angst (en Angst, der pludselig gjorde hende nøgtern) ved det Attraaens Blik, som hun følte rugede paa hendes Fødder.

Hun vendte sig, og hun gik bort med en lille Latter, der irriterede hendes eget Øre.

Den næste Aften var Fritz ikke Staldmester. Han havde sagt til sig selv, han vilde undgaa hende. Han havde al Artisternes opsparede Frygt for Kvinderne som for en Fordærvelse. Han betragtede dem som mystiske Fjender, der laa paa Lur, fødte for at eftertragte hans Kraft. Og naar han en sjelden Gang hengav sig — pludselig, greben af det uovervindelige Instinkt — var det med en Slags fortvivlet Desperation, med et hævnsygt Had til den Kvinde, som tog og røvede ham et Stykke af hans Legeme, en Sum af

hans Styrke — det, som var hans dyrebare Værktøj, selve hans Middel til at leve.

Men for denne Dame fra Logen frygtede han dobbelt, hun, der var en Fremmed og ingen af hans; thi hvad vilde hun? Selve Tanken paa hende pinte hans sene Hjerne, der ikke var vant til at tænke. Han vogtede med en mistænksom Angst paa hver Bevægelse af den fremmede af en anden Race, som vilde hun ham noget hemmelighedsfuldt ondt, han vidste, han ikke kunde undslippe.

Han vilde ikke se hende mere — nej, han vilde ikke se hende.

Løftet blev ham let at holde; thi hun kom slet ikke. Ikke to Dage, ikke tre — kom hun. Den fjerde Aften stod Fritz atter som Staldmester. Men hun kom ikke. Ikke den Aften. Ikke den næste.

Saa lang Dagen var, tænkte han med Angst paa: »Naar hun kommer«; og om Aftenen følte han en dump Harme, et brutalt, men stumt Raseri, fordi hun ikke kom.

Saa havde hun altsaa holdt ham for Nar. Saa havde hun altsaa spottet ham. Hun, Kvindemennesket, hun. Men han vilde hævne sig, han skulde finde hende, Kvindemennesket, hende.

Og han saae sig selv dængende hende til med Slag, sparkende hende med Hælen, krumpinende hende, saa hun bøjede sig, saa hun krympede sig, saa hun laa halvdød af hans Vold: hun, Kvindemennesket, hun.

Timer lang laa han om Natten hen i stum Rasen.

Og hans Attraa voksede sig fortvivlet gridsk i hans første søvnløse Nætter, han der aldrig havde ligget søvnløs før.

Saa kom hun — den niende Dag.

Fra Trapezen saae han hendes Ansigt — som han ligesom mægtede at se med en anden Sans end Øjets — og med et pludseligt Sæt, som i en Drengs sanseløse Jubel, slyngede han sit skønne og slanke Legeme ud i Luften, hængende i de strakte Arme.

Hele hans Ansigt straalede af et skinnende Smil, og han svang sig atter op.

Amour, amour,
oh, bel oiseau,
chante, chante,
chante toujours.

Sagte vuggede han det blonde Hoved i Takt med Valsen; og han greb Aimées Haand, fast og glad, som ikke i mange Dage, og han talte til hende:

— *Enfin — du courage*, raabte han højt.

Det lød som et Sejersskrig.

Baglæns satte han fra og skreg, greb og foer, fløj gennem Luften:

Amour, amour,
oh, bel oiseau,
chante, chante,
chante toujours.

Og da han i sin Staldmesteruniform siden kom ud i Stalden og saae hende, stod han atter stum og fjendtlig og betragtede hende hadsk med det samme Blik, der ikke turde se hende ret i Øjnene.

Men efter Forestillingen, inde i Restauranten, blev han pludselig atter overgiven, næsten vild. Han lo, og han gjorde Kunster. Han legede med Kopper og med Sejdler, og sin Silkehat lod han paa Kant balancere paa Enden af sin Stok.

De andre Artister kom med i Lystigheden.

Klownen Tom hentede sin Harmonika og spillede, mens han med sine lange Ben skrævede hen over Stolene.

Der blev et uhyre Halløj. Alle gjorde Kunster. Mr. Fillis lod et mægtigt Kræmmerhus balancere paa sin Næse, og to, tre Klowner kaglede, som var man midt i en Hønsegaard.

Men Fritz raabte højst, staaende op paa et Bord; spillende Bolt med to Glaskupler, som han havde skruet af Lysekronen, skreg han ind i Spektaklet, mens hans lyse Ansigt straalede:

»*Adolphe, tiens.*«

Adolphe greb Kuplen, staaende paa det næste Bord.

Artisterne var snart oppe, snart nede; nogle paa Borde, nogle paa Stole. Klownerne kaglede, Harmonikaen hyled.

»*Fritz, tiens.*«

Kuplerne fløj igen, hen over Klownernes Hoved. Fritz greb den, og pludselig vendte han sig:

»*Aimée, tiens.*«

Han kastede den frem imod hende, og Aimée rejste sig. Men hun var ikke kommen hurtig nok op, og Kuplen faldt; den knustes.

Fritz lo og saae paa det splintrede Glas fra sit Bord:

»Det gi'er Lykke,« sagde han og lo; pludselig stod han stille og smilte op i Kronens Lys.

Aimée havde vendt sig. Bleg satte hun sig atter ned ved Væggen.

Spektaklet blev ved. Klokken var nærved tolv. Kelnerne skruede Gassen ned. Men Artisterne holdt ikke op, de fordoblede kun Støjen i Halvmørket. Rundtom fra Krogene hørte man en Kaglen og Klagen, der kunde sønderrive Ørene; midt paa Bordet under Lysekronen gik Fritz paa Hænderne.

Han var den sidste, der kom ud. Han var saa ellevild, som var han drukken.

De drev alle i Flok ned ad Passagen. Rundt om i Artistgaderne skiltes de. Der lød til Afsked mange sære Lyde rundt omkring i Mørket som sidste Hilsener.

»Night,« raabte Mr. Fillis, som talte gennem Næsen.

»Abend, abend« . . .

Saa blev der endelig stille, og de fire Djævle gik som sædvanlig tavse ved Siden af hinanden.

De talte ikke mer. Men Fritz kunde ikke være rolig. Han lod atter sin gode Hat snurre rundt i Luften paa Enden af sin Stok.

De kom til Huset, og de sagde Godnat.

Inde i deres Værelse slog Fritz to Vinduer op paa vid Gab, og han begyndte at fløjte højt, langt ud i Gaden.

»Du er tosset,« sagde Adolphe. »Hvad Fanden gaar der af dig.«

Fritz lo bare:

»*Il fait si beau temps*,« sagde han blot og blev ved at fløjte.

Nedenunder havde Aimée aabnet Vinduet. Louise, der var ved at klæde sig af, raabte til hende, at hun skulde lukke det, men Aimée blev staaende, stirrende ud i den trange Gade.

Saa længe havde hun ikke forstaaet — ikke, hvorfor hans Øjne var blevet tomme, naar han saae paa hende, ikke, hvorfor hans Stemme var blevet ligesom træt, naar han talte til hende, ikke, at hans Øre var halvt lukket, naar h u n talte . . .

Og det var, som var de ikke sammen mer, selv om de sad hinanden nær . . .

Og han pudrede ikke mer hendes Arme.

Det var igaar.

Han kom ind, saa hastig, utaalmodig, som han nu plejede. Og hun rakte sine Arme frem imod ham, og han kun stirrede paa dem, tankeløs, uden at huske:

»Saa pudre dig dog,« sagde han saa hidsigt og løb.

Og langsomt, uden at forstaa, pudrede hun langsomt den venstre Arm, den højre . . .

Aa nej, aa nej, hun havde aldrig vidst at man kunde lide saaledes.

Aimée lænede Hovedet til Vinduesposten, og Taarerne begyndte at løbe hende ned ad Kinderne.

Nu vidste hun alt. Nu forstod hun . . .

Pludselig løftede hun atter Hovedet; hun hørte paa engang Fritz, der havde givet sig til at nynne højt. Det var »Kærlighedsvalsen«.

Højere og højere nynnede han, nu sang han Ordene:

Amour, amour,
oh, bel oiseau,
chante, chante,
chante toujours.

Hvor glad han sang, hvor lykkelig. Hver Tone smertede hende, og dog blev hun staaende: det var, som om denne Sang genkaldte hende hele deres Liv.

Hvor godt hun huskede — hvor godt hun fra den første Dag mindedes alting.

Louise raabte atter til hende, og mekanisk lukkede hun Vinduet. Men hun gik ikke i Seng, hun satte sig kun stille i Krogen i Mørket.

III

Saa tydeligt som Aimée endnu saae dem, da de kom den første Dag, Fritz og Adolphe — da de skulde »antages« hos »Fa'er« Cecchi.

Det var om Morgenen, og Aimée og Louise laa endnu i Sengen.

Drengene havde staaet i Krogen, med ludende Hoveder: de var i Kadetbukser midt om Vinteren, og Fritz havde Straahat. De blev klædt af, og Fader Cecchi følte paa dem og vred deres Ben og bankede deres Brystkasse, til de græd, mens den gamle Kone, der kom med dem, kun stod mimrende, ganske stille, sammenskrumpen — bare de sorte Blomster dirrede ganske lidt paa hendes Hat.

Hun spurgte om Intet. Hun saae kun paa Drengene og fulgte dem med Øjnene, som de nøgne blev ekserцerede dér under Cecchis Hænder . . .

Aimée og Louise saae ogsaa til fra Sengen. Fa'er Cecchi blev ved at føle og at bande: Drengenes Liv sad i deres angstfulde Øjne.

Saa blev de antaget.

Den gamle Kone talte ikke og rørte ikke Drengene,

og sagde dem ikke Farvel. Det var, som om hun kun hele Tiden, mens Kappeblomsterne dirrede, søgte om noget — et eller andet, hun ikke fandt. Og saadan kom hun ogsaa ud af Døren, langsomt, ubestemt, og den lukkede sig.

Fritz skreg, én Gang, et langt Barneskrig, som blev han stukket . . .

Men saa gik de begge hen, tilbage til deres Krog, og de satte sig med Hagen ned mod deres Knæ og de knyttede Hænder stemmede haardt ned imod Gulvet. Saadan sad de, tavse begge to.

Fa'er Cecchi smed dem ud i Køkkenet for at skrælle Kartofler. Aimée og Louise blev jaget derud bagefter. Alle fire sad de bare stumme rundt om Spanden.

Louise spurgte:

»Hvorfra kommer I?«

Men Drengene svarede ikke. De kneb kun Læberne sammen og saae ned.

Der gik en Tid, til Aimée hviskede:

»Hvad er jeres Mo'er?«

Men de svarede bestandig ikke — sad kun med hivende Bryst, som om de indvendig hulkede. Og man hørte kun Lyden af Kartoflerne, der, naar de var skrællede, plumpede ned i Vandet.

»Er hun død?« hviskede saa Louise.

Men Drengene svarede endnu ikke, og de to Piger saae kun stille fra den ene til den anden, mens Aimée med ét begyndte at græde ganske sagte, og saa Louise — begge to sad de og græd.

Den næste Dag begyndte Drengene »at arbejde«.

De lærte »Kineserdansen« og »Bondedansen«. Efter tre Ugers Forløb optraadte de alle fire.

Naar de skulde danse, stod de Parvis i Kulisserne, Aimée med Fritz, Louise med Adolphe; med stive Øjne, og vædende deres Læber med Tungen af Angst, lyttede de til Musiken i Orkestret.

»Træk ned i Trøjen,« sagde Aimée, der selv næppe kunde staa rolig for Feber, og trak selv ned i Fritz' Trøje, der sad skævt.

»*Commencez,*« lød det fra første Kulisse fra Fa'er Cecchi. Tæppet var oppe, de skulde ind.

De saae ikke Lamperækken, og de saae ikke Folk.

Med forskrækkede Smil gjorde de deres inekser-cerede Trip, tællende Takten og bevægende Læberne; Øjnene holdt de stivt heftede paa Cecchi, der trampede med Fødderne henne i den første Kulisse.

»Til venstre, hviskede Aimée til Fritz, der aldrig kunde huske; hun svedte Angstens Sved for dem begge og maatte huske for dem begge.

De lignede tilhobe de Voksfigurer, der danser oven-paa Lirekasser.

Publikum klappede og kaldte dem frem. Appelsiner dumpede op paa Scenen. De samlede dem op og smilte takkende, de skulde aflevere dem til Cecchi, der nød dem om Natten, naar han spillede med Agenten Watson, til sin Kognac og Vand.

Fa'er Cecchi spillede Nætter lange med Agenten hjemme i deres Logis.

Børnene vaagnede, naar de skændtes, og med opspilede Øjne saae de til fra deres Senge, til de dødtrætte faldt i Søvn igen.

Tiden gik.

»Cecchi-Truppen« kom til Cirkus, og alle fire gennemgik hele Haandværket.

De begyndte deres Prøver Klokken halv ni. Tænderklaprende klædte de sig om og begyndte at arbejde i den halvmørke Cirkus. Louise og Aimée gik paa Line balancerende med to Flag, mens Fa'er Cecchi kommanderede, siddende overskrævs paa Barrièren.

Saa blev Hesten ført frem, og Fritz skulde udføre Jokeyspringet.

Fa'er Cecchi kommanderede, væbnet med en lang Pisk. Fritz sprang og sprang. Det lykkedes ikke.

Han faldt ned mod Barrièren. Han stødte sig mod Hesten. Pisken susede frem og ramte ham over hans Ben, saa de fik lange Striber.

Fa'er Cecchi blev ved at kommandere. Kæmpende med Graaden sprang Drengen, og sprang igen.

Han kom atter ikke op, men faldt igen.

De gamle Saar paa hans Krop brød op og blødte, saa der var Blodpletter paa det gamle Trikot.

Fa'er Cecchi raabte kun igen:

»*Encore, — encore*«.

Forpustet, hulkende halvt mellem Aandedragene, sprang Fritz med smertefortrukket Ansigt.

Pisken ramte ham og fortvivlet sagde han:

»Jeg kan ikke;« og han maatte op paany.

Hesten fik dobbelte Rap og fløj afsted med den hulkende Dreng, hvis Lemmer dirrede af Smerten:

»Jeg kan ikke,« raabte han i Pine.

Artisterne saae stumme til fra Parket og Loger.

»*Encore,*« raabte Cecchi: Fritz satte af igen.

Bleg med hvide Læber, gemt i en Krog af en Loge saae Aimée til, angst og forbitret.

Men Fa'er Cecchi standsede ikke. En Time varede det, fem Kvarter. Fritz' Legeme var kun én Vunde. Han faldt igen, faldt igen, sparkede i Sandet af Smerte, faldt igen.

Nej, det lykkedes ikke mer. Og han blev sendt bort med en Forbandelse.

Aimée løb ud af Logen: stønnende af Smerte gemte Fritz sig som et Dyr bag en Stabel Tøndebaand. Stakaandet, med knyttede Hænder udstødte han afbidte Forbandelser, en Hob af Gadens Ord, af Staldens Skældsord i Raseri.

Aimée sad stille hos. Kun hendes hvide Læber dirrede.

Længe sad de gemte i Mørket bag Stabelen. Fritz' Hoved faldt over mod Væggen, og han sov af smertefuld Udmattelse, mens Aimée blev siddende ube-

vægelig med sit hvide Ansigt, som vogtede hun over hans Søvn.

— — —

Aarene gik. De var allerede voksne.

Fa'er Cecchi var død. Han blev sparket ihjel af en Hest.

Men de blev sammen. Det gik op og ned. De var ved store Selskaber, og de naaede ned til de smaa.

Hvor tydeligt Aimée saae det hvidkalkede og nøgne Provins-Pantheon, hvor de arbejdede den Vinter. Saa iskoldt der var. De bar to Kulbækkener derind før Forestillingen, og hele Cirkus fyldtes af Røgen, saa der næppe var til at aande.

Ude i Stalden strakte Artisterne blaafrosne deres nøgne Arme hen over en Kulgryde, og Klownerne hoppede paa den bare Jord i deres Shirtingssko, for at holde Varmen.

Cecchi-Truppen arbejdede i alle Fag. De dansede, Fritz var Aimées Partner. Aimée var Parforcerytterske, Fritz strammede hendes Saddelgjord, som Staldmester.

Truppen sled; den udfyldte det halve Program.

Men det gik ikke. Uge efter Uge forsvandt en Hest af Baasene, blev solgt for at skaffe Foder til de andre. . . De Artister, som havde Penge rejste, de, som maatte blive, sultede, til endelig alt blev forbi, og de maatte lukke.

Heste, Kostumer, alt var det taget. Rettens Folk var kommet, og der var gjort rent Bord . . .

Det var om Aftenen, som det var sket om Dagen.

De Par Artister, som var tilbage, sad stumme og bedrøvede i det mørke Rum. De kunde ikke gaa. De vidste vel heller ikke, hvorhen de skulde gaa.

I Stalden paa en Foderkasse sad Direktøren foran de tomme Baase og græd, mens han mumlede nogle bestandig gentagne og sprogbrogede Forbandelser.

Der var ganske stille, ganske dødt.

Kun Hundene — dem havde Retten glemt — laa

sørgmodige, med vagtsomme Øjne, paa en Bunke strøet Halm.

Cecchi-Truppen gik ind i Restauranten. Alt var forladt. Værten havde lukket sin Buffet og nedtaget sine Glas. Stole og Borde stod støvede hulter til bulter.

De fire sad tavse i en Krog. De kom fra Posten. Det var deres daglige Gang. De hentede Breve fra Agenterne. Brevene indeholdt kun Afslag paa Afslag.

Det var Frits, der aabnede dem og læste dem. De andre tre sad hos os og turde slet ikke spørge.

Han aabnede Brev paa Brev, læste langsomt, ligesom mistænksomt, og lagde Brevet hen.

De andre saae kun paa ham, tavst og forknyt.

Saa sagde han:

»Intet.«

Og de sad igen stille foran de triste Breve, der intet havde bragt.

Saa sagde Fritz:

»Dette gaar ikke. Vi maa søge en Specialitet.«

Adolphe trak paa Skuldrene: »Der er nok om alt,« sagde han haanligt: »Sig noget nyt.«

»Arbejde i Luften betaler sig,« sagde Fritz dæmpet.

De andre tav, og Fritz sagde som før:

»Vi kunde arbejde i Kuplerne.«

Der blev en Stilhed igen, til Adolphe næsten vredt sagde:

»Du er vel sikker for dine Lemmer?«

Fritz svarede ikke. Der var helt mørkt nu og ganske stille en Stund.

»Vi kunde vel ogsaa skilles,« sagde Adolphe saa hæst og meget lavt.

De havde alle tænkt den samme Tanke, og alle været angst for den. Nu var den sagt, og Adolphe tilføjede, idet han saae frem for sig i det mørke og forladte Skur:

»Man kan vel ikke blive ved at sulte over det samme Fad.«

Han talte i en undertrykt, hidsig Tone, som Folk, der trættes over den tomme Krybbe; men Fritz vedblev at tie, ubevægelig og stirrende ned i Gulvet.

De rejste sig, og de gik tavse ud. I alle Gange var der koldt og mørkt.

Sagte, mens de gik tæt ind til hinanden, sagde Aimée med en Stemme, Fritz næppe kunde skelne:

»Fritz, jeg arbejder i Luften.«

Fritz standsede:

»Jeg vidste det,« sagde han sagte og tog hendes Haand.

Louise og Adolphe talte ikke.

— — —

De besluttede at blive d e r i Byen. Fritz pantsatte deres sidste Ringe. Adolphe blev kun ved at skrive til Agenterne. Men Fritz og Aimée arbejdede.

De havde ophængt deres Trapez i Pantheon, og de begyndte at arbejde hver Dag. De overførte nogle af Parterrens Øvelser til Trapezen, og timevis, badede i Sved, pinte de deres Legemer.

Kvarter efter Kvarter lød Fritz' Kommandoord. Saa hvilede de sig, ved Siden af hinanden, i samme Trapez, med trætte og matte Smil.

De begyndte at vænnes til Arbejdet, og de tog fat paa Hanlon-Voltaske Øvelser. De forsøgte Springene mellem Gyngerne, hovedkuls faldt de ned i det ophængte Net.

Men de tog fat paany, under æggende Skrig:

»*En avant.*«

»*Ça va.*«

»*Encore.*«

Fritz naaede, Aimée faldt.

De blev ved.

Sjælen laa i deres Øjne, som Fjedre spændte de deres Muskler; som undertrykte Kampskrig lød deres Stemmer: de naaede.

Den ene fulgte den anden med Blikket, betagen, i Feber:

»*En avant — du courage.*«

Aimée havde naaet: hendes Muskler skalv, mens hun hang i den fjerneste Trapez. Hun forsøgte igen, og det lykkedes atter. En Glæde kom over dem. Det var, som om de berusedes ved deres egne Legemers Kraft. De foer forbi hinanden, og de hvilede atter, sveddryppende, smilende, Haand i Haand.

Grebne af Glæden roste de hinandens Legemer, kærtegnede de Muskler, som bar dem, seende paa hinanden med straalende Øjne:

»*Ça va, ça va,*« raabte de, mens de lo.

De begyndte at vanskeliggøre Øvelserne. De udtænkte nye Machinationer. De forsøgte, og de beregnede. De fordybede sig i Øvelserne med Opfinderens Iver, diskuterede dem, pønsende paa Variationer. Fritz sov ikke mer: Tanken om Arbejdet holdt ham vaagen om Nætterne.

Om Morgenen, før Sol var oppe, vækkede han Aimée og bankede paa hendes Dør.

Og udenfor, mens hun klædte sig paa, udviklede han allerede sine Planer, forklarede hende alt — raabende med høj Røst, mens hun svarede, ivrig som han, fyldende Huset med sin glade Stemme.

Louise gned sine Øjne og satte sig op i Sengen.

Hun var begyndt at komme til Prøverne. Hun blev reven med af Arbejdets Fart; hun raabte til dem, og hun applauderede. De svarede oppe fra; Rummet genlød af deres frydfyldte Stemmer.

Kun Adolphe sad tavs i en Krog ved Stalden.

Han var kommen ind en Dag og havde sat sig der og saae til. Der var ingen, som talte til ham.

— — —

Øvelserne var forbi; det var til Ende med deres Kræfter: tungt faldt de ned i det udspændte Net.

Fritz sprang ned paa Jorden, og varsomt løftede

han Aimée ud af Nettet: glad holdt han hende i et Nu i de oprakte Arme, som et Barn.

De klædte sig om, og de gik over i en lille Knejpe for at spise.

De begyndte at tale om Fremtiden, om, hvor de kunde søge Engagement, om Gagen, de kunde naa, om Navnet, de vilde antage — om Sukces'en, som ventede dem.

De tavse to blev veltalende, de lo, de byggede Fremtiden. Fritz udtænkte bestandig nye Øvelser:

»Om vi vovede,« sagde Fritz, hed af Iver: »om vi vovede.«

Og Aimée svarede med Øjnene paa ham:

»Hvorfor ikke? Hvis Du vil.«

Noget i Tonen rørte Fritz.

»Du er tapper,« sagde han paa én Gang og saae paa hende: hendes Øjne lyste imod ham.

Og begge sad de med Hovederne lænede mod Væggen og drømte, stirrende frem i Luften, en lang Stund.

En Dag prøvede de for første Gang det sidste Spring, det, de var ene om, den store Specialitet: det lykkedes. Baglænds naaede de Trapezerne.

Nedefra hørte de et Raab. Det var Adolphe. Med opadvendt Ansigt, med skinnende Øjne, skreg han op i Rummet et Bravo-bravo, saa det klang:

»Bravo, bravo,« skreg han, greben af Beundring.

Og de begyndte at tale til hinanden, alle fire, Louise med, oppe og nedefra, forklarende og spørgende.

Den Dag spiste de sammen, og den næste ogsaa. De talte alle om Øvelserne, det var, som de alle var med. Fritz sagde:

»Ja Børn, om vi arbejdede fire. I, Adolphe, øverst ... kun med fast Barre og Møller og vi, vi to, Aimée, under dem . . . med »Dødspringet« . . . Ja, om vi gjorde det« . . .

Han gav sig til at forklare, forfølgende sin nye Plan, udmalende alle de kommende Evolutioner; men Adolphe blev tavs, og Louise turde ikke svare.

Men næste Dag sagde Adolphe — han stod og saae ned i Jorden og flyttede Benene frem og tilbage —:

»Prøver I i Eftermiddag?«

»Nej, de prøvede ikke.«

»For,« sagde Adolphe, »man gaar og spilder sin Tid, og ens Lemmer bliver stive« . . .

Om Eftermiddagen begyndte Adolphe og Louise at prøve. De to andre kom og saae til. De opmuntrede og de belærte.

Fritz sad saa munter og legede med Aimées Haand:

»*Ça va, ça va,*« raabte de begge, nedefra.

Oppe fløj Louise og Adolphe dristigt mellem Gyngerne:

»*Ça va, ça va*« . . .

De vidste, at nu blev de sammen.

Prøverne fik Ende. »Numret« var øvet færdigt. De arbejdede som Fritz havde villet. De kaldte sig »De fire Djævle« og fik Kostumer malede og forfærdigede i Berlin.

De debuterede i Magdeburg. Saa drog de fra By til By. Sukces'en var given allevegne.

— — —

Aimée havde klædt sig af og var gaaet i Seng: søvnløs, laa hun stirrende op i Mørket:

— Ja, hvor tydeligt hun saae alt, fra den første Dag.

De havde levet hele Livet sammen, hele Livet Side om Side.

Og nu var hun kommet, h u n, denne fremmede; og ved Tanken kun, sammenbed Akrobatpigen sine Tænder i et afmægtigt, et fortvivlet, et rent fysisk Raseri.

Hvad vilde hun med ham, h u n med sine Øjne

som en Kat? Hvad vilde hun med ham, med sine Smil som en Tøs? Hvad vilde hun med ham og bød sig frem som en Tøjte? Fordærve ham, røve ham, plyndre hans Styrke, lægge ham øde.

Aimée bed i sit Lagen, krammede sin Pude, fandt ikke Ro for sine feberhede Hænder.

Hendes Tanker vidste ikke afmægtige Skældsord nok, ikke vredt harmfulde, ikke raa Beskyldninger nok, indtil hun græd igen; og atter følte hun al den lamme Smerte, som fulgte hende Døgn og Dage, Døgn og Dage.

IV

Fritz laa med lukkede Øjne, mens han hvilte Hovedet i sin Elskerindes Skød. Langsomt og langsommere gled Spidsen af hendes Negle let hen over hans blonde Haar.

Fritz blev liggende med lukkede Øjne, mens hans Hoved laa let i hendes Skød: saa var det virkelig ham Fritz Schmidt fra den Frankfurter Smøge, han, Drengen uden Fa'er, hvis Mo'er sprang i Floden en Dag, da hun var drukken, og hvis Mo'rmo'r havde solgt ham — ham og Broderen — for tyve Mark ...

Saa var det virkelig ham, Fritz Schmidt, kaldet Cecchi af »Djævlene«, der var bleven hendes Elsker, hendes, »Damen fra Logen«. Det var hans Nakke, der laa mod hendes Knæ. Det var hans Arm, som kunde naa om hendes Liv. Det var paa hans Hals, hendes Læber nu hvilede.

Han, Fritz Cecchi af »Djævlene«.

Og han aabnede Øjnene halvt, og han saae, med den samme ubegribende, beruste Undren, hendes fine Haand, saa blød, som intet Arbejde havde misdannet; dens Negle, lyserøde og buede, dens Hud, saa mathvid, den Hud, han elskede at kysse, blidt, saa længe ...

Jo — Haanden gled over hans Pande.

Det var ham, der, naar han aandede, fornam Duften af hendes Legeme, der var ham nær, af hendes Klæder, hvis Stoffer lignede Skyer — aa, hvor hans Hænder elskede at kærtegne dem...

Det var ham, paa hvem hun ventede om Natten ved den høje Laage, frysende under sin Venten som af Kulde. Det var ham, som hun førte gennem Palæets lille Have, hængende sig til hans Legeme bag hvert et Ly...

Det var ham, hvis Læber hun kaldte sin »Blomst«, hvis Arme hun kaldte sin »Fordærvelse«...

Ja — saa besynderlige Ord, hun sagde, at hans Læber var en »Blomst«, at hans Arme var »en Fordærvelse«...

Fritz Cecchi smilte, og han lukkede sine Øjne igen.

Hun saae hans Smil, og hun bøjede sit Hoved ned over ham og førte sine Læber blødt hen over hans Ansigt.

Fritz blev ved at smile, opslugt af den samme Undren:

»Men dette er besynderligt,« sagde han sagte; blev ved at sige i samme Tone: »Men dette er besynderligt«, mens han virrede svagt med sit Hoved.

»Hvilket?« spurgte hun.

»Dette,« svarede han kun og laa atter stille hen under hendes Kys, som var han bange for at vaagne af en Drøm.

Han smilte bestandig, hans Tanke gentog stadig hendes Navn, altid paany forbavset foran hendes Navn — ét af de store Navne, hvis Lyd tilhørte Europa og selv var naaet ned til ham som et Sagn...

Og langsomt slog han atter Øjnene op og saae paa hende og greb med Hænderne i begge hendes Øren og lo som en Dreng, mens han kneb dem — haardere, haardt: ogsaa det turde han, ogsaa det.

Han rejste sig halvt og førte sit Hoved op mod hendes Skulder. Bestandig med samme Smil saae han sig rundt i Stuen:

Alt var ham et Under, alt, hvad der var hendes: de tusind skrøbelige Nips, som dækkede de sære Møbler paa spinkle Ben: snart turde han slet ikke røre dem, men han — Jongløren — fattede om dem saa varsomt, som vilde de knuses mellem hans Fingre; snart kunde han, overmodig (han var Herre her, han, Fritz Schmidt) spille Boldt med et Luksusbord eller balancere med en hel Etagère, mens hun lo og lo . . .

Malerierne var ham fremmede: Billederne af Aner i »Restaurationen«s Dragt, med Pragtkaarde og behanskede Hænder. Der kunde komme Øjeblikke, hvor han pludselig overstadig lo Billederne, lige op i Ansigtet, som en Gamin — lo ustanseligt, mens han, Fritz Schmidt, sad her hos hende, deres Slægtning, der var hans.

Og han blev ved at le og le, uden at hun forstod hvorfor. Og tilsidst sagde hun:

»Men hvorfor ler Du?«

»Jo, jo,« svarede han og blev ved med at le. »For dette er besynderligt, dette er saa besynderligt . . .«

Han følte en halv lykkelig, halv sky Forbavselse over at han var her.

At han var Herre her.

Ti som Herre følte han sig: hun var hans. Han ejede hende. I hans uciviliserede Hjerne rugede alle Tanker om Mandens ubegrænsede Besiddelse, Besiddelsen af de Kvindemennesker, som han fuldkommengør ved at befrugte dem — han, den handlende, den aktive, han, der, vred under selve Nydelsen, der fortærer, kunde knuse dem under sin muskelbrede Lænd.

Men alle disse Mandens Urforestillinger hos Fritz — som hoverede ved at tæmme og tugte og ubæn-

digt og ustanseligt at bruge — de svandt igen magt- og hjælpeløse ind overfor hans stumme, fornyede Undren over hende: hendes mindste Ord, der var af anden Klang og havde andet Fald; hendes ringeste Bevægelse, der var af anden Art; hendes Legeme, hver Del deraf, som var af anden, fremmed Skønhed, uudviklet og sart.....

Og han blev myg og frygtsom, og han slog pludselig de lukkede Øjne op for at se, det var ingen Drøm, og langsomt kærtegnede han hendes fine, slanke Fingre: jo, det var sandt.

Hendes Hænder blev ved at glide, dvælende og mer dvælende gennem hans Haar, og hans Aande blev hastigere, medens han laa, som han sov.

Pludselig slog han Blikket op:

»Men hvad vil De da med mig?« sagde han.

»Du, dumme Mand,« hviskede hun og holdt sin Mund tæt op over hans Kind. »Du dumme Mand.«

Hun blev ved at hviske, nær hans Øre — hendes Stemmes Lyd var mer hidsende for ham end Kærtegn: —

»Du dumme Mand, du dumme Mand.....«

Som vilde hun lulle det skønne og apatiske Legeme hen i en Rus, hviskede hun:

»Du dumme Mand, du dumme Mand.«

Men han rejste sig kun, bestandig smilende, og, siddende ved Siden af hende og læggende hendes Hoved ind til sit Bryst, mens han saae paa hende, sagde han usigelig ømt:

»Kunde Du sove her?« og han vuggede hende i sin Arm som et Barn.

Til de begge lo, Øje i Øje:

»Du, dumme Mand.«

Saa flammede hans Øjne op, og han greb hende; hastigt uden Ord, bar han hende i løftede Arme, bort gennem Stuen — derind.

Kun den lyseblaa Ampel saae stille til som et søvnigt Øje.

Det gryede mod Dag, naar de skiltes. Men rundt

i alle Kroge paa Trappens Trin, i Haven midt foran det stille Hus — fornemt og ærbart med tilhyllede Ruder — forlængede de aandeløse, Stævnemødets Timer, mens hun blev ved at hviske de samme tre Ord, der blev som deres Elskovs Omkvæd (en Elskov, hvis eneste Sjæl var Instinktet):

»Du, dumme Mand.«

Saa rev Fritz sig løs, og Laagen faldt til efter ham . . .

Men hun holdt igen, og endnu engang vendte han tilbage. Han tog hende endnu en Gang i sine Arme, og pludselig lo han — staaende ved Siden af hende foran det store Palais.

Og som om deres Tanker mødtes, lo ogsaa hun op mod sine Forfædres Hus.

Og han begyndte at spørge om hvert enkelt af de store Stenvaaben over Ruderne, hver af Portalernes Indskrift, mens hun svarede og lo og lo.

Det var Landets stolteste Navne. Han kendte dem ikke, men hun fortalte om hvert.

Det var Historie om Hæder. Det var Historie om Kampe. Det var Historie om Valpladsers Sejrherrer.

Han lo.

Det var Skjolde, hvis Ejermænd havde værnet om Tronen. Det var Slægtstegn, der havde ledet selv til Sct. Peders Stol.

Hun lo.

Som blev hun hidset af selve Uværdigheden, blev hendes Kærtegn hedere, raa og næsten blasfemiske her i den gryende Dag, mens hun blev ved at fortælle, som om hun vilde rive ét for ét, i Ord paa Ord, Fædrehusets Skjolde ned og søndre dem i sin Elskovs Skarn.

»Og det!« spurgte han, pegende paa Vaabnene.

»Og det?«

Hun blev ved.

Det var Aarhundredets Historie. Her var Troner bygget, og Kongesæder styrtet sammen: Den var en Kejsers Ven. Den blev en Konges Bane.

Og hun blev ved at tale: hviskende med en snærrende Spot, lænende sig til Akrobatens Skulder, givende sig hen til selve Indtrykket af Vanhelligelse.

Ogsaa han berustes.

Det var, som om de begge saae selve Ødelæggelsen, dette store Hus' Fald, med Vaaben, Portaler, Skjolde, Mindetavler, Spir — Huset, der lagdes øde og styrtede sammen under Cyklonen af deres Drift.

Saa rev hun sig løs, og hun flygtede gennem Gangen.

Et sidste Nu vendte hun sig i den lille Dør, og viftende til ham, tilkastede hun — som en sidste Spot — det store Vaabenskjold paa Frontespicen et Slængkys og lo.

Fritz gik hjem. Det var, som havde han to Vinger under Fødderne. Han fornam som alle hendes Kærtegn endnu.

Rundt om vaagnede den store By.

Vogne rullede frem gennem Gaden. Det var alle Blomstermarkedets Skatte — Violer, tidlige Roser, Aurikler og Gyldenlak.

Fritz sang. Halvhøjt sang han Kærlighedsvalsens Strofer:

Amour, amour,
oh, bel oiseau,
chante, chante,
chante toujours.

Vognene blev ved at køre ham forbi. Hele Gaden fyldtes af Duft.

Blomstersælgerne, der sad paa Bukkene indhyllede i store Tørklæder, vendte sig i Sædet og smilte til ham.

Han sang endnu:

Amour, amour,
oh, bel oiseau,
chante, chante,
chante, toujours . . . .

I deres egen Gade var der ganske stille og endnu halvdunkelt bag de høje Huse. Fritz gik langsommere. Han nynnede bestandig, mens han saae op og ned ad deres Hus.

Han foer sammen et Nu: han syntes, han havde set et Ansigt oppe bag Ruden.

Bleg, med tilbagetrængt Aande lyttede Aimée bag sin Dør:

Jo, det var ham.'

Amour, amour,
oh, bel oiseau,
chante, chante,
chante toujours.

Døren deroppe blev lukket, og alt blev tyst.

Hvid, som en Søvngængerske med Hænderne stemmede ind mod sit Bryst, gik Aimée ind igen og tilsengs. Ubevægelig stirrede hun paa den graa Dag: en ny Dag.

V

Det var sent, da Fritz Cecchi vaagnede, og, mat, mindedes han alt, saa lidt efter lidt, mens han usikkert saae Adolphe, der midt i Stuen afgned sin nøgne Krop med et vaadt Klæde.

»Vaagner Du dog,« sagde Adolphe haansk.

»Jo,« svarede Fritz kun og blev ved at se paa Broderen.

»Du skulde vel op nu,« sagde Adolphe i den samme Tone.

»Ja,« sagde Fritz; men han blev kun ved ubevægelig, at stirre paa Broderens stærke og urørte

Legeme, hvor alle Muskler spillende levede: han følte et dumpt Raseri, en Overvundets forbitrede og elendige Harme.

Mens han blev ved at stirre paa Broderen, og pludselig løftende sine egne Arme og følte dem kraftløse, og spændte sine Ben mod Sengens Fodende og følte deres Muskler slappe, sammensnøredes han af en bleg og vild Forbitrelse mod sig selv, mod sin Krop, mod sin Drift, mod sit Køn og mod hende: Tyven, Røveren, Fordærvelsen ... hun.

Hans Harme havde ingen Tanker. Han vidste kun ét: han kunde vanvittig slaa hende til døde, med de knyttede Hænder. Til døde Tomme for Tomme. Til døde, mens hun skreg og hun lo. Til døde, saa hun gispede ikke. Til døde med sin Hæl og med sin Fod.

Han løftede sine Arme paany, og han knugede sine Hænder, og han følte igen de kraftløse Musklers Svigten, mens han bed sine Tænder sammen i Raseri.

Adolphe gik ud og slog Døren i.

Saa sprang Fritz op. Nøgen begyndte han at undersøge sit Legeme. Han forsøgte Øvelser, og han mægtede dem ikke. Han gjorde Parterrearbejde, og han kunde ikke. Modstridige sitrede kun de trættę Leddemod.

Han forsøgte igen. Han slog sig selv. Han forsøgte paany. Han kneb sig selv med sine Negle.

Det var forgæves.

Han kunde intet.

Han løb Panden mod Væggen og forsøgte igen.

Det var forgæves.

Han kunde intet.

Og slap satte han sig foran det store Spejl, og han betragtede fra Muskel til Muskel sin dorske og afslappede Krop.

Saa var det altsaa sandt: de tog alt. Sundheden,

Kraften, Musklernes Styrke. Saa var det sandt: alt blev lagt øde, Arbejde, Stilling og Navnet.

— Ja, saadan var det.

Og det vilde gaa ham som de andre, og det vilde snart være forbi.

Det vilde gaa ham som »The Stars«, der slæbte to Tøjter fra By til By, som laa hos dem og som de pryglede, indtil nu, hvor de vare satte i Galehus.

Det vilde gaa ham som Charles, Jongløren — der laa i med Adelina, hende, Chantøsen; hans Lemmer blev slatne som en Drankers. Saa hængte han sig op i et Træ.

Eller Hubert, der var løbet af Landet med en Staldkarls Kvind, og som red paa et Marked, eller Paul, Jockeyen, som havde sét sig gal paa »Anita med Knivene« og nu var Udraaber i et Telt.

— Ja, de gjorde deres Kroppe til Hø.

Atter rejste han sig.

— Men han vilde ikke bukke under.

Og han begyndte at arbejde igen, pinende alle Muskler, strammende sin Styrke, æggende hver Fiber i sin Krop.

Det gik.

Og pludselig klædte han sig paa. Han slængte Klæderne paa sig, hægede sin Krop og gik. Han vilde prøve — prøve i Cirkus, i Trapezen.

— — —

Adolphe, Aimée og Louise var allerede ved Arbejdet og hang i Trapezerne i deres graa Bluser.

Fritz klædte sig om og begyndte at arbejde paa Jorden. Han gik paa Hænderne, balancerede paa den højre, paa den venstre Haand, hele hans Legeme skælvede.

Tavse saae de andre til fra deres Gynger.

Saa svang han sig op i Nettet, brat og hidsigt, og han klatrede op i Gyngen overfor Aimée. Han

slyngede sig ud i Armene, saa det slanke Legeme straktes, og han begyndte.

Aimée blev siddende. Med søvnløse, tunge Øjne stirrede hun ufravendt paa dette Menneske, som hun elskede, Manden, hun elskede, og som kom fra en Elskovsnat hos en anden:

Aar efter Aar havde de levet Legeme mod Legeme.

Hendes Øjne maalte ham — hans Nakke, der havde baaret hende, hans Arme, som havde fanget hende, hans Lænder, som hun havde omsluttet . . .

Og al Haandværkets Vane, alt Arbejdets Kendskab forøgede hendes Kval.

Stum, overvældet af en frygtelig Lidelse — en fysisk Lidelse, som den saaledes kun kunde føles af hende — saa hun stirrende paa Fritz' Arbejde.

Men Fritz vækkede hende.

»Hvorfor begynder Du ikke,« raabte han haardt.

»Jo«.

Hun foer sammen, og mekanisk rejste hun sig op i Gyngen. Et Nu kun mødtes deres Øjne. Men pludselig saae Fritz hendes hvide Ansigt, de stive Øjne, det stive, ubevægelige Legeme, og han forstod det alt sammen.

I det samme Nu fornam han en uovervindelig, en ubændig Væmmelse ved dette Legeme af en Kvinde, en Ækelhed, en Afsky ved dets Berøring — en anden Kvindes Legeme, som elskede ham.

En ubetvingelig isnende Væmmelse, som et Had.

»Begynd,« skreg Adolphe.

»Begynd dog,« raabte Louise.

Men endnu tøvede de.

Saa foer de imod hinanden, og mødtes. Blege maalte de hinanden, og atter fløj de. Han fangede hende, men hun faldt. De begyndte igen, men han styrtede.

Atter tog de fat Øje i Øje: hvert Nu syntes at gøre dem blegere. Begge faldt, Fritz først.

Louise og Adolphe lo højt i deres Gynger. Adolphe raabte:

»Hvad Du har for en heldig Dag.«

Louise skreg:

»En har set paa ham med onde Øjne;« og atter lo de oppe i Gyngerne.

De to blev ved, og det mislykkedes atter: Aimée slap, Fritz skændte højt nede fra det udspændte Net.

Og paa éngang skændtes de alle, hidsige og forbitrede, med høje Stemmer i Diskanten, mens kun Aimée blev siddende med samme opspilede Øjne, bleg midt under Arbejdets Anstrængelser.

Atter svang Fritz sig op, og atter tog de fat. Begge skrege de, og Begge satte fra.

De fløj mod hinanden under Skrig, de omslyngede hinanden i Vildskab.

Det var ikke Arbejde mer. Det var en Kamp. De mødtes ikke mér, de greb ikke, de favnede ikke mer. De brødes kun og tog Tag som Dyr.

Hede syntes de tvende Kroppe, midt i Luften at prøve Styrke i en fortvivlet Strid.

De stansede ikke. De gav ikke Kommandoord mér. Sanseløse i brutalt, i et uimodstaaeligt Had var det, som tumlede de, selv forfærdede, i en frygtelig Nævekamp gennem Luften.

Saa med ét, med et Skrig, styrtede Aimée. Hun laa som livløs et Nu i Nettet.

Fritz svang sig op i sin Gynge, og med sammenbidte Tænder, bleg som en Maske, betragtede han den Overvundne.

Han rejste sig i Trapez'en, og han sagde:

»Hun kan ikke arbejde mer. Vi maa skifte — hun ta'er Overgyngen, og Louise arbejder her.«

Han talte haardt, som den, der har at befale. Ingen svarede, men langsomt begyndte Louise fra Kuplen at glide ned til Aimées Gynge.

Aimée talte ikke. Som et i Knæ sunket Dyr havde hun kun rejst sig halvt i Nettet.

Saa klatrede hun langsomt op ad det høje Tov mod Kuplen.

Og de arbejdede paany.

Men Fritz' Kræfter var ude. Selve Forbitrelsen tog dem. Hans Arme bar ikke mer: han faldt, og Louise styrtede.

»Hvad gaar der af Dig?« raabte Apolphe: »Du er vel syg.«

»Tag Kuplen, det kan Du vel, — dette gaar ikke.«

Fritz svarede ikke, han sad med bøjet Hoved, som havde han modtaget et Slag.

Saa sagde han — og mumlede, gennem sammenpressede Tænder —:

»Ja, vi kan maaske changere — for idag.«

Han stod ned fra Nettet og han gik ud. Knoerne vare hvide paa hans sammenknugede Hænder. Han syntes, at Staldkarlene hviskede hans Navn, og han gik forbi dem med en Skam som en Hunds.

I Garderoben kastede han sig ned paa Madratsen. Han følte ikke sit Legeme mer. Men hans Øjne sved.

Han kunde ikke være rolig. Han begyndte at øve sig igen. Som man piner en smertende Byld, blev han ved at forsøge sine slatne Lemmer:

Om han kunde det, om han kunde det, forsøgte han med Feber.

Han mægtede intet; atter kastede han sig hen, og han forsøgte atter. Og selve Forsøgenes Kamp udmattede ham, forgæves, endnu mer.

Saadan gik Dagen. Han vég ikke fra Cirkus. Han flakkede om Manégen som den onde Samvittighed om Gerningsstedet.

Om Aftenen arbejdede han med Louise i Kuplen.

Han kæmpede som en gal med Lemmerne, der ikke vilde lystre ham. Han anstrængte fortvivlet Ledemodene, der sitrede.

Det gik — én Gang, én Gang, endnu en Gang.

Han foer tilbage, han fór frem, han hvilte igen.

Han saae intet: ikke Kuplen, ikke Logerne, ikke Adolphe. Kun Trapezen — den, han skulde naa, og Louise, der gyngede foran ham.

Saa satte han fra: svang sig med et Skrig — det var som pludselig Blodets Sus vilde sprænge hans angstfulde Hjerne — frem mod Louises Ben og faldt ned i det voldsomt bevægede Net.

Der var stille i det uhyre Rum — stille, som troede man ham død.

Saa løftede Fritz Overkroppen halvt. Han vidste ikke, hvor han var. Nu besindede han sig, og med en forfærdelig Anstrængelse saae han igen Manégen og Nettet og Menneskenes sorte Bræm, Logerne og — h e n d e.

Og overvældet af Fortvivlelsen, af Ydmygelsen mer end af Faldets Smerte løftede han paa én Gang de knyttede Hænder og sank sammen igen.

De tre var standsede, forvirrede raabte de til hinanden. Som et Lyn var Adolphe nede ad den hængende Snor.

Han og to Staldmestre løftede Fritz ud af Nettet, og de støttede ham imellem sig, saa det saae ud, som gik han selv.

Saa først gled Aimée langsomt ned ad Snoren. Som i Blinde gik hun; se — gjorde hun ikke.

To Artister stod ved Indgangen.

»Takke kan han for Nettet,« sagde den ene.

»Na,« svarte den anden: »er wäre schon »kalt« geworden.«

Aimée foer pludselig sammen, da hun hørte Ordene. Og som saae hun dem for første Gang, maalte hun med et eneste langt Blik Net og Snore og Gynger.

Den ene Artist fulgte hendes Blik.

»Auch schändlich hoch,« sagde han.

Aimée nikkede kun saa ganske langsomt....

Der var atter stille og Forestillingen gik sin Gang. Fritz var i Garderoben staaet op fra Madratsen og sad foran sit Spejl. Han havde intet lidt; det var kun Bedøvelse af Faldet.

Adolphe klædte sig paa, og de var længe tavse.

Saa sagde Adolphe:

»Det indser Du vel, at dette gaar ikke?«

Fritz svarede ikke? Bleg blev han siddende og tog ikke Blikket bort fra sit eget Ansigt i Spejlet.

Adolphe var færdig, og de hørte Louise banke paa Garderobens Dør.

»Bliver du færdig?« spurgte Adolphe. »De venter.«

Fritz tog det dikkende Ur ned fra sit Spejl, og de gik ud, hvor de to Søstre biede tavse. De gik stille hjemad, Fritz ved Siden af Louise.

Ydmygelsen brændte hans Sjæl som havde han en Vunde i sit Bryst.

VI

Fritz og Adolphe var længst tilsengs, og Adolphe sov, dorsk, med aaben Mund som Akrobater sover, hvis Kroppe dovner i tung Hvil.

Men Fritz faldt ikke i Søvn; udstrakt paa Ryggen laa han søvnløs i en træg Fortvivlelse:

Saa var det altsaa kommet. Saa var det allerede kommet. Han kunde ikke arbejde mer.

Han bare kredsede om den ene Tanke: saa kunde han altsaa ikke arbejde mere. Og ganske langsomt, og ganske sløvt redede han ud, hvordan det var kommet, Dag for Dag, med Nat for Nat. Roligt og ganske slapt saae han det alt igen: den blaa Stue og den høje Seng med sine tre Trin og sig og hende; den gule Sal med Hvilepladsen bag Skærmen og Portrætterne og sig og hende; Trappen, hvor Lampen gik ud, og sig og hende .....

Og Haven, hvor han var vendt tilbage igen.

»Og nu var det altsaa forbi. Nu høstede han Frugterne.

Han vidste det.

I samme træge Gang blev hans Tanke ved:

Men som han var ødelagt, kunde han ødelægge hende. Han kunde.

Han kunde gaa derhen en Nat, og han kunde lukke sig ind. Og naar han var der, hos hende, med hende (og atter stansede hans Tanker, og han saae dette blaa Kammer og sig og hende) kunde han, vilde han ringe, ringe Huset sammen, Manden derind, Tjenerne sammen, Pigerne sammen, dem alle sammen, saa de saae hende — hun.

Ja, det kunde han.

Og nøgen skulde hun være, blottet (som han nu saae hende) skulde hun være, skamløs, til sin Skændsel.

Ja, det vilde han.

Og pludselig sagde han, seende det for sig endnu en Gang:

Ja, det vil jeg — nu.

Al Uroen veg fra ham: Ja, hvorfor skulde han ikke gøre det nu? Nu, hvor Planen var frisk, hans Vrede ny, hans Tanke stærk? Jo, han vilde det nu.

Og hastig uden at tænde Lys begyndte han at rode efter sine Klæder; og tage dem paa, uden Støj for ikke at vække Adolphe, bestandig seende foran sig: sig selv og hende i den blaa Stue, midt i den blaa Stue sig og hende: Der skulde det ske.

Han stødte til en Stol i sin Hast, og pludselig blev han stille, siddende paa sin Seng, blot angst, at Adolphe skulde vaagne. Han maatte ikke vaagne.

Saa tog han Klæder paa igen, lydløst, med tilbageholdt Aande:

Han vilde afsted, maatte afsted — nu.

Han traadte for haardt og maatte igen holde inde.....

Adolphe vendte sig i Sengen og mumlede:

»Hvad Pokker er det?« sagde han saa:

»Hvor skal Du hen?«

Fritz svarede ikke. Halvt paaklædt kastede han sig ind under Sengetæpperne for at skjule sig, pludselig skælvende som en greben Tyv.

Og lidt efter, da han atter hørte Adolphes Aande, begyndte han igen, blivende i Sengen, at tage Klæderne paa sig; stadig rystende, angst, som stjal han sin egen Klædning — — — og vidende hvorfor han vilde derhen.

Han var kommen op. Han følte frem for sig, med et Smil for hvert Møbel han undgik at støde til, holdende sig ved Væggen uden Aande; listig som en Dranker, der sniger Flasken til sig usét.

Og han fik Døren aabnet og lukket og kom ud og kom ned, stadig listende ....

Og han vidste, han var skamløs som en Hund.

Og han sagde: Imorgen kan jeg altsaa ikke arbejde.

Og han vidste: Naa, altsaa helt i Fordærvelse.

Og han løb kun hastigere, langs Husene, i Skyggen....

Hjemme havde ingen hørt ham. Kun Aimée.

Det var hende, som fulgte — glidende ned ad Trappen, ud af Huset, over paa den anden Side Gaden....

Som to Skygger, der jog hinanden, fulgtes de lydløst gennem de tavse Gader.

Saa naaede Fritz Palæet og det lille Gitter: nu var han inde, nu døde hans Skridt. Gemt i Aabningen af en Port stod Aimée foran Palæets Ruder.

Hun saae Lys bevæge sig forbi første Sals Vinduer. Hun saae to Skygger over de Kniplingsgardiner:

— Det var dem.

Lyset gik igen, hun saae Skyggerne igen — saa blev der slukket.... Kun et blaaligt Skær lyste stille bag det sidste Vindu:

— Der var de. Bag de Ruder var de.

Med opstemmet Aande under Skinsygens Pinsel stirrede Aimée paa disse Ruder: alle, alle Billeder kom og martrede hende paa én Gang.

Alle Billeder, som er den Forladtes sidste Kval, og som kom til hende Akrobatpigen, skønt hun var kysk — det var, som tegnedes de med Hænder, levende, paa denne Rude, hvor han var, de var.

Og hendes Liv, der var levet i Opofrelse; hendes hele Eksistens, der havde været den milde Hengivenhed; alt, hvad hun havde tænkt, hver Tanke paa ham i Ømhed; hvad hun havde villet, hver Plan i Fællesskab, alt sank det i Jorden foran disse Billeder: Billeder af to Legemer.

Hele hendes Liv, Stykke for Stykke, Minde for for Minde, Tanke for Tanke brødes sønder, slugtes op, lagdes øde, sank bort i det eneste: Begæret, den Forladtes jammerlige Begær.

Der blev intet tilbage: ikke hendes Hengivenhed, ikke hendes Ømhed, ikke hendes Offervillighed — intet ..... Det »simplificeredes« under Ulykken, det depraveredes under Forladtheden, det faldt tilbage til den store »Urform«:

Driften, den hovererende Drift, den altødelæggende Drift.

Timerne gik.

Saa aabnedes Laagen og blev atter lukket i.

Det var ham.

Og i et nyt, et fortvivlet Anfald af Kval saae Aimée ham, graa i den gryende Dag, gaa sig langsomt forbi.

VII

»Aimée,« sagde Louise i en Tone, som vilde hun vække hende: »sover Du?«

Aimée kun løftede Armen — underlig langsomt — og bandt det lange Haar op.

»Man skulde tro det,« sagde Louise.

Og Aimée sad igen ubevægelig, foran sit Spejl, hvor hun saae sit eget Billede, som om to sovende med aabne Øjne stirrede paa hinanden.

Langsomt iførte hun sig Blusen og stod op og gik ud, med samme sære Blik, som fulgte hun et dulgt Syn, og med en Automats Gang, som var Sjælen falden hen i Blund i hendes døde Krop.

Louise fulgte hende, og de gik begge ud i det mørke Rum, hvor Fritz allerede ventede i Gyngerne.

Det var, som Aimée aldrig havde arbejdet saa sikkert som nu: som i mekaniske Tempi greb hun, slap hun, fløj hun.

Hun arbejdede atter med Fritz, og det var, som smittede hendes Ro: som en Maskines døde Hjul og Dele mødtes de, skiltes, mødtes igen. Og atter hvilede de i de modsatte Gynger.

Det var, som saae Aimée i hele det vide Rum kun det, bestandig kun det: hans Legeme.

Den spillende Krop, det bevægede Bryst, den aandende Mund, Aarerne, som bankede varmt — det kunde blive stille og koldt.

Stille og ganske koldt.

De springende Muskler; Hænderne, som greb hende; Nakken, hvor Livet sad — skulde blive stille og koldt.

Armene ubevægelige og Musklerne som Sten og Panden kold, Halsen død, Brystet højt og stille.

Og Haanden, der naar den løftedes, faldt saa tungt.

Arm og Ben og Haand — dødt.

De arbejdede igen. De fløj, de mødtes.

Hver Berøring æggede hende: saa varm at føle var han og vilde blive saa kold, saa sitrende at møde og vilde blive saa stille.

Hun tænkte ikke mere paa, hvorfor. Hun tænkte

ikke mere paa hende. Det var kun Dødsbilledet, hun saae — det, hun saae.

Ham — kold og stille.

Og som en sindsyg, der forfølger sin hemmelige Mani blev hun snu og sledsk. Som en morfingal, der vil tilfredsstille sin Lyst, blev hun omstændelig opfindsom.

Hun fik Monomanens Ihærdighed, der kun tænker ét.

Hun søgte Fritz, som hun længe havde skyet.

Naar Prøven var endt, gav hun sig til at arbejde alene. Hun overførte alle de underste Gyngers Øvelser til Kuplen. Hun raabte ned til Fritz og hun holdt ham tilbage i Manégen ved at udspørge ham, bede ham om Raad, indsmigrende som en Lærling sin Mester.

Hun vovede alt deroppe i Kuplen. Hun legede med Døden. Dumdristig æggede hun ham.

Hun vogtede paa hans Usikkerhed, som han vilde skjule. Hun forsøgte det urimelige, og hun raabte:

»Vi skal vel vise, hvad vi evner. Vi skal vel ikke lade os overfløje.«

Hun hidsede ham op. Han gav Raad. Ad de svajende Snore klatrede han op i Trapezerne til hende.

Hun som fløj foran ham imellem de raslende Gynger. Hun svang sig fra Trapez til Trapez over det gabende Svælg.

Og ført af en uimodstaaelig Magt begyndte han at gøre hende efter, mens hun hidsede ham med Raab. Hun havde som Feberens Kraft i det voldelig anspændte Legeme, han tog som sidste Livtag med sin sidste Kraft.

Hun skreg:

»*Ça va — ça va.*«

Han svang sig frem og greb:

»*Ça va — ça va.*«

Artisterne, som gik ud og ind, stansede i Manégen og saae til.

Han hidsedes mer. Han vovede alt, hvad hun vovede. Fra Gynge til Gynge fløj hun — vild, med udslaaet Haar foran ham, som viste hun ham Vej.

De mødtes, og de greb. Hendes Legeme var koldt, som fangede et Par Marmorarme hans hede og sitrende Krop.

Saa stansede hun, men han blev ved. Sammenkrøben sad hun i sin Gynge; æggende ham ved dæmpede, ligesom knurrende Tilraab sad hun i Mørket og betragtede ham.

Fritz stønnede og greb, i Nedfart, om det svingende Reb: det saae ud, som styrtede han ned — bort i det store Mørke.

Aimée blev siddende i sin Gynge: hun hørte hans Fald i Nettet. Saa lød hans Skridt i Manègens Jord — Trin, der hastigt døde hen.

Der var ganske mørkt. Kun fra Kuplen kom et dæmpet Lys. Hele det uhyre Rum laa hen i Tavshed.

Sammenkrøben sad Aimée endnu i Trapezen mellem Net og Touge. Saa rejste hun sig. Det raslede sagte med Hængsler og Gynger og Snore.

Der løftedes, der prøvedes.

Som en Skygge færdedes Aimée i Mørket, travl, som i et Værksted.

Gyngernes Messingduppe lyste, som var de Kattes Øjne.

Ellers var der mørkt.

Sagte slog Gyngernes Reb.

Ellers var der tyst. —

Længe puslede Aimée i Kuplen.

Saa lød der en høj Stemme nede fra Manégens Mørke.

Det var Fritz, der kaldte:

»Aimée, Aimée.«

»Ja, jeg kommer,« lød det.

Aimée tog fat om den høje Snor. Hun gled lang-

somt ned, som hun et Nu svævede tavs over ham, der ventede:

»Jeg kommer,« sagde hun igen og naaede ham.

VIII

»De fire Djævle« skulde have Benefice.

Det var Aftenen før — efter Forestillingen. Fra Cirkus drev Publikum hjem.

Adolphe bankede paa Aimées og Louises Dør, og de gik alle hen gennem Gangen.

Ingen af dem talte, og stille satte de sig ved Restaurantens vante Bord. Sejdlerne kom, og de drak i Tavshed. Det var som gjordé Aimée selv den mindste Bevægelse — Maaden, blot, hvorpaa hun tog om Glasset — betænksomt og saa langsomt som maalte hun alt, selv det ringeste.

Der var Støj i Restauranten. Bib og Bob holdt Fødselsdag, og en Kreds af Artister slog sig ned om deres Bord.

En gjorde Taskenspillerkunster, og Klownen Trip gav Æslet Rigolo ved at vrikke med sin Bag.

»Djævlene« blev ved at sidde i deres Krog.

Stille forsvandt Balletdamerne, der havde ventet langs Væggene; de blev hentet af hastige Herrer. Ved et Sidebord spillede Agenterne Kort.

Klownerne blev ved at støje. En af dem spillede paa Ocarino, og en halv Snes »Cri-Cri« svarede. Klownen Tom overrakte som Gave Kollegaen Bob et Kaalhoved, der var fyldt med Snus, og alle begyndte at snuse og nyse, snuse og nyse i et Kor, mens »Cri-Cri«erne skreg. Oppe paa Bordet gav Klovnen Trip bestandig Æslet Rigolo med vrikkende Bagdel.

»Djævlene« sad der endnu.

»Plakatmanden« kom ind med Klisterpotte og Taske og slog Programmet for imorgen op paa to Tavler. Det bar tre Gange »*Les quatre diables*« Navn.

Adolphe rejste sig, og han gik hen og læste paa det. Han bad en af Agenterne oversætte det, og Agenten rejste sig fra Spillebordet og oversatte langsomt fra det fremmede Maal, mens Adolphe hørte til:

»Idet vi forsikrer et højtæret Publikum og alle Velyndere, at vi til denne vor Forestilling skal opbyde alt, tegner vi ærbødigst

Les Quatre Diables«.

Adolphe nikkede, mens han ligesom fulgte Ord efter Ord den fremmede Tekst. Saa vendte han tilbage til Bordet, og stirrende hen mod Plakaten med de vældige Typer, maalende den med et tilfreds Blik, sagde han:

»Go'e Bogstaver.«

Og Louise og Fritz stod ogsaa op og gik hen og betragtede den, én efter én.

»Cri-Cri«erne hvinte, som skulde alle Ørehinder sprænges. Klownen Tom musicerede ved at anbringe smaa, pibende Instrumenter i sine udspilede Næseboer.

Ogsaa Aimée havde rejst sig. Hun stod stille bag Fritz og Louise, mens Agenten blev ved at oversætte de samme Ord:

»tegner vi ærbødigst

Les Quatre Diables«.

Louise lo, vrissende af det fremmede Maal; og de begyndte at gøre Nar ad Bogstaverne, ad Lydene, som Agenten sagde for, ad de mærkelige Ord, vrængende begge to den samme Sætning: tegner vi ærbødigst — — —

Det lød saa komisk, at de Andre kom til; og de begyndte Alle — Klowner og Gymnastikere og Damer — at le og raabe og vrænge, højt, hver med sin Akcent

mens det Hele druknede i Latter, de samme Ord, i et stort, højrøstet Forvredenhedens Kor:

»tegner vi ærbødigst

Les Quatre Diables«.

»Cri-Cri«erne skreg. Højt oppe paa to Borde vrikkede Trip fanatisk med Æslet Rigolos Bag.

Saa lo ogsaa Aimée, højt og længe — sidst, mens lidt efter lidt Støjen stansede.

»Djævlene« vendte tilbage til deres Plads. Adolphe tog Pengene frem og lagde dem ved Siden af deres Sejdler. Saa stod de tre op, men Fritz blev siddende. Han skulde ikke hjem.

»Godnat,« sagde Adolphe og Louise.

»Godnat,« svarede Fritz kun og rørte sig ikke.

Aimée blev staaende: et Nu betragtede hun ham, som led hun endnu en Gang ved Tanken om denne, den sidste Nat.

»*A demain*, Aimée,« sagde han.

Langsomt flyttede hun Øjnene fra ham:

»*A demain.*«

Hun gik ud i den store Gang. Der var mørkt. Plakatmandens Lygte stod paa Jorden — Plakatens gule Papir lyste frem i Skæret imod hende. De to Andre ventede foran Porten. Hun fulgte efter, ene.

Der var dødt og tyst mellem de høje Huse.

Aimée betragtede de store Stenmasser, med Ruderne, deres Øjne, Fremmedes Øjne. Himlen var høj og klar. Aimée betragtede Stjernerne, som de sagde var Verdener. Andre Verdener.

Paany saae hun henover Huse og Døre og Ruder og Lygter og Gadens Stene — som var hver en Ting et besynderligt Under — som hun saae for første og eneste Gang.

»Aimée,« kaldte Louise.

»Ja, jeg kommer.«

Hun stirrede igen paa de lange Husrækker, tavse og mørke og lukkede, Stenhus ved Stenhus, mellem hvilke hendes Skridt døde hen . . . .

Bag hende skreg de smældende »Cri-Cri«, og hun hørte Klownerne le.

»Aimée,« kaldte Louise igen.

»Ja.«

Aimée naaede dem. Arm i Arm stod de to, med en Lygtes Lys ind over deres Ansigt, og ventede hende.

Louise slog Nakken tilbage og pustede let ud i Luften:

»Du milde Gud, sagde hun, kommer Du med?«

Og, lænet til Adolphes Arm, staaende der i Lyset fra Lygten, saae hun ned ad den døde og fremmede Gade, fra hvilken de kom, og hvis Halvmørke lukkede sig bag hende.

»Den er behagelig,« sagde hun: »saadan en Gade.«

Og idet hun atter leende begyndte at vrænge paa disse tre højst komiske Ord: »tegner vi ærbødigst«, sagde hun med et sidste Blik ned mod den kolde Gade:

»Ja, hvad mon den hedder?«

»Aa,« sagde Adolphe: »Man trækker gennem saa mange Gyder.«

Og de gik videre, ind mellem de næste Rækker Huse.

— — —

Fritz var bleven siddende. De Andre, de ved Klownbordet, bød ham paa et Glas. Men han rystede kun paa Hovedet. Og én af Klownerne raabte, mens Alle lo:

»Aa, han har bedre noget, han — Godnat.«

De Andre løftede deres Glas, og de blev ved at le: Bib og Bob havde lavet en Fiskesnøre og fiskede alle Artisternes Hatte ned af Knagerne.

Fritz rejste sig, og han gik over mod Restau-

rantens Døre, der stod aabne ud til Gaden, og han satte sig ved et Bord ude paa Fortouget under et Par Laurbærtræer.

En endeløs Lede, en navnløs Væmmelse laa over ham.

Han saae de tiskende Par, der gik frem og tilbage, trykkende sig ind til hinanden. I Skyggen næbbedes de og lo forliebt. Kvinder vrikkede, og Mænd svajede Rygge, kroende sig for hinanden som Markens Dyr, der vil parres . . . . .

Pludselig lo Fritz kort og brat.

Han tænkte paa Klownen Tim, som de kaldte Herren med Hundene: »ja, han havde haft Ret.«

Fritz saae Tim for sig med hans Ansigt, stille og lige, sørgmodigt ligesom paa en Billedstøtte, med Munden buet og rød og fin og tungsindig, som en Kvindes Mund.

Fritz saae ham hjemme i hans Logis, den store Stue, hvor han havde bygget Hus til sine Hunde, et Hus med to Etager, hvor alle Hundene boede over hinanden . . .

Der laa de, Dyrene, hver i sit Rum, stille, med Hovedet ud af Hullet og bare stirrede, med Øjne, der var ligesaa sørgmodige som Tims.

Og Tim sad midt iblandt dem.

Saadan et stilfældigt Selskab, som det var . . . .

Alle Hundene var kastrerede.

Tim havde faaet et nyt Dyr. En Dag, Fritz kom derop, laa det blodigt og lemlæstet paa et Tæppe.

»Saa,« sagde Tim og saae ned paa den saarede Hund med sine matblanke Øjne: »nu er det Dyr mere menneskeligt end Menneskene . . . .«

Ja, Tim havde Ret: Menneskene var Dyr. Der var ingen Forskel paa denne Verdens Skabninger: Blev vi ikke Alle født i en Pøl af Blod, og vi døde i en Pøl af Stank.

Og de Livsens Øjeblikke, hvor vi levede, var dyriske, saa dyriske som Begyndelsen var og Enden var.

Fritz blev ved at se ud paa disse Par, som kurrende gik forbi, og han betoges af et tilbagestængt, ætsende Raseri mod disse Taa-løbere, Øjesmidskere, Hyklere:

Dyr var de, Dyr, som vilde mætte sig.

Taaber var de: Taaber var vi alle.

Vi hægede os, vi plejede os, vi arbejdede med tusindfold Møje. Vi gav Dage hen, Aar hen, vor Ungdom hen, vor Kraft hen, vor Hjernes Opfindsomhed hen — og en Dag har Dyret rejst sig, Dyret i os, som vi er.

Fritz lo. Og han følte uvilkaarligt paa dette sit Legeme, plejet et helt Liv, lagt øde paa et Kvart Aar.

En Artist kom ud gennem Døren. Han ventede et Øjeblik, saa kom hans Mage ud, og de vraltede frem ad Fortouget.

Fritz saae efter dem, og han blev ved at le.

Og saa de, der giftede sig, de parrede for Livstid, som aad deres daglige Brød og tjente Forplantningen.

Mistede ikke de deres Krop? og som tykke Droner bulnede de ud og lagde sig Bug til under. Regelmæssighed? Og opdrættede Børn til Fortsættelse.

Taaber — Taaber.

Fritz blev ved at stirre paa de vandrende Par. De blev mere ømme. De jagtende blev mere nærgaaende. De søgte ind i Skyggen, og de købslog mer uforblommet.

Inde larmede Klownerne. »Cri-Cri«'erne skreg. Ud lød det over alle Hoveder, ind i alle Ansigter, til alle Par — som Idiotiens Triumfsang.

Fritz stod op.

Han slængte et Pengestykke paa Bordet.

Saa gik han.

Inde i Restaurationen steg Halløjet. De vrælte, de skreg og de lo. Det var Trip som begyndte at synge. Og pibende, fløjtende, kaglende faldt de Alle

i; med Klowngrimacer, med Gebærder fra Manègen, med vrængende Munde sang de:

Amour, amour,
oh, bel oiseau,
chante, chante,
chante toujours.

Udenfor paa Fortouget stansede Parrene, saae ind ad Døre og ad Vinduer, og, lænede til hinanden, lo de.

Saa nynnede de, to og to, Klownernes Melodi. Helt ud i Mørket hørte man dem nynne.

Amour, amour,
oh, bel oiseau,
chante, chante,
chante toujours.

Fritz var kommen ud paa Pladsen. Inde saae han de gale Klowner, ude de elskende Par, Hovederne gik, blidelig, følgende Takten.

Og pludselig begyndte Akrobaten at le; lænet op til en Lygte, lo han og lo han, vildt, vanvittigt, ganske ustyrligt.

Der kom en Ordenens Haandhæver hen og stirrede paa denne Herre i Silkehat, der forstyrrede den offentlige Fred.

Men Herren blev blot ved at le, saa han rystede, mens han forsøgte at synge:

Amour, amour,
oh, bel oiseau,
chante, chante,
chante toujours.

Saa gav ogsaa Ordenens Vogter sig til at le, lige paa én Gang, uden at vide hvorfor.

Men derinde blev de ved:

Amour, amour,
oh, bel oiseau,
chante, chante,
chante toujours.

Fritz vendte sig.
Han gik d e r hen.

IX

Endnu en Gang drønede Bifaldet, og Louise viste sig igen.

Saa begyndte Staldmestrene at trække det store Net sammen. Det lød, som om Storsejl hejstes, mens Musiken tav.

»Hr. Fritz og Mlle. Aimée vil uden Net udføre det store Spring.«

Et Par Staldkarle rev med store River Manègens Sand. Saa var der færdigt. Staldmestrene ventede som en skuldrende Garde.

Amour, amour,
oh, bel oiseau,
chante, chante,
chante toujours.

Fritz og Aimée kom med hinanden i Haanden. Hilsende bukkede de midt mellem de tilkastede Blomster. Saa svang de sig op i de lange, ventende Touge.

Tusinders Øjne fulgte dem.

Nu naaede de. Et Sekund hvilte de ved Siden af hinanden.

Der gik som et Gys gennem Mængden, da Fritz slap og foer frem — et Gys, der sitrede som over et eneste Legeme.

Men de havde aldrig arbejdet sikrere. I den aandeløse Stilhed lød Hændernes Tag fast om de raslende Gynger.

Fritz fløj frem og tilbage.

Aimées Øjne hang paa ham — store og matte i Glans som et Par Lamper, der snart vilde slukkes.

Valsen steg, og Gyngernes Leg blev voldsommere. Som stakaandet kom det ængstede Bifald.

Amour, amour,
oh, bel oiseau,
chante, chante,
chante toujours.

Nu løste Aimée sit Haar, som vilde hun hylle sig ind i en dunkel Kaabe; oprejst ventede hun i Gyngen foran Fritz. De store Spring begyndte.

De fløj, de foer. Som Fugles Skrig lød deres Kommandoord over Valsen, og det var, som alle Tanker forvirredes.

»*Aimée, du courage.*«

Han fløj igen.

»*Enfin du courage.*«

Han greb igen.

Aimée saae kun ham — hans Legeme; hun syntes, at det lyste. Bifaldet tog paa igen; det drønede. Valsen steg; den jublede.

Han ventede foran hende.

Aimée vidste kun, at hun pludselig løftede sin Haand, og svingende vidt ud fra den svajende Gynge, løste hun Hængslet der holdt den.

Og Fritz foer frem.

Hun saae ikke mer, og der lød intet Skrig.

Som faldt der en Sandsæk mod Manègens Jord, hørtes det kun, da hans Legeme faldt.

En tusindedel af et Nu ventede Aimée i sin Gynge: Hun vidste ikke, at Døden var Vellyst før nu . . . . da hun slap og skreg og styrtede.

— — —

Nu var der stille i Cirkus.

Som om alle Baand sprængtes, var Hundrederne flygtede i Forfærdelse. Mænd satte over Barrièren

og løb, Kvinder stuvedes sammen i Indgangene og flygtede.

Ingen ventede, alt flyede. Kvindernes Skrig hørtes som knivstuknes.

Tre Læger løb til og knælede ned hos Ligene . . .

Saa var der blevet tyst. Som vilde de gemme sig, listede Artisterne rundt i deres Garderober uden at klæde sig af. Lydt var der, saa hver lille Støj skræmte.

En hviskende Staldkarl kom hen til den ventende Læge, og de løftede Ligene op og lagde dem i det samme Sejl.

De bar dem tavse ud, hen gennem Gangen og Stalden, hvor Hestene blev urolige i deres Baase. Artister fulgte som et underligt Sørgetog, i Pantomimens mange Dragter.

Den store Rustvogn ventede.

Det var Adolphe, som steg op og lagde dem derind i Mørket, — de to, først Aimée og saa Broderen, ved Siden af hinanden. Deres Hænder var faldne saa dumpt ned mod Rustvognens Bund.

Saa slog de Døren til.

Der hørtes et Skrig igen, og en Kvinde løb frem og klamrede sig til den sorte Vogn. Det var Louise, som de langsomt slæbte bort . . . . .

— — —

En Kellner fra Restauranten løb gennem den lange Gang, skræmt af en Spøgelsefrygt, midt i Lyset.

Han skreg paa en Læge:

Der var en Dame, som laa i Krampe i Restauranten.

Der kom en af de tre Læger til, og der raabtes paa en Vogn . . . .

Den kørte frem, med prangende Vaaben paa Dørene, og en Dame blev, støttet af Lægen, ført ud . . .

Hendes Ekvipage maatte stanse et Nu. Det var Rustvognen, som spærrede Gaden.

Saa kom Ekvipagen frem og kørte videre.

Paa Passagen var der Lys og Mylder. To unge Mænd var stansede under en Lygte. Med glade og frittende Øjne saae de ud over det store Marked . . .

To andre kom til og fortalte om »Begivenheden.«

Der bandedes noget, og man forklarede det foregaaede med mange Haandbevægelser. Saa drog de to Nyhedsbringere videre.

De to andre Gentlemen blev staaende.

Den ene af dem slog med Stokken ned i Brostenene: »Naa,« sagde han: »*Mon dieu, les pauvres diables.*«

Og lidt efter begyndte de at nynne igen med Øjnene ud mod den myldrende Mængde:

Amour, amour,
oh, bel oiseau,
chante, chante,
chante toujours.

De sølvknappede Stokke lyste. Unge Mænd slentrede frem i lange Kapper . . . .

Amour, amour,
oh, bel oiseau,
chante, chante,
chante toujours.

Der var netop den Aften meget livligt paa Markedet.

OTTO HEINRICH

Da Rigsgrevinden af Waldecks Valg til Priorinde for Klosteret blev bekendt i Eisenstein, vakte det megen Kritik. Det var godt nok at være Enke efter en Helt fra Gravelotte, men derfor omstyrtede man dog ikke de ældste Ordensregler og blev Priorinde, naar man kun var et Par og tredive Aar. Men saadan gik det, naar man var protegeret af Hoffet.

Harmen pustede sig op rundt ved Stiftsfrøknernes smaa Te'er og efter Bibellæsningerne, naar alle var samlede. Frøken von Salzen strammede sine Kappebaand og talte om en Adresse til hendes Durchlauchtighed Protektricen.

Men da Grevinden — fin og bleg og lille var hun, saa hun næsten blev borte under det lange Enkeslør — første Gang havde talt i Ordensforsamlingen med sin Stemme, der lød som et frygtsomt, bedrøvet Barns, og da de gamle Stiftsdamer en Uges Tid havde set Priorinden vandre sin Aftentur op og ned i Lindealléen med sin Søn under Armen, Otto Heinrich, en Krøltop, der kun var ti Aar og allerede lige saa høj som sin Moder — hvor tæt de gik ind til hinanden — begyndte de gamle Damers Sind at mildnes.

Og da Priorinden første Gang havde set Stiftsfrøknerne til Te og stille hyggende havde gjort Honnørs i sin Salon, hvor de gamle Damer spillede Whist

rundt ved opslaaede Borde (paa Væggen hang Kaptajn von Waldecks Billede med Flor og Krans af Immorteller; den lokkede Otto Heinrich gav Kavaleren, bragte Skamler og en ny Kop Te) da var Stiftsdamernes Modstand ganske brudt.

Da de gamle Hjærter først var tøet op, blev den lille Priorinde snart som en Datter, for hvem de alle blev Mødre, de gamle. Og Otto Heinrich — han drev sit Spil med halvhundrede »Tanter«.

Ikke deres ældste Kat, ikke en Gang Frøken von Salzens Moppe, levede mere i Fred for hans Kaadhed. Hans lyse Drengelatter klang gennem de stille Gange.

»Det er Drengen,« sagde de gamle Damer, »den Dreng ta'r Livet af En. Der maa en Ende paa det«.

Og den Dag, Otto Heinrich rejste — han skulde paa Kadetskolen i Berlin, det var den høje Tid — græd hele Klostret.

Priorinden fulgte ham. Og da hun kom tilbage, tog hun atter stille sin Dont op i de hvælvede, halvmørke Klosterstuer, hvor Frøknerne strikkede uforstyrret og Yndlingskattene snurrede i Fred.

Nu var der blevet stille i Klostret.

Noget sjældnere saae Priorinden ogsaa Stiftsdamerne til Te nu, og kom de paa Visit, tog Fru von Waldeck altid imod dem i den lille Stue. Der blev ikke mere fyret i Salonen. Damerne lod, som om de ikke mærkede det. Priorinden maatte jo spare: der kom en Tid, »Drengen« skulde bruge Penge.

I det stille Liv blev Mandag Ugens store Dag. Da fik Priorinden Brev fra Otto Heinrich. Mange Gange læste hun de store, klare Drengebogstaver: der stod næsten altid de samme Sætninger med de samme Ord. Først læste hun dem alene; men siden kom Stiftsdamerne for at høre Nyt om »Drengen«, og Brevet blev læst igen og om igen — vel de hundrede Gange.

Hver Jul og Sommer kom Otto Heinrich hjem.

Hvor han dog voksede. Slank og fin var han i Uniformen. Priorinden saae ud som hans Søster, naar hun spaserede ved hans Arm.

Men den gamle Spilopmager blev han ved at være. Hvad han fandt paa! Sidste Nyaarsaften, da han indhyllet i et langt Lagen gik gennem Kapelgangen — den hvide Dame viste sig der før et Dødsfald — havde han nær taget Livet af hele Klostret.

God var han, ejegod. Hvor var han ikke glad Juleaften — rigtig et Barn endnu — naar Stiftsdamerne havde tændt »Drengens« Træ i den store Sal, og den lange Kadet stod og skoggerlo, druknende under Svampeholdere og de filerede Vasketøjsposer og Strømperne, som gamle Hænder havde hæklet og strikket.

Han lo, og han sang, og han takkede. Og han svingede sin Mor.

»Otto Heinrich, Otto Heinrich! hvor Du kysser mig . . .«

»Ha, ha! mærker du mit Skjæg, lille Mor. Ja, det kommer!«

Sidste Juleaften havde han ogsaa kysset Frøken von Salzen. Med et flyver han til og tager hende om Hovedet — Frøken von Salzen havde sin Strudsfjersturban paa, af ægte Fjer — og kysser hende, midt paa Munden.

»Tak, tak!« sagde han: »tusend Tak!«

»Men Otto Heinrich!« raabte Priorinden, »Otto Heinrich dog! . . .«

»Saa, saa!« Frøken von Salzen slap løs. »Den Dreng er dog for *maladroit*.« (Frøken von Salzen rystede af Fornøjelse), »aldrig bliver han voksen,« sagde hun til Stiftsdamerne.«

Frøken von Salzen havde stukket »en Halvtredser« ind mellem Otto Heinrichs seks broderede Lommetørklæder.

* * *

Tiden gik. Det var sidste Gang Otto Heinrich var hjemme som Kadet. Om et Par Maaneder skulde han være Officer.

Moder og Søn sad den sidste Dag i Tusmørket i den lille Stue. Samtalen var træget hen og gaaet i Staa, saa lidt efter lidt. Otto Heinrich flyttede sig fra Chaiselonguen til Vinduespladsen og fra Vinduespladsen til Klaverstolen. Han havde ikke Ro.

»Mor,« sagde han, det kom som et Udraab, »Mor, det var det — om Regimentet!«

»Regimentet?«

»Ja, Mor . . . vi maa . . . tale om det . . . Det nytter ikke . . .«

»Det er jo afgjort, Otto Heinrich, Du tjener, hvor Din Fader tjente.«

Kadetten rejste sig.

»Men Mor,« sagde han sagtere, »det er saa dyrt i Garden.«

Grevinden førte Haanden ind mod sit Bryst:

»Jeg har sparet i disse Aar.«

Otto Heinrich gik op og ned ad Gulvet. Det var saa mørkt, at de næppe saae hinanden. Helt henne fra Krogen sagde han saa:

»Mor — hvorfor skal Paul Tjener rejse?«

»Hvem har sagt dig det?«

»Han fortalte mig det i Gaar. Han græd, Mor.« Otto Heinrich tav lidt. »Han lukkede Fars Øjne,« sagde han.

»Jeg har skaffet ham en Plads« — Ordene skjalv lidt, — »jeg behøver ham ikke.«

»Mor!« Den lange Kadet kom hastig hen over Gulvet. »Og al Ting for mig,« sagde han.

»Aa, men Mor!« Taarerne løb ned ad Otto Heinrichs Kinder — Du skal faa Ære af mig.

Priorinden førte sin Haand blødt gennem Sønnens Haar.

* * *

Otto Heinrich rejste. Et Par Dage efter kom Frøken von Salzen paa Visit hos Priorinden.

Frøken von Salzen var meget besynderlig den Dag: Hvert Øjeblik glemte hun Titelen, og hun løste sine dadelløse Kappebaand op tre Gange.

Hun talte uafbrudt om Pligter og om at være unyttig og om gamle Frøkner og om Fædrelandet. Grevinden sad og saae paa hende og forstod ikke et eneste Ord. Hvis Tanken havde været mulig, vilde hun have sagt, Frøken von Salzen svedte.

»Mennesker som jeg, der sidder hen . . . unyttige og maatte være glade til, om de kunde faa Lov . . .«

Frøken von Salzen tav stakaandet, og der blev en Pavse.

Priorinden forstod ingen Ting og vidste ikke, hvad hun skulde sige.

Men pludselig greb Frøken von Salzen begge hendes Hænder: »Men nu kunde de jo blive til Nytte.«

»Til Nytte? Jeg . . .«

»Ja, Pengene (jo — Frøken von Salzen svedte) — mine Par Tusind . . .«

Priorinden forstod pludselig, og de blev blodrøde begge to.

»Ja,« sagde Frøken von Salzen, »De maa — forstaa ret. Man véd jo, saadan en Ekvipering er dyr . . .«

»Jeg,« . . . Priorinden kunde knap faa Ordene frem, »jeg har jo sparet,« sagde hun. »Tak, men jeg har selv. Tak!«

Hun fandt ikke mer at sige, og Frøken von Salzen rejste sig forvirret. Men da Frøkenen var kommen hen til Døren, gik hun efter hende.

»Tak,« sagde hun, »Tak skal De ha'!« og hun lagde Hovedet ind til den gamles Bryst. Lige paa Kappebaandene.

Aldrig havde Paul Tjener set »Naaden von Salzen« skyde saadan Fart som den Dag hen gennem Gangen.

* * *

Otto Heinrich blev Officer og traadte ind i Garden. Det var om Foraaret.

Sommeren kom og gik, og det blev Vinter.

Nu stod der noget i Heinrichs Breve. Lange Beretninger skrev han, ungdommelige og lykkelige om Fester og straalende Baller og Banketter med uendelige Spisesedler og høje Herskabers Skøjtepartier ved Fakler. Tidt skrev han om Natten, naar han kom hjem fra Bal. Han kunde ikke sove for Berusning og Lykke. Og Brevet — forvirret og ud og ind — blev som fyldt af Musik og Ungdom og Lys og Liv.

Den lille Priorinde læste om og om igen. Og sart Rødme kom op i hendes Kinder, og hun smilede, mens hun læste, og med Haanden under Kinden drømte hun længe foran sin Søns Brev.

De gamle Stiftsdamer blev aldrig trætte af at høre.

»Det var Hofliv det!«

»*Le monde* — det!«

De slugte hvert Ord, og de standsede Læsningen ved hvert nyt Navn.

»En Felsenburg? En Felsenburg. Hvem er det? Felsenburg?«

»Felsenburg-Weisenstein — det er dem fra Rhinen!«

»Hm, saa nu er hun ved Hoffet!«

Og Strikkepindene gik igen.

»Ja, Familierne skifter,« sagde Frøken von Salzen, og hun fortalte endnu en Gang Gehejmeraad Goethes Kompliment, da hun havde staaet i Tableau, som Gretchen, ved det storhertugelige Hof i Weimar.

Til Julen kom Otto Heinrich hjem. Det var Dage: alle de gamle fulgte efter Otto Heinrich i Stime, paa Vejen fra Kirken; ridderlig bøjede Otto Heinrich sig og bød den ældste Stiftsdame Armen. Og der var de smaa Theer: Otto Heinrich sang Løjtnantsviser og akkompagnerede sig med en Finger.

Der var især en Vise — om en Bændelorm. Det var Otto Heinrichs Yndlingssang.

«Ich hab' im Leben keine Freude.
Ich hab' ein Bandelthier im Leib.»

Frøken von Salzen sad noget stiv under Strudsfjerene: saadanne Viser kendtes ikke i Weimar.

«Und trink ich Wein, und trink ich Bier
Den Genuss hat stets das Bandelthier!»

De gamle Stiftsdamer saae ned i deres Skød.

Priorinden var saa lykkelig. Hun sad, fin og lille, og sagde ikke meget, men hørte kun og saae paa sin store Søn.

Og Otto Heinrich standsede midt i en Vise og rakte hende begge sine Hænder:

»Mor,« sagde han, »hvem ser Du paa?« —

»Et Sødskendepar!« sagde de gamle Damer, — og fem—seks Kapper trængtes sammen i Vinduet bag Blomsterpotterne — naar Moder og Søn spaserede sammen langs de snedækte Gange. Som et Par Sødskende saae de ud.

* * *

Brevene kom sjældnere nu, lidt sjældnere — et Par meget korte, saa et længere. Tre, fire Uger slet ikke noget. Saa fik Priorinden endelig et Brev — der var et »A« omslynget af Roser paa Konvolutten, en trekantet, sær Konvolut.

Men hans Haandskrift var det.

Den lille Priorinde aabnede det, der var saadan en kras Lugt af Parfume ved det røde Papir. Kun et Par ligegyldige Linjer stod der. Men med ét blev den lille Priorinde blodrød og slap sin Søns lyserøde Brev.

Undertiden skrev Otto Heinrich ogsaa paa Brevkort nu. Da Priorinden første Gang fik et Postkort og dér saae det »Kære Moder!« som alle fremmede Øjne havde kunnet læse, følte hun som et Stik i sit Bryst.

Hun viste aldrig Stiftsdamerne Kortene og talte aldrig om dem. — —

Ud paa Sommeren sendte Priorinden Bud efter Paul Tjener. Han tjente paa et Gods i Nærheden. Han skulde besørge noget for Priorinden.

»Det er en Kasse med Sølvtøj,« sagde hun. »Jeg har ikke Brug for det. Paul vil nok besørge det. Man siger, i Harburg faar man det saa godt betalt... til Omsmeltning.«

Paul tog Kassen uden at sige et Ord. Inde i sit gamle Kammer satte han sig og tog Stykke for Stykke op. Det var den store Opsats, og det Grevindens Sølvspejl. Pauls Hænder rystede, mens han sad, saa Spejlet nær var faldet fra ham.

Men da han, nederst, paa Bunden af Kassen, pakket ind i mange skaansomme Papirer, tog de store Waldeckske Sølvkandelabre op — dem med det ciselerede Vaaben, som altid havde staaet inde i Salonen, svor Paul Tjener en svær Ed. Han satte Kandelabrene fra sig og helt rød i Hovedet kom han ind til Priorinden.

»Deres Naade,« sagde han og blev mere »klein«, da han stod foran hende, saa Stemmen skjalv lidt: »Deres Naade. Det er vist en Fejltagelse« . . .

»Hvad er der, Paul?«

»Deres Naade, de store Kandelabre laa i Kassen.«

»Ja, Paul,« Priorinden blev rød som en Tyv over det blege Ansigt, »jeg véd det.«

Paul vendte kort om og gik.

Han sad ude i Tjenerkamret med Kandelabrene i sine Hænder og følte op og ned ad Stagerne, hen over Vaabenet paa Fodstykshjørnerne: De var blevet pudsede saa mange Gange. Længe sad han og holdt dem i sit Skjød. Og Paul Tjener svor og smaagræd imellem hinanden.

Paa Ordensdagen var der Modtagelse hos Priorinden. Det var sjældent nu. Men i Aften straalede Kronen i den store Salon, og Damerne spillede

deres Whist eller pludrede ved Strikketøjerne rundt i Sofaerne.

Frøken von Salzen tronede i et Hjørne under sine Strudsfjer.

»Hvor de Græsbuketter er smukke,« sagde Frøken von Bergstein. »Ja, Priorinden forstaar at pynte.«

»Men hvor falder det »Barnet« ind? De skjuler jo aldeles de gamle Sølvkandelabre«. Frøken von Salzen bøjede sig tilbage og blev meget bleg. Hun havde set det: Kandelabrene var der ikke.

»Ja,« sagde hun, »et Par magnifique Buketter.«

Hun sad længe stum. Hænderne rystede lidt i hendes Skød.

* * *

Dagen efter tog Frøken von Salzen bort — med Jærnbanen. Det var først tredje Gang i sit Liv, at Frøken von Salzen satte sig paa en Jærnbane. Hele Klostret var forbavset. Om Aften kom hun tilbage. Hun talte ikke om, hvor hun havde været, og ingen spurgte. Man spurgte ikke Frøken von Salzen.

Otto Heinrich kom hjem Aftenen før sin Moders Fødselsdag. Han gjorde megen Støj og kunde mange Garnisonshistorier. Næste Dag opholdt han sig mest i Haven, hvor han dresserede et Par Hunde.

Om Aftenen skulde der være Selskab hos Frøken von Salzen.

»Det er meget nemmere nu, naar Løjtnanten er hjemme,« havde hun sagt til Priorinden. »Hvad skal De ha' alt det Kvalm for paa Deres Fødselsdag?«

Alle de gamle Damer var der. De sad pressede sammen i de to smaa Stuer og talte om det ene, Otto Heinrich:

»For hver Gang, han kom hjem, blev han mere distingueret.«

»Der saae man »Blodet«!«

»Og hvor den Smule Bleghed klædte ham.«

»Og saa munter han altid var — det var Ungdom!«

Priorinden og Otto Heinrich var de eneste, som ikke var kommet og Klokken var otte.

Saa meldte Lejetjeneren:

»Hendes Naade Priorinden.«

Det gav et Sæt i alle de gamle Damer, og Frøken von Salzen fik sig næppe rejst.

— Ja. Priorinden kom alene.

Frøken von Salzen kunde ikke spørge. Hun tog blot med famlende Hænder — hvor hun blev gammel, Frøken von Salzen — Priorindens Haand. De stod midt i Stuen.

Den lille Priorinde tøvede et Øjeblik. Saa sagde hun rolig, men der var slet ingen Klang i hendes Stemme: »Ja, Otto Heinrich beder hilse. Han havde — desværre, kun Permission til i Aften, —«

De gamle Frøkner sad langs Væggene og dukkede sig ned over deres Strikketøj og vilde ikke se paa hinanden. Og hele Aftenen talte de lavmælt og dæmpet — som om de var bange for at vække en, der sov — og hver sagde lidt, ligesom paa Tur, af Frygt for Pavser.

* * *

Priorinden var længe om sine Breve til Otto Heinrich nu. Hun sendte ham ingen Bebrejdelser. Men der var som en sammenpresset Angst over Ordene, og bange skrev hun tøvende og frygtsomme Sætninger, der saa stille bad.

Og længe stirrede hun paa Brevet, hun havde skrevet og sukkede tit.

Frøken von Salzen havde faaet en ren Passion for at køre paa Jærnbane. Om hun ikke tog afsted hvert Øjeblik. Og Himlen maatte vide, hvorhen.

Som hun for Resten ældedes, Frøken von Salzen — hun gik altid med to Stokke nu.

Men Tiden gaar og tager svært paa os alle. Selv

Priorinden — »den Ungdom« — begyndte at faa hvide Haar mellem de brune under Enkekappen.

En Morgen — Otto Heinrich havde været Officer fire, fem Aar — vækkede Pigen Priorinden meget tidlig.

»Deres Naade, der er en Herre . . .«

»Paa denne Tid? Du sagde dog vel, han maatte komme igen.«

»Ja, Deres Naade, men« — Pigen var helt forfjamsket — »han siger, han maa tale med Deres Naade.«

»Maa?«

»Ja, Deres Naade . . . jeg . . . Deres Naade,« sagde Pigen, »jeg er saa bange,« — hun var helt aandeløs — »han er fra Politiet . . .«

»Fra Politiet!« Priorinden satte sig op i Sengen. »Hvor falder det dig ind? Hvad har vi at gøre med Politiet. — — Sig, jeg skal komme.«

Priorinden sad et Øjeblik op i Sengen med Hænderne for Øjnene. Saa begyndte hun at klæde sig paa. Hun talte med sig selv om hvert Klædningsstykke, hun tog frem.

»Ja,« sagde hun, »vi maa sende til Vask« — at det ikke bliver glemt — vi maa i Morgen sende til Vask . . .«

»Hm — hvor det Spejl ser ud — hvor det ser ud — med Støv . . .«

Hun kom ind i Stuen uden at have tænkt en fornuftig Tanke. En Herre med store Whiskers rejste sig fra en Stol.

»Det er Grevinden af Waldeck, med hvem jeg har den Ære?« sagde han.

Priorinden nikkede og satte sig paa en Stol ved Døren. Hun vilde være falden ellers.

»Ja. Det er mig. De ønsker at tale med. Vil De tage Plads.«

»Ja, Deres Naade. Det er en ren Bagatel, —

Bagatel — men, det har nogen Hast — ellers vilde jeg ikke have forstyrret Deres Naade saa tidlig.«

Priorinden saae et Papir mellem Mandens Fingre. Han havde saa mange Diamanter paa Fingrene.

»Det er kun en lille Gæld — af Løjtnant von Waldeck.«

Priorinden rakte Haanden ud.

»Tillader De,« sagde hun og vidste ikke, hvorfra hun fik Ordene.

»Ja det er kun« — han holdt stadig Papiret mellem Fingrene — »et lille Bevis, Deres Naade — et lille uskyldigt Bevis« — naar han smilte saadan, saae man alle hans Tænder — »Grev von Waldeck er i øjeblikkelig Forlegenhed — og jeg skulde gærne . . . Det er bare et lille Æresbevis, Deres Naade . . .«

Manden rakte Papiret frem, og Priorinden tog det med Spidsen af to stive Fingre. Haanden faldt tilbage i hendes Skød.

Hun løftede Papiret igen: hun kunde intet læse. Og med samme kolde Stemme sagde hun:

»Og naar skal De have Pengene?«

»Aa, Deres Naade — forstaar sig — en Dags Tid kan man altid vente. Siger vi i Morgen? Man er altid »kulant«.«

Priorinden vidste ikke, hvad hun havde svaret, om han havde taget Papiret eller hvordan han var gaaet. Hun havde blot med en forfærdelig Anstrængelse løftet dette blaa Papir igen og læst Summen han skyldte.

Summen, Summen fem tusend Mark.

Hun havde dem ikke. Hun havde dem ikke. Hun søgte ikke en Gang. Hun vidste det: dér var intet. Det var gaaet med, alt sammen med.

Men pludselig sagde hun: Frøken von Salzen! Hun tænkte ikke paa den tidlige Tid. Hun maatte tale med hende strax.

»Frøken von Salzen!«

Hun tænkte ikke andet end blot det, som naar man gaar frem, gennem et langt Mørke, mod et Lys.

»Hendes Naade sover,« sagde Pigen.

Priorinden gik forbi hende uden at sige noget, ind i Sovekamret. Hun lukkede Døren efter sig og gik frem.

»Marie,« sagde Frøken von Salzen fra Sengen. Saa saae hun Priorinden: »Barn«, raabte hun, »Barn dog! Hvad er der?« De udstrakte Arme faldt kraftesløse ned.

»Jeg maa tale med Dem. Det har Hast.« Og staaende foran Sengen, i en Strøm, uden at standse fortalte Priorinden alt. At hun havde sparet, og hvordan hun havde solgt og atter solgt . . .

Men nu er der ingen Udvej længer . . .«

Frøken von Salzen laa med lukkede Øjne. Hun virrede med Hovedet paa Puden.

»Men De tilbød mig en Gang — —«.

Der blev en Stilhed.

Den gamle laa som før, som om hun intet havde hørt.

Og stakaandet sagde Priorinden igen:

»De tilbød mig Penge . . .«

Frøken von Salzen blev ved at ligge med lukkede Øjne:

»Jeg har dem ikke,« sagde hun.

»Har ikke?« Priorinden greb om hendes Arm.

Og hjælpeløst, saa stille, saa der knap hørtes en Lyd, mens to smaa Gammelkone-Taarer trillede frem under de lukkede Øjenlaag, hviskede Frøken von Salzen:

»Han har jo faaet dem . . . Det var det, jeg rejste om . . .«

Priorinden stirrede et Øjeblik, som om hun ikke forstod. Saa faldt hun henover Sengen med et Skrig og brast i Graad. Frøken von Salzen græd ogsaa, stille og hjælpeløst, som de gamle græder . . .

Lidt efter stilnede Graaden, og holdende hinanden

i Hænderne, begyndte de at overlægge med graadkvalte Stemmer.

Op paa Dagen tog Frøken von Salzen atter med Jærnbanen, og om Aftenen bragte hun Pengene.

Efter at hun var kommen hjem, sad de sammen i Frøken von Salzens Stue. De var ligesom lammede af Angsten endnu.

Saa sagde den gamle Frøken:

»Hvad han har gaaet igennem, den Stakkel.«

»Ja — den lille Stakkel.«

Den lille Priorinde skælvede; hun havde ikke nævnet ham siden i Morges.

Sagte lagde hun sit Hoved ind til den gamles Bryst:

»Tak,« sagde hun. »Tak. Hvor De er god.«

Den gamle Frøken klappede hendes Haar med de rystende Hænder.

Der blev til Natten redt for Priorinden i Frøken von Salzens Sovekammer.

»Det giver mere Ro,« sagde Frøken von Salzen, »mere Ro, naar man er to sammen . . .«

* * *

Et Par Dage efter fik de Telegram fra Otto Heinrich. Han vilde komme hjem om Aftenen.

De sad stille hen Dagen lang, i svimmel og afmægtig Angst: Om der var sket noget nyt. De turde ikke tænke og tale. De glemte Arbejdet i deres Skød, foldede mekanisk Hænderne og sukkede uden at vide det. For hundrede Gang sagde Frøken von Salzen: »Men han vil naturligvis blot se Dem, Barn — bare se Dem,« og troede det ikke selv.

Hen imod Aften kunde Priorinden ikke mere holde det ud i Stuen.

Det var, som skulde hun kvæles; der var ikke Plads til Hjærtet i hendes Bryst. Hun gik op og

ned i Gangene i Haven, blot med et Tørklæde om Hovedet. Hun mærkede hverken Rusk eller Slud.

Men hun maatte gaa Plænen rundt og rundt.

Saa, da Tiden kom, da hun skulde hente ham, var alt pludselig forbi, Uro og Angst. Hun følte kun en eneste overmægtig Længsel efter at se ham. Hun skulde se ham igen.

Og da Toget holdt, og hun saae hans Ansigt bag Vinduet, bleg og bevæget, og hun følte hans Hænder skælvende i sine, og han bøjede sig ned over hende — hans Øjne var fulde af Taarer — og kun kunde sige: »Lille Mo'r — lille Mo'r! . .«

»Min stakkels Dreng — min stakkels Dreng!« sagde hun blot.

Ja, han var kommen for at se dem! Ikke for andet end at se dem.

Lykkelige Dage, de to, som kom. Ingen talte om det, som nys var sket. Men som efter en stille Overenskomst droges Frøken von Salzen ind i deres Liv.

Ellers vilde Otto Heinrich helst være alene — uden fremmede:

»Lad os være os tre,« sagde han. »Os tre — det er bedst.«

De talte om gamle Dage, om hans Barndom, om Ferierne, da han var Kadet.

Otto Heinrich talte helst om det. Og de andre forstod det; mildt undveg de alt det, som kunde minde og saare, og talte kun om den gamle Tid.

Stille, fortabt i Tanker saae Otto Heinrich ind i Lampen.

Ja — han havde lidt, den stakkels Dreng — han havde gaaet noget igennem.

Naar han var gaaet til Ro, blev de to tilbage; stille Glæde holdt dem sammen. De talte ikke saa meget, Priorinden syslede rundt i Stuen, Frøkenen strikkede. En Gang imellem sagde de en Sætning — spurgte og svarede, altid om ham.

Den sidste Aften spaserede Otto Heinrich ene med sin Moder i Lindegangen.

Han gik tavs. Priorinden syntes, han var saa bleg i Halvmørket. Da de vendte sig for at gaa bort fra Alleen, hvor der var ganske mørkt, bøjede Otto Heinrich sig hastig ned og kyssede sin Moders Haand:

»Tilgiv mig, Mo'r,« sagde han, »og Tak for alt.«

Priorinden følte en Taare paa sin Haand.

Et Par Timer efter rejste Otto Heinrich.

* * *

Fire Dage efter fik Frøken von Salzen et Brev fra Berlin.

Pigen stod hos og troede, hendes Naade havde faaet »Slaget« — saa fortrukket blev hendes Ansigt.

»Deres Naade!« sagde hun angst, »Deres Naade!«

Men hendes Naade blev ved at læse stirrende i Brevet ubevægelig:

— — Det er med oprigtig Sorg jeg bringer Budskabet om Løjtnant von Waldecks saa pludselige Død. Hans Fader som ved Gravelotte heltemodig gav sit Blod for Fædrelandet, var min Ungdoms Kammerat. Det synes, som om nylig en Del af Løjtnant von Waldecks Gæld var betalt ved Slægtninges Hjælp; men den større Del har vel truet uafvendelig.

Han beder mig i det eneste Brev, han har efterladt, underrette Deres Naade om hans Død, saa at Deres Naade atter kan forberede Rigsgrevinden. Jeg vedlægger til Fru Grevinden et Brev.

Det maa i hendes Ulykke være hende en Trøst, at hendes Søn ved sin Død reddede sit Korps' Ære.

Med dybeste Højagtelse

von Feldheim, Generalløjtnant.

Frøken von Salzen sad længe. Saa rejste hun sig og begyndte at gaa rundt i Stuen. Hun gik uden Stokkene. Hun talte med sig selv og blev ved at holde Brevet i Haanden.

Og med aaben Mund saae Pigen hende lukke Døren op og gaa hen ad Gangen.

Som gennem et Slør saae Frøken von Salzen sig omgiven af Priorindens lille Stue, og hun talte med hende og syntes, hun saae hende ligesom langt borte ... og hun hørte Priorindens Svar utydeligt, som var hun slaaet af Døvhed.

Og med ét havde Moderen forstaaet, og hun udstødte et Skrig, og stift strakte hun Armene frem for sig, og hæst sagde hun:

»Brevet — Brevet! . . .« og hun smøg Frøkenens Hænder af sig og pegede paa Døren.

Frøken von Salzen havde sluppet hende, og hun saae Moderen knuge Brevet ind til sit Bryst. Frøken von Salzen naaede Døren, og støttende sig til Væggen vaklede hun tilbage, hen gennem Gangene.

SON ALTESSE

Hendes Durchlaucht rømmede sig, smilede endnu en Gang naadigt og stak Næsen ned i sin Kameliabuket.

Fødselsdagskomiteen nejede paa Rad og kom i baglænds Kniks til Døren.

— Puh — det gav Varme, sagde Fru Hofapothekeren. Hun var rød som en Kobberpotte af Sindsbevægelse og stramt Korset.

Gehejmeraadinden gik i Gulvet en sidste Gang, lige som et Lys foran Dørsprækken.

»Mon amie,« sagde Statsraadinden til Gehejmeraadinden, mens de tog Galosker paa i Forgemakket: denne Kone...

»Højheden har faaet sin Vilje,« sagde Gehejmeraadinden og saae hen mod Fru Hofapothekeren: — hun vendte Ryggen til og knappede et Par Knapper op i Livet, henne i en Krog — Gehejmeraadinden saae ud, som om hun lugtede til noget stygt.

De gik ned ad Trappen. Fru Hofapothekeren stak en Thaler ud til Portneren. Hajdukken havde hun givet en Ti-Mark. Fødselsdags-Komiteen travede hjem ad Alleen med opløftede Skjørter over Galoskerne. Fru Apothekeren pustede som Hale.

»Ja,« sagde hun, »det var da Pengene værd.« Hun havde betalt hele Buketten.

Gehejmeraadindens Skørter fløj indigneret op, saa man saae hele den tomme Ben-Længde, hvor Anatomien tænker sig en Læg.

— — —

Hendes Durchlaucht blev staaende nogle Øjeblikke. Saa lod hun Buketten synke saa inderlig træt. Da hun vendte sig, traf hendes Øjne Hofdamen og Hendes Højhed smilede paany (Synet af visse Genstande frembragte altid paa Hendes Højheds Mund naadige Smil, som ikke naaede Øjnene; de forblev trætte og graa) og afskedigede hende med en Bevægelse med Haanden.

Prinsesse Maria Carolina gik alene ind gennem Gemakkerne.

Det var en lang Række af Værelser. Alle Dørene stod aabne, hvide Rullegardiner var nede for Vinduerne, og Luften i Halvmørket var tung som i et Musæum.

Prinsesse Maria Carolina standsede midt i Gallaværelserne og saae sig om.

Galla-Møblerne stod i stive Geledder langs Væggene, dækket af hvide Overtræk. Rundtom paa Konsoller og Borde prangede store halvstøvede Pragtvaser og gamle Taffelure, der ikke gik, men stod stille og døde. Oppe i Lofterne smilede korpulente Rokokko-Damer mellem røde Gevandter og blaa Skyer.

Selv i Halvmørket var Pragten besynderlig falmet og pauvre. De gyldne Lister paa Vægfelterne var afblegede og sprukne rundtom. Skjoldede og medtagne hang de store Spejle i deres Rammer *à la Louis quinze.*

Prinsesse Maria Carolina gik hen til et af Spejlene; hun havde aldrig før lagt Mærke til, at dets Flade var sammensat af tre Glas. Hun saae længe paa dette Spejl; det hertugelige Vaaben sad i alle Hjørner; det var en gammel Brudegave fra Residentsens Embedsmænd til en af hendes Slægt, hun blev Billedet vaer

derinde: Man kunde se gennem Dørene ned ad Salene. Tre Lysekroner hang paa Rad, omhyllet af Lagener, som slappe, halvtømte Balloner under Lofterne.

Paa Konsollen stod en Sèvres Vase. Den var sammenklinket paa den Side, som vendte ind til Spejlet.

Inde i den næste Sal hang et halvt Dusin af Prinsesse Maria Carolinas Forfædre, de regerende Hertuger. Undertiden om Søndagene bad Slotskastellaren Hendes Højhed om speciel Tilladelse til at maatte vise nogle Besøgende Billederne. Det var mest Bønder eller Børn fra en Skole anført af deres Lærer. De listede stille hen gennem Salene og turde ikke tale højt, men hviskede ganske sagte og spærrede Øjnene op og skubbede til hinanden. Og de stirrede ærbødigt paa deres Landsfædres Billeder og nævnede Navnene med en egen Betoning ligesom Helgennavne i Bønner.

Prinsesse Maria Carolina gik frem i Salen og betragtede sine Ahner. De var malet i Hofdragter i store Attituder, med Haanden paa et juvelbesat Kaardefæste. Et Par havde en Krone liggende ved Siden af sig paa et Bord, paa en rød Fløjelspude. En anden havde en Rulle Papir i den fremstrakte Haand ligesom en Kommandostav.

Prinsesse Maria Carolina rullede et Gardin op og betragtede Billederne længe. De var nylig malet op, og de grelle Farver skinnede. Hun saae Ansigterne.

De havde alle samme Udtryk; med tom Parademine stod de der, midt i deres Fløjel, stive og livløse.

Hendes Højhed sukkede. Det var ikke Mestre, der havde malet hendes Forfædre.

Da hendes Højhed traadte ind i sit eget Gemak, rev hun hastigt, som om hun trængte til Luft, det store Vindue op. Vaarluften slog hende solvarm imøde. Hun satte sig og saae ud, støttende Hovedet i sine Hænder.

Efter lange Regnskyl var Vaaren kommen pludselig. Friskt bredte sig det fine grønne over Plænerne, og Træernes Knopper var halvt sprunget ud. Man fornam Kastanjernes første sarte Duft og den friske Dunst fra den varme muldede Jord.

Hendes Højhed syntes aldrig, hun havde set alting saa ungt og saa lyst. Himlen var saa klar og høj uden Bund. Det syntes Maria Carolina som om alt skinnede, Buskene og den ny grønne Plæne og Træerne og Horisonten . . .

Spurvene holdt Hus mellem Elmene. Og naar man aandede, fornam man de vilde Ribsklasers Krydderduft.

Prinsesse Maria Carolina lukkede Øjnene, som blev de blændet; og uden at hun vidste det, brød nervøse Taarer frem og løb ned over hendes Kinder.

Hun følte et Ubehag overfor dette Lys og Liv, stærkt næsten som en fysisk Smerte. Det var, som Foraaret derude pludselig overvældede hende. Svimmel saae hun gennem Taarerne den flimrende Luft, og de fjerne Højders blaa Linjer kom i Bølgegang for hendes Øjne.

Prinsessen rejste sig og lukkede Vinduet. Hun slog de lange *stores* for og satte sig i den halvmørke Stue. Hun vidste ikke selv, hvorfor hun blev ved at græde. Ellers græd Hendes Højhed kun om Søndagen i Kirken.

Hun sad og rokkede stadig frem og tilbage og saae stadig kun et og samme Billede — hun vidste ikke, hvorfor og hvor det kom fra. Det var Aar og Dag siden hun havde tænkt blot med en Tanke paa sin Onkel, Prins Otto Georg, Aar og Dag. Og nu saae hun ham, som var det blot igaar hun var Barn og nysgjerrig, staaende paa Tærne bag hans Stol, havde stirret saa tit paa Onkel Otto Georgs Ild.

Onkel Otto Georg lagde Brændestykkerne til Rette i Ovnen; og saa slog han forsigtigt Ild med det lille

Fyrtøj og tændte Kvaset under Stykkerne. Flammerne slikkede og Flammerne borede. Onklen stirrede derind, med Hagen begravet i sine Hænder, med de skinnende døde Øjne.

Maria Carolina turde ikke tale til Onkel Otto Georg. Hun laa tavs paa Knæ ved Siden af hans Stol og saae ind paa Ilden i Ovnen. En Gang imellem mærkede den stille Prins, at Barnet laa der; og Maria Carolina følte Onkel Otto Georgs bløde Hænder glide saa sagte hen over sit Haar. Det var saadan en blød og nænsom Gliden, frem og tilbage — længe. Sommetider faldt Maria Carolina i Søvn, med Hovedet ind mod Onkelens Stolearm; sommetider kom hun til at græde.

Onkel Otto Georg tog hendes Hoved mellem sine Hænder, og med sin besynderlige trætte Stemme, der kun havde én Tone, sagde han:

»*Oui — mon enfant... mon pauvre enfant.*«

Han sad med hendes Hoved i sine Hænder og saae paa hende med sine døde Øjne, og han blev ved at mimre paa sin ene Tone:

»*Oui — mon enfant — mon pauvre enfant...*«

Onkel Otto Georg rejste sig og lydløs, rokkende paa sit smukke Hoved med det bløde lyse Skæg, listede han hen over Gulvet til den næste Stue. Og tændte Ild i Ovnen, forsigtig som en Tyv, med sit lille Fyrtøj, og saae paa Flammerne med sine Glasøjne — —

Om Sommeren var Onkel Otto Georg hele Dagen nede i Haven hos sine Blomster. Hvor han elskede Roser. Han holdt Kalkene — saadan i de to rundede Hænder, og timevis saae han stille paa Blomsten og smilede...

Maria Carolina kom forbi med sin Guvernante... Onkel Otto Georg mærkede det ikke. Han stod med sit rokkende Hoved ned over Roserne og smilte.

Guvernanten holdt op med sin evige Eksamina-

tion gav tre Kniks til Prins Otto Georgs Ryg og slog en lille Bue i Gangen — Mlle Leterrier var altid bange for Onkel Otto Georg — og Maria Carolina sneg sig stille forbi . . . De gik op paa Terrassen . . .

Mlle Leterrier gav tit Maria Carolina Timer paa Terrassen. Man saae deroppe hele Residentsen med dens Skorstene og røde Tage og Kirketaarnet og den lille Flod med de to Broer og den røde Kaserne, der var det største Hus i hele Byen.

Panoramaet lettede Mlle Leterriers Undervisning. Hun havde Gloserne om sig.

Træer og Huse og de røde Tage og Røgen fra Skorstenen op gennem den blaa Luft, og de smaa Skyer paa Himlen, og Lindene og Blomsterne mellem Stammerne og Stubbene, dækket af det grønne Mos, og Fuglene sang i Buskettet, og Myggene, der svirrede — det var altsammen bare Gloser for Mlle Leterrier.

Gloser og Udgangspunkter. Mlle Leterriers Undervisning hvilede paa Udgangspunkter: hendes Methode gik ud fra det virkelige Liv. Paa Terrassen svælgede Mlle Leterrier i Udgangspunkter.

En Spurv lod sig dumpe fra en Gren ned paa Jorden og boltrede sig i Terrassens Støv.

Mlle Leterrier stansede og saae paa Spurven som paa et af de syv Undere: *Ah — le petit oiseau . . . Comme il est beau, le petit oiseau . . .*

Mlle Leterrier var meget nysgjerrig efter at faa at vide, hvad det mon egenlig var for en »*petit oiseau*« . . .

Maria Carolina stod og ludede; hun saae meget sløv paa Mlle Leterriers »pippende« Under.

»Ah — det var en Gulspurv . . . Deres Højhed véd jo nok (Hendes Højhed vidste alt . . .) en Gulspurv.«

Mlle Leterrier var midt inde i Naturhistorien. Hun endte med Anekdoten om Apelles og Fuglene. Mlle Leterriers Undervisning var rig paa Anekdoter.

»Deres Højhed,« sagde Mlle Leterrier, naar Maria Carolina havde mumlet en af Lafontaines Fabler for Hendes Højhed Hertuginden, og Hendes Højhed i sit slæbende Fransk udtrykte sin Tilfredshed: »Deres Højhed, Kunsten at undervise er Kunsten at interessere.«

Mlle Leterrier havde ved højtidelige Lejligheder Slagord som hun kaldte Citater af Jean Jacques Rouseau.

. . . . Mlle Leterrier og Maria Carolina gik videre hen ad Terrassen. Mlle Leterrier var kommet ind i Botaniken . . . Hun talte om Bladenes Bygning.

»Deres Højhed véd at Cellerne . . .«

Mlle Leterrier fortabte sig i alt, hvad Hendes Højhed vidste om Celler.

Maria Carolina gik stille ved Siden af Guvernanten. Hun sagde sjældent andet end »Ja« og »Nej«. Det sagde hun ikke saa livligt. Hendes Højhed forraadte ikke, hvormeget hun vidste om Cellerne.

En Gang imellem gik hun hen til Randen af Terrassen. En høj Klokke havde lydt op dernede fra. Det var Frikvarterklokken i Hertugindens Vajsenhus.

Naar Maria Carolina bøjede sig lidt ud over Rækværket, kunde hun se ned paa Vajsenhusets Legeplads. De smaa Unger tumlede om dernede i deres Lærredskitler, lo og hvinede og legede »sidste Slag« . . . Det lød op som en Jubel.

Maria Carolina stod og saae saa »langt« ud over Rækværket.

Mlle Leterrier fandt et nyt Udgangspunkt. Træt slap Maria Carolina Gelænderet og fulgte efter Guvernanten.

Dernede sang de. Maria Carolina kendte Sangen.

Det var den Leg, hvor de snurrede rundt i en Kreds — og en stod inde i Kredsen og bredte sit Forklæde ud og knælede ned, og saa knælede den

anden og saa dansede de to i Kredsen — og de andre udenom — og holdt hinanden i Hænderne.

«Munken gaar i Enge«

sang alle Barnestemmerne i Kor.

«Deres Højhed vil spørge,« sagde Mlle Leterrier, som stadig var i Botaniken. Mlle Leterrier sagde ofte: »Deres Højhed vil spørge . . .«

Det var en Formel.

Maria Carolina spurgte ikke. Mlle Leterrier spurgte for hende. Det interesserede hende saa lidt. Artig gik hun, med sit »Ja« og »Nej«, med sit underlige graa og gamle Ansigt og de matte Øjne, ved Siden af sin Guvernante.

Mlle Leterrier fik gale »Ja« og »Nej«. Hun blev ærgerlig.

»Deres Højhed har ingen ret Sans for Naturen,« sagde hun.

De sang dernede — hvor de sang! . . .

Ja, det var den, de dansede efter — nu!

»Eja — hvor lystigt de danser, de to —
Som om de havde tabt baade Strømper og Sko . . .
— Som om de havde tabt baade Strømper og Sko . . .«

Mlle Leterrier havde set en Myretue. I et Nu var Mlle Leterrier i »Sanssouci«. Det var en gammel Vane hos Mlle Leterrier at beskæftige sig med Sanssouci. Hendes tidligere Elev havde været af Huset Hohenzollern. Mlle Leterrier havde grupperet sin Undervisning om Frederik den Store.

Nu var hun i Vanen: Mlle Leterrier arriverede fra alle sine Udgangspunkter pludseligt hjem til »Sanssouci«.

Det var gammel Vane. Mlle Leterrier havde Aandsnærværelse: Hertuginden var af Huset Østrig: Med en Vending gik hun over til Schönbrunn og sluttede med Maria Theresia.

Naar Mlle Leterrier var naaet til Maria Theresia, gjorde hun en Pavse. Tavse gik Guvernante og Elev ved Siden af hinanden.

Det højeste var, at en ensom Glose oplivede Stilheden.

Maria Carolina gentog Glosen med sin trættende Stemme.

»*La pelouse — Votre altesse le sait . . .*«

. . . »*Oui — mademoiselle — la pelouse.*«

Frikvarteret dernede var omme. Klokken lød og Barnestøjen døde hen med en travl Summen.

Mlle Leterrier og Carolina var naaet til Enden af Terrassen. Vajsenhuset laa lige dernedenfor. Maria Carolina saae to smaa forskrækkede Smølehoveder løbe hen over Gaarden og ind ad Døren . . . Oppe fra Skolestuen hørte man Lærerindens Stemme og Børnene, som stavede i Kor, ud gennem de aabnede Vinduer . . .

Maria Carolina stod og ludede, mens hun lyttede.

»Deres Højhed maa holde sig rank — Maria Carolina foer sammen og rettede sig — Deres Højhed holder sig forskrækkeligt . . . Deres Højhed maa igen ha'e Bandage . . .«

Maria Carolina blev hvert halve Aar snørt et Par Maaned i Jernstativ for at faa Holdning.

Mlle Leterrier var træt. De satte sig paa en Bænk mellem Træerne.

De mindste Piger fra Vajsenhuset kom forbi. De kom med Plejemor, snadrede langt henne i deres gule Kitler, en lang Række, som en Flok smaa Ællinger.

De tullede af efter Plejemor i de lange Kitler og med de hvide Kyser bundet fast om de røde runde Ansigter.

Maria Carolina saae dem komme, to og to, med hinanden om Halsen, pludrende og hviskende løb de til og fra . . . Naar de kom forbi Bænken blev de

stille, og de hilste med smaa gravitetiske Kniks og holdt ud i Kjolerne og stirrede paa Maria Carolina med store runde Øjne.

Og et Par af de mindste faldt, mens de kniksede, og laa og græd paa Jorden og stolprede op igen og kniksede igen, mens Taarerne løb dem ned over Kinderne . . .

Maria Carolina sad genert og rød i Hovedet paa sin Bænk og nikkede og takkede.

Smaapigerne var forbi. De summede sammen i Kreds og kom ikke frem — det lød som en Syngen, Stemmerne henne i Alleen.

Mlle Leterrier saae paa Uhret. Det var Tid: Hendes Højhed havde sin Time i Dans og Bevægelse.

Maria Carolina rejste sig og fulgte Guvernanten. I Rosenhaven pyllede Prins Otto stille om mellem sine Roser, midt i Solen. Maria Carolina og Mademoiselle gik ham forbi: Hendes Højhed havde Dansetimer i den lille Balsal. Hendes Højhed Hertuginden overværede selv Prinsesse Maria Carolinas Timer i Dans og Bevægelser. Den gamle Lærer var et antikveret Balletben med mange udværts Balletbuk og Fadermordere.

Prinsesse Maria Carolina dansede Kvadrille med tre Stole. Den udværts svedte over »Morderne« med en tynd Violin. Hendes Højhed var fortvivlet: Prinsesse Maria Carolina havde aldeles ingen Gratie.

»Tilbage — frem — én, to, tre . . . Kompliment . . . Man ser paa sin Herre . . . Der — der — Herren til venstre.« Prinsesse Maria Carolina strittede fortvivlet rundt mellem sine tre Stole. Balletdanseren spillede og slog Takt med sin hele Krop — —

»Der — der — tre, Deres Højhed . . . Herren til højre — det røde Baand, Herren til højre (røde og blaa Baand om Stolene støttede Maria Carolinas Fatteevne) . . . to, tre, Kompliment . . .«

Balletantikviteten sprang som Harlekin i Pantomimen, mens han filede.

»Godt — godt — — en to, tre Herren til venstre . . .«

Maria Carolina nejede igen for de røde Baand . . .

»Nej — nej — en, to, tre, Herren til venstre — —.«

»De Haandled,« raabte Hendes Højhed, »Hr. Pestalozzi, de knækkede Haandled! Og hvilken Kompliment . . . den K o m p l i m e n t!«

Hendes Højhed Hertuginden var ude paa Gulvet.

»Om igen . . .«

Prinsesse Maria Carolina nejede igen med rund Ryg.

»Den Holdning — den Ryg dog . . . Om igen . . .«

Hendes Højhed sang med.

Prinsesse Maria Carolina nejede med stive Øjne for sine tre Stole . . .

»En græsselig Kompliment — g r æ s s e l i g.« Hendes Højhed véd ikke Raad: Prinsessen gaar saa rundrygget som en Vandbærerske.

Hr. Pestalozzi tørrer sig med et Lommetørklæde, propert som et gammelt Sminkeklæde: det ligefrem risler af Hr. Pestalozzi.

Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina er stivøjet.

Om Mlle Leterrier turde sige — Mlle Leterrier hækler Mellemværk i en Krog, Mlle Leterrier hækler altid Mellemværk til sine jomfruelige Negligéer —: Prinsesse Ernestine var blevet bundet fast i Sengen om Natten . . . saa hun ikke kunde røre sig . . . Hendes Højhed Prinsesse Ernestine laa aldeles lige ud . . .

Det havde hjulpet forbavsende paa Hendes Højhed Prinsesse Ernestine . . . Det var Armene, som blev bundet . . .

Hendes Højhed Hertuginden fandt det noget stærkt . . . Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina kunde forsøge at gaa et Par Timer med Lineal ned ad. Hendes Højhed Hertuginden var selv gaaet med Lineal om Dagen i sin Barndom.

Balletantikviteten spillede op igen.

Prinsesse Maria Carolina dansede Vals med en rød Taburet.

Hendes Højhed Hertuginden rejste sig for at gaa. Hun skulde have Time i Maling. Hendes Højhed Hertuginden malede. Det var altid noget rundt hvidt i meget blaat. Hendes Højhed skænkede dette hvide og blaa som Gave til Basarer. I Gavefortegnelsen specificeredes det: Hendes Højhed Hertuginden, et Maleri: Aakander svømmende paa Vand.

Alle Dagligstuer i Residentsen havde »Aakander paa Vand«. —

Desuden var Hendes Højhed Hertuginden sulten. Hendes Højhed Hertuginden nød regelmæssig et Maaltid hveranden Time.

Prinsesse Maria Carolina gjorde Kompliment for sin Mama.

— — —

Dagene gik; den ene som den anden. Hendes Højhed havde Timer; og Hendes Højhed havde Fritid og spadserede med Mademoiselle. Hendes Højhed var skrækkelig kejtet og havde store røde Hænder.

I Konversationstimerne gik Hendes Højhed med Lineal.

Efter Taflet kørte Hendes Højhed Hertuginden Tur. Prinsesse Carolina sad paa Bagsædet og nikkede til Folk.

De kørte altid samme Vej, ned gennem Residentsens Storgade ud til »det italienske Slot«.

Hofdamen underholdt Hendes Højhed Hertuginden; Hofdamen kunde en Historie om hvert Menneske de mødte.

I »det italienske Slot« drak Hertuginden Chokolade. Saa vendte de hjem.

Prinsesse Carolina var meget træt, naar hun kom i Seng om Aftenen, og Mlle Leterrier havde faaet bundet Handskerne om hendes Haandled med de røde Hænder.

— — —

Mlle Leterrier taalte ikke at blive begejstret i Sommerheden. Hun faldt regelmæssig lidt hen, naar hun — *via Sans souci* — var naaet til *cette illustre impératrice.* Maria Carolina flyttede sig en Smule paa Bænken, sagte, angst for at vække hende. Det var Maria Carolinas bedste Tid, naar Mlle Leterrier faldt lidt hen.

Det var saa stille — ikke en Lyd over Haven. Stille laa i Solen Parkens grønne Træer og Slot og By.

En Bi kom summende op mod Terrassens Skygge og surrede bort igen ud i den store Sol.

Det var saa dejligt at sidde her i Fred, næsten som sad hun lidt alene.

Hun skottede til Mlle Leterrier, bange ved hver en Støj. Vajsenhusbørnene kom forbi og kniksede; henne paa Terrassen — Hendes Højhed Hertuginden havde paa sin Navnedag allernaadigst skænket dem en Legeplads heroppe med Gynge, Balancebrædt og Vippe — lo de og støjede.

Mlle Leterrier sov væk.

Maria Carolina stod sagte op fra Bænken og listede sig hen ad Terrassen. Naar Børnene raabte højt, foer hun sammen og vendte sig.

Bag et Træ saae Maria Carolina paa deres Leg.

De stod, to og to, i en lang Række med Ryggen til hende . . . Ja — de legede Enke . . .

Maria Carolina kendte alle deres Lege: »Munken« og »Trold« og »Sidste Slag« og »Prinsessen i Buret«.

Hvor de løb — rundt om Gyngen — med et Hvin. »Men saa ta' — men saa ta' hende dog« . . . Aa, den tykke Martha var Enken . . .

Rundtom hvinede de smaa. De legede »Gemme« og stillede sig med Ansigterne ind mod Træerne og skreg, naar de var fundet og trillede afsted og faldt

i »Saltebrød« og sprællede, saa man saae de runde lyserøde Stolper op under Skørterne . . .

De ældre var trætte. De satte sig paa Bænkene i en lang Rad med hinanden om Livet og vuggede frem og tilbage. Et Par begyndte at synge.

Rundtom sang de med, mens de gyngede med Kroppen.

De smaa satte i og blev ved at synge det første Vers med deres skærende høje Stemmer. En lille gullokket En var faldet og sad grædende paa Jorden. Hun sang, mens hun smurte Taarer og Jord rundt i sit Ansigt.

Maria Carolina gik stille tilbage til sin Guvernante. —

En Dag var de ganske smaa Piger alene.

De legede alle de stores Lege og kunde ikke huske dem, og røde i Totterne skændtes de som smaa Hanekyllinger og satte Trutmunde op og blev fornærmede . . .

Maria Carolina listede frem bag sit Træ.

Hun bøjede sig ned over en lille Purk, som snøftede og gned Øjne. »Skal jeg hjælpe?« sagde hun.

Den lille saae op og stirrede lidt paa hende. Saa rev hun sig løs og løb fra hende . . . De andre saae Maria Carolina og begyndte at neje og holde i Forklæderne og at trække sig væk, baglænds, skubbende til hinanden, over mod Træerne.

Maria Carolina stod ene, midt paa Pladsen. Hun var helt rød.

»Vil I lege,« sagde hun igen og gik lidt frem.

Børnene svarede ikke. De klinede sig sammen, med Fingrene i Munden. Et Par blev ved at knikse.

»Skal vi ikke lege,« sagde Maria Carolina igen, men sagtere.

Der kom intet Svar, bare nogen Smaagrynt.

»Vi ska' lege »Munken«, sagde Maria Carolina og gik lidt frem igen.

»Kom.«

Hun tog en lille Pige i Haanden: »Du skal holde mig,« sagde hun.

Den lille strittede imod og begyndte at græde. Hun borede sig ind i Klumpen af de andre, som stod og skulede og snøftede — det trak op til en Stor-Skylle.

»Men — vi vil jo lege Munk,« sagde Maria Carolina.

Hun tog en anden om Armen; den lille græd, som hun havde en Kniv i Halsen.

Maria Carolina slap hende. Hun saae et Øjeblik endnu paa de smaa, som snøftede i Klump. Saa vendte hun sig og gik.

Mlle Leterrier vaagnede. De vendte hjem til Slottet.

Men Signor Pestalozzi vidste ikke, hvad der dog gik af Hendes Højhed i Timen i Dans og Bevægelse; Hendes Højhed begyndte pludselig at græde midt under Kvadrillen, mellem de tre Stole, og Graaden vilde aldrig høre op.

Maria Carolina pressede Læberne sammen og gjorde sine Pas til Signor Pestalozzis Violin, mens Taarerne løb hende ned ad Kinderne.

Men om Aftenen, da Mlle Leterrier havde bundet Hanskerne om hendes Haandled og var gaaet ud og havde lukket Døren og hun havde hørt hendes Skridt bort gennem Gangen, stod Maria Carolina op igen og knælede ned paa Gulvet og rakte Armene mod Himlen og græd og græd og græd.

Hun bad til Gud med Hovedet ned i Tæppet. Maria Carolina vidste ikke selv, men hun syntes, hun var saa grænseløs, saa forfærdelig ulykkelig . . .

Da var Maria Carolina vel en fjorten Aar.

— — —

Hendes Højhed Hertuginden valgte Maria Carolina to Veninder.

Det var et Par Gehejmeraaddøtre med lyserødt Haar og Fregner til ned paa Halsen.

De sad paa Kanten af Stolene, havde altid klamme Hænder, sagde »Ja« og »Nej« og aad som Ravne ved alle Maaltiderne.

Om Aftenen blev der læst højt under Mlle Leterriers Forsæde. Det var Bøger af Samlingen *pour les jeunes filles*. De skiftedes til at læse. De to fregnede forstod ikke et Ord. Naar de selv læste, smurte de paa, uden at drage Aande, saa Fregnerne glødede.

Ingen fattede en Stavelse.

Mademoiselle hæklede Mellemværk og sagde: »Meget smukt,« hver Gang de tabte Vejret.

Naar de spillede Kort, lod Veninderne altid »Hendes Højhed« vinde, og fik bagefter Knaset til Foræring.

Maria Carolina behandlede dem med en distræt Venlighed. Mest var hun interesseret af, hvor meget der kunde gaa i deres Lommer. Hun troede virkelig, der var Plads til alt i deres Lommer.

— — Saadan gik Tiden.

I Ferierne kom Arveprinsen hjem fra Kadetskolen.

Hans Højhed Arveprins Ernst Georg var en lang Knægt, som kneb Maria Carolina i Armen under Taflet, saa hun var gul og grøn. Om Søndagen sad han bag ved hende i Kirken og knubsede hende under Prædikenen med knyttet Haand i Nakken. Maria Carolina kunde være gaaet i Ilden for ham.

Hun elskede ham blindt. Hun var altid stiv som en Pind imod ham og talte altid til ham, som om hun var fornærmet.

Arveprins Ernst Georg drillede hende med at overkysse hende. Hun var blodrød og grædefærdig. Bagefter sad hun i en Krog og beundrede.

»Luk Munden,« raabte Ernst Georg. Maria Carolina havde den Vane at sidde hen med aaben Mund, naar hun beundrede.

Maria Carolina var meget kejtet og kunde aldrig finde sig til rette med sine Arme, som var lange,

med meget røde Haandled. De hang og dinglede, som var de løse.

»Armene, Deres Højhed, Armene,« sagde Mademoiselle Leterrier.

Og hendes Højhed foer sammen, og Armene strittede krampagtigt, Albuerne var spidse som Syle.

Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina var i sørgelig Grad uden Gratie.

Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina fyldte seksten Aar. — — —

Hun fik egen Hofstat. Den bestod af en Hofdame, Komtesse Theodora-Anna-Amalia v. Hartenstein, det fyldte godt i den hertugelige Statskalender. Hun var opført tre Gange. Hendes Højhed Hertugindens Hofstat: Komtesse Theodora-Anna-Amalia von Hartenstein, første Æresdame. Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolinas Hofstat: Æresdame Komtesse Theodora-Anna-Amalia von Hartenstein, Hofdame.

Hofstat til Disposition for fremmede Fyrstinder: Æresdame Komtesse Theodora-Anna-Amalia von Hartenstein, Hofdame hos Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina.

Komtesse Theodora-Anna-Amalia von Hartenstein var skrutrygget og klædte sig fortrinsvis i crèmegult. Selv naar hun havde et nyt Toilette, saae det ud som om det var omsyet.

Hun holdt sig op ad Prinsesse Maria Carolina og sagde altid: »Deres Højhed mener . . .«

Komtesse Theodora-Anna-Amalia von Hartenstein vidste alt, hvad Hendes Højhed mente.

Prinsesse Maria Carolinas manglende Ynder var indhyllet i et evigt, stramt lyserødt. Saa inderlig ligegyldig lod hun alt skylle sig forbi.

— — —

Hendes Højhed Hertuginden vilde adsprede hende: Prinsesse Maria Carolina fik Undervisning i Akvarelmaling.

»Hendes Højhed har Blegsot,« sagde Livlægen. »Hendes Højhed trænger til Bevægelse.«

Hendes Ridetimer blev fordoblede. Maria Carolina havde en Ven. Det var hendes Hest. Naar hun paa sine Rideture var staaet af Hesten ude i Skoven, for at spadsere, kunde hun blive staaende Kvarter efter Kvarter, med sine lange Arme slyngede om sin »Ajax«'s Hals. Hun talte ikke til Dyret, gav det ingen Kælenavne og kærtegnede det ikke. Hun stod blot med Hovedet ind mod Dyrets Hals, stille og ubevægelig — længe. Og, naar hun var vendt tilbage til Slottet, og Lakajen gik bort med Ajax, blev hun staaende og saae efter Dyret, saa længe til det forsvandt i Porten.

Onkel Otto Georg saae hun sjældnere nu. Han var blevet meget syg de sidste Aar. Han sad mest stille hen og rokkede. Han talte aldrig, udstødte kun midt som han sad nogle underlige uartikulerede Lyd, der lignede Ugleskrig. Om Sommeren kom han en Gang imellem ned til sine Roser. Maria Carolina gik med ham og støttede ham. Han pylrede rundt mellem Buskene og nussede og smilede som et Barn . . .

II

Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina var allerede gammel i at repræsentere ved Hoffet.

Det var hvert Aar de samme Fester. Ballet Nytaarsdag, hvor Hans Højhed Hertugen i Polonæsen førte Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina. Til Kvadrillerne behagede det Hendes Højhed Prinsessen at opbyde altid de samme Officerer.

De tre Vintertafler og den lille intime Hof-Festlighed paa Hendes Højheds egen Fødselsdag med Fyrværkeriet og hendes Navnetræk, det kronede M. C. i grønt og gult, Landsfarverne. Og de seks smaa Lørdagstéer i Hendes Højheds private Appartements, hvor

Garnisonens Dusin Officerer dansede med de unge Damer af Hofkredsen og indøvede Signor Pestalozzis Kvadriller, som paa Hans Højhed Hertugens Fødselsdag blev udført i Kostyme.

Den aarlige Basar i »Borgerforeningen«, hvor Hendes Højhed fik Buket ved Foden af Raadhustrappen og blev slæbt gennem Salen af det første Komitémedlem (Hendes Højhed kunde aldrig holde Trit med Komitémedlemmer i »Borgerforeningen«) og sad paa Tribune af gult og grønt — Landsfarverne — mens Hofskuespiller Hr. v. Pöllnitz velvilligt deklamerede »die Glocke«.

Hr. von Pöllnitz var den eneste i Salen, som ikke var ganske sikker i »die Glocke«. Han havde megen Pathos og løftede sig paa Tæerne ved Enden af hvert Vers.

Hr. von Pöllnitz udfyldte Hullerne i sin Hukommelse ved at fremrulle nogle langstrakte Lyd, der lignede fjern Torden, og han svingede med den højre Arm som med Vingen af en Vejrmølle.

Naar Hr. von Pöllnitz var færdig — det varede Aar for Aar længere, inden Hr. von Pöllnitz blev færdig med »die Glocke« — sagde Hendes Højhed: Det glæder mig . . .«

Hun vilde sige mer og fandt ingenting og var generet af sine Arme — Hendes Højhed stod altid, som om hun vilde gemme sine Arme, naar hun skulde sige noget — og sagde igen:

»Det glæder mig... Det har som sædvanlig glædet mig meget . . .«

Hr. von Pöllnitz bukkede og pustede som en Hvalfisk. Det tog Aar for Aar mere paa Hr. von Pöllnitz at sige »die Glocke« paa Grund af Tordenen.

Efter hver Basar haabede Hr. von Pöllnitz at blive Ridder af Husordenen. Hr. von Pöllnitz havde Medaillen for Kunst: Hans Højhed Hertugen havde benaadet Hr. von Pöllnitz med Medaillen til hans

fem og tyveaarige Jubilæum. Hr. von Pöllnitz havde spillet Romeo til sit fem og tyveaarige Jubilæum.

Hendes Højhed gik ned gennem Salen og købte noget i hver Butik.

Hos Overborgmesterens Frue købte hun Peberkager. Overborgmesterens Frue bagte dem selv.

»Jeg spiser Deres Peberkager med stor Fornøjelse,« sagde Hendes Højhed.

Hendes Højhed spiste hvert Aar Overborgmesterfruens Peberkager med Fornøjelse. Alle Husmødre i Residentsen laante Opskriften paa »Hendes Højheds Peberkager«.

Naar Hendes Højhed havde besøgt Butikkerne, besaae hun Forlystelserne. Det var et Menageri. En ung Overlærer ved Gymnasiet fremviste »et lærd Svin«. Det sagde »Øf-øf«, naar han kildede det paa Maven.

Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina lo, saa Komtesse von Hartenstein fik Hoste.

Komtesse Theodora-Anna-Amalia von Hartenstein forstod overhovedet ikke, at Hendes Højhed undertiden — »og ved de besynderligste Lejligheder, min Go'e,« sagde hun til Mademoiselle Leterrier, der sad hen i Slotsfløjen som Oldfrue — »kunde tillade sig nogle Anfald af Lystighed — »Explosioner, min Go'e« — saa hun næsten blev borte i Latter.

»Aa, De véd det jo, min Go'e«, sagde Frøken von Hartenstein, »det er jo Sorgen. Grace har hun jo aldrig . . . Og naar hun saa ler . . .«

Frøken von Hartenstein vilde ikke udtrykke sin Beklagelse.

Hofdame Komtesse von Hartenstein lo aldrig uden diskret bag sit Lommetørklæde.

»Det er ikke enhver, som har *l'air du trône,*« siger Mademoiselle Leterrier. Hun er mildest talt ikke tilfreds med at sidde som Oldfrue uden Rang.

Men Frøken von Hartenstein saae mod Loftet:

»Man tier jo, om de illustre Personer,« sagde Frøken von Hartenstein.

Hendes Højhed havde set hele Basaren. Ved Udgangsdøren holdt Overborgmesteren Tale.

Den Legemsdel, som er højst, naar man hugger Brænde, var i uafladelig Bevægelse hos Hr. Borgmesteren, naar han holdt Tale.

Naar Talen var ude, stod Hendes Højhed lidt og vilde finde paa noget . . . Saa sagde hun:

»Jeg takker Dem . . . Det har glædet mig . . .« og gik, mens man altid stod og ventede, hun vilde sige noget mere.

Men Hendes Højhed havde ikke mange Ord. —

— — — — — — — — — — — — — — — — — — —

En Gang imellem slog Hendes Højhed ogsaa Søm i en Skyttefane og nedlagde en Grundsten.

Ellers gik Dag som Dag. Der var ingen Forandring. Det var altid det samme.

Undertiden, naar Hendes Højhed spadserede sin Tur paa Terrassen og saae over mod det lange graa Slot, stilløst og trist, med sine mange smaa Ruder og de gamle Kanoner, som var kørt op og stod og rustede foran den høje Trappe, og Skildvagten — den ene Mand, som drev op og ned, vendte om og vendte — følte Hendes Højhed som en træt Beklemmelse, som om hele den graa Slotskasse et Øjeblik trykkede paa hendes Bryst.

Hun saae fra Siden hen paa Komtesse von Hartenstein, der gik sirligt som en Danserinde paa Benene. Og Hendes Højhed gik hurtigere til, irriteret ved det evige Sam-Trit.

Men Komtesse von Hartenstein kom ikke ud af Trit som Højheden.

Og efter sin Tur vendte Prinsesse Maria Carolina tilbage til sin Vandfarve eller til sit Broderi. Komtesse von Hartenstein læste højt af *Revue des deux Mondes*.

Om Aftenen sad Hendes Højhed i Hofteatret i sin Loge. Unge Begyndere og udtjente Heltefædre aflirede Schillerske Vers.

Hendes Højhed hørte det som i Telefon og halvt i Søvne. Hendes Højhed berørte en Gang imellem Spidsen af Næsen med Kanten af sin Vifte. Spidsen af Næsen bevægede sig, naar Hendes Højhed skjulte en Gaben.

Saadan gik Tiden, Dag efter Dag.

Og det hændte, at Hendes Højhed pludselig overrasket blev vaer, at Markerne grønnedes, og Engene langs Floden, og at Buskene ved Vejen stod med store Knopper.

»Men at det er Foraar?« sagde hun.

»Vi har kun fjorten Dage til Hans Højhed Hertugens høje Fødselsdag,« sagde Frøken von Hartenstein.

»Ja, det er jo sandt,« sagde Hendes Højhed. Hun blev ved at se ud over de grønne Marker.

III

Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina var giftefærdig.

Nogle Aar var der forskellige Sendebud paa Besøg ved Hoffet. Tre, fire Prinser kom selv.

Maria Carolina blev ved Taflet ført tilbords af den fremmede Højhed. De sad begge generte mellem de diskrete Eksellencer af Hofstaterne og sagde halvhøjt de ligegyldigste Sætninger med oplivede Ansigter.

Men pludselig standsede de midt i det, og de fandt ikke mer at sige, men sad og blev ved at smile, bøjet ind mod hinanden som Folk, der lige vil til at tale, og fandt ikke noget.

Damerne og Herrerne af Hofstaterne blev stikkende i de hviskede Samtaler, og, som Højhederne,

sad de smilende, bøjede frem med interesserede Ansigter og sagde ikke noget, drejede Knivene mellem deres Fingre og saae paa hinanden.

Hans Højhed rømmede sig meget højt, Gang efter Gang. De unge Højheder sad i samme Stilling, smilende ind mod hinanden, som Figurerne i et Vokskabinet.

— Den Mund, naar hun dog lukkede den Mund. Komtesse von Hartenstein var nervøs, som var det hende selv, der gerne skulde giftes.

Efter Taflet drak man Kaffe i den gule Sal. Hertugen gik til Tarokbordet, og Damerne og Herrerne af Hofstaterne gjorde sig smaa rundt om i Krogene. Komtesse von Hartenstein stak en Naal ud og ind gennem et Stykke Kanevas og bildte sig ind, at hun broderede.

Maria Carolina blev meget livlig. Hun blev ved at tale, hun gav slet ikke slip paa Eksellencerne Kurth og Quaade.

Det var et Spørgsmaal i Forstvæsen, der interesserede Hendes Højhed . . . Hendes Højhed kunde ikke forstaa. . . .

De to Eksellencer stod og trippede under Lysekronen. Hendes Højhed hørte ikke en Lyd af hvad de sagde, men hun blev ved at spørge og tale meget højt og bevæge den udslaaede Vifte.

Den fremmede Durchlauchtighed snoede sit Overskæg og betragtede sine Støvler.

»Som jeg siger, kære Eksellence« . . .

Den kære Eksellence stod som paa Gløder: Han var den sidste. Eksellencen von Kurth var sluppet bort i en Pavse med tre Reverentser.

Eksellencen von Quaade tog en Beslutning: han brød af midt i en Sætning og gik baglæns. »Ja, ganske vist,« sagde han, »Deres Højhed, ganske vist.«

Der blev et stort tomt Rum rundt om Deres Højheder.

De tog Plads ved et Bord og saae paa nogle Tegninger.

Den næste Formiddag var der arrangeret en Udflugt. Herskaberne spiste Frokost paa Bjergslottet, og bagefter blev der spaseret i Skoven.

Følget blev borte. De to unge Højheder var alene. Maria Carolina krammede krampagtig om sit Parasolskaft og sagde nu og da nogle stakaandede Ord, mens de gik. Den fremmede Durchlaucht lavede en lang Snirkelgang efter sig i den muldede Jord med sin Stok.

Tilsidst gik de tavse lidt fra hinanden. Den fremmede Durchlaucht saae fra Siden hen paa Prinsesse Maria Carolina. Hun tog sig ikke ud i Profil.

Pludselig blev de Komtesse von Hartenstein vaer ved Omdrejningen af en Allé. Hans Durchlaucht bøjede sig hastigt ned over en Stub og pirrede i Muldet med sin Stok: »Nej — der var Myrer — Myrer i Stubben.«

»Ja« . . . Hendes Højhed troede virkelig ogsaa, der var en Myrekoloni i Stubben . . . »Hvor mærkeligt med de Dyr« . . .

De stod begge og saae ned i Stubben. Hendes Højhed gav sig til at le. Hun var kommet til at tænke paa en af Mlle. Leterriers Anekdoter. En fra Sansouci.

Hun fortalte den. Den fremmede Durchlaucht lo og fortalte om sin Guvernør. Nu var han Professor i »Oldpersisk«.

De lo begge længe af Ordet »Oldpersisk«.

»Og saa var han skævmundet,« sagde Hans Durchlaucht.

De unge Højheder blev ved at le, mens de gik hen mod Komtesse von Hartenstein.

— »Som to Børn — min Go'e,« sagde Komtesse von Hartenstein til Mademoiselle Leterrier, »de var glade som to Børn, da jeg overraskede dem . . .«

Næste Dag rejste den fremmede Durchlaucht.

Hvis Hendes Højhed følte sig skuffet, plagede hun

i al Fald ingen med sin Skuffelse. Hun blev atter ført til Bords til dagligt Taffel i den mindre Spisesal af Hans Højhed Hertugen; og efter Taflet broderede hun — mens Komtesse von Hartenstein læste højt — paa sin Kakkelovnsskærm med Perler til Borgerforeningens Basar.

Hendes Højhed sad bøjet ind under Lampen og stak Sølvperlerne paa den fine Naal. Lyset faldt ned paa hendes røde Haandled og paa Ansigtet, som hun holdt hen i Skæret.

Hendes Højheds Kindben traadte skarpt frem, naar Lyset faldt saadan. Hendes Højhed begyndte at blive noget spids.

En Aften, da Arveprinsen var hjemme i Besøg, sagde han — han havde staaet og set paa hende, som hun sad der, mager og yndeforladt: »Maria Carolina, tror Du det klæ'er Dig at sidde der og stange Perler?«

Han havde sagt det pludselig. Det gav et Sæt i Maria Carolina.

»Dig kan vi da sende til Eisenstein straks,« sagde Arveprinsen og drejede sig om paa Hælen.

Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina bøjede sig dybere frem over Bordet. Lidt efter samlede hun stille Perlerne sammen og pakkede langsomt Broderiet ind i sit Papir.

Hendes Højhed trak sig lidt tidligt tilbage; hun havde en Smule ondt i Hovedet; hun saae ogsaa bleg ud.

Hun gik med sin Broderipakke i Haanden hen til Hertugens Tarokbord. Han spillede med Arveprinsen.

Hans Højhed Hertugen kyssede hende paa Panden, mellem to Stik.

»Godnat, min Pige,« sagde han.

»Godnat«.

Arveprinsen saae op paa sin Søster. Hun var saa bleg.

»Hvad, er Du daarlig, Mis,« sagde han — det var hendes Kælenavn fra Barn — og han førte kærtegnende hendes Haand op til sin Kind. »God Bedring, Stakkel.«

Hendes Højhed var meget nervøs. Der faldt et Par Taarer ned paa Pakken med Borgerforeningens Kakkelovnsskærm, mens hun hastigt gik hen gennem Salen.

Den næste Morgen havde Hendes Højhed røde Øjne, da hun red Tur med sin Broder, Arveprinsen.

De var gode Venner, paa deres gamle Maade. Han drillede hende, og hun var noget sky og ofte studs.

Men undertiden, naar han efter Taflet med et »Velbekomme Mis« kyssede hende paa Kinden, kunde Hendes Højhed et Nu skælvende trykke sig krampagtigt ind mod Broderens Skulder; og Arveprinsen saae efter hende, mens hun gik over Gulvet og stille skænkede Kaffen og bragte den til Hans Højhed Hertugen.

Naa — Arveprinsen strakte de kønne Ben i Husartrikoterne ud fra sig — det er s'gu heller ikke muntert . . . Han blev ved at se hen paa Søsteren, som skænkede Kaffen ved Siden af Komtesse von Hartenstein.

»Næ — æ, man kan s'gu ikke kalde det for muntert.«

Hans Højhed Arveprinsen blev aldrig mere end tre Dage ad Gangen i Residentsen. Han laa ved Regimentet i Potsdam.

Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina var atter ene paa sine Rideture. Hun lod den nye Ajax gaa langsomt hen ad Skovvejen. Gamle Ajax var skudt, den var blevet saa stiv i Benene, og saa smaat blindøjet begyndte den ogsaa at blive. Saa havde Arveprinsen skudt den, og Maria Carolina havde ladet det gamle Dyr begrave i Randen af en Lysning i Skoven under en Eg. Det var hendes kæreste Yndlingsplet i den hele Skov. Men forresten kendte hun hver Ud-

sigt og hver Sti. Hun havde færdedes her sin lykkeligste Tid.

Skovfogedens Børn legede ved Gærdet. Hendes Højhed holdt saa meget af Børn. Hun stod af Hesten og satte sig paa Grøftekanten mellem Purkene, og de red Ranke og de jublede og lo med hendes høje Ridehat ned over Ørene . . .

Maria Carolina kunde bedst tale med Børn. Hun vilde jo alle det saa inderlig godt — men hun vidste aldrig noget rigtigt at sige til alle de andre fremmede Mennesker.

De talte ogsaa tidt om saa meget, om Ting, hun ikke vidste og ikke kendte til.

Og hun forstod dem aldrig rigtig og stod saa fremmed og smilte blot og blev sky og genert . . .

Med Børn var det noget andet. Med dem pludrede hun og lo. Halve Timer sad hun der paa Gærdet midt i Flokken — de væltede sig over hende, baade paa Bryst og paa Mave, og hendes Ridekjole pyntede de med Burrer og de mindste red paa hendes Skuldre hen ad Skovvejen. Lakajen holdt ærbødigt mellem Træerne, stiv som en Skildvagt paa sin Hest.

Naar hendes Højhed vendte hjem, holdt hun ved Skovmøllen og Møllerens Datter, Anna Lise, bragte hende et Glas Mælk.

Den gamle Møllerkone med det runde, rødmussede Ansigt kom frem i Døren og nejede, og Hendes Højhed drak Mælken.

»Naar bli'r det saa?« sagde hendes Højhed.

»Aa,« og Møllerkonen nejede, »det har Stunder, Deres Højhed.«

»De véd, jeg gi'er Udstyr,« sagde Hendes Højhed, til Tak for Mælken.

Anna Lise fik Glasset igen og nejede.

»Prosit, Deres Højhed«.

»Ja, Gud velsigne,« sagde den gamle og nejede igen. »Tak«.

»Farvel«. Hendes Højhed red. — — Møllehjulet klaprede hen gennem Skoven. Langt inde mellem Træerne sang et Par Fugle. Hendes Højhed holdt Ajax an og lyttede: En Spætte havde travlt der paa den nære Stamme.

Ved Enden af Vejen saae man Slots-Parkporten med sine to itubrukne Vaser.

Hendes Højhed red Fod for Fod.

— — —

Arveprinsen skulde paa Rejser i Orienten. Hans Højhed Hertugen solgte sine Heste for at spare. Maria Carolina gik i omsyede Kjoler. Det var Tanternes Galla-Rober fra Wien.

IV

Hoffet var for første Gang inde fra Landet for at gaa i Theatret.

Hendes Højhed saae i Kikkerten efter kendte Ansigter. Hun havde sat sig tilrette paa den gamle Plads i Logen, halvt bag det Fløjelsforhæng og følte det saa hjemligt rart: Alle Abonenterne havde deres gamle Pladser i Balkonen — nu kunde man da se, ved den nye Krone, som var hængt op i Løbet af Sommeren.

Hendes Højhed hørte ikke et Ord af »Don Carlos«. Naar hun en Gang imellem vendte Ansigtet mod Scenen, saae hun Hr. von Pøllnitz staa paa Tæerne, med Hænderne presset ind mod sit Bryst . . . Hr. von Pølnitz var Marquis Posa. Ovre i Hofdamelogen blundede Frøken von Hartenstein allerede, siddende som en Tinsoldat saa ret i sin Stol.

Hendes Højhed blev ved at sidde med Kikkerten for Øjnene eller Viften halv udfoldet i Haanden i sit Skød — og saae ikke og hørte ikke. Hun vidste ikke, hvorpaa hun tænkte; hun følte kun, hun sad saa godt i Ro her i Krogen, mens de spillede alt det dernede.

Naar der applavderedes, løftede hun Hænderne op over Logebrystningen og førte mekanisk de behandskede Haandflader et Par Gange lydløst imod hinanden. Hun vidste det knap, naar hun gjorde det.

Hans Højhed Hertugen tog Plads bagved hende. Han sad og førte uafladelig sine fem udspilede Fingre gennem sit lange Skæg, indtil han faldt i Søvn. Han vaagnede regelmæssigt ved Lyden, naar Tæppet raslede ned. Han satte sig da hen til Logebrystningen i Lyset, bøjet frem mod Prinsessen. Han havde naar han sad foran i Logen, den Vane at bevæge Læberne, som om han stadig talte. Han sagde aldrig et Ord.

Hendes Højhed saae over i Hofdamelogen. Frøken von Hartenstein var vaagnet — midt i Akten. Hun sad med opspilede Øjne og stirrede ned paa Scenen. Komtesse von Hartenstein lignede en skræmt Høne.

I det samme slog der en besynderlig Klang af en Stemme op fra Scenen — raa, næsten dyrisk. Hendes Højhed foer uvilkaarlig sammen: Det var Don Carlos, der talte til Dronningen.

Han var hæslig, og hvor tynd — med et fladt Ansigt, kun et Par store, hede Øjne . . . Hvor slog han dog om sig med de lange Arme.

> Sie waren mein — im Angesicht der Welt,
> Mir zugesprochen von zwei grossen Thronen,
> Mir zuerkannt von Himmel und Natur,
> Und Philipp — Philipp hat mir sie geraubt.

Hendes Højhed bøjede sig ned og læste Don Carlos' Navn paa den udslagne Plakat: Josef Kaim. Og skønt hun egentlig ikke vilde, fulgte hun forbavset med Øjnene hver Mine, bøjet lidt frem og uden Kikkert.

Hun hørte knap Ordene han talte, bare Stemmen blev hun ved at høre. Og nysgerrig, halvt skræmt, som hun vilde bøje sig ned over noget sært Kræ, der krøb hendes Vej forbi paa Jorden, saae hun ned paa ham.

Han talte og krængede Læberne frem, saa man saae alle hans Tænder; og han bøjede sig sammen med knyttede Hænder, som sled han i Raseri i fangende, usynlige Stænger.

»Kretiner,« sagde Hans Højhed Hertugen bag hende. Han var ogsaa vaagnet.

Eksellencen von Kurth blev kaldt op i den hertugelige Loge i Mellemakten.

Maria Carolina hilste og rakte ham Haanden.

»En oprørsk Person, vor ny Elsker, Deres Højhed,« sagde Eksellencen og bukkede.

Det var Hendes Højhed, som hun havde søgt om de Ord ... »Ja,» sagde hun og saae igen hans Stillinger, som han havde staaet der overfor Dronningen ... »Ja« ...

»Vort Hoftheater er ikke noget Menageri,« sagde Hans Højhed.

Eksellencen von Kurth stod forbløffet: »Ja,« sagde han, »Deres Højhed har Ret, den unge Mand er noget heftig« ...

Tæppet gik op igen og atter ned. Aftenen forløb.

»Saa tager vi vel hjem,« sagde Hans Højhed.

»Ja.« Maria Carolina lagde sin Arm i hans. De gik ud gennem Forværelset ned ad Trappen.

Eksellencen von Kurth og Intendanten stod i Vestibulen. Intendanten skrabede ud, med ynkeligt Ansigt, og den højre Skulder tilvejrs, som om han ventede noget korporligt paa Siden af Hovedet.

»Ja, ja,« sagde Hans Højhed, »som von Kurth siger, en oprørsk Person« ... Hendes Højhed blot smilede.

De gik videre ud paa Trappen i det fri. Det havde regnet, og der faldt endnu nogle enkelte, store Draaber paa Stenene. Den friske Kølighed slog ned fra Parkens Træer.

»Aa, det har regnet,« sagde Maria Carolina. Hun følte et Velbehag her ude under den frie Himmel.

»Slaa dog Vognen ned,« sagde hun. »Det regner jo ikke mer«.

Hertugen kørte bort med sin Kavaler. Maria Carolina blev staaende paa Trappen, mens de slog Vognen ned. Hun strakte Haanden ud for at fange en Draabe.

»Men det regner endnu,« sagde Komtesse von Hartenstein, »det bli'r en Skylle igen« . . . Frøken von Hartenstein havde en Hat med ægte Fjer.

»Aa — blot lidt fra Træerne« . . .

De begyndte at køre, og i hastigt Trav rullede de ad Alleen ud paa Landevejen, gennem Dalen. Uvejret var lige hørt op. De mørke Skyer rullede sig bort over Højderne som et stort Klæde. Himlen var dybblaa, saa fuld af Stjerner.

Vejen bugtede sig og løb langs med Floden. En let Damp stod op af Strømmen. Det mørke Vand saaes ind mellem svajende Pile.

»Kør langsommere,« sagde Maria Carolina.

De kørte ganske langsomt. Hestene raslede i Seletøjet, utaalmodige efter at komme hjemad. Saa gik de atter stille Fod for Fod.

Der var som om Vaaren en Duft fra Græs og Træer. Saa stille, at man hørte Draabernes Fald, naar de en efter en gled fra Pilenes Blade ned i Strømmen.

»Hvor Natten er smuk.«

Hendes Højhed aandede dybt. Hun sad med tilbagelænet Hoved og saae op i Natten.

Et Vers af »Don Carlos« faldt hende ind og et andet og et endnu. Hun vidste ikke, hun kunde dem udenad, nu hvor de pludselig kom, alle de dejlige Ord.

»Hvor Natten er smuk,« sagde hun igen.

De var kørt bort fra Floden, opad mod Bakkerne. Ude i Horisonten kom nu og da et hastigt og fjernt Lyn. Graner og Birke duftede paa Skraaningerne. En Hund foer op i et Vogterhus, inde i Skoven, og glammede.

— — —

Hendes Højhed sad foran sit Toiletspejl. Kammerpigen flettede hendes Haar.

Vinduerne stod aabne bag de lange Stores. Et Par Insekter fløj omkring Lysene.

De fløj rundt og rundt; ind gennem Flammen og sved sig; rundt og rundt . . . Hendes Højhed slog til dem: »Aa — de Dyr«, sagde hun.

Det faldt hende ind, hvem Mennesket lignede . . . Ja.

Billedet i Hertugindens Dagligstue, hvor Marie Antoinette føres til Fængslet . . . Der stod en ung Mand med knyttet Haand og Hovedet lidt bøjet . . . Allerforrest, tilhøjre . . .

Det var ham, han lignede.

De to Insekter surrede ind i Lyset og faldt ned.

»Aa, luk Vinduet,« sagde Maria Carolina. »Der flyver saa meget Kryb herind.«

— — —

Hoffet havde boet i Residentsen en Maanedstid. Dag fulgte efter Dag i vanligt Trit.

Hendes Højhed malede Akvarel; hun gav enkelte Dage Kur; hun spaserede sin Time med Komtesse Hartenstein paa Terrassen.

Hendes Højhed mødte undertiden Hr. Hofskuespiller Kaim . . . Det kunde ikke nægtes, at han var hæslig. Det flade Ansigt saa gult som en Citron. Han hilste ogsaa meget kejtet med sin høje Hat.

Det var en Dag, midt i November, en Formiddag med det fuldeste Lys over Parkens mange farvede Træer; tyndt var Løvet, faldne Blade laa allerede som et gulbroget Tæppe over Gange og Plæner. Hendes Højhed havde drukket Kaffe i det øverste Lysthus med nogle Damer. De havde netop rejst sig for at gaa, da Hr. Josef Kaim kom forbi Verandaen.

Hendes Højhed gik ned ad Trappen med et Par Damer. Hr. Kaim hilste.

Hendes Højhed standsede paa det nederste Trin.

»Hr. Kaim«, sagde hun. »Her er en meget smuk Udsigt oppe paa Platformen. Vil De maaske se den idag — her er just aabent?«

Hr. Kaim blev staaende med et Sæt — med Hatten i Haanden.

»Jeg takker — jeg takker Deres Højhed.«

»Steindl« — Hendes Højhed vendte sig til Tjeneren, »vis De Hr. Hofskuespiller Kaim op paa Platformen ... Udsigten er virkelig smuk ...«

»Jeg — — har hørt ... Deres Højhed ...«

Hendes Højhed hilste og gik videre med sine Damer.

Gehejmeraadinden talte fremdeles om Dronningen af Rumænien.

»Og gi'er *Kærlighedshistorier* i Trykken ...«

»*C'est horrible,*« sagde Mlle Leterrier.

»— Ja« det var den samme Stemme — kort og vred som om Mennesket stadig fo'r op mod en Fornærmelse.

Hendes Højhed var standset. Hun saae et Øjeblik udover den skinnende Have.

»Ja« sagde hun. »Dronning Elisabeth skriver smukke Poesier.«

Mundene klappede bums i paa Damerne.

Mlle Leterrier tog Têten: »*Mais oui*« sagde hun »*votre Altesse — des vers étonnants ...*«

Og i samme Tone, som naar hun tog Udgangspunkter for Hendes Højhed den Gang, for femten Aar siden, sagde hun igen:

»*Oui — voilà une madame de Staël sur le thrône ...*«

De andre Damer tav og lod Fru Staël sidde paa sin Throne. De vendte tilbage til Slottet.

Om Eftermiddagen kørte Hendes Højhed Tur til det italienske Slot med Komtesse von Hartenstein. Naar hun efter Taflet havde skænket Kaffen til hans Højhed Hertugen — Hans Højhed Hertugen var meget plaget af Gigt i denne Vinter; Hans Højheds

Spillebord var flyttet hen lige foran Ilden — kørte hun i Theatret; eller hun sad hjemme i sin vante Krog i den gule Sal.

Hendes Højhed læste i Vinter helst selv.

Hendes Højhed læste Schiller.

Hun sad bøjet og læste med Bindet i sit Skød. Hun holdt tit op og saae ud for sig med Hovedet støttet i sin Haand.

Man hørte i Salen kun Kortenes sagte Fald mod Bordet, naar de spillede, og Hofmarschallens Gammelmandshoste, som han søgte at faa til at tage sig ud som en diskret og undertrykt Latter, der lød saa umotiveret hen i Stilheden.

Hendes Højhed lod Haanden synke og saae sig rundt i Salen. Hun saae Hans Højhed Hertugens bøjede Ryg og Hofmarschallen i Profil — hans Hoved rokkede lidt.

Komtesse von Hartenstein sad nogle Skridt fra hende. Den sorte Paryk stak grelt af mod Panden, der var fuld af *poudre de riz* over Rynkerne...

Og Hendes Højhed bøjede sig og læste igen.

»Maria Carolina«, kaldte Hans Højhed.

Maria Carolina rejste sig og lukkede Bogen.

»Vi er færdige«, sagde hans Højhed.

Maria Carolina gik stille hen til Spillebordet og tog Plads.

De høje Herskaber spillede et Parti Piqué, før de trak sig tilbage.

— — —

Komiteen til »Borgerforeningen«s Basar opfordrede Hr. Hofskuespiller Kaim til at yde sin velvillige Assistance med et Deklamationsnumer. Det var Overborgmesteren, som fik Ideen i et Komitémøde en Aften, da han havde været til Taffel.

I Damekomiteen paa Slottet forespurgte man Hendes Højhed Protektricen om Tilladelse til at anmode

— »det var maaske en Afveksling« — Hr. Josef Kaim om at assistere ved Basaren.

Hendes Højhed mente, at Hr. Kaim vel allerede havde et stort Publikum.

Hr. Hofskuespiller Kaim lovede villigt at efterkomme Opfordringen.

— — —

Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina havde aldrig set saa godt ud. Hendes Højhed var i noget fornemt, slankt Graat, der klædte hende rent mærkeligt! Hendes Højhed var næsten smuk, som hun kom ind i Basaren med Overborgmesteren.

Hendes Højhed gik op ad Trinene til Tribunen og tog Plads. Sangerne begyndte at synge.

Hr. Pøllnitz havde tilbudt sig at staa i Tombola.

»Kære Pøllnitz,« havde Fru von Pøllnitz sagt: »om du vil følge mit Raad.«

Hr. von Pøllnitz fulgte altid sin Kones Raad: Hr. von Pøllnitz stod i Tombola med et bredt Bonvivantsmil.

»Hvor det er morsomt engang at høre en anden« sagde Hr. von Pøllnitz til alle. Han var saa urolig, at han trippede.

»Bedste Ven«, sagde han. »Man har fri . . .«

Hr. von Pøllnitz var lykkelig.

Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina var lidt ubarmhjertig mod Borgerforeningens Buket: Der faldt under Sangforeningens Sang det ene Blad efter det andet ned foran hendes Stol.

Hr. von Pøllnitz lagde Armene overkors ved sin Tombola: Hr. Hofskuespiller Josef Kaim kom frem i Kjole og hvidt.

Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina hilste ved at bøje Ansigtet ned over Borgerforeningens Buket.

Hr. Josef Kaim deklamerede »Sangerens Forbandelse.« Han havde hængende Skuldre i en flunkende

ny Kjole. Skjorten skød sig under Anstrængelsen op og stod ud af Vesten, og Hr. Kaim trak den ned mellem hvert Vers.

Hr. Kaim deklamerede lidt slettere end Alverden.

Fru von Pøllnitz sad paa reserveret Plads. Hun saae uafbrudt paa Prinsessen. Hendes Højhed blev ved at sidde med bøjet Hoved. Hun saae ned i Gulvet paa Hr. Kaims Fødder, uhyre Fødder i et Par Laksko med høje Hæle.

En Bredde af Fødder...

Hendes Højhed var nervøs; den stakkels Borgerforenings Buket. Fru von Pøllnitz var overbevist om, at Baandene snart var ganske krøllede.

— Han stod ganske som Hr. v. Pøllnitz. Den højre Haand presset ind mod Brystet — en tyk Haand i en klemt hvid Handske — og strakte Hals — og hvor han var varm...

Hendes Højhed saae atter stift ned — paa de store Fødder.

Det var forbi, og Hr. Josef Kaim bukkede. Der applauderedes livligt i Salen. Hr. von Pøllnitz strakte Armene langt frem i Højde med sit Hoved og klappede heftigt.

Hendes Højhed Protektricen rejste sig hurtigt. Sangerne havde sat an til Slutningsnumeret, men holdt inde, og det blev ved et hendøende Kvæk. Dirigenten, der skrævede med Ryggen til Salen, blev staaende med løftet Haand...

Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina var allerede nede af Tribunetrappen.

Damerne fløj til Boderne og fik de udbredte Duge væk, som skærmede de udsøgte Genstande... Det var knap, at Frøken von Hartenstein kunde indhente Hendes Højhed.

Højheden smilede hastigt frem gennem Bodrækken. I Bod Nr. to straalede Fru Overborgmesteren bag sine Dynger af »Prinsessens Peberkager«.

Højheden smilede svagt til Boden og gik forbi. Fru Overborgmesteren var knikset ned bag Peberkagerne og blev staaende i Nejningen: Hendes Højhed købte i Fru Hoftandlægens Barak.

Fru Overborgmesteren havde født ti Børn til Verden. Hun fik det med Hold over Lænderne ved saadanne Lejligheder.

Hendes Højhed havde aldrig været saa livlig . . . Hun talte længe i hver Butik nederst i Salen . . .

Da Hendes Højhed tog bort, rev Hr. von Pøllnitz »Leve't« ud af Munden paa Overborgmesteren.

Hr. von Pøllnitz var i det Hele i Ekstase.

»Bedste Ven« — Hr. von Pøllnitz omfavnede Hr. Kaim — »et Organ . . . et Foredrag . . . Jeg vil indlemme »Sangerens Forbandelse« i mit Repertoire . . .«

Ud paa Aftenen købtes Fru Overborgmesterens Peberkager underhaanden til Buffet'en.

— — —

Hr. og Fru von Pøllnitz gik hjem.

»Pøllnitz,« sagde Fru von Pøllnitz, »Du skulde slutte dig lidt mere til Hr. Kaim.«

»Slutte mig — min Pige«, Hr. von Pøllnitz stod stille . . .

»Ja — han gør virkelig et rart Indtryk — saa beskeden og forlegen endnu . . .«

De var hjemme.

— — —

Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina klædte sig om, da hun kom hjem, og hun gik ned i den gule Sal.

Komtesse von Hartenstein læste højt af »*Revue des deux mondes*». Det var en Afhandling om den evropæiske Indflydelse i Kina.

Da Hendes Højhed skulde til Ro, og Kammerjomfruen flettede hendes Haar, paastod Hendes Højhed uafladelig, hun trak i Fletningen.

»Herre Gud« — Hendet Højhed var meget sensibel — »De piner mig . . .«

»Men, Deres Højhed . . .«

»Nu igen . . .«

»Deres Højhed . . .«

»Aa — lad mig selv . . .«

Hendes Højhed tog selv Haaret og begyndte at flette det.

Og to Minutter efter lod hun det falde igen . . .

Kammerjomfruen forstod ikke Højheden. Stille flettede hun Haaret og bandt det varsomt op.

— — —

Hans Højheds Gigt var meget slem. Et Par Uger tog hendes Højhed Prinsesse Maria ikke i Theatret.

Hr. von Pøllnitz var meget optaget: han virkede for selskabeligt Samkvem mellem Hoftheatrets Medlemmer.

»Gode Ven,« sagde Hr. von Pøllnitz, »man ser aldrig hinanden . . .«

»Gode Ven, man er Kammerater, og vi lever som fremmede . . .«

»Gode Ven — man maa se hinanden . . .«

Næste Lørdag var der Middag hos Hr. von Pøllnitz. Hr. Hofskuespiller Kaim havde Fru von Pøllnitz til Bords.

V

Vaaren kom med kriblende Sol og Grøde. Hendes Højhed var nervøs. Foraars-Uroen angreb Hendes Højhed.

»Højheden har Indfald,« sagde Komtesse von Hartenstein, »min Go'e, uberegnelige . . .«

Komtesse von Hartenstein tilbragte sine fleste Eftermiddage hos Mademoiselle Leterrier. Hendes Højhed trak sig i den sidste Tid ofte tilbage om Eftermiddagen. Hun vilde hvile sig.

Hendes Højhed havde lukket Døren af, saa Kammerjomfruen maatte banke paa, naar hun skulde klæde Højheden paa til Taflet.

Komtesse von Hartenstein sad ovre hos Mademoiselle Leterrier.

»Min Go'e,« sagde hun, »det er Nerverne . . . Men hvem der lider, min Go'e — det taler man ikke om . . . Højheden har Indfald: Igaar gik vi hjem fra Theatret.«

»Gik?«

»Ja — min Go'e, vi gik; Højheden sendte Vognen bort . . . Det Slæbeskørt har jeg haft min Nytte af . . .«

Komtesse von Hartenstein beskrev ikke, hvad hun led. Men hun havde en Maade at tie paa om sine Lidelser — »min Go'e, jeg har jo at bøje mig« — saa hun saae ud, som hun daglig blev slagtet.

Mademoiselle Leterrier nikkede forstaaelsesfuldt.

»*Mais oui, ma chère, ça se comprend*« sagde hun, »*c'est l'âge orageux.*«

»*Mais oui, c'est ça*«, gentog Mademoiselle. Hun kendte det. Mademoiselle Leterrier havde en »Nevø«, en lang friseret Laban af en Referendar, der besøgte hende to Gange om Aaret og regelmæssigt tømte hendes Sparekassebog. »*C'est ça*«, sagde Mademoiselle Leterrier.

Det ringer. Det er Fru von Pøllnitz. Fru von Pøllnitz har taget Timer i Fransk i Vinter hos Mlle Leterrier.

De tre Damer taler om Vejret, der er saa ustadigt og slemt for Hans Højhed Hertugens Gigt.

— — —

Hans Højhed Hertugen var meget plaget af Gigt. Han havde ikke engang saa meget som kunnet sætte sin Fod i Hoftheatret i de sidste to Maaneder.

Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina satte sig paa hans Plads i Mørket. Lyset fra Rampen generede. Hendes Højhed sad ogsaa hellere der — lidt

tilbage i Skjul: Hendes Højhed var virkelig undertiden ganske skræmt i Hoftheatret nu.

»Har han ikke faaet dem gjort til Rebeller allesammen«, sagde Ekcellensen Kurth. Det er en Galskab, der smitter...«

Komtesse von Hartenstein mente, at den store Devrient vendte sig i sin Grav.

Hendes Højhed sad blot forskræmt.

Josef Kaim rev de unge paa Scenen med sig.

Det var ikke stor Kunst. Men den hede Ungdom gennembrændte Mesterværkerne med alle Lidenskaber. Had var Vildskab, og Kærlighed var Raseri. Liv stod der i de lyse Luer af Tøjlesløsheden.

De Godtfolk i Residentsen sad i Hoftheatret saa forblæste, som gik de over Raadstuepladsen i Storm.

Maria Carolina trykkede sig ind i sin Logekrog. Hun følte en sky Forbavselse, en beklemt Modvilje, der ikke vidste, mod hvem den skulde vende sig. Og hun blev siddende, som en Døv, der kæmper for at høre, og stirrede paa disse Mennesker.

Josef Kaims Stemme lød gennem alle de andres.

Undertiden lød den ogsaa smeltende mildt, smigrende blød som Musik — som naar Don Karlos talte til Dronningen.

Og nysgerrig saae Hendes Højhed ned paa Don Karlos, der knælede for den elskede — paa hans Ansigt, der straalende vendte op imod hendes, paa Læberne, der bevægede sig under sagte Ord, og Hovedet, der bøjede sig ømt, naar han kyssede hendes Haand.

Og længe, med en egen Glæde, gemte Hendes Højhed over Billedet, mens hun lukkede Øjnene.

Men Stykket gik videre. Og vildt kæmpede Eboli om Karlos, og Karl svor sin Fader Fjendskab i Forbandelser, og Posa gik i Døden, Posa den Retfærdige.

Hendes Højhed vidste knap af Ordene. Men hun

hørte de oprørte Stemmer som i et stort Kor, og hun følte en klemmende Angst, som om noget besværede Aandedrag og Hjerteslag i hendes Bryst.

Naar Tæppet var faldet, og det var forbi, blev hun siddende paa sin Plads, og hun stirrede aandsfraværende paa Tæppet, der pludselig blev mørkt, og Jerngitret, der skød langsomt ned, en sort Væg, og faldt tungt i Gulvet.

Hendes Højhed rejste sig; hun blev endnu staaende ved Randen af Logen, og hun saae ud i den tomme Sal i Halvmørket med alle de gabende Stolestader.

Fru von Pøllnitz havde i Vinter Plads i Logen vis-à-vis Prinsessens i første Etage.

Hun tog Tøjet paa i den aabne Logedør.

Lakajen havde løftet Portièren til den lille Salon. Prinsessen vendte sig og gik ham forbi. Hun kørte hjem.

Hans Højhed Hertugen havde ventet paa Hendes Højhed til Piqué'en. Han sad og trommede med Knoerne paa Spillebordet og saae paa Uret hvert halve Minut.

»Klokken er elleve«, sagde Hans Højhed. Han havde allerede Kortene i Hænderne.

»Ja, Deres Højhed«. Maria Carolina tog Plads, og Hans Højhed gav Kort. De spillede i Tavshed, gav, tog Kort og stak.

En Lakaj listede over Gulvet med Theservicet. Komtesse von Hartensteins Strikkepinde raslede sagte.

Deres Højheder blev ved at spille.

Naar Spillet var ude, samlede Hans Højhed Kortene.

»Det er blevet sent«, sagde han.

»Klokken er halv tolv«, sagde Hendes Højhed. Hun rejste sig og gik hen over Gulvet mod en Vinduesfordybning. Hun støttede et Øjeblik sit tunge Hoved mod Vinduesprossen.

»Deres Højheds The« sagde Komtesse v. Hartenstein.

»Tak — jeg kommer . . .«

Herskaberne drak The i Tavshed.

— — —

Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina vilde hente en Bog i »Hertugindens Dagligstue«, før hun gik til Ro. En Lakaj bar Armstagen foran hende.

Hendes Højhed gik hen til den lille Reol og mekanisk tog hun en Bog af Hendes Højhed Hertugindens Haandbibliothek. Hun lagde den fra sig paa Bordet, og mens Lakajen ventede med den løftede Kandelaber, betragtede hun »Marie Antoinette«, der førtes til Fængslet.

Hun betragtede Ansigterne og Skikkelserne med de knyttede Hænder.

Hun saae fra Rebellerne hen paa Dronningens Ansigt. Hun skred rank frem, kongelig, gennem Pøblen. Ansigtet næsten straalede i sin uantastelige Ro.

Maria Carolina saae bort fra Billedet rundt i Hendes Højhed Hertugindens private Gemak . . . Det var, som hendes Moder kom hende i Møde fra hver Plet . . .

Hun saae hende sidde d e r i den højryggede Sofa fra det første Kejserdømme, rank og smuk og rolig — de ringbesatte Hænder laa foldede i hendes Skød — mens hun, en lille Pige, d e r, foran Hendes Højhed Hertuginden, staaende midt paa Gulvet, hviskede en af La Fontaines Fabler — — paa Stolen derhenne sad Mlle Leterrier og bevægede Læberne til Fabelordene, som om hun vilde sufflere hende.

Og naar Fablen var ude, bøjede Hertuginden, hendes Moder, sig let fremad:

»Godt«, sagde hun, »meget godt.«

Og Maria Carolina nejede, mens Hertuginden, hendes Moder, let berørte hendes Pande med sine Læber.

Maria Carolina traadte tilbage. Og Hertuginden strakte Haanden ud til Kys for Mlle Leterrier, og hun sagde igen:

»Det er jo meget godt, Mademoiselle.«

Hendes Højhed hørte Hertugindens, hendes Moders Stemme, klar og altid rolig, og hun saae paa de lige regelrette Møbler med Vaserne og de gyldne Guirlander og Billederne, som hang symetrisk i Vægfelterne.

Maria Carolina aandede dybt, som om hun havde lagt en tung Byrde fra sig, og hun vendte sig for at tage Bogen paa Bordet.

Hendes Blik faldt atter paa Marie Antoinette. Og al hendes Følelse blev til en pludselig dyb Vrede mod disse Folk med deres Skrigen...

Hendes Højhed forlod »Hendes Højhed Hertugindens Dagligstue« og med en Haandbevægelse, uden Ord afskedigede hun Hofdamen von Hartenstein, der ventede i den gule Sal.

Men mens Kammerpigen flettede Højhedens Haar foran Spejlet, kom den forpinte Urolighed igen. Hun lod Kammerjomfruen gaa, og hun gik tilsengs. Men hun kastede sig uden Ro og fik ingen Søvn. Hun hørte bestandig disse lidenskabelige Stemmer, som om de raabte til hende, og alle hendes Pulse bankede.

Hun tog »Don Carlos« fra en lille Hylde, og hun begyndte at læse.

Hun læste rundtom, og det var bestandig det samme.

Det var de samme Ord, evig de samme: »Kærlighed« — »Menneskeret« — »Frihed« — sagt med de samme Stemmer.

Hun holdt inde med at læse, og Bogen faldt ned paa Tæppet.

Hendes Hoved var tungt af afmægtige Tanker. Hun fandt ikke Rede i alle de fremmede Ting. Og hun følte som en Angst sit bankende Blod.

Hun læste igen, og pludselig standsede hun. Hun havde sat sig op, og Bogen laa paa hendes Knæ: Gang paa Gang læste hun Hertugindens Ord til Dronningen:

Ich bin
Der Meinung, Ihre Majestät, dass es
So Sitte war, den einen Monat hier
Den andern in den Pardo auszuhalten,
Den Winter in der Residenz, so lange
Es Könige in Spanien gegeben . . .

Hendes Højhed slap Bogen. Hun saae ikke Bogstaverne mer; Taarerne kom frem og blændede hendes Øjne.

Hun følte en inderlig træt, en afmægtig Smerte, stille og uhjælpelig.

Hun græd længe, og hun tørrede atter Taarerne bort; hun rakte mat Haanden ud efter Bogen af »Hendes Højhed Hertugindens Husbibliotek». Kammerjomfruen havde lagt den paa Bordet.

Hun slog den op. Det var Habsburgernes Stamtavle. Hun læste Side efter Side og vendte Blad paa Blad. Det var de samme Navne og de samme Titler i uendelig Rad . . .

Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina blundede tungt ind over Habsburgernes Stamtavle.

— — —

Hans Højhed Arveprinsen fik mange arkstærke, sentimentale Breve fra sin Søster.

Han fik dem om Morgenen og saae ned ad Siderne, mens han nød sin første Cigar.

Hans Højhed skød de blaa Røgskyer i Ringe ud under sin Knebelsbart.

»*Pauvre enfant*,« sagde han.

Og med et Suk strakte Arveprinsen sine Rytterben fra sig og tog den sidste Slurk af Kaffen.

»*Pauvre enfant*«.

— — —

Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina var virkelig syg. Livlægen kunde ikke noksom tilraade Bevægelse.

Hendes Højhed red lange Ture i den friske Foraarsluft.

Hendes Højhed red saa uens, saa Lakajen evigt maatte passe paa: saa var det Karriere, og saa var det Skridt.

Hun red om ad Møllen. Anna-Lise bragte hende Mælk.

Hendes Højhed tømte Glasset og blev holdende foran Døren. Tankeløs saae hun paa det skummende Hjul.

Hun foer let sammen, og rakte Glasset tilbage til Anna-Lise:

»Hvor De er bleg,« sagde hun. Er De syg? Det slog hende, hvor Anna-Lise var blevet bleg og mager.

Hun hørte ikke Anna-Lises Svar. Hun saae igen paa det skummende Vand og Hjulet.

»Det er Foraaret,« sagde Hendes Højhed.

Anna-Lise nejede for Hendes Højhed, som nikkede »Farvel«.

Hendes Højhed red over Broen. Ved Omdrejningen vendte hun sig. Anna-Lise stod paa Stentrappen og saae efter hende med Hænderne over Øjnene.

— — —

Der var Ugetaffel. Herskaberne og deres Gæster drak Kaffen i den gule Sal.

Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina talte med Hr. Overførsteren i en Vinduesfordybning, om nogle Træer, der kunde hugges for en Udsigt.

»Ja, ingen kender Skoven saa godt som Deres Højhed,« sagde Hr. Overførsteren.

»Jeg har jo redet der hver Dag, siden jeg var Barn. Hendes Højhed saae ud i Haven. Det var Hofskuespiller Kaim, der kom op ad Vejen med to Damer.

»Hvor Luften er mild,« sagde Hendes Højhed. Hun havde aabnet Vinduet: »Som i Juni.«

Hun bøjede sig ud af Vinduet. Man hørte Stemmerne fra Terrassen lige herop.

»Der er dog smukkest ved Skovmøllen,« sagde hun igen og vendte sig halvt til Hr. Overførsteren.

»Jeg véd, Deres Højhed finder det,« sagde Overførsteren.

De tav lidt. Prinsesse Maria Carolina blev ved at se ud i Haven.

»Der er jo Sorg i Skovmøllen,« sagde Hr. Overførsteren.

Hendes Højhed svarede ikke. »Sorg?« sagde hun saa, som om Ordet havde haft lang Vej for at naa hende.

»Deres Højhed har ikke hørt, at Anna-Lise . . . den unge Pige, som havde den Ære . . .«

»Anna-Lise . . . hvad hun?«

»Hun blev fundet . . . igaar Morges — Deres Højhed, ja det er beklageligt — i Møllebækken.«

Hendes Højhed vendte sig: »I Bækken,« sagde hun. Hvor de dog lo dernede.

»Ja, Deres Højhed, igaar.«

»Men jeg saae hende jo iforgaars — paa min Tur«.

»Det er sket om Aftenen . . . iforgaars.«

»Om Aftenen,« sagde Hendes Højhed blot. Hun saae Anna-Lise staa bleg og huløjet foran sin Hest.

»Véd man nogen Grund?« spurgte hun.

»Det plejer st være Forliebelse, Deres Højhed, naar et nittenaars Blod springer i en Bæk.«

Hendes Højhed blev ganske bleg. Hun blev ved at se Anna-Lise for sig, mager og forgræmmet. Og hun tænkte pludselig paa, at hun havde set hen paa det skummende Møllehjul og sagt tankeløst:

»Det er nok Foraaret«.

Og nervøst — hele Tiden havde hun hørt denne

Latter og Josef Kaims Stemme — vendte hun sig igen mod Vinduet.

»Hvor de lér,« sagde hun:

»Den Stakkel.«

Maria Carolina syntes hverken hun saae Træer eller Terrasser eller Himlen.

»Den Stakkel,« sagde hun igen.

Hendes Højhed afskedigede Hr. Overførsteren ved at bøje Hovedet.

Den næste Morgen red Prinsesse Maria Carolina over til Skovmøllen. Det store, trøskede Hjul stod stille, Husdøren var lukket tillige med Gaardporten. Maria Carolina stod af og gik op ad Trappen.

Hun aabnede Døren og gik ind. Fra Gangen til Stuen var der aabent. Maria Carolina traadte lidt frem og stansede. De to Gamle sad mellem Vinduerne i Slagbænken. De sad stille, tæt ind til hinanden.

Den gamle Møller virrede med Hovedet mod Væggen og sukkede.

»Ja — Johan — ja,« sagde Konen, som om hun tyssede paa et Barn. »Ja — ja . . .«

Og de sad igen stille ved Siden af hinanden. Moderen vidskede Taarerne bort med Bagen af sin Haand.

Maria Carolina vendte sig sagte og aabnede Døren til Trappen.

Hendes Højhed red forbi den tavse Mølle over Broen.

Bredderne langs Bækken var grønne. Sandbunden lyste gennem det rolige Vand i Solen. Der var Anna-Lise død.

Hendes Højhed sprængte bort gennem Skoven med sin Lakaj.

Det var Dagen efter Opførelsen af »Romeo og Julia«.

Fru von Pölnitz havde Time hos Mademoiselle Leterrier. Komtessen von Hartenstein var der ogsaa. Hun havde villet »tale med et Menneske — min Go'e«.

»Jeg saae det jo,« sagde Fru von Pöllnitz, Hendes Højhed rejste sig straks efter Balkonscenen.«

»Og gik alene — med en Lakaj.«

»Hjem?« spurgte Mademoiselle Leterrier.

»Paa Slottet saae man Hendes Højhed Klokken elleve min Go'e.«

»Klokken elleve.« Mlle Leterrier trak Ordene ud, som om hun vilde presse ind i dem alle de Misgerninger, man kunde begaa fra Balkonscenen til Klokken elleve.

»Hvordan saae Hendes Højhed ud,« sagde Mademoiselle igen.

»Jeg saae hende ikke — Komtesse von Hartenstein var ligesom knækket — Hendes Højhed var uden Hat . . .«

»Det er altid Hr. Kaim, der attaquerer Hendes Højheds Nerver,« sagde Fru von Pöllnitz.

Hendes Højhed havde været meget bleg, da hun kom ud fra Logen efter Balkonscenen.

Lakajen, der sad i Forstuen til Logen, var vaagnet.

»Kom,« sagde Hendes Højhed.

Hendes Højhed gik ned ad Trappen og ud gennem Vestibulen. Hun havde kun et Slør om Hovedet og en Kaabe.

Hun gik gennem Teaterparken over Alleen ind i Slotshaven. Hun aabnede Laagen til Onkel Otto Georgs Rosenhave, hvor Buskene stod nøgne, uden Løv, og hun gik op paa Terrassen.

Hun gik hastigt. Lakajen fulgte Hendes Højhed i en Afstand af ti Skridt, ligerygget og med samme Ansigt, som naar han serverede ved Taflet. Hendes Højhed gik og gik. Hun maatte gaa. Det var hende, som om hun med hvert Skridt søndertraadte noget med sine Hæle, mens hun gik og gik.

En Gang imellem førte hun Haanden ind mod sit Bryst, som om hun havde ondt ved at drage Aande. Og hun begyndte at gaa langsommere og ganske langsomt, med Hovedet bøjet og Øjnene ned i Jorden.

Hendes Højheds Pande brændte. Det at tænke var Maria Carolina saa uvant: det var som en stor Smerte.

Hun steg højere op, opad Trappen, til den øverste Terrasse.

Hun gik nogle Skridt og standsede. Aftenen var halvvejs maanelys. Haven laa under hende som et utydeligt Svælg, begrænset af Slottets Stor-Kolos. Skarpt saae man det lange, lige Tag mod Himmel og Skyer.

Hendes Højhed stod ubevægelig og saae ned paa det hertugelige Slot.

Lakajen var standset i en Afstand af ti Skridt. Han stod som en Skildvagt, der skuldrer.

Alle Tanker svandt væk. Ordenen — de hede Ord, det havde været, som om de brød ind over hende; Smerten, havde hun vidst hvilken? — der havde boret som et pludseligt Stik . . .

Hendes Højhed saae kun de lange, graa Linjer af Slottet ved hendes Fod.

Og pludselig, mens hun stirrede paa dette Graa, var det som saae hun Onkel Georgs Billede for sig. Hun saae ham sidde foran Ilden i den blaa Sal, med det magre, spidse Ansigt i sine Hænder, bleg og stirrende ind i Flammerne med sine døde Øjne.

Og hun følte Onkel Otto Georgs Hænder sagte glide over hendes Haar, og hun hørte ham sige, stille og mimrende, mens han saae ned paa hende og halvsmilede:

»*Pauvre enfant — pauvre enfant.*«

Lakajen skiftede Ben og ventede.

Hendes Højhed vendte sig og gik tilbage ad Terrassen. Det store Ur paa Slottet slog mange Slag ud i Stilheden.

Hun følte sig pludselig saa træt, da hun gik ned ad Trappen.

Maanen var kommet mere frem, og Gangene var helt lyse i Onkel Otto Georgs Blomsterhave.

Hendes Hoved brændte endnu . . . hun syntes ikke mere Fødderne vilde bære hende.

Hun saae pludselig Lakajen — han gik forbi hende for at aabne Laagen — hun havde ganske glemt ham.

Han stod i Lyset, med Hatten i Haanden, i Profil, slank og ung. Det gav et Ryk i Maria Carolina, saa hun stansede et Nu.

Lakajen vendte sig lidt og løftede Blikket en Smule.

»Luk,« sagde Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina og gik ham forbi gennem Laagen.

Lakajen lukkede Laagen.

Hendes Højhed lod Kammerjomfruen tænde Kandelabrerne paa Kaminen.

»Lad Hans Højhed Hertugen sige, jeg befinder mig ilde.«

»De kan gaa. Jeg behøver Dem ikke.«

Lakajen drev af i en af Gangene.

»Men hvor var I,« sagde Kammerjomfruen.

»Paa Terrassen, Jomfru . . .«

Kammerjomfruen gik tilbage til Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolinas Gemakker. Hun var vis paa, hun hørte Hendes Højhed derinde græde.

— — —

Intendanten ved Teatret var til Taffel.

Hr. Intendanten talte om den nye Sæson og Fornyelse af Engagementer.

»Hr. Josef Kaim har Tilbud fra Dresden,« sagde Hr. Intendanten. Han sad vis-à-vis Hendes Højhed.

»Saa rejser han vel,« sagde Hans Højhed Hertugen.

»Han stiller store Fordringer,« sagde Intendanten.

Hans Højhed Hertugen tog Karpe.

»Meget store . . .«

Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina var interesseret af at betragte et lille Stykke Is, som flød rundt i hendes hvide Vin . . .

»Men Hr. Kaim er et fremtidigt Talent,« sagde Hr. Intendanten.

»Naar den Fremtid kommer — Hans Højhed lo — stikker han af alligevel. Mig brøler han for højt.«

Intendanten tav og saae fra sin Tallerken over paa Hendes Højhed.

»Ja,« sagde hun: »Hr. Kaim er vist et stort Talent«. Hendes Højhed blev ved at more sig over dette lille Stykke klare Is i hendes hvide Vin: »Han vil vist kunne faa en smuk Fremtid . . .«

»Rimeligvis — det var Intendantens Tur at faa blaa Karper — det var just det . . .«

»Hm,« sagde Hans Højhed Hertugen: »hans Slags er der nok af.«

Samme Aften fik Hr. Hofskuespiller Josef Kaim sin Ansøgning om Afskedigelse fra det hertugelige Hofteater bevilget.

Hr. David von Pöllnitz glemte at faa Galosker paa, saadan en Fart havde han for at komme hjem efter Teatret:

»Mariane, sagde han. »Véd Du, hvad der er sket?«

De, der ikke kendte Hr. von Pøllnitz, vilde have tænkt sig noget verdenshistorisk.

Fru von Pøllnitz sagde tørt: »Nej.«

»Kære Marianne — Hr. von Pøllnitz saae ud i Luften med opspilede Øjne — Hvad forudser man?»

Hr. von Pøllnitz gjorde en Pavse og slog med den flade Haand i Bordet:

»Man forudser intet, Mariane,« sagde han.

Hr. von Pøllnitz faldt hen: »Nej — man forudser intet,« gentog han.

»Hvorfor spørger Du ikke, hvad det er?« sagde han.

»Hvad er det da?« Fruen var nervøs.

»Hr. Kaim har Afsked.«

Hr. von Pøllnitz havde foldet Hænderne over Tallerkenen. Han saae paa Fru von Pøllnitz og ventede.

»Fæ,« sagde Fru von Pøllnitz.

»Fæ?«

»Jeg sagde: det Fæ,» sagde Fru von Pøllnitz.

— — —

Det var den fjortende Maj, Dagen før Hofteatrets Sæson sluttede.

Hendes Højhed var efter Taflet taget op til Jagtslottet i Bjergene. Komtesse von Hartenstein var upasselig. Hendes Højhed var alene.

Hun sad i Spisesalen ved Karnapvinduet. Det havde været Hendes Højheds Yndlingsplads fra Barn.

Højden skraanede jævnt. De nys udsprungne Linde stod lyse mellem Gran og Fyr. Nede saae man Dalen med sine spredte Flækker og Markerne, hvis Gærder skar sig frem som mørke Linjer, og Engene — hist og her et ensomt, blaaindhyllet Træ — og Floden. En Sky af let Damp stod mod Aften over dens Løb.

De modsatte Højder skinnede endnu i Solen. Det var, som laa de ganske nær. Hvidkalkede Bøndergaarde med høje Popler rundtom, der kastede Kæmpe-Skygger hen over Bjerget, og Markerne, øverst Skoven — alt laa i rødligt Lys fra Solen.

Højder og Dal var det ganske hertugelige Land.

Det ringede paa den store Klokke ved Slotsporten, og Hendes Højhed hørte Kastellanens Skridt over Slotsgaarden nedenfor Karnappen.

Hun hørte, Porten blev aabnet og hørte Stemmer herop.

Kastellanen kom tilbage over Gaarden.

»Hvad er det?« sagde Maria Carolina.

»Det er et Selskab, Deres Højhed, som vilde se Slottet. Jeg sagde, jeg vilde spørge Deres Højhed,«

»Naturligvis kan de se Slottet,« sagde Maria Carolina.

Hun blev staaende i Vinduet, da Kastellanen vendte tilbage til Porten.

Hendes Højhed gik et Par Skridt tilbage, da hun saae Josef Kaim. Hun stod et Øjeblik bleg ved Egebordet. Saa gik hun hastigt mod Døren.

Selskabet var allerede paa Trappen. Hendes Højhed gik et Par Skridt ned og standsede.

Det var en seks-otte Mennesker — Folk fra Teatret. Damerne nejede, Herrerne blev staaende bøjede.

Hendes Højhed tog med Haanden om Gelænderet.

»Maa jeg maaske vise Dem Slottet,« sagde hun.

Selskabet stod lidt generet . . . En af Damerne fattede sig først og takkede . . .

»Vil De maaske gaa herop ad Trappen,« sagde Hendes Højhed.

De kom ind i Spisesalen. Hendes Højhed kendte dem fra Teatret og talte til hver med Navn.

Naar Skuespillerne svarede, hviskede de ærbødigst. Lidt efter lidt kom de ind i Situationen, men de havde lidt for sirlige Buk og stærkt interesserede Udtryk med store Øjne.

Damerne sagde smaa, forskelligtbetonede Aa — foran alle Genstandene.

Josef Kaim drev af bag de andre. Han standsede ved Vinduerne, i Karnappen blev han staaende.

Han sagde bare »Ja« og »Nej« paa et Par Spørgsmaal af Hendes Højhed.

Hendes Højhed fortalte om den gennemskudte Fane, der hang under Loftet. Det var en hertugelig Trofæ fra Trediveaarskrigen.

De andre gik videre. Josef Kaim stod med Hænderne i Jakkelommerne og saae op paa Fanen.

Hendes Højhed fortalte om Malerierne i Billedsalen. Hele Selskabet trængte sammen foran et Maleri af Maria Stuart.

»Hun er jo saa »m a a d e l i g«, fløj det ud af den skaldede Komiker.

»Ja, hun var ingen Skønhed,« sagde Hendes Højhed.

Der blev bragt Vin op i Spisesalen. Rhinskvinflasker i store Kølere.

Hendes Højhed bad dem drikke et Glas paa en

behagelig Sommer. Selskabet var beæret og trippede af tilbage til Spisesalen i Gaasegang . . .

Der blev skænket i Glassene. Hendes Højhed gik rundt og klinkede. Damerne læste hviskende Indskrifterne paa de gammeltyske Glas, og Herrerne tog smaa Slurke af Vinen, med Tungesmask og mange Henrykkelsens Sideblik til hinanden.

Det var en meget almindelig Hus-Vin.

Det begyndte at mørkne. Der kom nye Flasker i Kølerne, og Herrerne og Damerne pludrede hviskende rundt om. Skaldekomikeren sagde halvhøje Vittigheder i Haab om at blive hørt af Højheden og han gjorde »sin Bevægelse«: en Drejning i Luften af den udspilede Haand, der endte med et Klask paa hans Kugle-Bug — hele Galleriet laa paa Maven, naar han gjorde sin Bevægelse.

Hendes Højhed havde aldrig haft megen Sans for Komik.

Hun gik med Glas i Haand forbi Karnappen ind i Taarnstuen; Døren til Spisesalen stod aaben.

Hendes Højhed foer lidt sammen: »De her,« sagde hun, »Hr. Kaim, De staar her alene.«

»Jeg saae paa Noget,« sagde Hr. Kaim. De korte Sætninger kom altid saa underligt stødende frem. At sige »Deres Højhed« glemte han hver anden Gang.

»De har vist aldrig set vore »Skatte«, Hr. Kaim,« sagde Hendes Højhed. De havde tiet lidt, og han vilde just gaa.

»Skatte? Deres Højhed . . .«

Hendes Højhed tog et Nøgleknippe i et Skrin og aabnede et lille Skab i Væggen: »Det vil ikke op,« sagde hun. Endelig gik det: »Ja, det er vort Musæum her.«

Hr. Kaim blev staaende fire, fem Skridt fra hende med halvbøjet Hoved.

Hendes Højhed tog et lille Skrivetøj ud af Skabet.

»Det har tilhørt Napoleon,« sagde hun og rakte ham det.

Han tog det og saae paa det: »Ja saae . . .« Han blev staaende genert de fire, fem Skridt fra Hendes Højhed og drejede paa Blækhuset.

Hendes Højhed betragtede ham fra Siden, som han stod og saae paa Musæumsgenstanden, han holdt i et Par store Hænder.

»Ja saa,« sagde han igen og satte Skrivetøjet fra sig paa Bordet.

Maria Carolina smilede mod sin Vilje, mens hun satte Napoleons Blækhus tilbage i sit Skab.

Og mens hun smilte, følte hun den dybeste Smerte, hun havde følt i hele sit Liv.

»Ja,« sagde hun, »han havde det med i Rusland.« Hun vidste ikke, hun havde talt, før hun hørte Lyden af Sætningen, der kom tilbage til hende, ligesom langt borte fra.

Hendes Højhed tog en lille Guldstav i Skabet.

Josef Kaim stod og følte paa Stenene, der sad i Krans rundt om Staven.

»Det er et Scepter,« sagde Maria Carolina.

»Det har tilhørt Maria Stuart.«

Det gav et Sæt i Josef Kaim: »Maria Stuart,« sagde han. Han gik til Vinduet med Sceptret i Haanden.

Det var næsten mørkt, saa de knap saae hinandens Ansigt, skønt de stod sammen tæt ved Vinduet.

Josef Kaim holdt det lille Scepter ud fra sig i Haanden og blev ved at se paa det.

Inde i Spisesalen havde Komikeren »sagt noget« igen. De andre lo op.

»De tager fra os, Hr. Kaim,« sagde Hendes Højhed sagtere, som man taler i Mørke.

»Ja,« sagde han, »til Dresden.«

Han blev ved at staa med Sceptret.

»Ja,« sagde han.

— Hvad hjalp det hende? Han talte dybere, med den mærkelige mørke Stemmeklang.

Hendes Højhed foer sammen.

»Nej,« sagde hun sagte.

Josef Kaim rakte Hendes Højhed Sceptret. »Tak,« sagde han: »Hm — ja — det er sært med saadan gamle Ting . . .«

Hendes Højhed skælvede, da hun berørte Sceptrets kolde Guld. Hendes Ansigt var saa blegt i Mørket.

De tav lidt. Derinde havde Komikeren vist igen gjort sin Bevægelse.

»Jeg vil ønske Dem al Lykke, Hr. Kaim,« sagde Hendes Højhed; hun gik et Skridt frem.

Josef Kaim saae op. Han havde ikke før hørt, der var saadan Velklang i Hendes Højheds Stemme.

»Jeg skylder Dem — Tonen lød lige mild — megen Tak for i Vinter, megen . . .«

Hendes Højhed rakte Haanden frem. Men Hr. Kaim saae det ikke i Halvmørket. Han bukkede kun, mens Maria Carolina bøjede Hovedet.

— — —

Maria Carolina holdt sig i et Nu mod Væggen, før hun i Spisesalen drak det sidste Glas med sine Gæster.

Selskabet tog bort.

Ned ad Bjergvejen hørte man dets Latter og Sang.

»Grim er hun,« sagde Josef Kaim. »Men en køn Stemme har hun; saa mærkelig blødt Organ — saa »følt« det lyder . . .«

Maria Carolina stod i Karnappen. Hun havde slaaet Vinduet op.

Over Højder og Dal var det Nat. Det var som al Naturen udstraalede Friskhed og Vellugt, baade Skov og Jord.

Maria Carolina bøjede sig langt ud af Karnappen.

Kastellanen havde ventet lige foran Porten; nu

slog han den i og vendte tilbage over Gaarden. Maria Carolina hørte efter Sangen dernede.

Den blev svagere og den døde bort.

Der blev stille ude i Natten.

— — —

Hendes Højhed vendte sig forskrækket. Det var, som nogen kom bag ved hende i Stuen.

Det var Fanen fra Trediveaarskrigen, som viftede og slog mod Væggen derovre — i Trækken.

Hendes Højhed kørte hjem gennem Skoven. — — — — —

Den femtende Maj sluttedes Hofteatrets Sæson. Man gav »Kærlighedens og Havets Bølger«. Hr. Josef Kaim spillede Leander.

Anmeldelsen i Residentsens Dagblad sluttede saaledes:

»Hendes Højhed Prinsesse Carolina overværede Forestillingen til dens Slutning. Efter tredje Akt lod Hendes Højhed den afskedtagende ungdommelige Helt og Første-Elsker ved vort Hofteater, Hr. Josef Kaim overrække en pragtfuld Lavrbærkrans med de hertugelige Farver.«

Næste Dag tog det hertugelige Hof Sommerresidents i det italienske Slot.

Sommeren gik.

VI

Det blev en Tid med Fester, det Efteraar.

Hans Højhed Arveprins Ernst Georg blev forlovet med sin Kusine, Erkehertuginde Elisabeth og blev gift i Oktober. Formælingen fandt Sted i Wien.

Hans Højhed Hertugen og Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina kom til Wien Dagen før Brylluppet.

Erkehertuginde Elisabeth var blond, tynd som en Bønnestage og i rosarødt. Hun lod sig kysse af Hans

Højhed Hertugen to Gange paa Munden og af Prinsesse Maria Carolina paa begge Kinderne.

Hun smilede uafbrudt, sagde sine franske Fraser, som om de var lært i en »Parleur«, og klemte altid Overlæben ned for at skjule over et Par lidt for fremstaaende Tænder.

Efter Familjetaflet hos Deres kejserlige Højheder Erkehertug-Forældrene sad man i det daglige Gemak.

Hans Højhed Arveprins Ernst Georg underholdt sin Brud bøjet ned over hendes Broderi.

Prinsesse Maria Carolina saae i en Akvarelmappe tæt ved. Hun led ved at høre de forlovedes knappe Sætninger, som kom med lange Pavser, forbindtlige og indholdsløse.

Maria Carolina saae paa Akvarellerne som gennem et Slør. Hendes Hjerte var saa fuldt og beklemt.

Ved Kaffen havde Erkehertuginde Elisabeth staaet et Øjeblik i en Vinduesfordybning. Maria Carolina gik hen til hende.

Erkehertuginde Elisabeth smilede, og de stod lidt ved Siden af hinanden og pillede ved den samme store Plante.

Saa tog Maria Carolina Erkehertuginden i Haanden:

»Tror De nu — det kom paa tysk stakaandet og bevæget — at De bliver lykkelig?« sagde hun.

Erkehertuginde Elisabeth foer sammen, ganske skræmt, og løsnede sin Haand.

»*Mais oui, cousine, je suis bien heureuse,*« sagde hun.

Prinsesse Maria Carolina traadte et Skridt bort, og nogle Øjeblikke stod de ved Siden af hinanden og saae tavse ud i Palæhaven.

— — Klokken ti trak Herskaberne sig tilbage til deres Gemakker.

Hans Højhed Arveprinsen sagde »Godnat« oppe i Hans Højhed Hertugens Appartement.

Hans Højhed havde sagt Godnat til Hertugen og vendte sig til Prinsesse Maria Carolina:

»Godnat Mis,« sagde han.

»Godnat«.

Prinsesse Maria lagde sin Haand ned paa hans Arm: »Ernst Georg,« sagde hun. Det lød som i Angst.

Arveprinsen tog sin Søsters Haand; de stod og saae stille paa hinanden et Øjeblik.

»Godnat, Maria Carolina,« sagde han.

Prinsesse Maria Carolina vendte sig. Hun hørte hans Sabel klirre bort over Tæppet.

— Hans Højhed Hertugen slog Kortene haardt ned mod Spillebordet.

Hans Højhed ventede paa sit Parti Piqué før han gik tilsengs.

»Maria Carolina,« kaldte Hans Højhed.

Prinsesse Maria Carolina tog Plads og Hans Højhed blandede Kortene.

— — —

Den næste Dag om Middagen fandt Vielsen Sted i Hofburg-Kapellet.

Hendes kejserlige Højhed Erkehertuginde Elisabeth bar Ceremoniellet med et lykkeligt Smil.

Efter Bryllupsfrokosten tog det nygifte Par Afsked. Den høje Brud var i en Rejsedragt af sart lysegraat med Kapothat, besat med smaa Rosenknopper.

Hun blev kysset paa Kinderne af alle Herskaberne.

Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina stod i Vinduet og saae ned i Palægaarden, da de skulde køre bort.

Arveprinsen førte sin Brud ned ad Trappen mod Vognen. Erkehertuginden hilste smilende til Lakajerne, der var stillet op *en haye.*

Saa satte et Par store Mynder halsende hen over Gaarden og foer op ad Bruden.

Hun løsnede Armen af Arveprinsens og omfavnede Hundene. De blev ved at halse og lagde Forpoterne helt op paa hendes Bryst. Hun lænede sit Hoved

ned mod Hundenes Hals og blev staaende med de store Dyr.

Da den høje Brud kom op i Vognen, græd hun med Ansigtet ned i sit Lommetørklæde.

Hestene stampede, og Palæporten blev lukket op og blev lukket i. Det høje Par var borte.

— — —

En Maanedstid efter behagede det Hans Højhed Hertugen naadigst at kalde Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina til Abbedisse i det adelige Frøkenkloster i Eisenstein.

Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina holdt sit Indtog i Klostret efter gammel Sæd.

Unge Piger strøede Blomster paa Banegaarden med Arme saa røde i Kulden, saa de saae ud som de var skoldede. Brandkoret blæste paa Horn og dannede Æresvagt.

Efter Indtoget var der Gudstjeneste i Klosterkapellet.

Stramme sad de gamle Damer i deres Ordensdragt langs Kirkestolene. Frøken von Salzen var ledet ind af den lille Priorinde: det blev stadig ringere med Naaden von Salzen; nu var Øjenlaagene blevet lamme, saa de næsten helt faldt til.

Præsten talte over Ordet: »Og jeg vil give Eder min Fred i al Evighed«.

Ind gennem Prædikenen hørte man den gamle Frøken von Salzens:

»Aa, ja, aa ja,« hen gennem Kapellet.

Efter Gudstjenesten var der Kur i Ordenssalen.

Abbedissens Stol stod under en Baldakin med det hertugelige Vaaben.

Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina stedte Damerne til Haandkys.

De gamle Damer rokkede frem, en for en, en for en, og nejede og bøjede Hovedet over Hendes Højheds

Haand. Hun sitrede lidt, naar hun følte de gamle, kolde Læber mod sin Haand.

Hendes Højhed blev ved at smile, og hun saae de gamle Frøkener ryste videre, rokkende med de graa Hoveder.

Hun hørte gamle Frøken von Salzens uafladelige: »Aa ja, aa ja,« og bøjede Hovedet op og ned og blev ved at føle Læberne mod sin Haand.

Rigsgrevinden af Waldeck, Priorinden, gik frem over Gulvet mod Baldakinen. Hun bar Klostrets Nøgler paa den røde Pude.

Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina syntes, Gulvet gik i Bakke og Dal, da hun bøjede sig ned og berørte de gyldne Nøgler.

Halvt i Knæ modtog Priorinden dem igen. Hendes lange Sørgeslør flød ned over Puden og dens Nøgler.

»Aa ja, aa ja,« hørte man Gamle Salzens stille Selvsnakken gennem Salen.

Brandkoret faldt ind nede fra Gaarden. De blæste Bryllupsmarchen af »En Skærsommernatsdrøm« paa syv Horn.

VII

Hendes Højhed sad lænet tilbage i sin Krog med Hovedet støttet i sin Haand. Hendes Højheds Bog var gledet ned og laa paa Tæppet; hun havde ikke hørt Kammerpigen gaa med Døren.

Hendes Højhed lod Haanden synke og foer sammen. Det var jo blevet ganske mørkt.

»Er der nogen?« sagde hun.

»Det er mig, Deres Højhed,« sagde Kammerjomfruen.

»Aa ja.« Hendes Højhed stod op, »det er jo blevet sent. Det er den høje Tid . . .«

»Vil De tænde Lysene paa Kaminen. Saa kommer jeg straks.«

Hendes Højhed saae efter Kammerpigens Haand om Lysene: »Hvad er Klokken?« sagde hun. »Det er sent.«

»Syv, Deres Højhed . . .«

»Syv allerede. Godt, jeg kommer straks . . .«

Kammerjomfruen havde tændt og gik.

Hendes Højhed saae i Spejlet, om nogen kunde se, at hun havde grædt. Hun støttede et Øjeblik Hovedet i Haanden foran Kaminspejlet, før hun vendte sig og gik.

Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina blev klædt paa. Hun var i Burgunderrødt med Kniplinger.

Klokken halvni tog de høje Herskaber bort til Hoffesten paa det italienske Slot.

— — —

Selskabet ventede paa de høje Herskaber i »Arveprinsens Sal«.

De første i Rangen stod i Rad fra Dør til Dør. De øvrige trippede bagved som Faar i en Fold. Fru Hofapothekeren var i Citrongult med Bregnekrans om Nedringningen.

»Ved Gud om det er anstændigt,« havde Fru Hofapothekeren sagt til Sypigen, da hun blev klædt paa.

Fru Hofapothekeren vilde have Kniplingsfichu.

»Hof er Hof, Deres Naade,« sagde Syjomfruen; hun lagde Bregnerne i Spids paa Fru Hofapothekerens Ryg.

»Derfor behøver gamle Kærlinger ikke at vise Flæsk,« sagde Fru Hofapothekeren.

Syjomfruen blev saa forfærdet, at hun stak Fru Hofapothekeren. Syjomfruen tog aldrig saadanne Ord i sin Mund.

Fru Hofapothekeren viste paa Ballet en Fylde af salomoniske Yndigheder.

— — —

Hofmarschallen slog tre Slag med sin Stav, og Døren gik op: de høje Herskaber traadte ind med Hofstaterne.

Der blev ganske stille, alle nejede og bukkede paa Højhedernes Vej gennem Salen.

Hr. von Pöllnitz var kommet i første Rad ved Siden af Ekscellensen Kurth. Højhederne kom forbi.

Hans Højhed talte til Ekscellensen Kurth.

»Ganske vist,« sagde Hr. von Pöllnitz.

»Er De d e r, min gode Pöllnitz,« sagde Hans Højhed Hertugen. Og Rækken nejede videre ligesom dukket i Gulvet under en vellugtende Douche paa Herskabernes Vej.

Hans Højhed Hertugen førte Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina hen til hendes Plads i den grønne Sal.

Hendes Højhed Prinsessen gav Kur for de tilstedeværende Damer.

Hofmarschallen ventede ved Siden af Hendes Højhed. Da Kuren var endt, behagede det Hendes Højhed at engagere Hr. Oberstlieutenant Grev von Dürchfeld til den første Kvadrille.

»Festen tog det ved vort Hof sædvanlige pragtfulde Forløb,« skrev »Dagbladet«.

Et lille Uheld omtatte Bladet ikke.

Ud paa Aftenen beviste Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina Hr. Hofskuespiller Pöllnitz den Ære at byde ham op til en Vals.

Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina var meget naadig mod Hr. von Pöllnitz. Hendes Højhed underholdt sig med Hr. von Pöllnitz i sytten Minutter.

»Nu havde Hr. von Pöllnitz jo overtaget Kong Filips Rolle?« . . .

»Ja,« og Hr. von Pöllnitz bukkede: »Ja, vi bliver alle gamle, Deres Højhed,« sagde han.

Hendes Højhed smilede: »Ja,« sagde hun, og stod et Øjeblik og saae ud i Salen.

»Ja, det er sandt.«

Hendes Højhed kunde saamæn huske Hr. von

Pöllnitz som Don Karlos . . . Siden havde Hr. von Pöllnitz spillet Markis Posa . . .

»Ja . . . saa Deres Højhed husker« . . .

»Det var sammen med dette unge Menneske — hvad hed han nu? han var her kun saa kort . . .«

»Hr. Kaim« . . .

»Rigtig, ja. Han havde vist meget Talent . . . Hører man noget om ham nu?«

Hr. von Pöllnitz skød Skuldrene op: »Deres Højhed han kaldes en Storhed i Berlin.« Hr. von Pöllnitz bukkede lidt paa skævt.

Man kunde tro, der kom lidt rødt paa Hendes Højheds Kinder. Men maaske var det kun Skæret fra den burgunderrøde Robe, da hun bøjede Hovedet.

»Ja saa, saa han har gjort Karriere,« sagde Hendes Højhed. Hun gav Hr. von Pöllnitz Armen til Vals.

Saa var det, det skete. Hr. von Pöllnitz forstod det ikke; men det skete. Hr. von Pöllnitz væltede med Hendes Højhed i Valsen, midt under Lysekronen.

»Min Go'e, hvad kan man vel vente, naar man danser med Komedianter,« sagde Frøken von Hartenstein næste Formiddag ved Kaffen til Mlle. Leterrier: Men Hendes Højhed har Idéer« . . .

Frøken von Hartenstein tog Himlen til Vidne med et stumt Blik. Frøken von Hartenstein havde nu særdeles lang Vane til at »tie« om de illustre Personer.

Hendes Højhed havde taget Tingen godmodigt. En ung Referendar fløj til og hjalp Hendes Højhed op.

»Hjælp saa Hr. von Pöllnitz,« sagde hun.

Hr. von Pöllnitz laa og sprællede uhjælpelig som en tyk Oldenborre, man har vendt om paa Ryggen.

Lidt efter anrettedes Souperen.

Hans Højhed Hertugen tømte et Glas paa sin »Datter, Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolinas Sundhed og Vel i dette Aar, som kom, og op gennem Aarene«.

Hr. von Pöllnitz var blevet i Balsalen. Han stod ene, lænet til en Søjle, og betragtede Gerningsstedet.

— — —

Efter Souperen afbrændtes Fyrværkeriet.

Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina lod Balkondørene lukke op og gik ud paa Altanen.

Aftenen var mild, og stjernerig laa Himlen over Haven. Raketterne foer hvinende op i lange Lys-Buer og sluktes. I Kanalen glimtede det som af faldende Guldregn.

Maria Carolina stod, svøbt i sin Pelts, lænet til Gelænderet.

Hun havde set ud over Haven mod Højderne, da Bifaldsklappene vækkede hende.

Det var det kronede M. C. i grønt og gult. M'et og C'et døde hen med nogle smaa Knald.

Prinsessen stirrede paa sit Navnetræk i Kanalens Vand.

Kronen holdt sig og brændte endnu.

Det saae ud, som om den gled paa Gravens stille Flade.

Hendes Højhed Prinsesse Maria Carolina stod og saae paa Kronens Billede til det slukkedes, lidt efter lidt.

III

SENERE FORTÆLLINGER

EN DEJLIG DAG

IRENE HOLM

FRØKEN CAJA

GENNEM ROSENBORG HAVE

EN DEJLIG DAG

I

Der var jo ingen, der fattede, hvordan det var gaaet til.

Da General af Varén havde faaet den Idé, at nu vilde han have Fru Sofie Simonin op at spille i sin Afkrog, og Telegrammet var kommet om, at Fruen skulde have den Ære — mod Erlæggelsen blot af 6000 Frcs., optalte i Finlands Bank — var jo Etvøs' sendt ud med Listerne naturligvis.

De gik med Listerne hver Gang, der var Komité — til Indsamling eller Basar eller Subskriptionsbal; hver Gang var jo de i Komitéerne for at ordne og for at løbe, baade Fru Etvøs: lille, sammenskrumpen, skuldersmal og lige op og ned som et Brædt, alting gik paa Figuren, Hoved og Hænder og Fødder og Munden med; Øjnene var det eneste, der ikke var med i al den Bevægelse og som ikke vidste, hvad Munden løb med, de brændte altid ligesom af en anden Bekymring dybt inde i deres Huler.

Og Adjunkten med Bukserne helt oppe om de magre Ben og Stilebøger i de udbulnede Lommer — saa Frakken slattede, mens han løb med Brystkassen og Mankehovedet frem som en Vædder, der gaar Storm. Manken og den vældige Brystkasse, det var egentlig det eneste, der var blevet tilbage af Studenter

sangeren Jakob Etvøs fra Helsingfors, som de kaldte Kæmpen . . .

Etvøs' havde jo rendt, som sagt, nu med Sofie-Simonin-Abonnementet, som de plejede, og de var, da hun skulde komme, paa Perronen som alle de andre: nogle af Komitéen var meget ubevægeligt stramme, nogle var trippende; kun Generalinden stod med den store Velkomstbuket og saae akkurat saa fornem-søvnig ud, som hun altid plejede.

Og saa var Fru Simonin kommen, lille, gemytlig og smilende og hun havde nikket og hilst og talt og — kørte; i Generalens Vogn, med »Truppen,« de to Herrer, og Adjunkten som Fjerdemand paa Generalens Plads i Vognen.

Herren maa vide, hvordan Etvøs var kommen derind; Fru Simonin havde kun lét og Herrerne af Truppen havde lét og Døren var slaaet til paa det Etvø'ske Uldtørklæde — Uldtørklæder af Fru Etvøs' Strikning var Familjen Etvøs' hovedsagelige Værn mod Vinteren, de indskrænkede sig mest til at beskytte Halsene; Generalen stod og saae lidt langt efter sin egen bortkørende Ekvipage, han var ikke naaet længer end til at gøre mange Buk foran Vogndøren.

Saa under Køreturen maa det vel være sket eller da de skiltes. Fru Simonin har vel sagt i sit Hjærtes Uskyldighed:

»Ja — saa spiser vi hos Dem i Morgen.«

Hvad i al Verden vidste hun, om hvem der var Hoved og hvem der var Hale i Komitéen.

Hr. Etvøs stod endnu med Hatten i Haanden i Hotelporten længe efter, at Fru Simonin var kommen af Vognen og op. Han vidste ikke rigtig, om han begreb:

De vilde spise hos ham i Morgen.

De vilde gøre ham den Ære at spise hos ham i Morgen.

Han kunde slet ikke fange nogen rigtig klar Fore-

stilling, men han bare løb, hjemad, hjem til Adolfa, hjem for at faa det sagt . . . for der var jo nok noget, noget tyngende ved Æren ogsaa: Hr. Etvøs syntes rigtig, han begyndte at blive saa hed, mens han løb.

»Men Jakob, men Jakob,« raabte Fruen, hun var endnu i Astrakans Stumpjakke og regerede med den mindste. Det var saa svært for Fru Etvøs at komme baade i og af Tøjet; der var altid noget at løbe om i Krogene eller en af deres ni, som faldt og græd — til det sidste.

Etvøs bare satte sig haardt i en Stol. Han syntes næsten, han blev endnu mere stakaandet nu herinde, hvor de otte Rørstole stod og saae saa langt efter hinanden og Tapetet (Etvøs saae det nu) var sat paa i saa mange klistrede Bider.

»Men Jakob, men Jakob — hva' er' et?«

Fruen blev staaende angst, med den mindste paa sin Arm.

»De spiser her i Morgen,« sagde Etvøs brat, som en Mand, der opgiver det hele.

»Hvem? De?« spurgte Fru Etvøs, der slet ikke forstod. Hos Etvøs' spiste aldrig andre end de ni — og saa Pigen og Adjunkten det, der blev tilovers.

»Fruen — Fru Simonin — hun vil spise hos os.«

Og maaske mest for at sprede lidt paa den alt tungere Luft begyndte Hr. Etvøs at tale meget højt — men i noget hakkende Sætninger — om Æren, den store Ære; de var jo ligefrem blevet foretrukne for Generalens.

Men Fru Etvøs hørte ikke. Hun havde først kun sat sig, mens hun saae paa Etvøs med et Par højst forskrækkede Øjne. Saa sagde hun i en stille, klagende Tone:

»Aa, men Jakob, hvordan kunde det gaa til? aa, men Jakob, hvordan gik det dog til?«

At det var »gaaet til,« det tvivlede Fru Etvøs

ikke et Øjeblik paa. Hun var saa inderlig vant til, at det frygtelige maatte hænde.

Etvøs stansede med Æren og tørrede sig over Panden: han vidste selv ikke, hvordan det var gaaet til:

»Hun sagde, hun vilde spise hos os,« gentog han bare pustende.

»Og Du si'er i Morgen?« sagde Fru Etvøs.

»Ja — min Pige.«

Fru Etvøs førte, mens hun sad, sine magre Hænder over det tynde Haar ned imod Tindingerne. Det var hendes Vane, naar noget særdeles pinagtigt kom paa. I Aarernes Løb var det, som havde hun gravet de stakkels Tindinger ud til et Par Gruber, saa hule var de. Nu borede hun og borede hun:

»Aa — men, Jakob, her — aa, men, Jakob, her, sagde hun og slog ud med begge Hænderne.

Hun saae ud i Stuen fra Væg til Væg: nej, der var jo ikke ét konserveret Møbel.

Etvøs svarede ikke, han saae, at Skuepladsen var pauvre.

Der var stille lidt, Fru Etvøs var begyndt at gaa op og ned:

»Kan Du faa Forskud?« spurgte hun saa sagte.

»Ja vel, min Pige, ja vel min Pige — det gav et Sæt i Etvøs —: jeg maa jo, jeg maa jo,« gentog han to Gange.

»Men to hundrede Mark, to hundrede Mark (Fru Etvøs sagde det i en Tone, som kunde ingen menneskelig Magt rejse den Summa), man gør det ikke under to hundrede Mark . . . .«

Fru Etvøs tog en Storsum paa Slump; i Virkeligheden anede hun jo ikke, hvad »man gjorde det for«: de havde ikke haft fremmede, siden Nr. tre af de ni blev døbt, og det var Etvøs' Kolleger til en »Smørgås«.

Fru Etvøs blev ved at gaa frem og tilbage. Hun var allerede ganske i Selen under denne sidste Tilskikkelse:

»Saa maa hele Komitéen jo bedes,« sagde hun med sin træt-grundende Stemme.

»Ja, min Pige,« svarede Etvøs, der var blevet meget spag siden den Tale om Forskudet.

Fru Etvøs tænkte: Aa, Maden var ikke det værste, Kogekonen kunde de ta'e. Men alt det andet, alt det andet . . . . bare Dugene — — Fru Etvøs troede saamæn ikke, hun havde to hele Duge.

»Gaar Du saa, Jakob,« sagde hun saa i samme stille Tone: »efter . . . . de Penge?«

»Ja, min Pige,« svarede Etvøs. Han rent ud svedte. Om Forskud kunde der slet ikke være Tale, og han vidste ikke mer, hvor de to hundrede skulde tages, end den sidst ankomne af de ni, der brølede midt paa Gulvet.

»Børn, Børn,« tyssede den vandrende Fru Etvøs. Det var de otte, som rumsterede i Spisestuen.

»Ja, saa gaar jeg,« sagde Adjunkten og stod op, han var saare tung i sine lange Ben.

Fru Etvøs stansede lidt:

»De hundrede kunde Du maaske laane hos Cerlachius,« sagde hun tøvende.

»Jeg havde tænkt det,« sagde Etvøs. Han havde intet som helst tænkt. Men nu gik han for at forsøge.

Da han var gaaet, faldt Fru Etvøs et Øjeblik ned i den Stol, han havde forladt — naar det til daglig en sjælden Gang hændte, at Fru Etvøs kom til Sæde, saae det ud, som hun ganske knækkede —: det var som havde hun lutter Myrer oppe i sit Hoved:

»Aa — nej, nej, Maden er ikke det værste — aa nej, Maden er jo ikke det værste,« blev hun ved at sige, mens hun sad med rokkende Hoved.

»Hva' er det?« saa foer hun op. Der havde lydt et Bums fra Spisestuen, saa Træhuset gav sig i Fugerne. Det var én af de ni, som faldt ned.

»Silla, Silla,« raabte Fru Etvøs paa Pigen.

»Sil — — la . . .«

»Og jeg som er i Kaabe,« sagde Fru Etvøs og tog sig forfjamsket op til Haaret. Fru Etvøs havde det hyppig med saadan pludselig at opdage at hun befandt sig, til lidt urette Tid, i det eller det Klædningsstykke.

»Silla, Silla,« blev hun ved at raabe, mens hun tog Kaaben af.

Silla viste sig med en Gulvklud: Der var bestandig en eller anden af de yngste, der havde været upaalidelig i en Krog.

»Ja, ja,« sagde Fru Etvøs (alting var i Bevægelse paa hende nu igen): »nu er der andet, nu er der andet . . . .«

Silla skulde til Lektors Frue og faa Adressen paa Kogekonen.

II

Adjunkt Etvøs havde faaet de 100 Mark til Tilbagebetaling senere, sagde Hr. Cerlachius godmodigt nok.

Da han kom hjem, var hele Huset i Oprør. I Gangen var alle Møbler stablet sammen — godt, at de kunde støtte hinanden. Alle Ungerne føg hvinende ud og ind, som var hele Huset én Rutchbane. I Stuen skrubbede Silla Gulv med samtlige sine Skørter ud over Hovedet, saa den yderlig let beklædte Bagdel vrikkede højt op i Vejret — af ophidset Iver.

Fru Etvøs sad i Spisestuen midt i »Dækketøjet.«

»Fik Du dem?« spurgte hun hastigt og saae op paa Jakob.

Der var noget eget bredt over Adjunkten, saa hun vidste straks, at noget havde han.

»De hundrede for i Dag,« sagde han og skød de fem Mønter rask hen over Bordet.

»Naa — Gud ske Lov . . .«

Det kom som et Suk: det var da en Draabe i hendes Bekymrings Hav.

»Gaa Du saa ind, Etvøs,« sagde hun: »Du har jo Stile.

Adjunkten fyldte saa svært, han var blevet saa kry og talte om al Verden, som de dog burde invitere:

»Og saa maa vi dekorere,« sagde han, »der maa jo pyntes op.« Han slog med de lange Arme, malende, frem mod de gabende Vægge, som om han ophængte usynlige Guirlander:

»Kære Du, kære Du,« sagde han, »man gør meget med lidt.«

»Ja, Etvøs, ja — — men gaa Du nu ind.«

Der var jo ikke det tørre Sted at finde paa noget Gulv. Silla vaskede, saa der stod Skum af Vandstrømmene, og Emmeline, den ældste, gik i Stivsko og tørrede de større Møbler efter — der var saa mange glemte Femfingre rundt omkring paa de Etvøs'ske Mobilier.

Fru Etvøs havde Glassene fremme paa Bordet til Undersøgelse. Det var et sørgelig molestreret Kompagni; Fru Etvøs lagde træt Hænderne i sit Skød.

»Kære Du,« sagde Etvøs, «Glas lejer vi.«

Fru Etvøs saae, at de maatte leje:

»Ja,« sagde hun, »men det koster Jakob.«

Hr. Etvøs gik.

Straks efter viste der sig en mørkklædt, yderlig langstrakt Gestalt, som Fru Etvas under megen Forskrækkelse fik placeret paa en Stol midt paa det vaade Gulv.

Det var Kogekonen, Madam Börner.

Hun blev ved at sidde tavs og vente med Øjnene paa Fruen og Hovedet strakt afværgende tilbage, mens Fru Etvøs stadig blev mer forskrækket: hun tænkte, Konen var fornærmet allerede. Man troede let det om Madam Börner, paa Grund af hendes ejendommelige Hovedstilling; i Virkeligheden var den kun en

Vane fra Faget, hvor det gjaldt at holde Ansigtet frelst fra Stegepanden.

»Ja,« sagde Fru Etvøs, »vi skulde jo — hun talte, som undskyldte hun en Forseelse — se no'en hos os i Morgen . . . skulde vi . . .«

»Seksten,« lagde hun til, i en Tone, som var det værste sagt.

Madam Börner nikkede kun. Saa sagde hun med en mat trykket, gudhengiven Røst og Øjnene over paa Glassene:

»Hvor mange Serveringer?« spurgte hun.

»Ja, ja,« stammede Fru Etvøs, hvem Stemmen gjorde endnu mer forfjamsket: Hun anser det for ganske fortvivlet, sagde hun til sig selv.

»Ja, ja,« sagde hun, »det er forvænte Folk, meget forvænte Folk, Madam.«

»Saa er det mindste seks,« sagde Madam Börner i samme matte Tonefald. Der var bestandig noget ved Madam Börner, saa man syntes altid, hun ligesom talte med foldede Hænder.

»Ja,« svarede Fru Etvøs, der uafladelig rokkede paa Stolen; hun vilde svaret ja, om Madammen havde sagt seksten.

Madam Börner begyndte paa Spisesedlen og nævnede Retter og Biretter og »Garneringer« med en Stemme, som læste hun Landeplager op af en Poenitentse (Stemmen havde Madam Börner af sin Sygdom: hun gik bestandig rundt med Saar paa Tarmene af den megen Sætten-Smag paa Mad i Faget), mens Fru Etvøs, der ingenting forstod, hun havde saa lidt Kogekunst ud over det daglige, blev ved at sige:

»Ja — naar det blot bliver pænt, naar det blot bliver pænt . . .« og pludselig slog hun Armene ligesom værnende rundt om de usalige Glas; hun syntes Madammen tog ikke Øjnene fra dem:

»Glassene lejer vi,« sagde hun, ganske stakaandet.

Men Madam Börner blev kun ved i samme Moll

en lang Stund, mens Fru Etvøs, der bestandig troede, at det specielt var deres Kasus, der laa saa tungt paa Madammen, blev mer og mere deprimeret — ogsaa af de mange Navne, Kogekonen førte i sin Mund — og sagde klagende:

»Ja, det bliver svært, det bliver saamæn svært ...«

»Og hvad vil det saa koste?« spurgte hun med et Sæt.

Hendes Øjne fulgte angst Madammens haardhudede Fingre, som begyndte at bevæge sig, tællende paa Bordet, som spillede hun Øvelser paa et Klaver.

»Aa, vi hjælper os iaften med halvfjerdsindstyve Mark,« erklærede Madammen, »til at begynde med ...«

Det gav et Ryk i Fru Etvøs, der følte ned til Pungen med de hundrede:

»Ja,« sagde hun, »dem vil jeg saa gi'e Dem straks;« og hun lagde Guldstykkerne op paa Bordet, ét efter ét — Kendere tage saadan paa Antikviteter — mens hun pludselig fik Taarer i Øjnene.

Madam Börner tog dem:

»Hvor skal der saa spises?« spurgte hun i samme Tonart som før.

Det var ikke til at sige, hvor denne bestandige stille Bekymring hos Madammen ængstede Fru Etvøs:

»Spises?« — alle Ord kom som Stød fra hende — »spises?«

»Jo, der skulde jo spises her.«

»Naa — saa,« sagde Madam Börner, der maaske slet ikke hørte, men dog saae ud, som fik hun en ny Hjobspost for hvert Svar.

»Nej, sér De, nej, vi er jo ikke forberedte, det er jo kommet over os, det er jo kommet saadan over os,« sagde Fru Etvøs.

Madam Börner bad kun, om hun maatte se Køkkenet.

Fru Etvøs havde i Stilhed længe skælvet for Køkkenet — Køkkenet var ikke Sillas bedste Side, og man kunde ikke sige, at der netop skinnede.

»Jo — Køkkenet,« sagde hun, »naturligvis....«

Hun kom op fra Stolen.

»Børn, Børn,« tyssede hun: »Børn . . .«

De ni var efterhaanden stimlede sammen paa det vaade Gulv og foer hujende og særdeles forstyrrede op og ned ad Ryggene paa hinanden: de forstod, at der var Tale om Mad, om megen Mad.

»Emmeline, lys os,« sagde Fru Etvøs; »det er denne Vej, værsgod, denne Vej . . . ja, vi er jo ikke forberedte . . .«

I Køkkenet havde Silla Bleer til Tørring paa fire Snore.

»Aa, Silla har nok lidt Smaastykker til Vask,« lo Fru Etvøs og begyndte i sin Forlegenhed at pille de halvvaade Smaastykker ned, midt i Køkkenet.

»Det var Komfuret?« spurgte Madam Börner kun.

»Ja, lys, Emmeline, lys . . . .«

Emmeline holdt Lyset hen over et spinkelt »Stativ«, der mestendels var dækket af nogle underlige Sækkelærreder, som Silla benævnede Forklæder: det var Komfuret.

»Fire Huller,« sagde Madam Börner, der beregnede Felttoget, og saae ned paa Ildstedet med sine bekymrede Øjne.

»Ja, det er lidt rustent; lys Emmeline; det er lidt rustent,« sagde Fru Etvøs, hvis Hjærte var helt snøret sammen: hun syntes, denne fremmede Kone saae deres Fattigdom lige ind i Sjælen foran dette ubrugte og vanrøgtede Komfur:

»Det er lidt rustent . . .« (Ringene paa de tre af Hullerne var ganske røde, de nøjedes med at koge paa det ene Hul hos Etvøs').

»Men, Porcellæn har vi,« sagde hun fuldkommen umotiveret: »et fuldstændigt Stel til atten,« det Kronbergske Stel,« blev hun ved, klamrende sig til Stellet, helt slaaet til Jorden foran dette røde Komfur:

»En Brudegave,« sagde hun, »fra det Kronbergske Hus.«

Og hun begyndte pludselig at tale om det Kronbergske Hus, hvor hun havde været som en Datter (Fru Etvøs havde været der som Guvernante), da den gamle Greve levede og de rejste — ivrigt og febrilsk, pralende, i én Strøm, som vilde hun pynte op med alle de Kronbergske Aner i sit tomme Køkken.

»Ja, saa Godnat,« sagde Madam Börner, hvis Martyrium den grevelige Familje Kronberg ikke syntes at sprede: »jeg møder Klokken syv.«

»Godnat — lys, Emmeline, lys.«

»Godnat.«

Emmeline lyste Madam Börner. Saa blev Fru Etvøs i det kolde Køkken — hun sad og græd paa en gammel Blok ved det kolde Ildsted.

Saa kom der nogen listende i Mørket.

Det var Emmeline. Hun stod lidt ved Siden af den grædende Moder i Mørket. Saa tog hun hende ned om Hovedet:

»Moer,« hviskede hun: »hvorfor skal vi ogsaa ha'e de fremmede.«

Og hun begyndte selv at græde, ganske stille.

Fru Etvøs tog Hænderne bort fra sit Ansigt:

»Hys,« sagde hun, »jeg hører Fa'er;« og de gik ind.

Etvøs var let at høre, for han raabte gennem alle Stuer, mens han løb op og ned, saa Benklæderne slubrede:

»Jo, de kommer, de kommer,« sagde han, som om han endnu havde tvivlet paa Underet; jeg har været deroppe hos hende,« sagde han og ligesom sænkede Stemmen.

»Men, Etvøs . . . .«

»De bad mig, de bad mig jo, min Pige,« værgede Etvøs for sig.

»Men Adolfa! som hun spillede,« sagde han pludselig i en hel anden Tone og satte sig, overskrævs

paa en Stol, med den graasprængte Manke frem, som hørte han Musiken endnu . . . .

Etvøs havde oppe paa Hotellet hos Fru Simonin — midt mellem Pelse og Kufferter og et halvtfortæret Maaltid og Kasser — siddet og hørt paa med Øjne, som hos en hungrig Hund.

»De holder af Musik? havde Fruen sagt fuldkommen ligegyldig, mens hendes Fingre løb fra Skalaer til Lisztstumper.

Han kun nikkede, med Øjnene paa hendes Ansigt.

Hun lo, mens Fingrene fløj; og Tenoristen pakkede Slæbkjoler ud og bredte Skørter over Stolene og fandt Tøfler indpakkede i Laurbærkransbaand . . . Hun faldt ind i en Marsch og tog Finalen for at prøve Armene efter Rejsen:

»Hat nichts gelitten,« sagde hun veltilfreds om sin Bechsteiner og lod Hænderne falde ned i sit Skød.

»Sie lieben das?« sagde hun saa med al sin godmodige Ligegyldighed og slog Knæerne sammen under Kjolen, mens hun vendte sig paa Stolen og saae Etvøs — hun havde glemt ham, som han sad.

Adjunkten stirrede ubevægelig frem for sig midt mellem Peltse og Slæbeskørter — de stride Taarer løb ned ad hans Kinder.

. . . . Fru Etvøs var ikke oplagt til at dele Begejstring. Hun sagde kun:

»Kogekonen har været her.«

»Naa,« sagde Etvøs og vuggede med Hovedet.

»Hun gik med de halvfjerdsindstyve Mark — til at begynde med . . .«

Det var som Etvøs vaagnede. Men saa sagde han:

»Vi har vel endelig ogsaa K r e d i t — hos de større Handlende.«

Til daglig købte Familjen ikke netop i de store Butikker — saa der skyldte de ikke.

Fru Etvøs havde allerede tænkt paa det: hos Jakob

Svensson kunde de vel faa paa Borg, og de havde næsten alt hos Jakob Svenssons.

»Jakob Svenssons har ogsaa Vine«, sagde Adjunkten, som grundede.

»Ja, Jacob,« nikkede Fru Etvøs: »men det skal jo dog en Gang betales.«

Adjunkten vidste det:

»Men nu maa vi se paa Æren, min Pige«, sagde han og begyndte at gaa op og ned:

»Vi bliver seksten?«

»Ja,« svarte Fru Etvøs, »hvis vi skal ha'e Lektorens med.«

Adjunkten standsede midt i Stuen med fremstrakt Haand, og han sagde igen med nøjagtig samme Blik i Øjnene som før:

»Adolfa! saa hun spillede.«

— — —

Fru Etvøs havde faaet Etvøs til Ro med samt de otte.

Det var saa besværligt med Etvøs, saalænge han var oppe. Han enten huskede noget, eller han fik en »Idé« hver femte Minut og gik saa og udviklede den, ud og ind, over de vaade Gulve.

Men nu var han kommen til Ro, og kun Emmeline var blevet oppe.

Hun hjalp til med at aftørre Stellet og tørrede varsomt og sindigt med ivrige Børns stramme Mund og Øjne, der stod stive i hendes Hoved — Tallerken paa Tallerken.

Fru Etvøs kom ikke langt med Arbejdet. Hvert Nu foer hun op og løb om med tomme Hænder.

»Listen, Listen — hvor er nu Listen?«

Det var Fortegnelsen over Kogekonens »Kar«. Den blev funden i Skabet, og grundende faldt Fru Etvøs hen over »Listen«:

De kunde nok hverken laanes eller lejes.

»Mo'er,« sagde Emmeline med sin eftertænksomme

eller ligesom hemmelighedsfulde Mine — der var saa mange Ting, som hun og Moderen var vant til at hviske om og som de andre ikke skulde høre —:

»Hos Gerda's i Klubben har de saa mange Kar.«

Men Fru Etvøs hørte det ikke. Det var da ogsaa, som skød i Aften alle Tanker frem i Forvirring, paa én Gang, glemte og halvglemte og fra forlængesiden. Hun tænkte paa den Kronbergske Tid, da de rejste... Og hun tænkte paa Vinteren siden, da hun og Etvøs, de mødtes for første Gang, da han var Solosanger ved alle Festsalskoncerter...

»Jo, Mo'er,« sagde Emmeline igen; »de har dem i Klubben.« Hendes bekymrede Tanker syslede stadig med Karrene.

»Ja, min Pige«; Fru Etvøs vaagnede:

»Aa, Gud,« sagde hun: »at vi ikke glemmer den Klods til det ene Klavérben. Det var en Tankeforbindelse med Festsalskoncerterne.

»Og gaa saa Du ind, Emmeline, gaa saa Du ind.«

Emmeline rejste sig og lagde besindigt alting sammen. Saa sagde hun og blev staaende ved Siden af sin Moder:

»Mo'er — tror du, den Kogekone er ærlig?«

»Vi maa haabe det«, sukkede Fru Etvøs. »Godnat, min Pige.«

Fru Etvøs rejste sig. Hun vilde se, om Gulvet i Dagligstuen var tørt. Med det løftede Lys stod hun midt i Stuen og saae sig om fra Plet til Plet.

Aldrig havde hun sét den saa fattig.

De strammede Gardiner, som dog ikke rakte, Stolene, saa spredte, som dog ikke fyldte, Pynteklæderne til at dække, som Pigebørnene forærede hende til Jul — var de saa pauvre, saa latterlige...

Ja — ja — ret var det. Her havde hun henslæbt sit Liv. Her havde hun født Børn, mens hun forgæves regnede, og ammet og visset og født igen og

forgæves sparet; og født paany og altid »dækket« forgæves — mens alting blev udslidt og forfaldt...

Og Etvøs — han bøjede kun Ryg som hun: fra Maaltid til Maaltid var hendes, fra Skole til Skole det var hans .... Men de elskede jo hinanden. Aa — ja, gjorde de? Hun vidste det ikke mere. Til at elske hørte der vel ogsaa Tanker. Og Fru Etvøs syntes, de kun sled, af Dagen i Dagen, med Gælden og med de ni, der skulde klædes og mættes.

Mat vendte Fru Etvøs om og gik ind i Sovekamret. Adjunkten vaagnede og satte sig op i Sengen:

»Du,« sagde han: »hendes Billede hænger vi over Klaveret. Det var ét af Sofie-Simonin-Billederne i Lystryk, der til Reklame var omdelt i Husene.

»Ja, Etvøs«, svarte Fruen og lidt efter sov Adjunkten igen.

Fru Etvøs sad paa Sengekanten, da Emmeline løftede Hovedet henne fra sin Pude:

»Der er jo tretten Mark i Joakims Sparebøsse.«

Fru Etvøs havde tænkt paa det Joakimske Særeje.

»Ja, ja, Barn,« sagde hun; »men sov nu. Godnat.«

»Godnat.«

Fru Etvøs laa og stirrede ud i Mørket: nu skulde de ikke løbe i Komitéer eller med Lister mér — nu skulde det være forbi...

Men det var jo d e t, at Musiken, den havde nu været deres fælles Glæde.... Da græd de altid sammen, de stride Taarer.

Fru Etvøs var ved at blunde hen, med halvaabne Øjne; hun havde jo Harens Søvn: i tretten Aar havde hun lyttet efter Vuggen med Haanden ud over Sengekanten....

»Inga k u n d e ha'e den hvide Kjole, overvejede hun endnu. Hendes Tanker fablede om, at vel et Par af de ni maatte ind ved Efterretten — som de kom hos Kronbergs.

Saa slumrede hun hen.

Emmeline laa stille og lyttede efter hendes Aandedrag. Hendes Hjærte var trangt af bittert Nag.

III

Karrene fra Klubben var kommet, og i Køkkenet var Madam Börner i fuld Gang: hun gik rundt mellem sine Tilberedninger med en egen markeret Gudhengivenhed som en Diakonisse mellem sine Sygesenge.

Silla hakkede og Silla skar:

»De ska' vel ikke mér end putte det i Munden,« sagde hun, mens Madam Börner lidt efter lidt blev ganske hjemme i Lokaliteterne: hun gav Silla en sammenhængende Fremstilling af sin Sygdoms Udvikling over Gryderne.

Det var Fru Etvøs, der forstyrrede den rolige Gænge.

Hun løb kun ud og ind hvert femte Minut for at spørge, om »Varerne fra Svensson» var kommet.

Etvøs lod jo ikke til saa meget som blot at ville høre om Penge (han bare gik og »dekorerede«); Fru Etvøs vendte tilbage til Spisestuen:

»Mo'er — er de kommet?« hvidskede Emmeline.

»Endnu ikke.«

Og de sad igen, ventende, tæt ved Vinduet, med kolde Hænder — de kunde intet ta' sig til.

Fru Etvøs gik igen; hun vilde ikke spørge mer, hun gik kun lidt støjende om og væltede Laagene af »Karrene«.

Madam Börner forstod saa vel: hun havde kogt i saa mange Huse.

»Ligger her lidt Drikkepenge?« sagde hun. »For De viser vel Drengen herind, naar han kommer?«

»Aa ja, aa ja,« sagde Fru Etvøs, hvis Ansigt lyste op, mens hun søgte nogle Skillinger.

»Aa, Tak, aa Tak«, sagde hun og tog Madammen om Haandleddene — hun vilde have trykket hendes Hænder: fra det Øjeblik forstod de to hinanden.

»Og det værste er, at man mister Smagen«, sagde Madam Börner. Hun fortsatte til Silla om sin Sygdom, da Fru Etvøs var inde igen.

Fru Etvøs havde Kjolerne fremme — sin den sorte Silke og den hvide — bredte ud til Eftersyn over et Par Stole —:

»Mo'er« raabte Emmeline, »der er han.«

Det var Drengen med Varerne: »Denne Vej, denne Vej«, sagde Fru Etvøs, der følte hele den gamle Angst, mens hun viste den ranglede Urtekræmmer ud gennem Spisestuen; og de lyttede begge, Emmeline og hun, til han gik — med sin Drikkeskilling.

Det var som Fru Etvøs vaagnede op, da Varerne var vel i Hus. Hun var inde hos Etvøs og saae paa »Dekorationerne« — det var Lystrykket og et Par besynderlige Hjørnesofaer, hvis Bestanddele var Sengemadratser og Pakkasser —:

»Ja, naar de blot vil ta' til Takke... saa gaar det jo nok, gaar det nok...« Hun var ude i Køkkenet, og gik i Vejen, hvor hun stod:

»Ja, nu er der no'et at ta' af«, sagde hun og stod og følte lykkelig rundt paa Varebunken og løftede Vinflaskerne, med et Par Øjne, der straalte: »en hel Velsignelse«, sagde hun.

Hun vandrede tilbage til Etvøs, der draperede Sofaerne:

»Aa, ja, Etvøs«, sagde hun og sad et Øjeblik og saae frem for sig: »En Afveksling er det jo.«

»Adolfa«, sagde Etvøs, der gik til og fra og betragtede det fuldbyrdede:

»Det er en Ære — en uglemmelig Ære.«

Hr. Etvøs svedte, som haglede det af ham.

Der blev ringet paa Gadedøren, og Fru Etvøs maatte ud for at lukke op. Det var Hofretspræsi-

dentens Datter: en douce, glatbehandsket Dame, der nu paa tyvende Aar gik lydløs om i Præsidentens høje Embedsbolig og repræsenterede. Hun kom for at takke for Indbydelsen i den hemmelige Tanke, at tilbyde ét eller andet til Hjælp.

Men da hun var kommen til Sæde midt i Forvirringen — Fru Etvøs løb rundt om en Stol: »her er saa uryddeligt, meget uryddeligt, for Etvøs dekorerer«, opgav hun i Stilhed sin Tanke:

»Det var bedre, det hele blev ensartet.«

Etvøs stillede sig bag hendes Stol for at se, hvordan Arrangementet tog sig ud fra hendes Plads:

»Aa jo, vi gør, hvad vi kan«, sagde han og slog fornøjet Manken frem og tilbage.

Emmeline vogtede, fra en Krog, mistænksomt paa Hofretspræsidentens Datter, saa længe hun var i Stuen.

Frøkenen maatte ind og se Stellet, der saae ud, som var det stillet til Auktion paa det lange Bord i den Etvøs'ske Spisestue:

»Men det er jo ingen Sag,« sagde Frøkenen, »naar man, som De, har Tingene.«

Hun gik hjem, hvid af Forskrækkelse over de Etvøs'ske Tilberedelser.

»Ligefrem paa Byens Vegne«, sagde hun til Faderen, Præsidenten.

Fru Etvøs var vendt tilbage til de to Kjoler. Det blev til, at Inga skulde ind til Efterretten.

— — —

»Emmeline — er hun der?«

Fru Etvøs var i Underliv og løb til og fra ud af Sovekamret. Det var Silla, der i sidste nu var sendt til Hofretspræsidentens efter Servietter — man kunde ikke lade Ericsson, Lejetjeneren, det fremmede Menneske, haandtere de Etvøs'ske Mundvidskere: de var ikke til saa kombinerede Façoner.

»Er hun der?«

Silla kom ikke. Hun blev jo standset foran hver Gadedør af en Veninde, der skulde ha'e Beretning, vidt og bredt:

»Og Talg ska' de osse æde«, sluttede Silla foragteligt og løb videre (hun mente de mange Stearinfundamenter, som Madam Börner kunstfærdigen udhuggede for at bære hendes gastronomiske Undere).

»Naa — hej for en Fart«, raabte Veninden, som blev staaende i Gadedøren. Der var noget utænkelig altid jumbende ved Silla bagtil. Det skyldtes en Slags Halvkrinoline, som hun standhaftig bar gennem alle Modens Omvekslinger: hun gik aldrig paa Gaden uden hastig at iføre sig dette stærkt bevægelige Klædningsstykke.

»Nu er hun der, Mo'er«, raabte Emmeline fra Vinduet.

»Aa — saa Gud ske Lov«, sukkede Fru Etvøs, der i Sovekamret betragtede sin sorte Silke i Spejlet: den havde trukket sig i de fleste Sømme.

Emmeline synede den ogsaa — stille, forfra og bagfra. Saa sagde hun med sin betænksomme Stemme:

»Moer, vi kunde blække den.«

»Aa, nej, aa, nej«, værgede Fru Etvøs sig mat og knappede de øverste Knapper i Livet: der stod et Par Lommetørklædesnipper frem over Underlivet. Fru Etvøs maatte nødvendig hjælpe lidt efter paa Fladheden, naar hun var i den Silke.

»Men din Broche, Mo'er«, mindede Emmeline.

Brochen kom paa. Det var en stor rødmosset Mosaikamor, som glad afskød sin Pil mod Beskueren. — Fru Etvøs bar den til alle Festiviteter.

Etvøs slog Døren op: »Naa — er Du færdig?« sagde han og skubbede hende bort fra Spejlet:

»Ja — naar de bare var her,« sagde han, »bare de alle var her . . .«

Det var Adjunktens hele Sorg, at han ikke skulde faa hele Skaren sammen.

Fru Etvøs var inde i Spisestuen; hun arrangerede for hundrede Gang de mange Enebærkviste, hvormed hun havde fyldt de Kronbergske Opsatser.

Det slog et Par haarde Slag paa den yderste Dør. Det var Cerlachius, som sagde, han bare vilde se ind om, før han trak i Kisteklæderne.

Han smækkede med Tungen ad den megen Madlugt, og vilde løbe igen:

»Det er sandt, lille Frue,« sagde han, »Karlen kommer hen med no'en Flasker. Jeg tænkte, det kunde aldrig skade: Börner véd, hvad de skal drikkes til...«

Det var for at faa det sagt, han var kommen. Cerlachius havde megen Mistillid til de Etvøs'ske Vinsorter.

Fru Etvøs fulgte ham ud.

»Mo'er, bi lidt«, sagde Emmeline, da hun kom ind igen. Hun satte dog en Smule Blæk, der paa det hvide i Ærmegabet.

IV

Det havde ringet.

De var der.

Alle Døre i det Etvøs'ske Paulun drønede paa én Gang op og i som under Jordskælv, saa alle Gulve rystede.

»Min Pige,« skreg Etvøs fra Stuen: »Du skal vel være inde.« Selv løb han ud.

»Ja, ja, Etvøs — men Inga...«

Det var, som de alle drejede rundt om hinanden — bevidstløse, et halvt Minut, ligesom Faar under Torden.

»Mo'er« hviskede Emmeline: »Du skulde lade Tjeneren lukke op.«

»Ja — ja, Barn, men hvor er han?«

Ericsson fandtes i Køkkenet, hvor han fik mange Ordrer af Madam Børner, der havde iført sig en stor stram Kappe før Serveringen, tilsidst kom han ud og lukkede op.

Det var Fru Simonin med Truppen. Hun kom altid paa Slaget; det var en Slags Koncertvane, som hun bibeholdt ogsaa i Privathuse. Hun og de to Herrer fyldte hele Gangen med Pelse og kom endelig ind i Stuen, hvor der ingen var. Fru Simonin saae sig et Øjeblik om:

»Naa, det er her«, sagde hun blot, vendt til Violinisten, og begyndte noget ublidt at stampe op og ned ad Gulvet i det Atlaskes Fodtøj — som om det var de andre, der havde fastslaaet det Etvøs'ske Festmaaltid.

Fru Etvøs dumpede brat ind — hun troede, Etvøs var her; hun hilste med to Kniks og maatte jo sige noget, mens de to Herrer bukkede, ... om »Æren — Æren« og ... »saa højt mod Nord«, sagde hun hakkende og førte hjælpeløs den Mosaik-Amor frem og tilbage paa det flade Bryst.

»Ja, Billedet har vi,« sagde hun saa fuldkommen ude af det, da Fru Simonin standsede under Lystrykket.

»Ich sehe das,« sagde Fru Simonin meget tørt og blev ugenert ved at gaa op og ned, som gjaldt det at holde Varmen paa en Jernbaneperron: Hun blev mere og mere oplagt til at ta'e den Etvøs'ske Salon som en Fornærmelse, og Selvbeherskelse var just ikke nogen Egenskab, der netop betegnede hende.

Fru Etvøs havde jo set det, knap hun var indenfor Døren: at Ovnen var glemt — eller havde hun tænkt, det vilde gi'e Varme nok af alle de Mennesker, naar de kom?...

Hun vidste det ikke. Men nu var den glemt...

Etvøs kom ind, med Handsker paa og bukkede — meget; men Fru Etvøs hørte slet ikke, hvad nogen sagde, selv stod hun og talte Engelsk, med en underlig ligesom forgemt Accent, med en af Herrerne.

Det var Tenoristen, en ung Capoul-Haaret Normand, Fru Simonin havde pousseret i St. Petersburg, og som svarede noget hen i Vejret paa sit Modersmaal.

Af de andre kom der stadig ingen, og de blev ved at tale. Fru Etvøs hørte Etvøs sige: Rubinstein.

Lidt efter var de begge komne ud i Spisestuen igen — de vidste vel ikke selv hvordan —:

»Ser Du,« sagde Etvøs, der var fuldkommen febrilsk: »at det er en meget behagelig Dame.«

Fru Etvøs fandt hende ikke just behagelig, men hun havde overhovedet ikke ventet noget behageligt; hun stod foran Bordet og førte Hænderne over hinanden:

»Der er ikke i Ovnen,« sagde hun blot.

»Men én maa vel være der inde«, foer hun op igen og gik ind.

»Was meinen denn eigentlich die Kerls?« hørte hun Fru Simonin sige højt henne ved Vinduet, hvor hun skændtes med Violinisten.

Det ringede; det var Generalens.

»Nu har vi dem«, sagde Etvøs, der strejfede op og ned forbi Spisebordet: nu er de der. Han turde ikke gaa ind.

Det blev ved at ringe og der kom flere Gæster — fler og fler, Etvøs hørte Stemmerne i Gangen.

»Nu maa der rettes an«, sagde Fru Etvøs, der kom ud, højrød i sit Hoved. Hr. Etvøs gav sig noget at bestille med Vinen og sagde:

»Hvordan gaar det, Adolfa?«

»Der er kommet tolv«, sagde hun blot igen og gik ud mod Køkkenet.

I den lille mørke Gang stod Emmeline, som ikke holdt det ud inde hos de andre: »Er Generalens der, Mo'er?« hvidskede hun.

»Ja«, svarte Fru Etvøs og gik ind i Køkkenet:

»Nu venter vi kun paa Lektorens«, sagde hun hastig.

»Og de smaa Vandbakkelser«, sagde Madam Børner, hvis Stemme fik ligesom en skarpere Klang, naar det nærmede sig Anretningen.

»Er de her ikke?« sagde Fru Etvøs forvildet; hun vidste ikke, hvor hun skulde være: noget galt var der allevegne, og hun gik ind i Spisestuen igen og flyttede Tallerkenstabler og Flasker meningsløst rundt paa et Anretterbord i Krogen:

»Men jeg skal huske Anderssons,« sagde hun (Anderssons var den svigtende Bager) »en anden Gang, en anden Gang«, sagde hun, som skulde Etvøs' have Diner igen i den kommende Uge.

»»Moer,« hvidskede Emmeline, der var fulgt ind med hende og lyttede ved Stuedøren: der er ingen, som taler.

»Nej«, sagde Fru Etvøs overbevist.

»Jo — nu Frøken Zelchen«, meldte Emmeline.

»Der skulde jo ha'e været lagt Papir«, sagde Fru Etvøs ganske aandsfraværende og saae ned ad Anretterbordets Ben, der rokkede.

Døren gik. Det var Etvøs:

»Der mangler kun Lektorens«, meldte han svedt og forpustet, som var det en Nyhed.

»Ja, men bliv dog derinde«, sagde Fru Etvøs. Emmeline var stille gaaet hen og lagde Papir under Anretterbordets Ben.

Døren lukkede sig paany bag Etvøs, der igen gik over til Cerlachius og Herrerne, som, alt mens Ventetiden længedes, ligesom blev helt borte, som holdt de sig udenfor, med Ryggene mod Selskabet og Ansigterne ind i Væggen:

»Men jeg kan s'gu heller ikke forstaa, hvordan det er gaaet til,« sagde Cerlachius, han var saamæn selv ganske svedt paa Adjunktens Vegne.

»Gamle Ven,« sagde Etvøs, »véd vi'et selv?«

Der var igen en rum Tid ikke nogen anden, som sagde noget, end Frøken Zelchen, der stadig midt paa Gulvet førte en mager Konversation med to, tre Lokalspidser. Generalen holdt sig uafbrudt ved Siden af Fru Simonin, der var meget tavs, ubevægelig, som stod han Skildvagt.

Og den lille danske Vicekonsul, en spinkel og jomfrunalsk Person, der stadig trippede i sine smaa Lakstøvler, sagde vist for tiende Gang:

»Men mon hun ikke hellere taler Fransk?«

Saa kom Lektorens. Der blev straks ligesom lidt friskere Luft over Selskabet — man vidste, det var de sidste — mens Lektorinden, en ualmindelig bred Dame i broncefarvet Atlask med meget selvlavet Point de Laze over Barmen, særdeles rank gik gennem hele Stuen og sagde til Generalen i en afgjort Tone, saa det hørtes gennem den ganske Stue:

»Vil De maaske forestille mig?«

Fru Etvøs lukkede Spisestuedøren op, og de saae, der var tændt paa Bordet. Herrerne begyndte at røre paa sig for at finde Damer, og Etvøs slog i Hænderne. Fru von Linden, en blond og svær Landadelsdame, der omtrent maalte Højde med Generalen, kom noget tungt op fra en af de Etvøs'ske Fletstole:

»Naa — Gud give, det gaar«, sagde hun inderlig velvillig og stillede sig op med Præsidenten: Etvøs skulde jo gaa i Forvejen med Fru Simonin. Hun stod midt i »Truppen« — hun var blevet noget mildere stemt ved Lyden af Forsamlingens mange klingende Navne, og for Resten var hun jo ogsaa ret vant til selskabelige Overraskelser —:

»Na — lustiges Nest«, sagde hun med opskudte

Skuldre paa sit Bajrisk til Violinisten, og gik med Etvøs.

Bogstavelig midt i Døren kilede en blond lille Spidsnæse med Lorgnet, der styrede Vicekonsulen til Bords, sig midt ind mellem Fru Simonin og Generalinden, der førtes af Grev Silfverhjelm af Toldvæsenet, og maalte Fru Simonin og hendes Diamantagraffer, som havde hele Fænomenet været livløst og udstillet i en Montre.

Fru Etvøs skulde have Tenoristen. Men først gik hun hen og stak bagfra stille sin magre Haand ind under Frøken Zelchens Arm:

»Tak«, sagde hun sagte. Hendes Øjne skinnede, som havde hun høj Feber.

De Kronbergske Skatte gyngede noget paa Festbordet, før Ben og Slæb kom til Ro og alle var til Sæde i to lidt ujævne Rækker — de Etvøs'ske Stole var jo af Højde lidt ulige.

Ericsson bød Suppen om under megen Højtidelighed.

Bag Fru Etvøs lukkedes Døren til Dagligstuen sagte. Det var Emmeline, som havde slæbt Birkebrænde ind gennem Forgangen og vilde lægge i Kakkelovnen.

De havde baaret et Par Retter ud og ind.

Byens Folk nærmest sad, som var de indbudte Tilhørere og ventede paa, hvad der maatte komme; og Truppen spiste.

Etvøs hørte man sige: »Men De drikker jo ikke, kære Ven. De drikker jo ikke«, og gøre mange Bommerter i de fremmede Tungemaal, som jo ogsaa dæmmede op for Konversationen, saa den kom kun som nogle meget lamme Brudstykker.

Fru Etvøs havde Sveddraaber paa Panden: hun saae alt som gennem et Slør.

»Der er ingen rigtig Munterhed«, sagde hun med sin forlegne Stemme og løftede Glasset mod Lektorinden.

»Aa, synes De ikke«, svarte Lektorinden med en Venlighed, der virkede ganske som et Dolkestød.

Truppen havde jo nok fortalt et Par Anekdoter, en hver — mens alle holdt inde med at spise undtagen Zelchens og Generalens — men saa blev der bare ganske stille en lang Stund efter.

»Mon de drikker noget? Drikker de no'et derhenne?« sagde Fru Etvøs nu, hun ogsaa.

»Raskere, min Ven, raskere«, hvidskede hun til Ericsson.

Ericsson havde den Tilbøjelighed at standse lidt i Serveringen og ville høre, hvad der blev sagt.

Silla gik rundt med Saucene; hun lod Døren staa til den lille Gang, saa tætte Skyer stod fra det Madam Börner'ske Værksted ind i Stuen, hvor der i Forvejen var hedt nok, og Herrerne i Stilhed begyndte at blive rødhovede.

Børnene begyndte man ogsaa at høre; de tog sig til, Gud maa vide hvad, Stolen brændte under Fru Etvøs, som de larmede:

»Om jeg rejste mig«, sagde hun over til Fru von Linden, da der pludselig lød et Bums, som satte en Vædder mod Døren til Gangen.

»Aa — det er Børnene«, sagde Fru Etvøs, der kom op fra Sædet.

Der blev meget stille efter Plumpet, saa alle hørte Fru Simonin sige — det var noget af det første, hun havde sagt —:

»Sie haben Kinder?« sagde hun højst uforstyrret.

»Ja, ni«, sagde Etvøs.

»Neun.«

Fru Simonin lagde Kniv og Gaffel fra sig og saae ned paa Fru Etvøs med uskrømtet Forbavselse.

»Sie Unglückliche«, sagde hun saa i et Udraab, som kom det fra Hjertets Dyb.

De brast alle uvilkaarligt paa én Gang i Latter og lo, saa de dukkede frem over Bordet, men Fru

Simonin, der ikke syntes, der var noget morsomt i det, raabte uforstyrret ind i Støjen:

»Ja, ich meine das«, saa lo de igen højere end før.

De holdt slet ikke op. Cerlachius, der blev ved at klukke, sagde:

»Ja — hun kan saagu ha'e Ret i det, og drak med Adjunkten.

De lo igen og begyndte at tale, mens de lo. Det var, som var der faldet en Sten fra Fru Etvøs' Hjærte: Præsidenten drak med hende og ogsaa Generalen løftede sit Glas; hun var af Glæde som et dryppende Blod.

Fru Simonin skød Diamantarmbaandene af sig og puttede dem i et Glas: hun var kommen til sit Yndlingstema: om Menneskeslægtens Formerelse.

Hendes lystige Bajrer-Dialekt lød over det hele — hun gik gladelig ind paa sit Æmne med de dejlige Arme helt frem over Bordet. Herrerne saae kun hende med Busten som den bevægede Kalk af en stor hvid Blomst op over Kniplingerne, mens hun talte. Generalinden og Frøken Zelchen ligesom fjærnede en lidt vel stærk Odeur med deres højtidelige Vifter.

Spidsnæsen sad som fra det Nu, hvor hun kom til Bords, med Handskerne ved Siden af sig og væbnet med Lorgnetten, som havde hun anbragt sig i et Parket.

Lektorinden sagde stramt til sin Herre, der ikke hørte det:

»At hun havde ventet dette af saadanne omkringrejsende Damer.«

»Gott, dass die Weiber sich dazu hergeben«, blev Fru Simonin ved og løftede Armene i Forbavselse.

Fru Linden lo omkap med Herrerne og satte begge Albuerne paa Bordet: »Glad Person«, sagde hun til Præsidenten, der havde skudt Guldbrillerne op og saae paa Fru Simonin med de blotte Øjne.

Turen kom til Cerlachius's gode Bourgogne, og Alverden drak med Etvøs, der sad bred af Lykke paa sin Stol: »Tak, kære Venner, Tak, kære Venner«, sagde han og slog ud med Haanden.

Og Fru Etvøs sagde til Tenoristen med et lille, endnu frygtsomt Smil:

»Nu tror jeg dog ikke, hun keder sig saa meget«, og da Tenoren var vis paa det modsatte, sagde hun og smilede saa lykkelig med hel aaben Mund:

»Aa, Gud ske Lov — tror De, tror De?...«

Silfverhjelm drak forstaaende med Cerlachius — han kendte Bourgognen — og Violinisten lagde i Vej med en Historie, som alle hørte, under Latter. Fru Simonin havde det oppe ved sin Bordende mellem Etvøs og Generalen saa hyggeligt som i en Kakkelovnskrog.

»Ja, wer nur jetzt ein gutes Glas Bier hätte«, sagde hun, som var det Højden af Velvære.

Etvøs saae lidt uvist paa hende.

»Men det kan jo skaffes, sagde han saa og rejste sig, lidt usikker var han, da han kom op.

»Hvilket? hvilket, Etvøs?« spurgte Fru Etvøs urolig nedefra.

Og Spidsnæsen, der ikke heller havde hørt, spurgte højt og med fremstrakt Hals:

»Hvad vil hun ha'e?«

»Ach — a' Glas Bier«, sagde Fru Simonin yderlig beroligende. Ved Generalindens Bordside blev der mere og mere tavst; de udspilede Vifter virkede næsten som en Slags Stakit.

Etvøs var ude. Dørene lod han staa.

»Er der Øl?« sagde han forvirret og løb rundt, som kunde han finde Øllet et eller andetsteds paa Bordene. »Har vi Øl?«

»Hvad?« sagde Madam Børner, der var ved den søde Budding.

»Hun ønsker Øl«, sagde Etvøs, der forfjamsket rodede i sine tomme Lommer.

Og de andre gentog det, ganske hallucinerede af dette højst simple Ord, mens ogsaa de begyndte at bevæge sig sanseløst rundt.

»Ja — Silla har vel Penge,« sagde Etvøs, der brat brød af: »Men rask — rask — —« sagde han og løb ind.

Inde havde Fru Etvøs faaet Ericsson fat:

»Emmeline har Penge«, hvidskede hun og sendte ham ud. Gustav Adolf af de ni sprang efter Øllet.

Der var blevet ligesom lidt mere stille igen, og Fru Simonin, der havde sét let ned over Generalindens Række (Generalinden var en født Prinsesse Trubetzkoi og hun tilbragte sin finske Forvisning med et Udtryk i Ansigtet som en Potentat, der døjer en Gallaforestilling hos en mindre Fætter og i et Sprog, han ikke fatter), slog over i Fransken og bragte Generalinden en Hilsen fra Fyrstinde Ghika, som hun netop havde truffet i Paris.

Hun blev ved at at tale Fransk, mens hun sprang over til Rumænien og fortalte om Dronning Elisabeth — *la charmante femme!* — og Hoffet i Bukarest.

»Rene Tyve er de i det Hul«, sagde Violinisten kort og han begyndte at fortælle en Anekdote om Hofmarschallen i Rumænien, der havde stjaalet det Armbaand, Dronningen vilde skænke Fru Simonin: Fru Simonin hørte ikke: hun blev ved at konversere Generalinden, der lidt efter lidt tøede op og spurgte, om en Agraf af Perler paa Fru Simonins Skulder hørte til en Garniture — hvad den ikke gjorde, den var en Gave af Hendes Majestæt Dronningen af Spanien:

»*Des perles exquises — n'est-ce-pas, madame?*«

Generalinden faldt hen i Lovtaler, over Perlerne. Og Fru Simonin kaldte — Etvøs var ude igen at se om Øllet —:

»*Ôtez ça*«, sagde hun, og han løste Agraffen, der begyndte at gaa rundt, mens Fru Simonin igen slog over i Tysken og fortalte om, hvordan hun havde spillet Billard med Majestæten Kong Alfons.

Agraffen gik fra Haand til Haand, mens Fru Simonin blev ved at fortælle, saa det summede med kongelige Navne rundt om de kronbergske Opsatser, og alle hørte til med glade og skinnende Ansigter, som faldt al den Hof-Sol paa dem selv, der var her til Bords med Berømtheden.

En efter en følte atter Trang til at drikke med Værtens, og der var en stadig Nikken og Skaalen over Bordet med Tak og Tak tilbage — kun Lektorinden sad lige upaavirket og holdt Agraffen fra sig, som om den lugtede stygt:

»Naa, lad os hellere sige, den er fra en Prins,« sagde hun og lod den gaa videre, saa Fru Etvøs fik den i sine magre Fingre: hun kendte ikke Livet igen, syntes hun, Fru Etvøs.

»Aa — at det skulde kunde hænde hos os«, sagde hun og sad og drejede Perlesmykket i sin Haand.

»*Mais, madame, vous oubliez votre bock*«, sagde Generalinden og pegede med et affabelt Smil over paa den ankomne Flaske, som Fru Simonin lod staa.

De havde naaet Stegen, som Ericsson, der havde faaet tømt adskillige Vinrester paa Marchen gennem den lille Gang, bød om med smaa opmuntrende Skulderknubs til Kendinger — Ericsson havde den Vane at protegere visse Yndlinge under Serveringen — og Fru Etvøs tænkte pludselig paa Inga og rejste sig stille, da Etvøs med et stod op; og hun satte sig igen, som blev hun trykket til Jorden:

— Etvøs vilde tale.

»Nu skaaler Adjunkten«, raabte Silla, der bar Kompotten, i Forbifart og slog Døren op til Indelukket, hvor Emmeline sad paa Sengekanten ved et Lys i en Flaske og sled med den Hvide: der skulde

med Blonder dækkes en sidste Rift, mens Inga kuldegysende ventede i det lille Skørt:

»Nu skaaler Adjunkten,« hørte man Silla igen i Køkkenet.

Emmeline sad ganske stiv, foran Lyset, med Hænderne i sit Skød — man hørte alt gennen de aabnede Døre.

Etvøs stod lidt, saa sagde han med en meget lav Stemme og lige tæt ind paa Fru Simonin:

»Jeg vilde kun takke Dem — takke Dem, fordi De i Dag har givet os Glæde og Glans — — og Glans,« gentog han endnu sagtere, mens han stirrede frem over Bordet og tav igen, han fandt ikke flere Ord.

Der var stille lidt. Saa raabte de alle Hurra, ni Gange og alle Herrerne brød op, under Støj, for at klinke med Fru Simonin.

Fru Etvøs sad og saae op mod hende, der smilte over alle de bukkende Ansigter — ogsaa Generalinden havde rejst sig i sit Silke:

»Hvor De maa være lykkelig, sagde Fru Etvøs halvsagte og dvælende til Tenoren og tog ikke Øjnene derfra.

»Aa, nej,« svarede han kun langsomt og stirrede, han ogsaa frem for sig — men en anden Vej.

Inga var inde ved Efterretten. Mens hun gik fra Skød til Skød, kom Fru Simonin i Tanker om sin Agraf. Den fandtes landet hos Vicekonsulens Dame: hun havde ikke kunnet skille sig fra den.

De brød op fra Bordet, og der blev en høj Takken fra alle Stuer, hvor alle talte, muntre og mætte, og Etvøs gik fra Favn til Favn: —

»Tak, min Bro'er,« sagde Silfverhjelm og slog Adjunkten fast paa begge Skulderblade.

Fru Etvøs gik mellem Damerne fra Haand til Haand.

»Dejlig Dag,« sagde Fru Linden og trykkede hendes Fingre med sine svære Hænder, før hun tungt faldt ned paa et af de Etvøs'ske Arrangementer:

»Aa, Gud ske Lov,« sagde hun og sukkede langt og befriet.

Fru Etvøs var gaaet videre. Hvad hver enkelt sagde, hørte hun slet ikke, men hun saae dem smile og vidste, det var venligt — mens hun ligesom gled fra Kreds til Kreds. Hos Lektorinden stod der ogsaa to Damer, som tog hende længe i Haanden og talte om, hvor godt alt var gaaet:

»Og det er ikke let, naar man tilmed maa laane sig frem,« sagde Lektorinden.

»Aa, nej,« brød Fru Etvøs ud og trykkede hendes Haand fast, hun var altfor lykkelig til at føle nogen Brodd. Hun gik forbi Fru Simonin — der med Truppen havde trukket sig lidt tilbage imod Vinduerne: »Na, Kinder,« sagde hun, »schwer mit so verschiedenen Wölfen zu heulen« — og hun gik hen og tog Cerlachius i begge Hænder. Hun sagde ingen Ting, men stod bare og saae ham taknemmelig op i det røde og runde Ansigt.

Der blev stort Spektakkel. Herrerne gik allerede i Gang med megen Cognac, og Violinisten gjorde Behændighedskunster med en Underkop midt i en Kreds af Damer. Silla, der skulde samle Kaffekopper sammen, mønstrede, med den fyldte Bakke støttet mod sin Mave, nøje hver enkelts Toiletteprагt, og Grev Silfverhjelm vilde, ført af Ericsson, ud at komplimentere Madam Börner.

Alle Døre var aabne, det var, som det hele Hus flød i ét i den festlige Glæde. Inderst saae man et Øjeblik Emmeline, der uddelte Rationer til de otte ved Lyset i Flasken, ved Fodenden af Sengene . . . .

»Nu er De tilfreds,« sagde den lille Tenorist, der stod ved Siden af Fru Etvøs.

»Ja,« sagde hun, og lo ham lige op i Ansigtet som et Barn.

V

Fru Simonin gabede adskilligt bag sin Vifte.

Nu havde hun til Afveksling flyttet sig over mod Kakkelovnen — den var glohed nu, takket være Emmeline — og stod med et Par Herrer, hvoraf den ene var Vicekonsulen:

»Altes Ding,« sagde hun for at komme løs igen og pegede paa Klaveret.

Hun slog et Par Toner an, idet hun gik forbi, og endnu et Par:

»Sie, Berg,« sagde hun med ét interesseret: »høren Sie doch, es klingt wie eine Spinette.«

Hun skubbede til Pianostolen og satte sig, mens hun blev ved at tage nogle Akkorder.

Der var ingen der vidste, hvordan Frøken Blanck, Spidsnæsen, pludselig var kommen forrest og sad to Skridt foran alle andre, i en Fletstol med sin Lorgnet.

Stille var der blevet som med et Slag. Etvøs stod ved Siden af sin Kone:

»Adolfa, Adolfa,« blev han ved at hviske, mens han krampagtig klemte om hendes Haandled.

Fru Simonin slog over i et lille Stykke af Haydn.

»Klingt doch lustig? was?« sagde hun, da det var ude.

Ingen svarede, og hun spillede igen — en lille Ting af Scarlatti. Fru Etvøs saae ud, som saae hun et bibelsk Syn midt i sin egen Dagligstue.

Fru Simonin holdt op og slog kun endnu lidt i Tasterne:

»Singt denn hier Niemand?« sagde hun i en Tone, saa hun kunde lige saa godt have spurgt, om muligen ikke nogen af Herskaberne gik paa Hænderne.

»Jo — Hr. Etvøs sang . . .«

»Hr. Etvøs er Stedets Tenor,« sagde Vicekonsulen, der læspede.

»Dann singen Sie doch etwas,« sagde Fru Simonin i ganske den samme Tone og blev ved at slaa Knips til Tasterne.

Etvøs var blevet saa bleg som et Lagen:

»Det kunde der jo slet ikke være Tale om,« sagde han, og førte de svedige Hænder hen over hinanden: at synge for hende (han kunde knap faa Ordene frem) — »ja, hvis han havde no'et — om han blot havde no'et.«

»Men« — og han gik nærmere til Klaveret — »det var altsammen gammelt, hvad han havde . . .«

Selskabet nedlagde dæmpede Indsigelser. Fru Etvøs stod bag Ryggen af sin Mand og trippede ligesom han, mens hun bevægede Læberne til Ord, som ingen hørte.

»Om han ikke vil synge,« sagde Fru von Linden mat og lagde Hænderne tungt i sit Skød.

»Og nu efter Maden,« sagde Etvøs, »i den tunge Luft . . . Og hvem skulde akkompagnere?«

»Ah — ich,« sagde Fru Simonin i den samme Tone som før.

»Syng *Alfredo*« sagde Fru Etvøs, der stadig stod lige bag sin Mand og næppe fik Ordene frem af Bevægelse.

»Ja, ja,« sagde Etvøs, der ikke saae Noderne: »men hvor er den?«

Fru Etvøs var borte. Hun var efter Pastillerne og saa det lunkne Vand til at rense Munden med.

»Men denne Luft,« sagde Etvøs, »og nu er der tilmed lagt i.«

Han tænkte paa at aabne et Vindu i Spisestuen, og han løb ud i sin Forvirring, gennem alle Rum ind i Sovekamret:

»Hvem har da ogsaa lagt i?« raabte han, »saa man kan kvæles derinde.«

»Jeg, Fa'er,« sagde Emmeline.

»Naa — altid skal ogsaa Du gøre, hvad ingen be'er dig om.«

Etvøs gik bort fra Spejlet, hvor han havde ordnet sig som en Aktør i en Foyer.

»Altid,« sagde han igen og gik.

Emmeline havde ikke svaret. Langsomt begyndte det at svide i hendes Øjne: saa græd hun ganske stille, siddende i Krogen ved sin Seng — hun havde gennemgaaet saa mange Sindsbevægelser i disse fire og tyve Timer.

Fru Etvøs kom med det lunkne Vand:

»Aa, Emmeline,« sagde hun undskyldende, »Fa'er skal jo synge.«

Han var allerede begyndt, og Fru Etvøs blev staaende. De lyttede begge to, Moder og Datter, med fremadbøjede Hoveder, ubevægelige:

»Han er ved Stemme,« hviskede Fru Etvøs med et Smil, og de lyttede igen.

»Nu kommer det Sted,« sagde Fru Etvøs og tog Emmeline om Armen. Det var en Passage, som det ikke faldt Jakob Etvøs saa let at komme over netop med Brysttone.

»Ja, han er ved Stemme,« gentog hun igen og smilte: Stedet var klaret.

Da Etvøs holdt op, klappede de alle, og Fru Etvøs slap Emmeline, dirrende af Bevægelse; som vilde hun hastigt ind i Støjen, aabnede hun Døren og gik ind i Lyset. Etvøs straalede og sagde:

»Ja — naar man bliver saaledes akkompagneret, og famlede om nye Noder.

»Er hat gelernt,« sagde Violinisten, der gik frem mod Fru Etvøs.

»Ja — studeret har min Mand,« sagde hun.

Kun Silverhjelm sagde til Cerlachius:

»Ja — jeg er nu ikke musikalsk,« og vendte til-

bage til Spisestuen, hvor Emmeline var listet frem: hun vilde se sin Fader.

Etvøs begyndte at synge igen — vendt imod Selskabet — purpurrød, gyngende med Kroppen, slyngende de slidte Toner ud, højere og højere med straalende Ansigt, rent borte, mens Fru Simonin lidt efter lidt ligesom blev ganske Automat — med Hovedet paa skræv — og kun lod Hænderne gaa op og ned ad Tangenterne.

Tenoristen maatte i Skjul. Han søgte til Etvøs' Værelse, hvor der brændte en stille Lampe.

Men bag Døren stødte han paa Fru Etvøs, der sad gemt, stirrende gennem Sprækken, med rokkende Hoved, ind paa Manden, der sang.

Tenoristen blev forvirret og vilde sige noget — et Adjektiv om Sangeren, men fik ikke Tid, Fru Etvøs stod pludselig op og fik ham med et ned paa en Stol og begyndte at tale — til ham, den vildfremmede, den ligegyldige, om deres Liv, det trange Liv, deres Tilværelse, saa smaat, saa smaat, sagde hun.

»Og der er ingen Forandring,« sagde hun, »i de lange Aar.« Hun gentog Ordene, som talte hun til sig selv, og hun saae atter paa ham, med Ansigtet ind i hans, vedblivende at tale, febrilsk og hastig fortællende om deres Ungdom, at hun havde rejst — »der ude, der ude,« sagde hun; om Etvøs, hvad han vilde, hvad han havde tænkt:

»At bryde ud — for der var Kræfter,« sagde hun og førte de udspilede Hænder som to trætte Hamre op og ned mod sine Knæ.

»Og saa sidder man her,« sagde hun pludselig og stirrede ham ind i Ansigtet med et Par Øjne, der intet saae: »her . . .«

Hun skød Døren til — derinde blev Etvøs ved at synge, sang Arie paa Arie, alle Herrer var flyttede til Spisestuen nu — og hun blev ved at holde Tenoristen

fast med samme Strøm af Ord, bøjende sig frem imod ham, holdende om hans Hænder:

»Saa bli'r det Længsel, forstaar De, den lange Længsel, forstaar De, mens man sidder her Aar efter Aar . . .«

Pludseligt brød Taarerne ud af hendes Øjne, og hun græd, sagte og ustanseligt, bestandig med Ansigtet vendt imod ham.

Den lille Tenorist havde ikke rørt sig, han vidste ikke et Ord at sige, sagde kun og bukkede halvt:

»Ja, man forstaar jo, forstaar jo . . . at her er indskrænket, Frue.«

Ude i Stuen var Etvøs holdt op med at synge, og alle Mennesker talte i Munden paa hinanden. Med ét slog Fru Etvøs Døren helt op igen:

»Nu er de nok færdige,« sagde hun og søgte at betvinge sig, Tenoristen kun bukkede og gik uden Ord; Etvøs var gaaet ind i Spisestuen, hvor alle klappede; han ligesom førte Haanden hen over Lektor og Cerlachius:

»Nu har man for Resten først Røsten,« sagde han og slog sig ind mod Struben.

Saa vendte han tilbage til Stuen, og Damerne samledes i en Kreds for at sige ham Behageligheder:

»Nej vist,« sagde han, »man har jo ikke glemt alt: det blusser op i de begejstrede Øjeblikke.

Men pludselig blev han distræt og stod og stirrede med et Par tomme Øjne, til han brød ud af Kredsen med et brat: »Undskyld«. Han havde faaet Øje paa Violinisten, der endnu ikke havde udtalt sig.

Han skød hen imod Violinspilleren med mange sære Kast med Hovedet, og han begyndte en Samtale om Kunstsang: han vidste ikke, hvordan de Folk ansatte Tonen.

Og midt i det sagde han med et kort lille Nik — halvhøjt, saadan som Kolleger imellem —:

»Naa — hvordan var'et saa?«

Violinisten saae først lidt paa ham — han havde ikke mere Tanken ved de Etvøs'ske Ydelser — før han sagde:

»Jo, det er en overordentlig udholdende Stemme.«

Der gik et Lys op over Etvøs' Ansigt:

»Ikke sandt?« sagde han og nikkede med et ubeskrivelig tilfredsstillet Tonefald:

»Man véd dog noget om Sang,« sagde han og talte længe om, hvordan han satte Tonen.

Generalinden havde allerede faaet Overkastet om sig for at bryde op, og Fru Simonin kom op af Stolen, lidt vel hastigt:

»Ja — gehen wir,« sagde hun og tog et langt Ryk i sin Handsker.

Der blev et stort Opbrud af alle Damer, mens Fru Etvøs kom ind fra Adjunktens Stue:

»Allerede,« sagde hun, »men skal det være allerede . . .«

»Saa brat det kom,« sagde hun og tog Haand efter Haand.

»Naa, De maa saamæn være træt,« sagde Fru Linden og slog hende ned paa begge Skuldre.

»Aa, nej, aa, nej,« sagde Fru Etvøs kun og rystede paa Hovedet, mens hun beholdt hver enkelt Haand, som vilde hun slet ikke slippe den:

»Men det er slet ikke saa silde,« sagde hun til Lektorinden.

Døren til Gangen stod aaben, som gennem en Taage saae hun Damerne én efter én forsvinde ind i de store Kaaber . . .

Men Herrerne var ikke saadan straks til at faa med, de drak endnu, de raabte ogsaa Hurra for hende, og hun drak med et Øjeblik — til ogsaa de var ude, og hun hørte dem bare tumle i den yderste Gang:

Det var Cerlachius' Stemme:

»Saa drak vi det festlige Bæger,« sagde han.

Nu slog Gadedøren i.

Fru Etvøs hørte endnu Stemmerne langs ad Gaden. Saa blev ogsaa dér stille.

Længe gik hun om, som lyttede hun endnu efter den døde Støj — rundt om stod Fletstolen forladte, Bordet var fuldt af de halvtømte Glas.

Lysene i Stagerne slukkede hun, ét efter ét — af økonomisk Vane — saa kun Lampen brændte og der blev halvmørkt igen.

Men saa faldt hun pludselig sammen og hun græd igen, med Hovedet ned mod det gamle Klaver.

Det var Silla, der vækkede hende. Madam Börner ventede paa at sige Farvel.

Fru Etvøs gik ud i Køkkenet, hvor Madam Börner sad meget tilknappet ved Vandspanden. Hun takkede saa mange, mange Gange, sagde hun med sin Stemme, der var usikker af Graaden endnu.

»Det var ogsaa den s t o r e Bryllupsanretning,« sagde Madam Börner, der ikke bevægede sig.

»Men det har da ingen Hast, sagde Fru Etvøs, der satte sig paa Blokken og tog Kogekonens Hænder, hendes ogsaa: »man kan vel tale lidt,« sagde hun, »det er da ikke saa silde . . .«

Men Madam Börner havde Hast: »Det var ikke for sin Fornøjelse, hun kogte rundt om — med s i n Sygdom. Men man havde Børn, syv Børn, og Börner, han var ikke paalidelig. Og værst var'et de Dage, hun var ude.«

Madam Börner sad og talte i en Tone med Øjnene i sit Skød.

Fru Etvøs hørte knap, hun sad kun, med Ansigtet ved Siden af Madammens og rystede paa Hovedet; hun vidste, det var en Vise om Elende:

»Ja vel, ja vel,« sagde hun ligesom et Omkvæd og blev ved at bevæge Hovedet som et Akkompagnement.

Men saa vaagnede hun og sagde: »Men har De faaet no'et? . . . De har jo ikke faaet no'et

— med hjem. Der er da Munde nok, som maa smage . . .«

Og hun begyndte at pakke ind, Stykke paa Stykke, af Levningerne, i en Kurv.

Saa gik Madam Börner, og ogsaa i Køkkenet var der tomt.

— — —

Gæsterne gik hjem ad Gaderne. Lektorinden tog lidt haardt om Armen af Lektor:

»Hun var dejlig Louise,« sagde Lektor og stansede under en Lygte.

»Hun var nøgen, Kalle,« svarede blot Lektorinden.

Lektor gik duknakket videre i Tavshed.

Da hun aabnede Gadedøren, sagde Lektorinden afsluttende og drejede haardt i Laasen:

»Det er Cerlachius,« der har betalt.

Spidsnæsen blev fulgt af den danske Vicekonsul, der nu paa Hjemvejen var fuld af franske Adjektiver:

»Det siger jeg,« sagde Frøkenen: »hun er ikke proper.«

. . . . Generalinden var længst hjemvendt og tog Haarblomsterne af foran sit Spejl. Da hun løste den sidste Blomst, sagde hun og skød Skuldrene op, mens hun vendte sig om til Generalen:

»C'est bonnet blanc et blanc bonnet.«

Fru Simonin hvilede, oppe i sin Stue, ud i en Slaabrok. Længe betragtede hun Spidsen af sine Tøfler: i Morgen var det hos Generalens, der skulde spises.

Saa slog hun Hælene sammen og sagde resigneret:

»Na — am End', sie haben ihr Geld bezahlt.«

Etvøs havde fulgt Tenoristen, der helst vilde gaa til Hotellet. Han var endnu ved Kunstsangen og vidste ikke, hvordan Folk behandlede deres Instrument.

Han stansede ved hver tiende Skridt.

Da de endelig skiltes ved Hotelporten, sagde Etvøs hastigt og saae hen over Sangeren:

»Mon det var for silde at bryde ud?«

Og da Tenoren øjensynlig ikke forstod, sagde han:

»Jeg mener at bygge paa denne her?« og pegede hurtig paa sin Strube.

»Men hvorfor vel?« sagde Tenoristen og blev blodrød.

Etvøs blev ved at gaa op og ned i Gaden, længe.

Da han endelig kom hjem, var han endnu i Ekstace, men tilsidst kom dog alle i Seng.

Faderen sov allerede, da Emmeline rejste sig halvt op fra sin Madrats:

»Mo'er,« hviskede hun.

»Ja.«

»Jeg hørte Frøken von Zelchen sige noget.

»Hvad da,« hviskede Moderen.

»At det var en udmærket Dag, sagde hun til sin Fa'er.«

»Hvor hørte Du det?« hviskede Fru Etvøs tilbage.

»Jeg havde listet mig ned i Porten, da de gik,« sagde Emmeline.

Fru Etvøs laa og smilte:

»Godnat, Barn.«

»Godnat.«

— — —

Tredjedagen efter rejste Fru Simonin om Morgenen. (Hun skulde koncertere i Rusland. Sytten Koncerter i en og tyve Dage, ét Program. Begyndelsen skulde ske i Kiew. Saa fulgte de øvrige Byer — hun kendte ikke deres Navne.)

Fru Etvøs var paa Banen med et Par Roser i Staniol — saadan et Par fattigbladede, blege no'en, som kan halvt springe ud paa et Gravsted, ved Juletid.

Etvøs havde jo ikke Tid — han var paa Vejen til sin Skole.

Men i en af Gaderne, som Jærnbanen skar, stod en lang Figur og svingede med en Hat.

Det var Etvøs med to af de ni, der løb til Skole. Vinden tog i de lange Uldtørklæder som tre graa Faner.

IRENE HOLM

I

Det blev læst op en Søndag efter Gudstjenesten, af Sognefogdens Søn, ved Stævningsstenen udenfor Kirken: at Frøken Irene Holm, Danserinde fra det kongelige Teater, den første November i Kroen vilde aabne sine Kursus i Holdning, Dans og Bevægelse, saavel for Børn som for Viderekomne, Damer og Herrer — saafremt et tilstrækkeligt Antal Deltagere tegnedes. Prisen fem Kroner for hvert Barn, for Søskende Moderation.

Der tegnedes syv Deltagere. Jens Larsens stillede de tre »paa Moderation.«

Frøken Irene Holm ansaa det for tilstrækkeligt. Hun kom en Aften sidst i Oktober og stod af i Kroen med sin Bagage, en gammel Champagnekurv, der var bundet sammen med et Reb.

Hun var lille, tyndslidt med et firtiaarigt Lillepigeansigt under en Skindbaret, og gamle Lommetørklæder bundet om Haandledene mod Gigt. Hun udtalte alle Konsonanterne og sagde: »Tak — aa tak — jeg kan jo selv« til hver Haandsrækning og saae hjælpeløs ud.

Hun vilde kun nyde en Kop Te og krøb saa i Seng i Lillekammeret bag Storstuen, tænderklaprende af Angst for Spøgelser.

Næste Dag kom hun tilsyne med Lokkehoved og stram Figurkaabe med Skindkant, der bar Mærker af Tidens Tand. Hun skulde besøge de ærede Forældre. Hun turde maaske spørge lidt om Vejen. Madam Henriksen gik ud i Gangdøren og pegede paa Gaardene ud over Marken. Frøken Holm nejede ad de tre Trappetrin af Taknemmelighed.

»Skrog«, sagde Madam Henriksen. Hun blev staaende i Gangdøren og saae efter Frøken Holm, som gik ned mod Jens Larsens oppe paa Diget — for at skaane sit Fodtøj. Frøken Holm var »chausseret« i Gedeskind og Strømper med Ret og Vrang.

Da hun nu havde besøgt Forældrene — Jens Larsens gav ni Kroner for sine tre — søgte Frøken Holm om Lejlighed. Hun fik et lille hvidkalket Kammer hos Smedens med Udsigt over den flade Mark. Møblementet var en Kommode og Sengen og en Stol. Mellem Kommoden og Vinduet fik Champagnekurven sit Sted i Krogen.

Der flyttede Frøken Holm ind. Formiddagen gik med mange Processer med Krøllepinde og kold The og varme Grifler. Naar Krøllehovedet var i Orden, ryddede hun op, og om Eftermiddagen hæklede hun. Hun sad paa sin Champagnekurv i Krogen og stjal det sidste Lys. Smedemadammen kom ind og satte sig paa Træstolen og snakkede. Frøken Holm hørte til smilende og med graciøse Nik med det lokkede Hoved.

Madammen spandt Historien ud en Timestid i Mørkningen til Nadveren skulde paa Bordet. Frøken Holm vidste sjældent, hvad hun havde fortalt. Udenfor Dans og Positioner og saa Regnskabet for Brødet — et langsommeligt, evigt Regnskab — havde denne Verdens Ting lidt svært ved at bryde ind til Frøken Holms Bevidsthed. Stille blev hun siddende med Hænderne i Skødet, paa sin Kurv og stirrede blot paa den smalle lyse Stribe under Smedens Dør.

Ud gik hun ikke. Hun fik Hjemvé, naar hun saae de flade, øde Marker. Og saa var hun ogsaa bange for Tyre og løbske Heste.

Naar det blev ud paa Aftenen, kogte hun Vand i Kakkelovnen og spiste. Saa kom Turen til Papillotterne. Naar hun under Afklædningen var naaet til Underpermissioner, gjorde hun sine »Pas« ved Sengestolpen. Hun strakte Benene, saa hun svedte ved det.

Smeden og hans Kone veg ikke fra Nøglehullet. De saae Balletspringene bagfra; Papillotterne strittede paa Issen som Piggene paa et Pindsvin.

Frøken Holm blev saa ivrig, at hun begyndte at nynne højt, mens hun gik i Gulvet og op, i Gulvet og op....

Smed og Kone og Børn sloges ved Nøglehullet.

Naar Frøken Holm havde øvet sine Minutter, krøb hun i Seng. Naar hun øvede, kom hun næsten altid til at tænke paa »da hun var paa Skolen ved Dansen«.... Og pludselig kunde hun le halvhøjt op med en tøset Latter, midt som hun laa....

Og hun faldt i Søvn, mens hun endnu tænkte paa den Tid — den lystige Tid....

Prøverne, naar de stak hinanden med Knappenaale i Læggene.... og hvinte....

Og Aftenerne — — i Garderoberne.... hvor det summede.... alle Stemmerne.... og Regissørens Klokke....

Frøken Irene Holm vaagnede endnu om Nætterne, naar hun havde drømt, hun forfejlede en Entré....

II

»Nu — en — to«.... Frøken Irene Holm løftede Kjole og strakte Fod.... »Ud tilbens — en — to — tre.«

De syv var ind tilbens — med Fingrene i Munden, mens de hoppede.

»Lille Jens — ud tilbens — en, to, tre — Kompliment — en, to, tre — en Gang til....«

Jens Larsens tre gjorde Kompliment med den stive Tunge langt ud af Munden....

»Lille Maren højre — en — to — tre — Maren gik til venstre....

»Om igen — en to tre — —«

Frøken Holm sprang som et Kid. saa man saae et langt Stykke af de »Ret og Vrang«....

Kursus'et var i fuld Gang. De dansede tre Gange om Ugen i Krosalen ved to Lamper, der hang under Bjælken. Det gamle Støv stod op i den kolde Stue under Trinene. De syv var vildfarende som en Flok Skader. Frøken Holm rettede Rygge og bøjede Arme.

»En — to — tre, Battement....«

»En — to — tre — Battement....« De syv faldt ned fra Battementet og skrævede....

Frøken Holm fik Støv i Halsen af at raabe. De skulde danse Vals, Par og Par. De holdt sig langt ude fra hinanden, generte og stivarmede, som om de drejede i Søvne. Frøken Holm talte og svingede dem.

»Godt — sving — fire, fem — godt, sving — lille Jette....«

Frøken Holm blev ved at følge efter Jens Larsens midterste og lille Jette og drejede dem, som man slaar til en Top....

»Godt — godt — lille Jette....«

Lille Jettes Moder var der for at se til. Bønderkonerne kom med Hattebaandene bundet i stive Sløjfer og saae til, langs Væggene, ubevægelige med Hænderne i Skødet, uden at veksle et Ord med hinanden.

Frøken Holm kaldte dem »Frue« og smilte til dem under Battementerne.

Turen kom til Les Lanciers. Jens Larsens »tre« sprang med Vandstøvlesnuderne højt op i Vejret.

»Damen tilhøjre — godt — lille Jette, tre Skridt tilvenstre — godt lille Jette....«

Les Lanciers lignede et Haandgemæng.

Frøken Holm stønnede af at kommandere og danse. Hun støttede sig til Væggen — det var, som havde hun Hamre i Tindingerne —

»Godt — godt — lille Jette....«

Hendes Øjne sved af det gamle Støv.... De syv blev ved at hoppe rundt, midt paa Gulvet i Halvmørket.

Naar Frøken Holm kom hjem efter Dansetimerne, bandt hun Lommetørklæde om Lokkehovedet. Hun gik rundt med en evig Snue. Fritimerne sad hun med Næsen over en Skaal kogende Vand for at standse Ondet.

De fik Musik til Timerne: Hr. Brodersens Violin. Frøken Holm fik to nye Elever, et Par Viderekomne. De hoppede alle rundt til Skræder Brodersens Instrument, saa Støvet stod i Skyer og Kakkelovnen dansede paa Løvefødderne.

Der kom ogsaa flere Tilskuere. En Gang imellem de fra Præsten, Frøkenen og Kapellanen.

Frøken Holm dansede for under de to Olielamper med Brystet frem og strakt Vrist:

»Kast Fødderne, lille Børn, kast Fødderne, saadan....«

Frøken Holm kastede Fødderne og løftede op i Kjolen:

Der var Publikum.

— — —

Hver Uge sendte Frøken Holm det hæklede Arbejde til København. Posten blev afleveret hos Skolelæreren. Hun havde hver Gang pakket eller skrevet forkert, og Skolelæreren maatte gøre det om.

Hun stod og saae til med sine Sekstenaars Smaanik.

Aviserne, der var kommet med Posten, laa til Uddeling paa et af Skolebordene. En Dag bad hun, om hun maaske turde se »Berlingske«. Hun havde set paa Bladbunken otte Dage uden at turde spørge.

Siden kom hun hver Dag, i Middagsstunden — Skolelæreren kendte hendes sarte Banken med en Kno —:

»Værsgo lille Frøken — der er aabent«, sagde han.

Hun gik over i Skolestuen og tog Berlingske ud af Bunken. Hun læste Annoncerne fra Teatrene og Repertoiret og Kritikerne, af hvilke hun intet forstod. Men det var jo om »dem derovre«.

Det tog lang Tid at komme igennem en Spalte. Pegefingeren fulgte graciøst med Linierne.

Naar hun var færdig med Avisen, gik hun over Gangen og bankede som før.

»Naa«, sagde Skolelæreren, »var der saa noget nyt i Staden?«

»Det er altid »dem derovre««, sagde hun. »De gamle Forhold.«

»Det lille Frø«, sagde Skolelæreren og saae ud efter hende gennem Vinduet. Frøken Holm gik hjem til sit Hækletøj.

»Det lille Frø, hun er s'gu helt febrilsk for sin Dansemester....« sagde han.

Det var en Ballet, som skulde opføres paa Teatret, af en ny Balletmester. Frøken Holm kunde Personlisten udenad og Navnene paa alle Solodansene. »Vi har jo været sammen paa Skolen«, sagde hun: »vi alle.«

Om Aftenen, da Balletten skulde opføres første Gang, havde hun Feber, som om hun selv skulde danse. Hun tændte de to Lys, der vare blevne graa af Ælde, paa Kommoden, hvert paa sin Side af en Thorvaldsens Gibskristus, og hun satte sig paa sin Champagnekurv og saae ind i Lysene.

Men hun kunde ikke være ene. Al den gamle Teateruro kom op i hende. Hun gik ind til Smedens, som sad ved Nadveren, og hun satte sig paa Stolen ved Siden af Stueuret. Hun talte mere de Timer end ellers det hele Aar. Hun fortalte om Teatret og om Førsteforestillingerne. Om de store »Soloer« og om Mestertrinene.

Hun nynnede og vuggede med Overkroppen, mens hun sad.

Smeden blev saa muntret af alt dette, at han gav sig til at brumme en gammel Kavallerivise og sagde:

»Mutter, det drikker vi en Punsch paa — en Arrak af den skære.«

Punschen blev brygget, og de to Lys fra Kommoden kom ind paa Bordet, og de drak og snakkede op. Men midt under hele Lystigheden blev Frøken Holm pludselig stille og sad med store Taarer i Øjnene. Og rejste sig og gik ind.

Inde paa sin Kurv brast hun i Graad og sad længe, før hun klædte sig af og gik i Seng. Hun gjorde ingen »Pas« ved Stolpen.

Hun blev ved at tænke over dette ene!

Han havde været med hende paa Skolen.

Hun laa stille i Sengen. Nu og da sukkede hun i Mørket. Hun virrede lidt med Hovedet paa Puden: hun hørte i sit Øre hele Tiden Balletmesterens Stemme fra Skolen, hidsig og skrattende:

»Holm har ingen Élan.... Holm har ingen Élan« ....han raabte det, saa det skreg gennem hele Salen.

Hvor hun hørte det — hvor saae hun Salen.

Figurantinderne gjorde deres Øvelser i lang Rad — Pas efter Pas. Træt lænede hun sig et Nu til Væggen — det var, som var de plagede Lemmer hugget hende af Kroppen — og hun hørte igen Balletmesteren, som skingrede:

»Har Holm da ingen Ambition....«

Hun saae deres Stue hjemme. Moderen, der sad

stønnende i den store Stol, og Søsteren, der drejede den hakkende Symaskine, nær ved Lampen, og hun hørte Moderen sige med sin astmatiske Stemme:

»Dansede Anna Stein Solo?«

»Ja Mo'er.«

»Hun havde vel »La grande Neapolitaine»?«

»Ja, Mo'er.«

»I to kom sammen paa Skolen«, sagde Moderen og saae over paa hende bag Lampen.

»Ja, Mo'er.«

Og hun saae Anna Stein i det brogede Skørt — med de flagrende Baand i Tamburinen — saa levende og leende i Lyset fra Rampen i den store Solo....

Og pludselig lagde hun Hovedet ned i Puderne og hulkede, voldsomt og ustandseligt, i afmægtig og fortvivlet Smerte....

Det var blevet Morgen, før hun faldt i Søvn.

— — Balletten havde gjort Lykke. Frøken Holm læste Kritiken i Skolen. Mens hun læste, faldt et Par smaa Gammelkone-Taarer ned paa Berlingskes Papir.

Fra Søsteren ankom der Breve. Det var Breve om Laanesedler og Nød. De Dage, hun fik de Epistler, glemte Frøken Holm Hækletøjet og hun sad med Hænderne i Tindingerne, med det aabnede Brev i sit Skød. Tilsidst gik hun rundt til Forældrene, og, rød og bleg, bad hun om Halvdelen af sit Honorar.

Det sendte hun hjem.

— — —

Dagene gik. Frøken Irene Holm vandrede til og fra sin Dans. Hun fik et Hold endnu. Det var en halv Snes unge Gaardmandsfolk, som havde slaaet sig sammen. De dansede tre Aftener om Ugen i Peter Madsens Storstue ved Skoven. Frøken Holm gik en halv Mil i Vintermørket, ræd som en Hare forfulgt af alle Balletskolens gamle Spøgelsehistorier.

Hun skulde forbi en Dam, omgivet af Pile. Hun

stirrede ufravendt paa Træerne, der strakte sine store Arme op i Mørket. Hun følte Hjærtet som en kold Sten i sit Bryst.

De dansede tre Timer. (Hun kommanderede. Hun svingede. Herre-Eleverne dansede hun med, saa hun fik hektisk Rødt paa Kinderne.) Saa skulde hun hjem. Peter Madsens Gaardport var lukket. Drengen fulgte hende med Lygten og fik Porten op. Han holdt Lygten højt op i Haanden et Øjeblik, mens hun gik ud i Mørket.

Og hun hørte hans »Godnat« bag sig, og Portfløjen, der blev trukket frem over Brolægningen og blev lukket.

Paa det første Stykke Vej var det Hegn, med Buske, der bøjede sig og nikkede....

— — —

Det begyndte at melde Foraar, da Frøken Irene Holms Kursus var endt. Holdet fra Peter Madsens vilde have Afdansning i Kroen.

III

Festen blev meget fin med »Velkommen« i Transparent over Døren og koldt Bord til to Kroner med Kapellanen og Præstefrøkenen for Bordenden.

Frøken Holm var i Barège med Garneringer og romerske Baand om Hovedet. Fingrene var fulde af Venskabsringe fra Balletskolen.

Mellem Dansene sprøjtede hun med Lavendelvand paa Gulvet og truede »Fruerne« med Flasken. Frøken Irene Holm blev saa ung igen, naar hun havde Afdansning.

Først dansede man Kvadrillerne.

Forældrene og de ældre stod langs Væggene og i Dørene, seende hver efter sine og stille imponerede. De unge gik rundt i Kvadrillerne med Ansigterne

saa stive som Masker, saa varsomme i Trinene, som gik de paa Ærter.

Frøken Holm var lutter opmuntrende Nik og halvhøje franske Benævnelser. Musiken var Hr. Brodersen og Søn. Hr. Brodersen junior trakterede Præstens velvillig udlaante Klavér.

De begyndte paa Runddansen og Tonen blev mere fri. Mændene slog sig paa Punschen i Mellemstuen, og »Herre-Eleverne« bød Frøken Holm op. Hun dansede med Hovedet paa Siden, løftede sig paa Tæerne, med sin ældede Sekstenaars Gratie.

Efterhaanden holdt de andre Par op at danse, og Frøken Holm og hendes Kavalér blev alene paa Gulvet. Mændene kom frem i Døren til Lillestuen og de raabte alle i stille Beundring efter Frøken Holm, der strakte Fødderne lidt længere frem under Kjolen og vuggede i Hofterne.

Præstefrøkenen morede sig, saa hun kneb Kapellanen i Armen.

Efter en Mazurka raabte Skolelæreren »Bravo«, og alle klappede i Hænderne. Frøken Holm gjorde Balletbøjning med to Fingre paa Hjærtet.

De skulde til Bords, og hun arrangerede en Polonaise. Alle gik med, Konerne skubbede til hinanden af Generthed og Fornøjelse. Mændene sagde:

»Naa — Mutter — saa skal vi....«

Et Par gav sig til at synge »Landsoldaten« og trampede Takten.

Frøken Irene Holm havde Skolelæreren tilbords og sad under Hans Majestæt Kongens Buste.

Tonen blev igen højtidelig, efter at man kommet tilbords, og Frøken Holm var den eneste, der talte, i Salontone, som »de fra Skuespillet« i en Komedie af Scribe. Lidt efter lidt blev man mættere. Mændene begyndte at drikke sig til og støde Glassene sammen over Bordet.

Der blev stor Lystighed nede ved de Unges Bord-

ende, og det varede noget, før der blev Ro for Skolelæreren, som vilde tale. Han talte for Frøken Holm og de ni Muser. Han talte længe. Langs ad Bordet sad man og saae ned i Tallerkenerne — efterhaanden fik Ansigterne et højtideligt og stramt Udtryk, ligesom naar Degnen var i Kordøren i Kirken — og drejede Brødkugler med Fingrene.

Taleren naaede Freja med sine to Katte og udbragte saa et Leve for »Kunstens Præstinde«: Frøken Irene Holm. Der blev raabt ni lange Hurra, og alle vilde drikke med Frøken Holm.

Frøken Holm havde ikke forstaaet Talen og var meget smigret. Hun stod op og nejede med Glasset løftet i rundet Arm. Det festlige Pudder var ganske forsvundet af Anstrængelsen og Heden, og hun havde to mørkerøde Pletter ned over Kinderne.

Der blev en stor Hurlumhej. De Unge begyndte at synge, de Gamle drak Privatglas og stod op fra deres Pladser for at slaa hinanden paa Skuldrene eller daske hinanden paa Maven midt ude paa Gulvet, under Latter. Konerne begyndte at kaste strenge Blik, angst for at Halvdelene skulde faa for meget.

Og midt under Lystigheden hørte man Frøken Holm, som blev meget munter og lo med en tøset Latter, som for tredive Aar siden paa Danseskolen...

Saa sagde Skolelæreren: »Frøken Holm skulde egentlig danse — —«

— Hun havde jo danset....

»Ja — men danse for dem — en Solo — det var noget....«

Frøken Holm havde straks forstaaet — og en forfærdelig Lyst slog op i hende: Hun kunde danse.

Men hun gav sig til at le og sagde over til Peter Madsens Kone:

»Hr. Organisten vil ha'e, jeg skal danse« — — som om det var det latterligste af Verden.

De nærmeste hørte det, og der blev et almindeligt Raab.

»Ja — De maa danse . . . .«

Frøken Holm var rød lige op til Haaret og sagde: »At Feststemningen blev næsten for løftet . . .«

»Og desuden var der ingen Musik . . .«

»Og man dansede ikke i lange Skørter . . .«

En Karl raabte gennem Stuen: »De ka' løftes,« — og alle lo højt og begyndte at bede paa ny.

»Ja — hvis Frøkenen fra Præstegaarden vilde spille — en Tarantel . . .«

Man omringede Præstefrøkenen. Hun var villig og skulde forsøge. Skolelæreren rejste sig og slog paa sit Glas: »Mine Damer og Herrer,« sagde han, »Frøken Holm vil gøre os den Ære at danse . . . .« De raabte »Leve« igen og Hurra, og begyndte at rejse sig fra Bordet.

Kapellanen var gul og grøn, saadan havde Præstens Frøken knebet ham.

Frøken Holm og Præstefrøkenen gik ind for at prøve Musiken. Frøken Holm var febrilsk og gik frem og tilbage og strakte Fødderne. Hun pegede paa Gulvfjælene, der gik i Bakke og Dal, og sagde:

»Man er jo ikke vant til at danse i en Cirkus.«

Saa sagde hun: »Ja — Lystigheden kan begynde,« og talte ganske hæst af Sindsbevægelse.

»Saa kommer jeg efter de første ti Takter,« sagde hun. »Jeg gør Tegn . . .« Hun gik ind og ventede i Lillestuen.

Publikum kom ind og stillede sig i en Halvkreds, hviskende og nysgerrige. Skolelæreren hentede Lys fra Bordet og stillede dem op i Vindueskarmene, ligesom til en Illumination. Saa bankede det paa Lille-Stue-Døren.

Præstefrøkenen begyndte at spille, og alle saae mod Døren. Efter den tiende Takt gik den op, og

alle klappede: Frøken Holm dansede med Kjolen bunden op med et romersk Skærf.

Det var »La grande Neapolitaine«.

Hun gik paa Tæerne, og hun svingede. Tilskuerne saae beundrende paa Fødderne, der gik rapt som et Par Trommestikker. Der blev en Klappen, da hun hvilede paa ét Ben.

Hun sagde: »Hurtigere« — og begyndte at svinge igen. Hun smilede og vinkede og viftede og viftede. Det blev mer og mer med Overkroppen, med Armene, det blev mer og mer det mimiske. Hun saae ikke Tilskuernes Ansigt mer — hun aabnede Munden — smilede, viste alle sine Tænder (nogle græsselige Tænder), — hun vinkede, agerede, — vidste, følte kun »Soloen« — —

Endelig Soloen.

Det var ikke længer »La Neapolitaine«. Det var Fenella, Fenella, der knælte, Fenella, der bad — den tragiske Fenella . . . .

— — Hun vidste ikke, hvordan hun var kommet op, hvordan hun var kommet ud . . . . Hun havde kun hørt Musiken, der med ét holdt op — og Latteren — Latteren, mens hun pludselig saae alle disse Ansigter . . . .

Og hun havde rejst sig, og hun havde udbredt Armene en Gang endnu — af Vane — og hun havde nejet, mens de raabte . . .

Inde i Lillestuen stod hun et Nu ved Bordet . . . . det var saa mørkt for hende, saa ganske tomt . . . .

Saa løste hun langsomt Skærfet, med sært stive Hænder, og glattede Kjolen og gik stille ind — hvor de blev ved at klappe.

Hun nejede, tæt ved Klaveret, men Øjnene løftede hun ikke fra Jorden.

De havde Hast med at begynde at danse.

Frøken Holm gik stille rundt. Hun begyndte at

sige »Farvel«, og Eleverne trykkede hende Pengene i Haanden, indsvøbte i Papir.

Peter Madsens Kone hjalp hende Tøjet paa, og i sidste Øjeblik kom Præstefrøkenen og Kapellanen og vilde følges med hende.

De gik tavse hen ad Vejen. Præstefrøkenen var rent ulykkelig og vilde gøre en Undskyldning og vidste ikke, hvad hun skulde sige. Og den lille Danserinde blev ved at gaa ved Siden af dem, stille og bleg.

Saa sagde Kapellanen, pint af Tavsheden:

»Ser De, Frøken — De Folk har jo intet Blik for det tragiske.«

Frøken Holm blev ved at gaa stille. De kom til Smedens, og hun nejede, da hun rakte Haanden.

Præstefrøkenen slog Armene om hende og kyssede hende: »Godnat, Frøken,« sagde hun — hun var ikke sikker paa Røsten . . . .

Kapellanen og hun blev ude paa Vejen, til de havde set Lyset tændt i Danserindens Kammer.

— — —

Frøken Holm tog den Barèges Kjole af og lagde den sammen. Saa talte hun Pengene ud af Papirerne og syede dem ind i en lille Lomme i sit Kjoleliv. Hun førte Naalen saa kejtet, mens hun sad foran sit Lys.

Den næste Morgen blev hendes Champagnekurv læsset paa Landpostens Vogn. Det var en Regndag, og Frøken Holm krøb sammen under en defekt Paraply; Benene trak hun op under sig, saa hun sad helt tyrkisk paa sin Kurv.

Da de skulde til at køre — »Posten« gik ved Siden af Vognen, Øget havde nok med at trække én Passager — kom Frøkenen fra Præstegaarden løbende hen ad Vejen i bart Hoved. Hun havde en hvid Spaankurv med. »Man maatte da have Proviant med paa Rejsen,« sagde hun.

Hun bøjede sig ind under Paraplyen, tog Frøken Holm om Hovedet og kyssede hende to Gange . . . .

Saa brast den gamle Danserinde i Graad og greb den unge Piges Haand, som hun kyssede.

Præstefrøkenen blev staaende paa Vejen og saae efter den gamle Paraply, saa længe hun øjnede den.

— — Frøken Irene Holm havde indbudt til et »Foraarskursus i den moderne Selskabsdans« i en nær Flække.

Der var tegnet seks Elever.

Der drog hun hen — for at fortsætte det, man kalder Livet.

FRØKEN CAJA

I

Endelig var alle Pensionærerne summet afsted, og Døren paa tredje Sal slog op og slog i. »Selskabsfuglenes« Pludren lød sidst paa Trappen.

Og nu vilde der være Fred i Dagligstuen en Time.

Fru Canth sad paa sin Yndlingsplads i Sofaen under sin Moders Billede. Hun blundede og hun vaagnede, mens Kappebaandene sagte gik.

Frøken Caja bare sov — haardt, ret op og ned paa sin Stol bag Maskinen. Hendes Mund stod aaben og hendes Aandedrag hørtes højt; det var, som aste hun selv i Søvne. Men pludselig tav Aandedrættet og hun vaagnede halvt: det var som nogen havde kaldt. Men paa Pletten sov hun igen.

Fru Canth var vaagnet helt — hun blundede aldrig længe ad Gangen — og begyndte at gaa op og ned ad Gulvet og nynne. Det var hendes Vane at nynne — ingen vidste, hvad det var for gamle stumpede Melodier — mens hun traadte i Gulvet saa let paa Taa, som om hun skulde danse og løftede Kjolen op med Haanden bagtil, som holdt hun en gammel Adrienne.

Hun blev ved at gaa frem og tilbage forbi Frøken Caja. Hun nynnede højere og højere, Datterens plumpe Søvn irriterede hende, til hun vækkede hende.

Men fra Frøken Caja hørte man kun en Mumlen

i Halvmørket og atter Aandedrættet: Frøken Caja sov som en Daglejer, naar hun kom til Sæde.

Fru Canth holdt ikke mer den Soven ud:

»Maskinen skal vel ud?« sagde hun højt og utaalmodigt i den haarde Tone, ingen hørte uden Datteren.

Frøken Caja foer op og rystede det stride Haar: Lygterne var tændt — saa skulde der Ild hos Kaptajnen.

Hun tog uden Ord Maskinen — hele Timetabellen vaagnede i hendes Hjerne igen — og var ude. Det var, som satte hun gennem alle Etagens Døre paa én Gang og man hørte hendes Kalden:

»Eugenia, Eugenia,« gennem Korridoren. Hun lagde en egen høj Tone paa Stavelsen »ge«.

Eugenia, Enepigen, der tilbragte sit Liv, i skævtgangne Dansesko, enten med at sove ud — hun havde en Svaghed for at hvile sig paa Kanten af de Senge, hun skulde rede — eller med at krølle Forhaar ved Hjælp af et Pibejærn, kom meget sindig frem af sit Kammer og fik akkurat sendt et Par halvhøje, men særdeles veltalende Beroligelser efter Frøkenen, der allerede var nede af Trappen paa tredje Sal, hvor man hørte hendes Gang gennem Etagen.

»Selskabsfuglene«, der, iførte deres Kaaber, laa paa Knæ paa Køkkenbordet ved Siden af hinanden for at kigge efter Brudevognen — der var Bryllup i Mellembygningen i de Thorup'ske Festlokaler — røg ned af Bordet, da de hørte hende.

Frøknerne Sundby levede overhovedet med Livet i Hænderne: de havde Tredjesalens Badekammer for fyrretyve Kroner om Maaneden med Kosten — for dem begge. Og saa skulde Lissy endda øve de tre Timer om Dagen til Konservatoriet paa Dagligstuens Klavér.

Men Frøken Caja saae dem ikke, hun gik kun gennem Korridoren, hvor Student Kattrup, da han hørte hende, slog sin Dør op paa vid Gab for at »hun dog kunde lugte Varmen« — ind til Kaptajnen.

Hun lagde i, tog Tæppet af, stillede Lys frem — alt mekanisk, rapt, uden en Tanke. Frøken Cajas Tanker var altid ved, hvad hun kunde naa at fare over i det næste Nu. Paa Vejen op tog hun Tæppet af et Par Senge.

I Korridoren løb hun paa Frøken Emmy:

»Jeg vilde have lukket op,« sagde hun skræmt.

I Mørkningen havde Frøknerne Sundby en Passion for at lukke op. De løb begge to, hver Gang det ringede, emsige som et Par Spurve, og viste Damer og Herrer ind allevegne. Det ringede som paa en Telefonstation paa Tredjesalen i Skumringen.

Frøken Caja var oppe paa fjerde Sal igen. Student Kattrup lukkede sin Dør og Emmy var vendt tilbage til Køkkenbordet, hvor Lissy allerede laa paa Knæ igen med Ansigtet, over Trækgardinet, mod Ruden.

Frøken Caja tændte Ganglampen og den lavbenede Lampe paa Spisestuebordet, hvor alle Servietterne flød paa Dugen:

»Saa gaar jeg,« sagde hun ind i Dagligstuen med sin skarpe Røst og tog et Par Tallerkener med, som var glemt paa Lørdagsdugen efter Hr. Lerche, der havde spist bagefter.

»Ta'er Du saa Trøjerne med?« raabte Fru Canth gennem Døren, men blev ikke hørt. De tre Brødre Hatting stormede gennem Spisestuen for at gaa til Privatlærer.

»Kan Constantin gaa stille?« sagde Frøken Caja, som kom imod dem med Tallerkenerne.

Ingen af de tre Latinskoledrenge svarede, den bageste slog kun Gangdøren i, saa begge Lamper oste. Brødrene Hatting foer i det Hele altid ud af deres Bur, som tre Jagthunde, der halser løs paa Bytte.

»Ta'er Du saa Trøjerne med?« gentog Fru Canth.

Der lød et haardt »Ja« fra Korridoren og Fru Canth lod det Lamasjal ligge (et brunladent Lamasjal, som hun uafladelig pakkede sig i og, i Livligheden, atter

glemte paa hver en Stol) for at hente Trøjerne i sit Sovekammer, et sirligt Gemak, der var fuldt af mange hvide Omhæng og med et Par gamle Sølvlysestager skinnende foran Spejlet; Fru Canths Værelse var det eneste Sted i de Canth'ske Etager, hvor nogetsomhelst egentlig skinnede.

Fru Canth søgte Trøjerne — nogle Uldtrøjer, som hun strikkede for et Magasin — frem af en Skuffe og pakkede dem sammen i et Papir. Men hun havde bestandig altfor bevægelige Fingre, og Byldten holdt ikke sammen.

»Naa — det er godt,« sagde Caja, der var fulgt efter hende ind, og tog den vanskabte Byldt ud af hendes Hænder.

Hun gik ud i Badekamret, der var hendes Værelse, hvor hendes Garderobe hang paa nogle indslaaede Søm paa Væggen, dækket af et Lagen, og Sengklæderne var stablede op i det ene Hjørne som en stor Høj. Trøjerne slog hun ned i en Skuffe, som hun laaste, før hun tog Overtøjet paa. Det var en lang Kaabe, hvor Folden til den manglende Tournure saa underlig kønsløst sladskede bagtil, og en Skindbaret, sat helt ned over Haaret. De forede Handsker fik hun paa, i Farten gennem Gangen — knoglet var hun om Haandleddene som et Mandfolk.

Der lød endnu et Par: »Eugenia — Eugenia«, men saa fløj Gangdøren i. Frøken Caja var nær bleven overkørt nede i Porten i Farten af Brudevognen, der svingede ind med sine Klokker.

Men Frøkenen hverken saae eller hørte: hun bare regnede — fra det Nu, hun kom ud af sin Dør: der var saa mange, mange Parter at dele i, i den Canth'ske »Kasse;« og der var Lørdags-Indkøb, Indkøb for to hele Døgn.

Oppe i Etagerne var det, som faldt der en reen Fred over Stuerne.

Fru Canth havde faaet Lysene i Sølvstagerne

tændte og gik ud og ind og nynnede og nuslede med mange Kamme og Svampe og Børster — det kunde hun gøre timevis: saa børstede hun Fingre og saa glattede hun Haar, mens hun snakkede med hver, der kom i Stuen.

Alle havde noget at betro hende, mens hun gik let paa Taa omkring og tog Sjalet paa og lod Sjalet ligge og kun hørte det Halve af den hele Snak.

Fru von Casse-Muckadell var kommen ind og havde paa sin Vej stillet et Par Stole paa Plads — Stolene i Dagligstuen stod bestandig, som havde der været hastigt Opbrud efter Fremmede — før hun ved Bordet tog fat paa sine Kort. Fru von Casse-Muckadell, en før og rund Person, hvem der ligesom endnu hængte megen gammel Kælenskab i Lemmerne, lagde Kabaler op for hvert ungt Blod i Pensionatet om Elskovs Lykke og Brudefærd, mens hun stadig sad og smilte forstaaende ned i Kortene med en rød og lysten gammel Mund og en Gang imellem lettede sig i Sædet, som trængte hun til at røre sig og blev ligesom for hed: hun saae alt saa grangivelig i Kortene.

Sundby'erne hørtes i Spisestuen, og de fyldte hele Stuen med Ord, der kom og kom fra deres smaa fiskeagtige Munde ustandselig og leddeløst — man havde den Fornemmelse, sagde Medicineren Spørk, at Sundby'ernes Ordstrømme slet ikke passerede Hjernen —: om hvem de havde sét og hvem lukket ind og hvem lukket ud og hvem de troede, var Bruden, mens de uafladelig afbrøde Strønmen med et:

»Ikke Iss?«

»Ikke Im?«

til Søsteren og foer paa igen, mens de havde saa mange Smaabevægelser, som gjaldt det at nytte den kostbare Ungdommens Tid til at gøre de flest mulige Bevægelser i Minuttet.

Fru von Casse-Muckadell holdt inde i Kabalen, med Hovedet frem og Hænderne, der var kønne endnu

som et Par smaa fede, hvide Katte, ned paa sine runde Knæ:

»Hvem kom til Sparre?« sagde hun og skød rapt til Skærmen paa Lampen for at se.

»Naturligvis — hun med den brune Hat — som sædvanlig, sagde Emmy:

»Men jeg giver ham ikke mere Haanden,« sagde hun og strammede sin Mund. Frøkenerne Sundby havde den Vane at demonstrere overfor visse Uregelmæssigheder i Tredje-Etagens Levevis ved provisorisk at indstille deres Haandtryk efter Maaltiderne.

»Ja, det er hende,« sagde Fru von Casse, og ligesom kælede for sine egne Hænder i sit Skød.

»Hvad for noget?« spurgte Fru Canth, som kom fra Sovekammeret, og som mestendels gik om halvt udenfor det Hele.

»Hun var i Cachemir,« sagde Lizzie, der talte om Bruden. Og Fru Canth spurgte:

»Skal der danses dernede monstro?«

Det var hende det vigtigste: hun holdt saa meget af at høre al den glade Musik op gennem Huset.

Lizzie svarede — Sundbyerne svarede altid trekvart i Vest —: »Ja, de var alle højhalsede;« og Fru Casse sagde tørt fra sin Kabale: »Brude skulde altid være højhalsede:

»Men hvorfor dog det?«

»Hvorfor dog det?« spurgte Sundbyerne paa én Gang og strakte Halsene — de gjorde det, naar de spurgte.

»Fordi det er det klogeste,« sagde Fru Casse og stak sine graa Øjne over paa dem et kort Nu.

»Ja,« sagde Fru Canth, der igen var landet i Sofaen: »jeg holder nu meget af at se en køn Hals«.

Sundby'erne tav, saa der gik en Engel gennem Stuen. Saa lo de begge med en lille uforstaaende Latter; og Emmy gik til Klaveret for at stjæle en Halvtime, mens Frøken Caja var ude.

Da Emmy havde spillet en lille Stund, kom Arnljot Oulie ind gennem Spisestuen, og hilste »Godaften« paa sit norsk. Han gik lidt bøjet, som var hans unge Krop ham selv for tung, og satte sig stille hen i en Krog med Haanden for Øjnene. Saadan kunde han sidde timevis, lyttende, under Frøken Emmys noget springske Musik.

Emmy blev ved at spille, mens Døren fra Gangen gik op og gik i, og et Hoved stak ind og forsvandt. Der var bestandig, hvert femte Minut, en eller anden, som skulde se efter, hvad der var i Dagligstuen.

»Her bli'er lidt koldt, min Pige,« sagde Fru Canth til Lizzi, der rejste sig og gik hen til Kakkelovnen. Der var — paa Grund af den megen Aabnen-Døre — i de Canth'ske Samlingsstuer altid en Temperatur nærmest som midt paa Snetorvet.

Fru Muckadell havde slaaet Kortene sammen og skuttede sig:

»Nu er det dem, Hr. Oulie,« sagde hun og satte et Par glindsende Øjne over paa Normanden.

Oulies Haand foer ned fra Panden. »Ja,« sagde han og rejste sig — det var, som maatte han ligesom tage sig sammen selv til den allermindste Handling, blot til at flytte sig eller kun til at stille et Spørgsmaal:

»Ja,« sagde han, ligesom rev han sig løs fra et langt Drømmeri:

»Nu skal de si'e mig no'et om Livet.«

Og Lizzi, der sad og arbejdede Mellemværk — Sundbyernes Underbeklædning maatte tilsidst komme til at bestaa af Mellemværk — sagde (det var hendes Specialitet at komme med saadanne pludselige og højst mærkelige Sætninger):

»Gud, ja, Fru Muckadell, hvor De maa kende Livet.«

Fru Canth var ude i Spisestuen, hvor hun smaanynnende gik rundt og børstede Krummerne fra Bordet ned paa Gulvet med sin flade Haand.

Saa nuslede hun videre ud i Køkkenet, hvor Eugenia toede Hænder i Vadsken — hun benyttede stadig Frøken Cajas Indkøbstime til et mere indgaaende Toilette, hvortil blandt andet benyttedes Strømme af Haarolie. Fru Canth gik frem og tilbage mellem Køkken og Spisekammer og greb hist og her en lille Levning; hun tog sig bestandig saadanne Smaamaaltider i Utide.

Eugenia tvættede Sæben af en sprukken Arm og begyndte at beklage sig over »Frøkenen«:

»Men Frøkenen skulde dog rigtig nok skamme sig for Husets Folk, som de taler,« sluttede hun og slog Vandet af Fadet.

Fru Canth hørte til:

»Men Eugenia kender jo Frøkenen.«

Fruen var den milde Aand i Huset og gav alle Ret imod Caja.

»Og saa maa En ta'e no'et her i Huset, ka' Fruen tro, paa Tredjesalen,« sagde Eugenia: »det er ikke saadan — med nye Mandfolk, hvad de byder En.«

De tre Latinskoledrenge var paa Vejen hjem og meddelte med et Par Basstemmer, at de var bedt ud til Kort hos en Kammerat.

»Naa, ja,« sagde Fru Canth, »men kom saa afsted, før Caja kommer.«

— — —

Frøken Caja gik hastig, uden at høre, uden at se, ude paa Gaden. Den lyse Fortougsstrøm gled hende dobbelt og levende forbi.

Nede hos Fiskehandleren købslog et Par Tjenestepiger med løftede Bomuldsskjørter med Ekspedienten, Hr. Hansen, som gik rundt i Træsko paa det svømmende Gulv.

Den ene Pige tog Skjørterne sammen, saa man saae langt op ad de sorte Strømper og sagde, hen mod Frøken Caja, med et Smil:

»Men den Dame maa saa gærne først?«

Frøken Caja svarede ikke, men blev kun staaende

tavs, med den store Portemonnæ i Haanden, borte fra Vinduerne.

Og den anden sagde:

»Den Dame vil maaske hellere vente«.

Frøken Caja blev kun staaende; hun var vant til ikke at høre og til at maatte vente. Alle Kvarterets Tjenestepiger ansaae det for en Slags Standspligt at forulempe hende det Muligste.

»Naa, Hansen,« sagde saa Pigen og svajede Bagen demonstrativt om mod Frøkenen: »slaa nu de Øre a' . . . vi er dog Folk, der holder os til det Levende . . . .«

Ekspedienten fangede i et Net en sprællende Fisk henne i det rindende Vand i Glaskisten under Vindues-Lyset.

Pigerne kom afsted under megen Fnisen, og Hansen, der gik hen til sin Pult, sagde kort, halvt vendt til Frøken Caja:

»Det matte ligger dér.«

Frøken Caja gik hen til et Kar i Krogen, hvor seks-otte Torsk laa »matte« i lidt stille Vand. Frøken Caja betragtede dem, og Hansen, der gik omkring med Hænderne i Lommen, som om der egentlig ingen var tilstede, sagde:

»Ja, det er alt, hvad der er . . . .«

»Og »Fars« er udsolgt.«

»Fars« fabrikerede Hr. Hansen selv af de døende Eksemplarer.

Frøken Caja nævnte, lavmælt, en Pris:

»Ja, De ka' ha' dem,« sagde Hansen, der selv over Skuldren saae foragtelig ned paa den døde Vare.

Frøkenen, der gjorde alting langsomt, som betænkte og betænkte hun sig eller stadig regnede om og om igen, tog Kronerne op af sin Portemonnæ, som var hvert Pengestykke bunden til den ved en Snor.

Hun gik op og atter midt ad Gaden — til Vildt-handlersken, der, bred og stor, med den hvide Smække op over det gode Bryst, stod bag sin Marmordisk og

konverserede en Kunde om et Maskebal i »Foreningen«.

Caja tog hun imod med et kort godlidende Nik — omtrent som til Madam Jørgensen, som hun havde boende paa sin Kvist mod »Renlighed i Butiken« — og gjorde en lille Bevægelse hen mod Krogen, hvor der laa fire, fem Høns med meget slatne og befølte Halse ned over Marmordisken: ud saae de, som havde de ligget deres trende Døgn i Jorden.

Frøken Caja blev staaende foran det blege Fjerkræ: de havde saa nylig haft Høns — — saa nylig Høns. Frøken Caja fik to dybe Furer i Panden: at variere — det var hendes værste . . . .

Forresten var »Variationen« mestendels overflødig, for næsten al Mad fik i Pensionatet Canth noget nær den samme Smag — saadan en underlig mat Smag i Munden.

Hun følte længe paa Hønsene, med det samme Udtryk i sit Ansigt. Saa sagde hun halvhøjt — hun havde lagt et Par Kronestykker halvskjult henne bag Hønsene — og nikkede hen mod Madammen:

»Ja, saa — som sædvanlig,« sagde hun og gik forbi Kunden og op ad Trappen. Frøken Caja havde en egen sky eller forknyt Maade i Butikker.

Kunden vendte sig og saae efter hende:

»Ja,« sagde Madammen, »De kommer jo saadan om Aftenen fra Pensionaterne (Vildthandlersken udtalte den første Stavelse som det Redskab, hvoraf men benytter sig ved Skrivning) og henter det Overlagte . . . det er saamænd ikke godt: hvad ska' man vel gi' saadan' Studenter-Halse, Fru Michelsen, for tredsindstyve Kroner om Maaneden? . . . .«

. . . . . Frøken Caja havde endt Pensionatets Indkøb. Paa Kultorvet standsede hun i en Blomsterbutik. Og pludselig brusque, i en Tone, som var hun fornærmet, sagde hun til den lille Frøken bag Disken:

»Nogle Vintergækker.«

Hun fik dem og satte i sidste Øjeblik et Bundt Violer til.

Saa vendte hun hjem.

II

Fru Canth gik ganske ophidset rundt i Spisestuen, da Frøken Caja kom:

»Nej, Caja, véd du, hvem der er kommet?« sagde hun og førte Hænderne op og ned.

»Hvem er kommet?« spurgte Caja haardt og stansede. Hun kendte det, at Moderen bad Alverden og saa, naar de arriverede — overfor hende — lod forbavset, som kom de af sig selv.

»Grøntoft — kan Du tænke dig,« sagde Fru Canth.

»Grøntoft? hvem? hvilken Grøntoft?« sagde Caja lige haardt, men som med et pludseligt Ryk i Stemmen.

»Men Vilhelm Grøntoft, Caja, vores Grøntoft. . . . .«

»Hvad vil han?« spurgte Caja; hun havde vendt sig.

»Men være her . . . . Her sidder vi jo og aner ingenting, da ringer det og Sundbyerne springer ud og lukker op og jeg hører jo en Stemme, der spørger efter Fruen og Frøkenen . . . . Og Døren bli'r revet op — han ligner sig selv, Du — og saa er det ham, kan Du tænke dig — jeg kendte ham jo straks — med tre store Kufferter . . . Og han si'er, hans Kone følger efter.«

»Naa.«

Caja slog Døren til Korridoren op og saae Kufferterne:

»Her kan de ikke staa og spærre Vejen,« sagde hun haardt og hastigt.

Og Fru Canth sagde — saa var det gjort —:

»Caja, Drengene er ude.«

Men Frøken Caja hørte ikke. Hun slog Døren i og var borte. Ligesaa hastig kom hun ind i sit

Kammer. Men der satte hun sig inde i Mørket paa Badekarret, der var dækket af et Laag; hun hørte vist ikke et Par lange »Frøken Caja — er«, der lød gennem Huset.

Hun tog Tøjet af og tog Kam og Børste, der havde sin Plads i Karmen. Men hun lod dem synke igen og blev staaende: hun saae nede i Spisesalen pludselig Bruden, den hvide Brud, og Brudgommen og Gæsterne, som sad i Lyset . . . .

Hun blev ved at se — forundret næsten — paa de to og paa de andre, Gæsterne, glade, langs med Bordet . . . .

Til daglig var det jo som egentlig saae hun sletingenting, men bare gik i det og gik i det. Men nu saae hun:

— De holdt Bryllup . . . hun, den hvide, var Bruden.

Hun blev staaende. Hun syntes, det var saa længe siden, hun havde tænkt paa andre Mennesker.

— De to holdt Bryllup — hun, den hvide var Brud . . . .

Hun hørte raabe paa sit Navn igen, og hun gik ud — stille.

Eugenia, der, med Spildevandsspanden staaende midt paa Gulvet, var hensunken i Selvbeskuelse foran Drengenes Spejl (der var ikke det Spejlglas i Huset, som ikke adskillige Gange daglig gengav Eugenias lidt svulne Fysiognomi) ikke saa meget som vendte sig. Hun troede, det var Fruen, der var paa Rejse fra Køkkenet.

Frøken Caja havde Vintergækkene i Haanden, men gemte dem hastig, paa Buffet'en i en Krog: hun hørte Grøntofts Stemme.

Jo, han talte som før.

Og nu kom han mod hende:

»Naa, De er en rar En,« og han tog begge hendes Hænder og rystede dem med Taget fra før, det Tag,

som han plejede: »Dem er det, man kommer for at besøge, og De ikke saa meget som la'er Dem se . . .«

Han talte, som var de skiltes igaar, med sin trofaste, glade Stemme.

Hun sagde blot: »Hvor De er blevet brun.«

»Naa — og kønnere,« lo han.

De gik ind i Stuen. Grøntoft fortalte og spurgte og lo. Fru v. Casse-Muckadell skinnede: hun havde nok hørt om de Fruer i Peru og deromkring.

Søstrene Sundby sad med hinanden om Livet — en Stilling, de yndede, naar der var fremmede. Og Arnljot Oulie blev i sin Krog, stille, med sit blide og aandsfraværende Smil.

Frøken Caja flyttede sig underligt fra Stol til Stol — med et Udtryk i sit Ansigt næsten som Arnljots — gik ud og ind, gemte et brugt Glas, vendte Skaaret af en Vase, ligesom vilde hun pynte, ubevidst.

Grøntoft blev ved at tale:

»Husker De?«

»Husker De det, Frøken Caja?« raabte han efter hende hvert andet Minut, gennem Dørene:

»Den Vinter, det kongelige blev aabnet — sikken Fest, naar vi krøb ind i Mørket deroppe i anden Etage . . . Husker De, husker De, Frøken Caja.«

»Naa, det var da Dem, der spenderte . . .«

Grøntoft sad overskrævs paa sin Stol, han var helt borte i de unge Erindringer.

»Og husker De — da vi havde Bal med Vinterhave i min Stue . . . der var tre gamle Juletræer plantet i Ballier i Krogene.«

Hvor Grøntoft lo, sekunderet af Sundbyerne.

Frøken Caja glattede langsomt Dugen ud — den rene Dug hun havde faaet frem — med aandsfraværende Hænder.

»Og Frøken Caja — saa kom De Cognac i Anderagouten for at faa den stærk — saa ingen kunde spise den — husker De?«

De lo igen, alle. Men Fru Canth sagde:

»Ja, ja, Grøntoft, De holdt nu af stærkt.«

Frøken Caja var ude. Der var jo intet til Bordet, ingenting at sætte ind. Eugenia maatte afsted. Men Frøkenen fandt hende ikke og glemte, mens hun gik gennem Kamrene, selv at hun søgte hende:

— Hvor han lo derinde.

Frøken Caja vendte sig, som blev hun skræmt, da nogen kom bag hende. Det var Arnljot Oulie, som holdt sit lyse Ansigt ind mod hende:

»Frøken,« sagde han paa sit milde Maal: »Hr. Grøntoft kan jo faa mit Værelse inat, til De faar ordnet Dem imorgen. Jeg ligger lige godt paa en Sofa.«

Frøken Caja tog rask hans Haand:

»Tak, De er altid saa god,« sagde hun og fik pludselig Taarer i Øjnene.

Oulie blev selv — han vidste ikke hvorfor — ligesom sløret for Blikket, mens han blev ved at staa og se paa Frøken Cajas Skikkelse, der gled om i det halvmørke Køkken.

Eugenia rev Køkkentrappedøren op, hun havde hængt en Stund paa Trappegelænderet i Snak med Femtesalen, en Dame med rødt Jersey, som havde Handel med Sengeklæder og udlejede »Kviste«.

Oulie gik ind: han holdt ikke af Samtalerne mellem Frøken Caja og Eugenia.

Men Frøken Caja sagde kun, at det skulde hentes og det og det. Eugenia saae paa Portemonnæen med store Øjne . . . Pengene flød ud paa alle Kanter over Bordet.

Dørene begyndte at gaa livligt igen. Tredjeetagen var allerede paa Trapperne til Aftensmaden.

Medicineren Spørck var den første paa Pladsen.

»Min Salighed,« sagde han, da han saae den rene Dug, til Kattrup, der mødte til alle Maaltiderne i Morgensko (en Vane fra den landlige Degnebolig hjemme, hvor alle Familjemedlemmerne fejrede Maal-

tiderne i broderet Fodtøj): »ska' vi ikke ha'e rene Lagener . . .«

Teologen Sørensen ledte efter den mindst medtagne Serviet. Det var hans daglige Gøremaal, før Pensionatet skulde mætte sig.

Eugenia vidste ikke, hvad der gik af Frøkenen:

»Ka' Du tænke dig den?« raabte hun i Forbifart til Tea paa Førstesalen: »hun begynder at spendere«.

Hun satte i Løb igen. Eugenia havde en egen Manér at ryste Skørter paa, der antydede en komplet Mangel af Undertøj.

Frøken Caja gik ud og ind og satte paa Bordet. Døren til Dagligstuen lukkede hun: Herrerne fra Tredjesalen lod altid falde saa mange Vittigheder over Anretningen.

Fru Casse-Muckadell var brudt op fra sine Kort og Sundbyerne var nede for at nette sig: de pudrede sig til Maaltiderne ved Hjælp af et Stykke Vat.

Inde i Dagligstuen sad Grøntoft med Fru Canth alene. Han havde taget hende i begge Hænder:

»Og hvordan gaar det saa egenlig?« sagde han.

»Aa jo, aa jo,« sagde Fru Canth og rystede paa sit fine gamle Hoved: »De kender jo Caja.«

»Men man skal ikke klage,« sagde hun og saae ham ind i Ansigtet med sine store Øjne.

I Spisestuen slog Spørck med Døren til Køkkengangen, saa det dundrede. Han vidste ikke, om der overhovedet skulde fodres.

Fru von Casse-Muckadell, der altid blev meget ceremoniel umiddelbart før Maaltiderne, ventede majestætisk med en Maltflaske og sin Serviet i et Sølvbaand. Hun tog Uret op og sagde:

»Den er ni.«

Men Frøken Caja blev i Køkkenet.

»Hun laver varm Mad,« sagde Eugenia, som om dette højst Forbavsende forklarede alt, idet hun snarest smed Maskinen ind paa Bordet.

Fru Casse-Muckadell tog Plads. Sundbyerne holdt næsten Hænderne paa Ryggen for ikke at røre ved Sparre, som endelig arriverede — med rødkantede og anstrængte Øjne.

Fru v. Casse lettede lidt paa sig i Stolen, som sad hun endnu over Kortene.

Hun vilde have Sparre vis-a-vis og saae paa ham med spillende Øjne.

»Gik man?« spurgte hun over til ham.

Grøntoft slog Døren fra Dagligstuen op:

»Men hvor er da Frøken Caja hele Tiden,« sagde han.

»Naa,« sagde han, »her skal spises.«

»Ja, mit Navn er Grøntoft,« lagde han til og bukkede for hele Selskabet.

»Men hvor er Frøken Caja?« sagde han saa igen og spurgte om Vejen til Køkkenet.

»Men Frøken Caja,« raabte han i Gangen: »skal der ikke fodres?«

Hun stod ved Komfuret og vendte sig, som vilde hun dække for Stegepanden:

»Jo, nu,« sagde hun.

Grøntoft saae sig rundt: i det halvmørke, indknebne Køkken, ind i Spisekamret med de mange smaa Levninger, opbevarede paa Underkopper, og Smørkrukken, hvor man altid syntes at være ved at skrabe det næstsidste Smør:

»Hvor alt er ved det Gamle,« sagde han.

Og han blev staaende længe.

Frøken Caja talte ikke. Det var kun, som gik der en Trækning hen over hendes Ansigt — foran den lille Sparelampe.

III

De skulde endelig tilbords.

Men der kom Uorden i det Hele, for Grøntoft vilde sidde nede ved Maskinen og ikke oppe:

»Jeg vil da sidde paa min gamle Plads,« sagde han og flyttede selv sin Tallerken: »Vi tog altid de bedste Bidder, vi hernede ved Bordenden.«

Der blev en hel Omkalfatring ved Bordet og Frøken Caja — Arnjot Oulit havde aldrig set hende med de duggede Øjne — flyttede Fade og flyttede Assietter, helt febrilsk. Det var jo saadan paa det kolde Canth'ske Bord, at Levningerne blev mindre og mindre af Omfang, eftersom man nærmede sig den nedre Bordende: foran Sundbyerne kunde der ofte befinde sig en Assiet med en meget enlig Genstand.

»Saa,« sagde Grøntoft: »Nu er vi i Orden.«

De var alle til Sæde. Frøken Caja bragte et Fad fra Bufet'en. Grøntoft tog det:

»Har De nu ikke lavet Remoulade!« sagde han.

»Ja — men jeg véd ikke, nu maa De ta'e den, som den er . . . for (Frøken Caja blev pludselig rød) det er saa længe siden, jeg har rørt den . . .«

»Brillant, brillant,« sagde Grøntoft, som allerede spiste:

»Og saa, naar alle de andre har faaet The, kommer vi Ekstrarationen paa Thepotten — som vi plejer . . .«

»Hvor De husker alt,« sagde Caja. Hendes Stemme lød saa stille.

»Naa,« sagde Grøntoft og lagde begge Hænder paa Bordet: »her var s'gu rart i gamle Dage her ved Bordenden.«

Oppe ved Bordet var der en højrøstet Konversation.

Spørck og Sparre var særdeles medicinske og fortalte Hospitalshistorier — det var deres Specialitet ved alle Maaltider — som kunde faa Haarene til at rejse sig paa Hovederne af gamle Overlæger. En ung Forfatter af den nye Skole fortalte om Voldtægt af Børn, saa Enkefru Hassing der havde to Poder af Kvindekønnet i Pension i Lyngby, dirrede af indigneret Opskræmthed, og Fru Casse-Muckadell, der uaf-

brudt sad og ligesom kærtegnede Sparre med Øjnene, fik Hagen helt frem over sin Maltflaske.

Kattrup talte med gamle Fru Canth om Darwin. Ideer og Skandaler og Spørgsmaal satte broget ind over det Canth'ske Pensionat, som Vindene fejer Støvet over Frue Plads. Fru Canth hørte til med et Par store og livlige Øjne:

»Ja, ja,« sagde hun: »jeg holder af de nye Tanker — det er, som forstaar man dog saa mange Ting hos os Mennesker bedre.«

Grøntoft var mæt nu og skulde ha'e The.

Han lo af sit og Frøken Cajas forvrængede Billede i Maskinen — de saae ud som i Hulspejl. Frøken Caja saae ogsaa derind, mens hun skænkede The:

»Ja,« sagde hun, »det er mit Spejl.«

Hun sad et Øjeblik. Fru Canths Stemme — den var saa lys og frisk som en ung Piges — løb ned til dem og Frøken Caja løftede Hovedet frem fra Maskinen:

»Ikke sandt,« sagde hun: »saa Mo'r er uforandret?«

»Ja« — ogsaa Grøntoft saae derop —: »uforandret.«

Og, pludselig bevæget, lagde han sin Haand ned paa Frøken Cajas, der laa paa Bakkekanten — hendes Fingre var saa haarde og ru.

Paa en Gang begyndte Musikken nede i Festlokalerne:

»De ska' danse,« raabte Sundbyerne.

»Nu faar vi Musik,« sagde Fru Canth.

Sundbyerne gjorde mange smaa barnlige Dansebevægelser, som kunde de næppe holde sig paa Stolene. Dernede dansede de, saa hele Huset gik i en let Rysten.

»Véd De, Grøntoft, det gør Huset saa livligt,« sagde Fru Canth helt ned over Bordet.

Der blev paa én Gang en Snak om Bryllup'er over det hele Taffel.

Sundbyerne ligefrem fløj op i Emnet. Den Nærhed

af Festlokalerne lod dem leve ligesom i en evig Feber-Atmosfære af Bryllup:

»Men jeg kunde ikke tænke mig, at ha'e Bryllup paa en Lørdag,« plumpede det ud af Lizzie.

»Men hvorfor? huggede Spørck i og saae lige paa hende: det var et Speciale for »Fuglene« pludseligt at fare ud med nogle højst mærkelige Sætninger, der gav de ejendommeligste Indblik i saa at sige Underbygningen i deres megen Uskyld.

»Men, Gud, Iss,« sagde Emmy, »det maatte da netop være yndigt, at den første Dag var en Søndag.«

Fru Casse sagde:

»Naa — alle Ugedagene er vel ligegode,« og hun maalte forstaaelsesfuldt Herrerækken med Øjnene lige ned til Arnljot Oulie.

Men Enkefru Hassing vilde aldrig i Evighed gifte sig paa en Fredag.

Nede hos Grøntoft blev der talt mere sagte.

Han fortalte om sin Hustru og om sit Barn — med en dæmpet og dvælende Stemme, som vilde han kærtegne dem, mens han talte:

»De skulde se hende,« sagde han, »saa god og fin og kun saa stor som saa . . .« Han viste hendes Højde med Haanden — »saa fin og lille,« gentog han og smilte, som saae hans Øjne hende foran sig.

Frøken Caja talte ikke, og Maskinen dækkede for hendes Ansigt.

Arnljot Oulie sagde (han saae altid mest efter Frøken Caja ved Bordet) og holdt sit lyse Ansigt hen imod Frøken Canth:

»Nu skulde De virkelig selv spise lidt, Frøken.«

Hun tog i Tanker Fadet, som han rakte, og satte det atter urørt. Men pludselig løftede hun Hovedet og hun sagde — med det samme Blik som før i Køkkenet — og sagte:

»Tak, Hr. Oulie.«

Grøntoft blev ved at fortælle om sit Hjem og sin Hustru og Drengen.

Frøken Caja hørte stille med Hænderne i sit Skød.

»Hvad hedder han?« spurgte hun med ét, langsomt og med en Stemme, som kom langt borte fra.

»Georg,« sagde Grøntoft og smilte.

Og hun gentog Navnet.

Rundtom var de endnu stadig ved Bryllup'er. Fru Hassing talte om Tycho-Brahesdage, og Fru Canth sagde:

»Ja, jeg synes, det er dejligt, at sidde og tænke paa al den megen Lykke, som saadan ligesom spredes her ud af Huset.«

Frøken Emmy vilde vies i en Landsbykirke.

Fru Hassing ytrede som sit Livs Ønske: Taarbæk Kapel.

Fru Canth sagde:

»Mon vi skal rejse os?«

Og der blev Opbrud, mens Fru Hassing sagde i en blød Tone:

»For Fuglene flyver derind under Loftet.«

Grøntoft tog Frøken Cajas Haand og rystede den:

»Ja, Frøken Caja,« sagde han: »der er Skam noget, der hedder Lykke, men man maa jo rigtignok først fange den og saa holde den fast.

Frøken Cajas Haand laa ubevægelig i hans.

»Hvor De er kold om Hænderne,« sagde han og tog ogsaa hendes anden Haand.

Hun vendte sig kun. Sparre og Spørck skulde have L'hombre. Og der skulde bringes Toddyvand. Og maaske var Kaptajnen kommen hjem og ønskede noget.

Grøntoft saae paa Arnljot Oulie, — ogsaa han fulgte den vandrende Caja med Øjnene — og i en mild Tone sagde Doktoren:

»De holder vist af Frøken Caja, Normand.«

»Ja,« sagde Oulie i sit bløde Maal: »for hun har det »vondt«.«

De tav begge lidt. Frøken Caja gik ud og ind.

Saa bad Arnljot Oulie Doktoren, om han maatte vise ham hans Stue.

Sundbyerne var ved Vinduet: De dansede Bruden ud af Pigernes Lag — dernede nu.

IV

Nede blev de ved at danse, saa det »gik« i det ganske Hus.

De tre Latinskolebrødre var kommet hjem og skændtes, saa det skreg gennem Dørene, hver Gang de aabnedes: De havde faaet en Kurv Æbler hjemme fra Gaarden og delt dem lige og gemt dem, hver i sin Skuffe. Og nu var den Yngstes stjaalne.

Inde i Dagligstuen gik Fruer og Frøkener rundt og saae gensidig paa Haandarbejde uden at falde til Ro.

»Her er ikke rigtig varmt,« sagde Grøntoft, der flyttede ind til Fru Canth.

»Nej, Caja, her er aldrig rigtig varmt,« sagde Fru Canth.

»Vi derovre er jo vant til Varme,« sagde Grøntoft. »Den kan ligge saa tæt over En, at det bli'r formeget.«

Han fortalte igen om Sydamerika — om de store Floder med Urskove langs deres Bredder, hvorfra Amerikas Rovdyr stirrede frem mod Damperne med gule Øjne.

Han fortalte om Stilheden i de vældige Skove, hvor Lianerne hang som grønnende Net og Solen faldt med et Skær som paa Havets Bund. Han talte om Tropernes Nat, der stjerneflimrende hvilede tyst over Havet.

Fru v. Casse-Muckadell var længst vendt tilbage til sine Kort. Urskove interesserede hende ikke.

Men Fru Canth spurgte og spurgte. Pludselig saae hun hen paa Frøken Caja, der sad paa Oulies gamle Plads ved Vinduet og lyttede:

»Nej, Caja, saa Du holder dig vaagen,« sagde hun.

Frøken Caja plejede ellers ud paa Aftenen at blunde hen, i Krogene.

»Naa, vaagen kan man holde sig her.« sagde Grøntoft og lo: Døren stod ikke ti Minutter. Kattrup, der sad over ved den Spørck'ske L'hombre, kom op for at høre til, og satte sig med de trivelige Ben langt frem for sig paa Gulvet.

Saa var der en af Latinskoledrengene, der skreg om Petroleum paa en Lampe.

Frøken Caja maatte ud og ind. Grøntoft blev ganske distræt ved al den Kommen og Gaaen:

»Det er livlige Folk,« sagde han.

»Ja,« svarede Fru Canth og nynnede: »men det bli'er en Vane.« Hun begyndte at gaa op og ned, som hun plejede: »Og det gi'er Liv,« sagde hun.

Fru Canth begyndte at gaa ud og ind af sit Sovekammer for antyde, at Opbrud snart kunde være nær. Nedenunder dansede de stadig gladere, saa man hørte deres Trin. Paa Tredjesalen var Gangdøren smækket op for Luft, og Støjen fra Kortspillerne lød op gennem Huset. Sundbyerne, der var ved Spisestuevinduet, raabte ind i Stuen:

»Nu kører Bruden.« Og Fru Hassing kom op af Stolen.

Fru Canth stødte paa en Skikkelse inde i det mørke Sovekammer, ved Vinduet:

»Er det dig?« sagde hun.

Det var Caja. Hun saae Bruden køre bort.

»Ja, Mo'er.«

Hun gik bort fra Vinduet, som var hun greben som en Tyv.

»Nu er de kørt,« raabte Sundbyerne ganske stakaandet.

»Aa, Gud, Fru Muckadell,« sagde hun til Fru Casse, der endelig var ved at opgive Kortene:

»Gud, læg deres Lykke.«

»Kan De ikke falde lidt til Ro, Frøken Caja,« sagde Grøntoft, der ogsaa var kommen ind i Spisestuen for at se Bruden køre og som stod ved Vinduet.

»Aa jo,« svarede hun og stansede:

»Men Lørdag Aften er lidt svær.«

Grøntoft saae paa hende — hun havde Lampens Skær mod sit Ansigt: hvor var hun bleven gammel og Ansigtet stift eller haardt ligesom var det af Træ.

»Aa, sagde han,« med ét bevæget: »De er vel lige ens.«

Frøken Caja svarede ikke straks:

»Ja,« sagde hun saa, som om hun først hørte nu: »vi har jo de to Etager.«

De sad lidt. Saa sagde Frøken Caja:

»Hvor der maa være smukt.«

»Hvor?«

»Derovre . . . hos Dem.«

»Ja,« svarte han.

»Men — hvordan bli'er det nu her?« spurgte han: »Kan vi faa Plads?«

Det var virkelig hans Alvor. Han var kommen for at bo her, han og hans Kone. For de blev herhjemme fem Maaneder.

Frøken Caja sagde:

»Det vil vi tale om imorgen,« og rejste sig.

Pludselig begyndte Grøntoft at le:

»Men, Gud, husker De, Frøken Caja, en Aften vi var i Kasino og jeg fik Dem paa Kongens Nytorv med paa en Glidebane og De gled og satte Dem — midt paa Torvet — haardt lige paa det Kropparti, der er skænket os til at sidde paa.

Frøken Caja lo, i nogle korte og tørre Stød som de, der er ude af Vane med at le:

»Aa, haa — og det gjorde saa ondt, saa jeg næppe kunde sidde i Omnibussen . . .«

Fru Canth kom til. Hun var pludselig kommen i Tanker om sine Trøjer og spurgte om Pengene.

Frøken Caja begyndte uvilkaarligt at le igen: »Ja Moer,« sagde hun og lagde nogle Kronestykker i hendes Haand, og blev ved at le.

»Er det stadig Trøjerne?« spurgte Grøntoft.

»Ja.«

Og de lo begge to.

»Hva' ler I af? Hva' ler I af?« sagde Fruen, halvt utaalmodigt.

»Af gamle Dage,« sagde Grøntoft.

Der var et helt Lys over Cajas Ansigt.

»Ja, af gamle Dage,« lo hun.

Hun vidste ikke selv, at hun nynnede — med en lille skær Stemme, som kunde den slet ikke have hjemme i hendes træede Person — mens hun gik ned ad Trappen forbi de aabne Døre, hvorfra der stod en Støj og Tobaksrøg som fra en Krostue ud i Gangen, ind i Køkkenet.

»Men er det Dem, Hr. Oulie?« spurgte hun.

Arnljot sad med Hænderne om sine Knæ, oppe paa Køkkenbordet paa Sundbyernes gamle Plads.

»Sidder De der?«

»Jeg sidder og ser paa Livet,« sagde han og tog Øjnene bort fra de Dansende.

»De skulde gaa ind i det, Oulie,« sagde Caja muntert.

Arnljot Oulie sad lidt:

»Jeg tør ikke, sagde han saa, langsomt og dæmpet.

Frøken Caja gik ind i Oulies Stue. Der stod Grøntofts Vadsæk — saa køn og fin. Hun saae alt hans Rejsetøj, Hylstret med Stokkene, de sammenlagte Rejsetæpper og hun smilte: Saa maatte han jo være rig.

Paa Bordet ved Sengen stod et Billede. Hun tog det: det var hende, hans Hustru. Hun saae hendes

Ansigt, hendes Skikkelse, der var fin og sart. Hver Linie maalte hun. Hun vidste ikke, at hun endnu kunde lide saaledes.

Hun hørte en af L'hombreherrerne løbe op ad Trappen og skrige hendes Navn.

Men hun blev staaende. Saa skingrede Sparre igen og hun slap Billedet — som en Skygge gik hun Arnljot forbi, der drømte med Hovedet ned mod sine Knæ.

Hun hørte Sparre, der ovenpaa slog Døren op:

»Faar vi mon det Vand,« raabte han.

Og hun gik op ad Trappen. Hun mødte Kortspilleren i Døren, og han, der hed af Toddy og Punsch, raabte igen, ind paa hende, som skreg han til et Tjenestetyende:

»Kan man faa det Vand?«

Frøken Caja blev blodrød — hun saae Grøntoft staa midt i Stuen — og beskæmmet, oprørt, forpint sagde hun pludselig i sin skingre og forbitrede Tone:

»Ja — naar man be'er om det.«

Og Døren til Gangen slog hun i igen, mens Sparre gik.

Grøntoft var bleg af Vrede:

»I vore Dage var vi ikke saa frække,« sagde han til Fru Hassing, der vejrede Skænderi og stod og trippede lystent paa Benene.

»Aa,« sagde hun med et eget bekymret Tonefald, hvoraf Tilfredsstillelsen lyste: »der er saa mange Steder nu, som Folk kan vælge imellem . . .«

»Og saa er her jo,« tilføjede hun og saae forstaaelsesfuldt hen paa Døren, der lukkede sig efter Caja: ogsaa megen Støj her i Huset. Det holder ogsaa borte.«

Caja kom ind igen og gik med Toddyvandet.

Grøntoft fulgte hende med Øjnene. Og da hun vendte tilbage, sagde han:

»Den Person skal vel siges op?«

Der gik en Trækning, der skulde ligne et Smil, hen over Cajas Ansigt:

»Aa, hvorfor?« sagde hun.

Hun gik videre: Hun tænkte ikke paa Sparre mer. Hun havde glemt ham.

Grøntoft blev ved at følge hende med Blikket, som hun gik ud og ind mellem alle de fremmede Folk; satte Lyset paa Klaveret til Fru Casse, den lille Lampe til Fru Hassing. I Dagligstuen sad de rundtom, Forfatteren var kommen ind og snakkede i Overfrakke med Hat i Haanden, Fru Muckadell blundede.

Det var som paa en Station, og de ventede Toget.

Endelig brød de op og fik hver sit Lys eller Lampe. Sundbyerne rutschede foran Forfatteren ned ad Trappegelænderet.

»Godnat saa, Frøken Caja«, sagde Grøntoft.

»Godnat«. Han gik.

Frøken Caja satte Stolene paa Plads, mens Fru Canth beredte sig til Natten: hun løftede Kjolen op og nynnede. Cajas Øjne fulgte hende.

Saa gik hun paa én Gang hen og slog Armene om hende og kyssede hende.

»Caja«, sagde Moderen helt utaalmodig og kom brat løs! »altid er Du lige haardhændet.«

Caja slap Moderen. Et Øjeblik følte hun en dump Smerte, og det var som alle Taarerne, hun ikke havde haft Tid til at græde, et Nu stemmede op for hendes Bryst.

Saa saae hun Oulie, der ventede i en Krog, og stille, uden Tanker, begyndte hun at rede hans Seng paa Sofaen.

»Godnat, Frøken«, sagde han.

Hun hørte neppe hans Stemme:

»Godnat.«

Pludselig saae hun, da hun gik forbi Buffet'en, Blomsterne. Hun havde jo villet sætte dem ind til ham.

Men nu var det vel for silde. Han var vel til Ro. Det var blevet for silde.

Hun tog Vintergækkerne og Violerne og hun sagde:

»Jeg vil blot sætte de Blomster ind til Mo'er.«

Og stille satte hun dem ind paa Moderens Plads i Dagligstuen.

Hun gik ind i sit eget Kammer og mekanisk redte hun sin Seng af Sengklæderne, der laa i Højen i Hjørnet. Skuffer aabnede hun og Skuffer lukkede hun.

En Gang smilte hun: hun saae Trøjerne:

Aa, saa mange Aar Mo'er nu har troet paa det ... Og Pudseklude var de blevet tilhobe.

»Husker De — husker De, Frøken Caja.«

Og hans Latter, hans muntre Latter.

Hun laa i Mørket, men hun sov ikke. Hver Lyd i Huset hørte hun, mens hun laa. Døre blev sagte lukket op og til. Hun hørte mod Vandrørene Slag, hvormed Kellnerne kaldte paa Etagernes Piger. Paa Køkkentrappen flygtede Trin, mens Gaarddøren klaprede. Det puslede oppe paa de mange Kviste.

Frøken Caja laa længe ubevægelig i Mørket — saa satte hun sig op i Sengen med Hovedet i sine Hænder: de sidste Bryllupsgæster var ved at bryde op.

Ogsaa i Tredjesalens Badekammer var der vaagne. »Iss« var krøben hen til Vinduet i sine hvide Lin. Disse evige Bryllup'er gjorde i Stilhed Sundbyerne meget hede. Og længe saae Frøken Lizzie ned i den lyse Sal ....

Saa listede hun sagte hen til Emmy, der blundede.

L'hombreherrerne var brudt op.

Kattrup sammenlagde Gevinsten siddende paa Kanten af sin Seng:

— Det var til tre Partier Billard imorgen foruden Kaffen.

Grøntoft sad endnu inde hos Kaptajnen, som han havde mødt paa Trappen. Kaptajn Jensen var en god Ven af hans ældre Broder og havde bedt ham ind til en Grog.

De snakkede om Nyt og Gammelt. Talen kom ogsaa paa Huset her.

»Ja«, sagde Grøntoft og saae ind i Lampen:

»Frøken Caja var skam ganske køn en Gang.... Og saa havde hun saadan en god Stemme«, sagde han, stadig med Blikket i Lampen.

Kaptajnen saae meget langt over paa »Sydamerikaneren«. Han tænkte, det var vel Ironi.

V

Pensionatet Canth var ifærd med at vaagne. Eugenia var paa Vej gennem Spisestuen med mange stumpe Koste. Hun gjorde megen Larm — trods Arnljot, der laa paa Sofaen. Eugenia var ikke skabt til at tage særdeles Hensyn om Morgenen.

Alle Døre lod hun staa og Dagligstuevinduerne slog hun op. Arnljot Oulie kom fra Lejet og gik, hjemløs, om i Trækken, mens Eugenia spredte Cokes over alle Gulve, tumlende med den kolde Kakkelovn.

Frøken Caja var i Køkkenet i Lag med Petroleumsapparatet, der oste højt.

Tale gjorde ingen.

Eugenia skrabede Sengklæderne fra Sofaen ned paa Gulvet og faldt i Søvn, midt som hun stod, til et pludseligt:

»Eugenia«, skar gennem Luften: Frøken Caja bar Apparatet ind.

Fru Hassing arriverede — nu kom ogsaa Gangdøren op — hun skulde Tur. Hun var iført en graa Slaabrok og Charlotte-Corday-Kappe, der omfangsrig skjulte Tilberedelserne til Dagens Frisure.

Hun begyndte at tage Overtøjet paa, mens hun overhaands venlig spurgte Arnljot Oulie:

— Hvordan han havde sovet.

»Man ligger lidt højt med Hovedet«, sagde hun i samme Tone: »Men De er jo saa elskværdig.«

Maaske havde hun ventet et Ord fra Frøken Caja, men det kom ikke; Caja gik kun stille til og fra.

Pludselig ankom Forfatteren, Hr. Feddersen, i fuld Puds, med sølvknappet Stok. Han skulde have syet en Knap i sin Handske.

»Men Gud, Hr. Feddersen, er De oppe?« sagde Fru Hassing, der paa én Gang gjorde nogle besynderlige Bevægelser omtrent som en ældre Høne, der fornemmer Hanens Gal.

Hr. Feddersen sagde noget om, at man maatte tænke paa sin Sundhed.

Det var en Ejendommelighed for Hr. Feddersen, med uregelmæssige Mellemrum pludselig at begynde at gaa Morgenture — en Ugestid eller to — før nogen i Pensionatet fik Sko paa.

Fru Hassing fulgte, da Knappen var vel syet i, hans Kurs over Gaden, skjult bag et Gardin.

Hun tænkte det: Det var Ørsteds Park.

Der begyndte at blive livligt paa tredje Sal. Hoveder kom ud af Dørene, og der blev skreget paa Vand — der var overhovedet i Pensionatet Canth en betydelig Vandmangel, som om Vand købtes i Pundevis; midt i Staahejen laa Kattrup bred og glad i sin Seng for opsmækket Dør.

Spørck skulde ha' Sæbe og satte en lang nøgen Arm ud gennem en Dørsprække.

Fru von Casse og Sundbyerne var arriverede til The: alle havde de Vat eller Tørklæder bunden om Halsene.

Frøken Caja skænkede og bragte. Hun lignede en Skygge, som hun gik til og fra dèr i Halvmørket

ved Buffet'en, mens Fru v. Casse atter meddelte, at hun maatte ha' Lister for sine Vinduer:

— Nu trak det, saa hun mærkede det helt ind under Dynen.

»Ja«, svarte Caja kun, fra Halvmørket.

Døren til Sovekamret gik op. Det var Fru Canth. Hun var altid, som Fuglene, der kommer af Reden, saa livlig. Fortalte og snakkede og havde altid drømt — det utroligste.

»Jeg har drømt om Æg«, sagde Lizzie.

Emmy havde drømt, at hun plukkede Roser paa sine Forældres Grav.

»Caja,« sagde Fru Canth: »Du glemmer alting: Fru Casse ventede paa sin anden Kop The.

»Ja, Mo'er«, sagde Caja og bragte den.

Sundbyerne talte stadig om deres Drømme.

Der blev raabt meget højt ud af Døren paa Tredjesalen, og Frøken Caja gik derned. I Køkkenet stod der fuldt af Spildespande og gammelt Fodtøj. I en Krog gemte Eugenia udslidte Koste. Døren ind til Spørcks ret nøgne Kammer stod aaben.

Frøken Caja saae det alt. Det var som hendes, Billedet paa hendes Slid.

Sparre raabte paany: det var om sine Støvler.

Og Frøken Caja gik efter dem.

Kattrup kom frem i Underbeklædning for at børste sine sorte Klæder i Køkkenet. Han saae slet ikke til Frøkenen. Tredje Sal behandlede i det Hele Frøken Caja, som var hun af Neutrum.

Frøken Caja gik ud og ind. Vinduer slog hun op, et Værelse gjorde hun istand. Saa hørte hun Grøntofts Dør gaa, og han kom hen gennem Gangen.

Det var i Kattrups Værelse, hun stod, og hun vilde hurtig lukke Døren. Men han havde set hende, og kom ind.

»Godmorgen, Frøken Caja«, sagde han, og tog hendes kolde, ru Hænder.

»Godmorgen.«

Han saae sig om: Sengen var uredt endnu, der laa mange forrevne Bøger paa det Fyrretræsbord, de Yutesgardiner slog de tynde Kapper slatne op i Trækken.

»En rigtig Studenterknejpe«, sagde Grøntoft.

»Ja«, svarte Caja. Og idet hun pludselig udtalte sin eneste Tanke, hele sin Beslutning, mens hun havde vandret om i Halvmørket blandt alle disse Mennesker, sagde hun hurtigt:

»Her skal De ikke blive. Det er ikke noget for Dem. De skal bo — bedre...«

Grøntoft sagde — men uden Overbevisning, for han havde jo tænkt det samme inat og nu tilmorgen: h e r kunde hans Kone ikke bo —:

»Boer man ikke godt her?«

Frøken Caja sagde:

»Aa nej — — — vi har jo maattet .... gaa ned efter .... Konkurrencen er saa stor.«

»Det er ikke noget Sted,« sagde hun og vendte sig: »for Tilrejsende.«

Grøntoft svarede ikke, spurgte kun, hvor han da skulde bo. Og hun gav ham Adressen og Priserne og sagde:

»Saa skulde de gaa derhen, naar De har drukket The.

Hun blev et Øjeblik tilbage, da han var gaaet. Det var, som alle hendes Tanker stansede og det var blevet stille, hendes Hjærtes Blod.

Saa gik hun op.

Grøntoft sad hos gamle Fru Canth, der stadig spiste og snakkede. Fru Hassing var kommen hjem og Sundbyerne og Fru Canth slog Kreds om hende henne ved Vinduet.

Enkefruen fortalte ganske ophedet sine Oplevelser:

»Naturligvis var det et Stævnemøde — men en Ny,« sagde hun.

»En lille, væver Ting — i rød Hat....«

»Man véd det jo, naar han flyver op om Morgenen«, sagde Enkefruen: »Og stadig er det i Ørstedspark.«

»Hm,« sagde Fru v. Casse og smilte længe: »det begynder om Morgenen.«

Sundbyerne vare mørkerøde af Indignation og spurgte videre. De fire Damer flyttede tæt sammen. En Gang imellem hørte man nogle enkelte Ord:

»Fra Theatret er hun«, det turde Fru Hassing dø paa.

Grøntoft var flyttet bort fra Fru Canth. Han saae hen mod Damerne, som sladrede med Hovederne tæt ind mod hinanden. Henne ved Bordet skændtes Studenterne. Der blev ikke rigtig lyst — fra det ene Vindu — Ansigterne saae ud som var de graa tilhobe.

Fru Canth alene sad stadig ved Bordenden med det fine gamle Ansigt i Lyset, bevægelig og frit, som sugede hun bare Liv af den hele Uro...

Frøken Caja bragte Fru Hassing hendes kogte Mælk.

— — —

Grøntoft var gaaet.

Han havde rejst sig, som rystede han noget som en Tyngsel af sig, og havde taget hendes Haand:

»Ja, saa gaar jeg,« sagde han: »da her ikke er Plads.«

Frøken Caja smilte kun. Hun fandt ingen Ord.

Stille gik hun ned i Arnljots Stue, og hun pakkede Grøntofts Sager sammen, langsomt, Stykke for Stykke. Vadsækken lukkede hun og stillede hen.

Arnljot kom ind:

»Det er kun mig, Frøken«, sagde han.

Frøken Caja virrede pludselig med Hovedet og vilde gaa.

Men paa én Gang tog Arnljot hendes Hænder, som følte han alt, hvad hun led:

»Aa, Frøken«, sagde han og havde næsten Graad i Stemmen.

Caja standsede, og der gik et pludseligt Lys hen over hendes Ansigt, mens hun støttede sig mindre end et Sekund ind mod Arnljots Skuldre.

»Oulie,« sagde hun: »naar kun De maatte blive lykkelig.«

Hun slap ham. Hendes Stemme havde lydt saa mild som et Kærtegn....

Frøken Caja var ude. Arnljot stod ved Vinduet. Dagen derude var graa og tung, mens han saae frem, ud over Huse og Mennesker.

Frøken Caja gik op. Nede fra den første Sals Afsats lød en høj Pludren. Det var Sundbyerne, der gik i Kirke.

Oppe fra hørte man Fru v. Casse-Muckadell i Ordskifte med Eugenia. Naar Fru Muckadell talte med Undergivne, mærkede man endnu paa Tonefaldet, at hun — gennem tre Ægteskaber — havde ægtet sig op i Adelen fra Mejerske.

— — —

Kirkeklokkerne begyndte at lyde. Begge Fortouge var fulde af travle Folk: De løb hist og de løb her. Nogle havde Psalmebøger i Hænderne.

Pludselig sprang Taarerne frem af Arnljot Oulies Øjne, og greben af en dyb, en ubeskrivelig Smerte græd han — græd foran Livets Tærskel.

GENNEM ROSENBORG HAVE

Jeg mødte ved Foraarstid hver Morgen, naar jeg gik til mit Arbejde, en ung Mand og en ung Kvinde. Hver Morgen gik de i Kongens Have fremad under de unge Træer.

De kom hver Dag til samme Tid, og jeg betragtede dem bestandig. For det var ligesom Morgenen blev lysere naar de kom.

Alene paa deres Hoveders Bøjning, hans ned mod hendes, saae man, at de elskede hinanden. Men foran Musiken stansede de altid et Nu, og de greb gennem Luften en Akkord, mens de smilede til hinanden.

Det var, da Syrenerne stod i Blomst og de mange Buske duftede.

Saa rejste jeg bort eller kom ikke mere gennem Haven.

Men i Morges, da jeg atter gik den vante Vej til det vante Virke, saae jeg pludselig den samme Kvinde gaa foran mig — ene. Jeg gik hastigt til, for jeg vilde overbevise mig.

Jo, det var hende.

Men meget langsommere gik hun og i hendes Øjne var der et Udtryk som af en forundret Sorg.

Ved Koncerttribunen — thi jeg fulgte efter hende — hvor der ikke spilledes mer, stansede hun som før.

Og paa hendes Ansigt saae jeg et pludseligt Smil, der var smerteligere end alle Taarer.

Saa gik hun.

Men jeg spurgte uvilkaarligt mig selv:

»Ad hvilken Vej mon han nu gaar til sit Dagværk.«

INDHOLD

Forord VII
Præsten 1
Frøkenen 7
Den sidste Aften 13
Fragment 20
Pernille 25
Chopin 33
Ve den, fra hvem Forargelsen kommer 47
Genstridige Sind 51
Foran Alteret 60
Kærlighed 71
Elna 75
Franz Pander 97
Fratelli Bedini 115
Charlot Dupont 144
Les quatre Diables 182
Otto Heinrich 235
Son Altesse 252
En dejlig Dag 322
Irene Holm 363
Frøken Caja 378
Gennem Rosenborg Have 411

HERMAN BANG

Haabløse Slægter. 2 Udg.	Pris	2,00
Fædra	-	3,50
Stuk	-	2,50
Tine	-	2,50
Ludvigsbakke	-	5,50
Det hvide Hus	-	3,00
- - - Ib. i Skindbind	-	5,75
Ved Vejen. 2 Udg. Ill.	-	3,00
- - - - - Indb. i Silkebind	-	5,00
Stille Existenser	-	2,50
Under Aaget	-	1,25
Liv og Død	-	2,75
- - - Indb. i Pergamentsbind	-	5,50
Herhjemme og derude	-	1,50
Kritiske Studier	-	1,50
Ti Aar	-	1,50
Theatret	-	1,50
Realisme og Realister	-	1,50
Graavejr	-	0,35
Inden fire Vægge	-	0,35
To Sørgespil	-	0,75
Digte	-	1,00

DET HVIDE HUS

Pris: 3,00 heft. 5,75 ib.

»Herman Bangs nye Bog er Historien om en Moder eller »Moderen«, som hun fortrinsvis kaldes, Forf.'s egen Moder. Det er en Skildring fra de tidlige Barneaar i den alsingske Præstegaard, fuld af fin og nænsom Ynde, men særlig mærkelig ved den Sjæleanalyse, der — trods de tusinde medtagne Smaatræk fra det daglige Milieu — uafbrudt gennemføres med en næsten lidenskabelig Kraft. Herman Bang har næppe skrevet noget i sit Slags mesterligere end denne tilsyneladende Idyl, under hvilken de voldsomste Drifter rører sig, indtil de vel sagtens en Gang sprænger det skrøbelige hvide Hylster. Hvor staar hun ikke levende i Hjemmet, denne fine, hvide Kvinde med de dejlige Hænder — de, der altid skal skaanes — hvor er hun ikke fortryllende i sin Leg med sine Børn eller i sit Forhold til Tyende og Sognebørn, og dog smægter hun hen, dog brændes hun op af Attraa, dog svæver bestandig de mest revolutionære Ord og Tanker paa hendes Læber. Det er den utilfredsstillede Kvindes stille Lidelseshistorie, en Digter her med Sønnens varsomme Kærlighed beretter. Træk paa Træk samler sig sammen til en Karakterstudie, der utvivlsomt er en Sjældenhed i vor Literatur. Herman Bang, denne i sit Ydre saa eksotisk udseende Natur, er her som i sine bedste Bøger ikke alene en udmærket Fortæller, en betydelig Menneskekender, men saa ægte dansk, saa oprindelig hjemlig. En Bog som »Det hvide Hus« rager op i Juleliteraturen som noget for sig. Den vil have sin blivende Plads i vort aandelige Liv.« *(Dannebrog)*

This book should be returned t
the Library on or before the last da
stamped below.

A fine of five cents a day is incurre
by retaining it beyond the specifie
time.

Please return promptly.